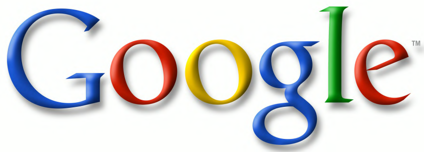

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

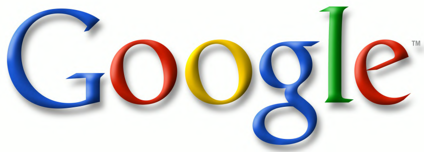
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

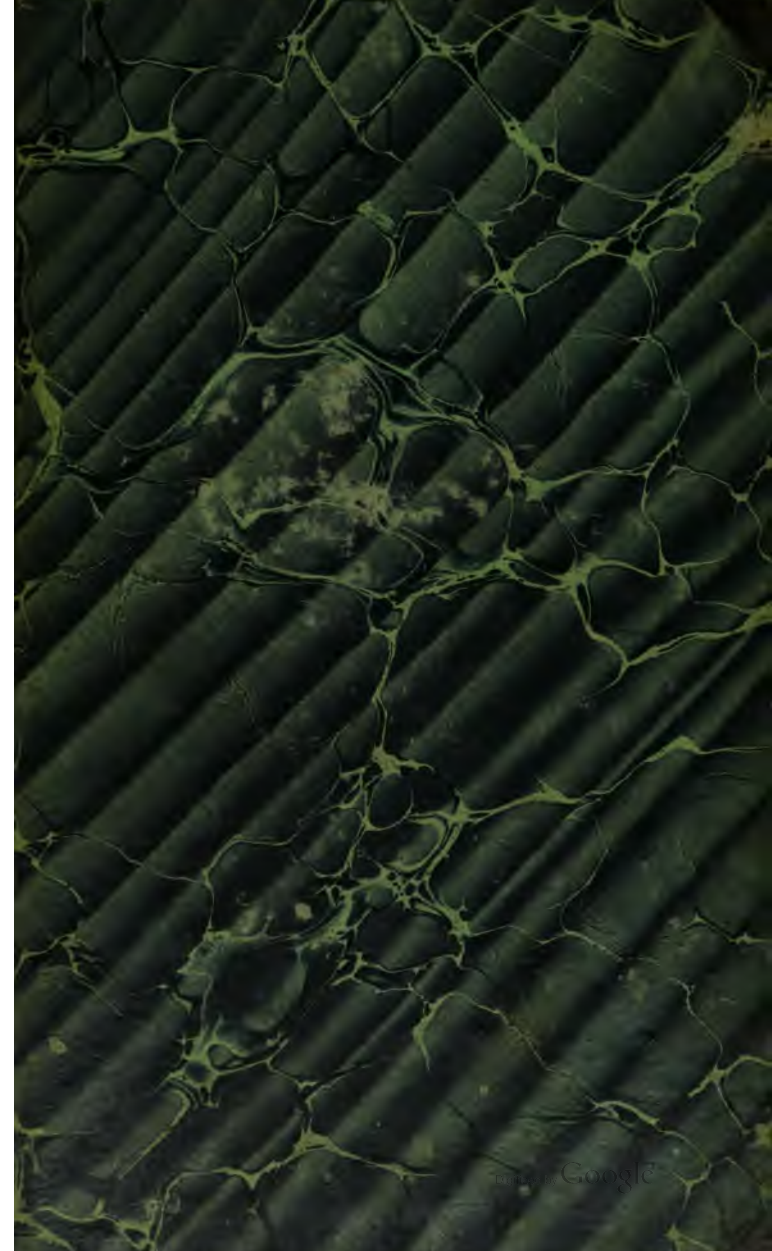
Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på http://books.google.com

Digitized by Google

56. d. 18.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Jens Baggesens
danske Værker.

Anden Udgave.

Ved

August Baggesen.

Femte Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.
1846.

Digitized by Google

Digitized by Google

Poetiske Skrifter.

Femte Deel.

Skjemtsomme Riimbreve

og

Poetiske Epistler.

Første Samling.

Digitized by Google

Digitized by Google

Indhold.

Første Samling. 1784—1809. Side.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Skjemtsomme Riimbreve

og

Poetiske Epistler.

Digitized by Google

Digitized by Google

Förste Samling.

1784—1809.

Hunden.

Til Frue Pram.

1784.

Kjøbenhavn.

Huldsaligste blandt alle Koner,
I hvis med Blomster strøede Fjed
Jeg sikkert alle Jordens Kroner,
Hvis jeg dem havde, lagde ned!
De bød, for nogle Dage siden,
Mig skrive Dem et Brev for Skjerts,
Og deri gjøre Dem en liden
Begjering, uden Frygt, i Vers.
De havde mærket, at mig Noget
Besynderlig paa Hjertet laae,
Og som jeg i gemene Sproget
Dem stedse kun lod halv forstaae.

„Et Ønske har De vist bag Øret;
„Lad høre, hvad det stikker i!

Digitized by Google

„Hvem veed, om det blev uhørt,
„Hvis det kom frem i Poesie?“

Saa smilte De. — „Med største Glæde,
„Naar De tillader!“ var mit Svar; —
„Men lee!“ vedblev De, „vil De græde,
„Saa lad det blive, hvor det var!
„Jeg hader alskens Elegier;
„Vær snurrig, løierlig og dum;
„Og kom mig ei med Mulerier;
„Skjemt! eller bliv bestandig stum!“

Velan! jeg vil engang forsøge,
(Hvor lidt det ogsaa skikker sig,
Med Alvors Alvor selv at spøge)
Til munter Skjerts at tvinge mig.

Man ønsker overalt paa Kloden —
Men jeg i dette, som i meer,
Er ingen Slave just af Moden;
Jeg ønsker ikke, som Enhver.
Een ønsker Konge sig at være;
En Anden, simpel Herremand;
Een ønsker Guld; en Anden Ære;
Een ønsker Skjønhed; Een Forstand;
Een ønsker Drakkenbergers Dage;
Om Døden er en Andens Bøn;
Een ønsker sig en yndig Mage;
Og Een det hele smukke Kjøn;
Een ønsker baade Baand og Stjerne;
Een med en Nøgel er tilfreds;
Een ønsker sig en Andens Hjerne;
Een ønsker sig et andet Steds;

Digitized by Google

Og Een — og Een — (dem Alle nævne,
Gav mig for meget Hovedbrud:)
Hver ønsker efter Lyst og Evne;
Jeg ønsker kun, jeg var en Gud —
En saadan Gud, som man fortæller,
At salig Zeus i sin Tid var:
Hans Almagt havde jeg mig heller
End Alt, hvad Nogen ønsket har;
Ei for at kunne sammenblæse
En halv Snees Verd'ner med et Puh!
Ei for at kunne med min Næse
Dem atter nyse reent itu;
Ei for at gjøre Potentater
Af Slanger, Bjælker, eller sligt;
Ei for at kaldes Juvans Pater,
Og løse Knuder i et Digt;
Ei for at sidde paa Titaner,
Og hugges ud i Steen og Træ;
Ei for at have slemme Vaner,
Som den, at gjøre Folk til Fæ;
Ei for Olympen at regjere
Med Nik, som Gudernes Papa;
Ei for Smaapiger at fixere,
Etcetera, etcetera;
Men for min Herlighed at tabe,
Frivilligen, af Hjertens Grund,
Og mig paa Timen at omskabe
Til en elskværdig Sjødehund,
For, glemmende min Guddoms Himle,
Naar Deres Vink et Hop mig bød,
At synke, drukne, daane, svimle
I Salighed paa Deres Skjød!

Digitized by Google

Med hvilken Troskab, hvilken Iver,
Hvor lydig, venlig, vims og rap .....

Men hvad? — Min Haand, i det jeg skriver,
Alt bliver, synes mig, en Lab —
Mit hele Bildskab er forsvundet;
Jeg pludselig mig føler tam,
Bagbenet, lodden, lænkebundet;
Mit Vers er Bjæf, mit Riim er Glam!
Jeg bliver ganske kold om Næsen;
Mit Øie synes mig at kløe —
Det er, som om mit hele Væsen
Paa eengang gav sig til at gjøe.

O! Held mig! har jeg alt oplevet
Metamorphosens ønskte Stund?
Og er jeg i Gestalt og blevet,
Hvad jeg i Troskab er, en Hund?
O Held mig! mine Taarer rinde
Af Latter! det er ingen Skjerts!
De selv, som jeg, vil sikkert finde,
At disse Vers er' hundske Vers.

Men ak! nu kommer, søde Frue!
Til Slutningen mit Hjertes Bøn:
Und mig en Plads i Deres Stue —
Hvis ikke, staaer jeg der en kjøn!

Digitized by Google

Collerette.

Til Samme.

(I et chinesisk Halstørklædes Navn.)

1785.

Kjøbenhavn.

Tilgiv mig, uforglemmelige Frue!
At jeg, som nys har lært en Smule Dansk,
I Deres Vens, mit nye Herskabs Stue,
Og ei forstaaer det mindste Tydsk og Fransk,
Men blot mit Modersmaal, chinesisk Pladder,
Der klinger, og især i Poesie,
Fast værre selv, end Poppenæbbets Jadder,
(Hvorfor os Himmelen herefter frie
Paa Logen Nummer tretten eller fjorten!)
Tilgiv, at her jeg ydmygst kommer frem
Fra Linningen af Pastor Fido-Skjorten
Med et Par Linier til Dem.

Erindrer De, jeg Lykkelige nød
Det Held, Dem ikke lidet at behage?
Hvad større Fryd kan Himlens Yndling smage!
Erindrer De, jeg laae paa Deres Skjød?
Erindrer De, hvor tidt jeg blev af Dem lagt sammen,
Og svøbt om Deres skjønne Hals saa tæt,
Hvor jeg i tusind Kys mig aldrig kyste mæt?
O jeg, og Deres Ven erindrer det
Fra nu og indtil Evigheden, Amen.

Fem tusind Mile har jeg reist omkring —
For Dem at see, for Dem at kjende,

Digitized by Google

En Reise fra vor Jords den anden Ende
Er blot et Spring,
Og, som min Herre siger, ingen Ting —
Men fra den Stund jeg kom fra China hid,
Jeg aldrig har nydt Lige til den Lyst,
Jeg nød om Deres Hals, ved Deres Bryst,
I den uglemmelige søde Tid,
Jeg kappedes med Søster Palantine,
Som Fido kalder Charis-Hermeline,
Om næste Pladsen ved den Throne, hvor
Cytheres hele skjønne Følge boer.
Tidt sagde jeg: Du slemme Palantin,
Du sidder der saa tidt, gaae lidt til Side!
Jeg skjønner meer derpaa, det kan du vide;
Lad hele Pladsen være min!
Men Charis-Hermeline sagde Nei —
Mon nogen Charis gaaer fra Dem sin Vei?

O vidste De, hvor høit fra denne Time,
Min Herre, Deres Sanger, ynder mig!
Han siger, jeg har gjort ham glad og rig,
At jeg ham er en himmelsk Engel liig,
Og at han Viser vil herefter rime,
Som allesammen skal gaae ud paa mig.
Maaskee de Viser ikke meget due;
Men det beviser dog alligevel,
At inderligen, som sin egen Sjæl,
Han elsker Dem, tilbedelige Frue!

Saasnart han ei var kommen hjem,
Før han mig fik af Halsen løst herfrem,
Hvor De mig kjærlig havde selv omvundet,

Digitized by Google

Og derved nok engang hans Hjerte til Dem bundet.
Hvor kyste han mig! Ene Deres Haand
Han kysse kan med mere heftig Varme!
Han lagde mig paa begge sine Arme,
Og raabte: „Byd mig Titler, Stjerne, Baand,
„Ja Sundhed selv, og Munterhed og Aand;
„Jeg Dig, min Rigdom, derfor ei bortbytter,
„Du være skal min Læge, min Beskytter,
„Mod Sygdom, Uheld og Melancholie,
„Du Fremtids-Musen for min Poesie.“ —
Og andet sligt, som jeg ei meer kan huse,
Og som jeg, stakkels Tørklæd, ei forstod —
Men, dyrebare Frue! vær saa god,
Og siig mig, hvad det er at være Muse?

Endnu engang, tilgiv min slette Stiil,
Og læs min Sladdren ei med haanligt Smiil!
Om Vers og Riim er' ikke meget nette,
De saadant venligen tilgive maa
En lille, tosset, ulært, silkegraa,
Rødstribet, ung, chinesisk Collerette!

Digitized by Google

Fastelavnsriset.

Til Samme.

Kjøbenhavn.

I Morgenrødens Land, paa Jordens Østerkant,
Man har den Skik, ved visse Leiligheder
At sende til den Skjønne, man tilbeder,
En Selam. Næsten alt Fornuftigt, Smukt og Sandt,
Skjøndt med lidt Daarlighed iblandt,
Er kommet os fra Østen, min Veninde!
Men Tiden har det med saa meget Gothiſt bland't,
At man har Møie med, det ægte Præg at finde.
Saaledes har man, paa barbarisk Viis,
Af hine Selams her gjort fastelavnske Riis.

Jeg Dem et saadant ogsaa sender,
Da det i Dag er Fastelavn,
Og jeg er just i Kjøbenhavn,
Hvor Østens Skikke man kun lidet kjender.
Modtag det med et kjærligt Smiil!
Og lyt med venligagtsomt Øre
Til Hils'nen, som i Blomsterstiil
Tolv hvide Hyacinther her fremføre.

„Fra Deres Søster Flora komme vi
„Med Frygt, undseeligen, skjøndt uden Harme,
„For mellem Klokken ni og ti
„At falme reent ved Deres Arme;
„Hvert Blomster hylder Dem, men ingen meer end vi.

Digitized by Google

„Vi blomstred', trods Naturen, midt i Vinter,
„Af Lyst til den Forretning, vi nu har.
„De andre Gratier, vor Jord frembar,
„Man pidsker op med tørre Birkesplinter;
„Men Himlens egen Datter derimod,
„Vor Dronning, yndig, munter, mild og god
„Bør ene pidskes op af Hyacinther.
„Ak! und os blid til Løn, at døe paa Deres Bryst,
„Naar vi har vækket Dem, og Deres Hænder kyst!“

Til Frue Bindesbøll.

(Med Holger Danske.)

Kjøbenhavn.

Denne Bog skal gaae, hvis den kan
Veien finde,
Til min Veninde:
Karen Johanne Hornemann,
Som for omtrent et halvt Aar siden
Drukned' i Ægteskabs Mjød og Øl
Jomfru Navnet med Jomfru-Tiden,
Hvorfor hun stedse hedder siden:
Karen Johanne Bindesbøll —
Himlen give hende snart en Liden!

Digitized by Google

Offeret.

Til Frue Walther.

Kjøbenhavn.

Et Altar for en ukjendt Gud engang
Man i Athen har villet finde;
Jeg noget hedensk er — især i Sang —
Og efterligner dette Minde:
Med trefold Andagt, tændt af Deres blotte Navn,
(Mig Skjebnen hidtil ei lod mere finde)
Mit Hjerte, anende sit største Savn,
Her offrer en ukjendt Gudinde.
Tilgiv, om Offeret har ei den Ild,
Som Andre stjal fra Deres Blikke —
Skjenk det alligevel et venligt Smiil,
Og tænk medlidende: Han saae mig ikke!

Digitized by Google

Tvungen Latter.

Til Christian Hornemann.

(Med et Exemplar af mine comiske Fortællinger.)

1785.

Kiøbenhavn.

Her sender jeg Dig, kjære Ven, et Bind
Af Vers, som jeg har trukket ud og ind,
Alt efter Musens løierlige Sind —
Men som, trods al den Flid, hvormed jeg trakte
Deri hver enkelt Tot af Tankens Hør,
Og væded' den, og snoede den, og strakte
Den, som en Hørgarnstraad udstrækkes bør,
Mig synes nu, det hele Garn er færdigt,
Om ikke Publicum, saa Dig,
Og Carstens og Seline, Pram og mig,
Og Folk, som sig forstaae paa Digterspind, uværdigt.
Jeg finder det idag, og fandt det alt igaar,
Saa speyet, fuldt af Kurrer, og af Skjæver,
At det mig forekom tilsidst som Blaar.
Men Overbærelse det i det mindste kræver
Af dem, som veed, jeg ene spandt af Nød
Paa Wessels Teen; og at jeg meer blev fød
Til tragisk, end til comisk Væver.

Som sagt, til Latter Himlen just saa lige
Mig intet Kald og ingen Drift lod faae;
Men Sygdom, Creditorer og deslige
Har ofte nødt mig til at lade saa;

Digitized by Google

Selv mangt et Stød, som dybt mit Hjerte saarer,
Til convulsivisk Latter tvinger mig —
Thi, ak! til Glædens høie Sprog, til Taarer,
Jeg hidindtil var for ulykkelig.

O! vilde gunstig Skjebne mig tilstede,
Ved Hjælp af lidt Lyksalighed, engang
Af Hjertens Lyst at turde græde,
Som Milton eller Evald græd, i Sang!
Men ak! min Hornemann, det lader til, desværre!
Jeg ende maa, som jeg har alt begyndt;
Mit Haab om Fryd i Livet er kun tyndt,
Det veed vor Herre!
Naar upartisk jeg i min Skjebne seer mig til,
Er al Slags Luxus af poetisk Graad og Tuden
Mig ventelig til evig Tid forbuden.

Som Himlen vil!
Hvis i det mindste ved min tvungne Latter
Jeg kunde lokke hist og her et Smiil
Af een og anden yndig Evadatter
Saa i en Omkreds af tolv fjorten Miil,
Fornemmelig af Din Selines Øie,
(Thi Du har venteligen Din
Som jeg har min)
Jeg vil mig taalig lade nøie
Med liden Rang
I comisk Sang —
Især hvis Du til deres Smiil vil føie
Et: „Baggesen!
„Fortæl os snart et Eventyr igjen!“

Digitized by Google

Historien indtil Syndfloden.

Til Samme.

1786.

Korsøer.

„Fortæl os snart et Eventyr igjen!“
Saa lyder Efterskriften, Ven! i Brevet,
Du til Korsøer mig kjærligen har skrevet;
Og, hvad Du neppe veed, er af en anden Pen
Mig samme Fordring nylig tilstilt blevet.
Men gjet engang, af hvilken? Just af den,
Jeg snappede blandt alle Penne,
Hvis i Cupidos Sted, som gav mig denne,
Apollo selv mig vælge lod
I egen Skriverpult, og sagde: „vær saa god,
At tage mellem dem, jeg selv har skaaret
I sidste Efteraaret,
(Du veed, at en Olympier forstaaer
Ved sidste Efteraar
Den Tid fra Roms Forstyrring til igaar)
Den, bedst Dig synes om!“ — Kort sagt: fra Wessels Pen
Tilflød forleden Dag Din arme, syge Ven
Et Brev, hvis Indhold var: „Jens Baggesen!
„Fortæl os snart et Eventyr igjen!“

To Guders Vink imodstaae tør jeg ikke;
(Thi Dit, min Hornemann! var Venskabs eget Bud,
Og Venskab har, trods Sang og Kjærlighed, sin Gud!)
Et lidet Eventyr jeg altsaa Dig vil skikke,

Digitized by Google

Hvoraf Du slutte kan, hvor meget man har Grund,
Isteden for at bede mig at skrive,
Herefter mig det gode Raad at give:
„Jens Baggesen! hold, hvis Du kan, Din Mund!“

For henved otte tusind Vintre siden
Vor Jord, som tys og taus i Mørket laae,
Stod op af Nattens Seng, og blev klædt paa,
Og snurrede sig rundt med Maanen i det Blaa.
Paa denne store Knøs ophopped' nok en liden,
Der af sit eget Ribbeen fik en Viv
Til Tidsfordriv,
Og leved' godt en stakket Tid med samme;
Til hun en Smule feil paa Veien gik,
(Som, ak! blev alle hendes Døttres Skik)
Og han begik en lille Daarlighed,
(Som siden alle Mænd beginge med)
Hvorved han Herre blev, og hun Madamme,
Og begge To kom til at leve slet;
Thi Syndefaldet, det indseer man let,
Og Ægtefaldet, var det samme.

De Sønner fik, som gik ei heller ret;
Den ene tvertimod gik paa den anden:
Kort, skal man troe, hvad salig Moses skrev,
(Og derpaa har vi Alle Kongebrev)
Tilsidst gik hele Slægten fra Forstanden.

Vi kjærligen vil troe, det blot var Hjernens Sag,
At de blev stedse værre Dag fra Dag;
Og drev tilsidst saa vidt det syndefulde Væsen,
At Jorden, som de hopped' paa, blev læk,

Digitized by Google

Og sank med Top og Tavl dem lige ned for Næsen,
Hvorved, paa Otte nær, de Alle skyltes væk.

De fire Par, som havde reddet noget
Af Fugle, Faar og Sviin, etcetera,
Kom frem igjen om et Aars Tid paa Skroget;
Og Alt begyndte nu paa ny forfra.
Man gav sig atter til at æde og at drikke,
Og vove med hinanden mangen Dyst,
Og sove sammen, saa det var en Lyst. —
Hvor længe det vil gaae, det veed jeg ikke,
Til Jorden, der ei mere (siger man)
Skal druknes, men gaae tvertimod i Brand,
Forgaaer engang igjen med alle Mand —
Men dette veed jeg, kjære Hornemann!
(Dog siig det ei igjen til min Veninde
Derinde!)
At hvis det Andre gaaer, som mig (især,
Som i min Fødeby det gaaer mig her)
Var det Umagen ingenlunde værd
At have maattet nok engang begynde
Forfra paa ny at æde, drikke, synde,
Og gaae igjen i Livets Jordefærd.

Jeg haaber, Du har nok for dennesinde.
Spørg Fader Wessel, naar Du næste Gang ham seer,
Om jeg paa den Maneer
Skal Kjøbenhavn og Dig og ham fortælle meer?
Og om man heller mig ei Munden burde binde?
Lidt Panegyriskt man i Vers saa gjerne seer.
I Eventyr endog vil Alle gjerne roses;
Og Ingen holder af at stoses.

Digitized by Google

Men kan der ventes noget høfligt Ord
Af En, der leer af vores hele Jord,
Selv, naar han til et Brev har Texten laant hos Moses?

Brevlængselen.

Til Frue Pram.

1787.

Trolleborg.

Den nysbortløbne stolte Baggehund —
Som hver en anden Titel kan undvære,
Som evig intet andet Navn vil bære,
Fra den velsignte Hyrdestund,
Hvori det første Kys af Deres Mund
Belønnede hans Troskab — som desuden
Ei stammer sig ved et i Grunden ædelt Navn,
Fordi det er gemeent i Kjøbenhavn,
Hvor Hund erindrer blot om Bjæffen og om Tuden,
Og hvor man synes reent at have glemt,
At Intet er paa Jorden saa fornemt
(Endog i Ridderstjernevrimlen)
Som Stjernehunden Sirius paa Himlen —
Den derfor af sit Navn, med dobbelt Grund,
Som sagt, alvorlig stolte Baggehund
Er lykkeligen svømmet over Søen
Fra Herthedalen hid til Odinsøen,
Og i Behold, og frisk og sund.

Digitized by Google

Men den, som kjender lidt til Verdsens Sager,
Begriber let,
At det i dette Liv, som har saa mange Plager,
Er ikke nok med det.

Ak! altfor elskede Mama!
De stikker fem og tyve Miil herfra:
Og jeg — desværre, det er ligefrem,
Jeg stikker fem og tyve Miil fra Dem —
See! det er Ormen, som mit Hjerte nager!
Og Himlen veed, at Kummer over sligt
Er fem og tyve Gange værr' end Gigt.
Men — Laas for Munden! Snak om hvad jeg lider
Bekymrer Dem, og lindrer ikke mig —
Taal! hedder Symbolet i vore Tider,
Symbolet vil jeg sige —
Virkelig!
Jeg taaler meer, end Nogen skulde troe,
Der kunde taales af en Hund, som gaaer paa To:
Og dog jeg piber ei det mindste, som de seer —
Nu meer!
Jeg kom til Trolleborg i Gaar ved Aften,
Hvor Alt i Dag fortryller mig,
Og hvor jeg leve gad evindelig —
Men ak! i dette fyenske Himmerig
Jeg bliver blot til Ugens sidste Dag;
Dyp derfor snart en Fjær af Gaasens Bag
I sorte Galdebærresaften,
Og mal dermed paa Fladbrød af Kattun
En Mening eller to, saa blød som Duun:
Den Pude nemlig, De mig loved',
Hvorpaa min Sjæl kan lægge matte Hoved —

Digitized by Google

At De kan tage paa, hvad hermed jeg forstaaer!
Skriv mig et lille Brev saasnart, som Posten gaaer!

O! lad et saadant komme mig tilhænde,
Før min Lyksalighed er her tilende;
At det maa lindre lidt min Sorg
Ved at forlade Brahetrolleborg,
For at begive mig til Verdens Ende,
(Saa kalder jeg med Grund, i sand poetisk Stiil,
Kiel,
Hvor neppe tvende
Barbarer mine danske Viser kjende)
Skriv! jeg besværger Dem, skriv snart! o skriv!
At, vant paa Trolleborg til Guders Næring,
Jeg underveis skal ei forgaae af Tæring.
Det sikkert koster mig mit Liv —
Jeg i det mindste gaaer aldeles fra Forstanden,
Hvis i det Dieblik, jeg gaaer herfra,
Jeg ikke, ved et Brev fra min Mama,
Med Nektar bytte kan Ambrosia,
Og flyttes af een Himmel i en anden.

Digitized by Google

Reisen til Korsøer.

Til Samme.

Trolleborg.

Jeg i mit forrige hastfulde Brev
Min Ankomst her til Trolleborg Dem skrev,
I lette Vers — maaskee kun alt for lette!
Men ak! jeg har paa denne Flyvenom
Ei Stunder til, én Pidsk i Nakken mig at flette,
End sige til min krumme Stiil at rette;
Hver Tanke gaaer deri aldeles, som den kom,
Og kommer, som den gaaer. Det er en egen Maade!
Men, sødeste Mama! hver har jo sin,
Det er nu min;
Tag den til Naade!
Giv ingen Ærgrelse derover Rum;
Erindre Dem den Frihed, De mig skjenkte
Eengang for alle, til at være — dum
Paa min Maneer, i Prosa, som i Vers,
I Snak og Sang, i Alvor og i Skjerts,
Og tænke selv, som om jeg aldrig tænkte
Paa noget Verdsens Publicum.

Jeg trolig hiin Tilladelse benytter,
Og i et Brev til Dem især,
(Skjøndt Deres jeg har meer end Verdens Bifald kjær)
Mig for al konstig Flid og Møie hytter.

Men — hvad jeg vilde sige? sidste Gang
Jeg Veien hjemme fra til dette Tryllested
Aldeles oversprang;

Digitized by Google

Jeg altsaa her i kort Enfoldighed
Vil nu fortælle Dem den gjorte Reise.

Fra Dem jeg maatte, som De veed,
Selvsamme Aften, forend Sol gik ned,
Til Pustervigs Udødelige deise.
Der blev jeg Timen een, vel to;
Og tænkte blot paa Dem, i Snak om Cicero.
Derfra jeg fløi til den bekjendte Stue,
Hvor ene med sin Datter jeg fandt Frue,
Som gav mig Thee og Tvebak, mens min Aand
Omsvævede bestandig Deres Haand;
(Men sødeste Mama! gaae ikke hen,
Og siig den gode Kone det igjen,
At, mens jeg Tungen løbe lod med hende,
Jeg Tanken løbe lod med Dem!)
Derfra jeg end, skjøndt sildig, maatte rende
Ud til den ædle, sjeldne *Stjernemand,
Hvis Viisdom, Blidhed, Godhed og Forstand
Jeg aldrig ofte nok lovsynge kan.
Der jeg i trende Timer glemte Jorden,
Og al dens Kummer, Gjæld og Gigt og Torden.
Beruust af denne Lethe gik jeg hjem,
Sov ind, og drømte sødeligt om Dem.

Om Morgenen derpaa jeg tog min Hat,
Og iilte til min Reisekammerat,
Der mageligen paa en Sæk med Havre
Bag Kudsken i en Art af Karre sad,
Forspændt af tvende Krikker, blinde, mavre,
Bovlamme, halte, smaa — jeg veed ei hvad.
Det prægtigste blandt alle Kjøretøier

Digitized by Google

Mig ikke havde kunnet gjort saa glad,
Som dette, der mig syntes skabt til Løier;
Særdeles Kudsken, som jeg gjerne gad
Beskrive Dem, ifald jeg ret forstod det,
Og Tiden kun tillod det.
Men ak! jeg har tilovers kun eet Blad.

Vi rulled' altsaa, kort, til den bekjendte Stad,
Berømt af Kildevand, og af Antiqviteter,
Hvor Maddiker af Fordums Majestæter
Faaer Mad;
Der spiste vi, skjøndt ikke saa fornemt,
Som Ormene, dog godt. Vi fik det siden slemt.
Vi ælte-vælted' gjennem vilde Skove,
Ved Skin af Stjerner, ikke nær saa nemt,
Som man sig havde kunnet love
Af en i Tøveir gjennemæltet Deig
Af Vei;
Thi Hovedpuden selv i Djævelens Alkove
Er ikke blødere, end denne var.
Jeg Hjulspor oftere dog skuet har;
Men aldrigen i mine Lives Dage
Saae jeg til slige Hjulspor Mage:
Jordbunden de saa dybt igjennemskar,
At (for den rene Sandhed Dem at sige)
Jeg svimled', ved i Furen ned at kige.
Ved meer og meer at stirre, blev jeg vaer,
At der var ogsaa Stjerner neden under,
Og ganske bitte Been, som een og anden Gang
Nu flytted' sig, nu stod paa Skrævs, nu sprang.
Jeg holdt det dengang for et uforklarligt Under;
Men nu, jeg roligen paa Phænomenet grunder,

Digitized by Google

Jeg finder Tingen soleklar:
Det Antipoder været har.

Vi efter mangt et Stød, og mangen Sorg,
For Arm og Been, og hvad sig let la'er knække
Paa slig en Vei, i slige Spor, at brække,
Kom endelig til Løvenborg —
Hvor Klokken eet i velopredte Senge
Vi vore Kroppe fandt for godt at slænge.
Men troe mig, saa forknuust og mat jeg var,
Var jeg dog ingen Nar,
At sove strax. . Til Dem og dennesinde
Jeg mig begav i Tanker — o Veninde!
Min venskabsfulde Sjæl en bedre Hvile har
I vaagne Timers Tænkenom paa Dem,
End i den sødeste, den bedste Slummer. —

Jeg vaagnede, da Vægt'ren raabte Fem;
Og fandt med Studsen, til min store Kummer,
At jeg paa ingen Sopha laae;
Og sluttede deraf, jeg maatte være
Paa noget andet Sted, end det, hvorpaa
Jeg nyder al min Ro, min Fryd, min Ære.
Jeg bad en Morgenbøn, og den bestod deri:
„Gud sødeste Mama for Kummer frie!"

Paa Løvenborg jeg leved' godt for Resten.
Dets *Dronning er just een af dem
Blandt Jordens Engle, som omtryller næsten
Dens mørke Fængselhul til lyse Aanders Hjem,
Skjøndt hendes Alders Sol alt synker ned mod Vesten.
Desuden findes i det samme Huus

Digitized by Google

En lille hvid og vakker Musemuus,
Som holder meget af mig stakkels Puus,
Fordi hun mener, jeg gjør bedre Vers, end Præsten.

Om Aftenen vi derfra foer
Til Svoer;
Fra Svoer til Slagelse, hvor jeg mig havde lovet
Et Gjensyn af det Musehul, hvori
Min første Ungdom offred' til de Ni;
Men hvor for denne Gang blev sovet.
Den næste Dag jeg blev i Hovedet lidt ør,
Og i mit Hjerte selv, ved Synet af Korsøer.

Det er dog noget Eget, som ei Navne
Formaaer at nævne, ved de Fødestavne —
Jeg neppe Fæstningen i Diet fik,
Og Kirken, før igjennem Hjertets Aarer
En hellig Gysen foer; en Dug af Taarer
Omhyllede mit barnligglade Blik;
Men ei med Mørke — med en farvet Skimmer,
Regnbuens Skjær i Skyen liig,
Naar Solen i dens Draaber speiler sig.
Min Sjæl henflød i denne milde Glimmer;
Jeg skjalv, jeg smilede, jeg græd, jeg bad. —
Et kjælent, saligt, sødt jeg veed ei hvad,
Der ligner, troer jeg, Himmeriges Rige,
Betog mig, som en stille, salig Død,
Hvori min Ungdoms vilde Liv bortflød,
Imens min spæde Barndoms stille Dage
Blev i Uskyldighedens Glands tilbage —
Og med en Fryd, som Barnet kun kan smage,
Jeg sad i Tanken paa min Moders Skjød.

Digitized by Google

O! hvilket Dieblik! — Tilgiv, at atter
Jeg stræber at indtrylle mig deri!
Men gode, fromme, Dydens, Himlens Datter,
O! Deres skyldfrie skjønne Sjæl vist fatter
Dets hele himmelske Magie!
Thi hvad er vel den vilde Fryd, som daarer —
O! hvad er Glæden, som ei kjender Taarer —
Hvad er den Overgivnes skingre Latter —
Imod det stille Trylleri,
Som dyssede min Sjæl i dette Sværmeri?
Det ene lønnede min hele Vandring;
Men ak! det er forbi, forbi, forbi —

Jeg slutter her. Thi nu er al Forandring
Af Tonen, jeg engang er kommen i,
Umulig. Skriv mig snart! Det er mit sidste,
Mit Hjertes sidste Suk. O! hvis De vidste,
Hvor nær jeg er mit gamle Musleri! — — —
Snart er og Glæden her forbi, forbi, forbi.

Digitized by Google

Brevrusen.

Til Samme.

Trolleborg.

Hvor er jeg? hvor? I hvilke Labyrinther
Af Edens Myrter, mellem Blomsterbed
Af Roser, Lilier og Hyacinther,
Og tusinde, hvis Navn jeg ikke veed,
Forvildes mine zephyrlette Fjed?
O alt for underfulde Herlighed!
O Hav af Vellyst, som min Sjæl omringer!
Afgrund af Liv og Lys og Fred,
Og paradisisk Overgivenhed!
Glands af Seraphers sammenslagne Vinger,
Af Odins Skjold, og af Kronions Straaler,
Af Nektars Skummen hist i Hebes Skaaler,
Og her af Aphrodites Øines Ild!
Af Krandsen, som min stolte Tinding bier,
Af Phoebi Luth, af Amors gyldne Piil,
Af alle Gratiernes Smiil!
O Dands af Muser, som min Aand indvier
Til Evigheds Mysterier, til Rang
Iblandt Homerer, til en Evalds Sang,
I Chor af alle Livets Melodier,
Ledsaget af Orions Harmonier!
O Drukkenskab! o søde Trylleri!
Ja! Svælg af Salighed, som her jeg drukner i!
Saa kom jeg da til Trolleborg,
Ei for at glemme blot hver Livets Sorg,
Men for at lære selv, at lægge sammen
Al Himlens Fryd og hele Jordens Gammen?

Digitized by Google

Du Engles Ruus, du Guders Raseri,
Navnløse, høitidsfulde Sværmeri,
Begeistring! hvad du er — for stor til Prose,
For stor endog til riimbeladte Vers!
Lyksalighed paa langs! Lyksalighed paa tværs!
Ha! tør jeg troe dig? Er det ei din Skjerts,
O Skjebne? kan i Livets lave Mose
En usſel Frø, som jeg — een af Peer Oxes Frøer,
Fra Mølledammen udenfor Korsøer —
Paa eengang svinges, eller svinge sig
Til baade Fyens og Sjællands Himmerig?
Paa eengang have det i Rose og i Pose?

O gamle gyldne Horn med nye Dukater i,
Jeg fandt dig! Første Lod i Lykkens Lotterie,
Du faldt mig, Terne! dobbelte Qvaterne!
Ja! sødeste Mama! fornæm en dobbelt Lyd
Af Vellyst, bland't med Vellyst, Fryd med Fryd:
Ja! Hundestjernen er den lykkeligste Stjerne!
Og Baggehunden er i denne Stund
Ei Deres blot, men Lykkens Skjødehund!

Ha! viid dig ud mit alt for trange Bryst
Til meer end selv en Digters „Ha!" tilsteder!
Til Salighed, som leer, og Salighed, som græder —
Til baade Himmelens og Jordens Lyst!
Til alle tøileløse Glæders Brimmel,
Til Hjertetryllelse, til Hovedsvimmel,
I Tidens Suus og Evighedens Duus —
Til hvad en Evald i en dobbelt Ruus
Af Viin og Kjærlighed kan ene fatte:
Til Guders og til Cherubimers Skatte

Digitized by Google

I en Miltonisk, vellystblandet Sum,
Til hellig Lyst, til overgiven Stimmel,
Til baade Hedningers og Christnes Himmel
Til Paradiis og til Elysium!

Men hvor er Sprog? hvad Støvets Ord kan tale,
Hvad Lyd kan tone meer end himmelsk Lyst?
Hvad Kunst kan tegne, hvilken Farve male
Den Salighed, som svulmer i mit Bryst?
Selv Evalds Flammesprog, som hele Norden tænder
Med Apollonisk Ild, og smelter nær og fjern,
Fra Møens Klint til Filefjeldets Ender,
Hvert Hjertes Iis og hvert et Hoveds Jern,
Formaaer det ei. Guddommelige Digter!
Hvis selv Din Harpes Echo, disse Træk
Af Dine Penselstrøg, som jeg saa kjæk
Har efterabet her, mig svigter —
Hvad kan da mine egne svage Qvæk?

Ha! — men for sidste Gang! Thi jeg vil dale
Ned af en Himmel, som er ei mit Hjem;
Og hvad jeg ei kan tone, skildre, male,
Fortælle kort, og dansk, og ligefrem.
Jeg søge vil at redde mig paa Randen
Af den bundløse Poesie,
Hvori min Glædes vilde Raseri
Mig styrter, hvis jeg, som saa mangen anden
Trompetende Poet, gaaer ganske fra Forstanden.

Viid da — hvis ellers det kan lykkes mig,
I et forstaaeligt Sprog at tolke mig —
At som jeg nylig sad i *Ludvigs Lund og tænkte:

Digitized by Google

Hvad om til den Lyksalighed, du her
Saa fuldeligen nyder, Himlen skjenkte
Dig pludselig den Fryd, du smagte der,
Hvor Venskab dig med første Kjæder lænkte —
Mon din Henrykkelse du vel holdt ud?
Mon ei din hele Samling gik sit Skud?
Knap havde jeg tænkt hele Tanken ud,
Før med en deilig Pakke Breve
Treen ind den uforlignelige Greve:
Gav til sin elskede Sybille fem,
Og til mig glade, som, med Støvets Kaar for Øiet,
Var med min Trolleborgske Lod' fornøiet,
Eet — er det muligt, Himmel? — eet fra Dem!

Begriber De nu, huldeste Veninde!
At jeg, som blev i Hovedet saa ør,
Ved Synet af min Fødeby Korsøer,
Ved dette Syn af overvættes Glæde
Stak i at dandse, synge, lee og græde,
Gjøe, fløite, klukke, rase, med eet Ord,
Som ingen henrykt Digter nogensinde
Har raset før paa denne Jord?

Begrib det! Men begrib tillige Nøden,
Som tvinger mig, at sige Stop
Til min Taksigelses poetiske Galop.
Postbudet maner; men mit Hjertes Hop
Mod Dem skal Intet standse, førend Døden.

Digitized by Google

Fragmentet i Holland.

Til Professor-Hviid.

1787.

Wandsbeck.

Jens Baggesen til Anders Christen Hviid:
Fred, Sundhed, Fryd fra nu til Aarets Ende,
Fra den til Livets, og derfra til evig Tid!

Jeg her, hvor jeg mig om igjen maa vende,
(I Rummet, at forstaae)
For, inden fjorten Dage halv forgaae,
Tilbage til vort Kjøbenhavn at rende,
Har faaet Deres kjære Brev,
Og Fjerdeparten læst af hvad De skrev.

Den Gave mig og flere Dødelige
Blev negtet her i Livets trange Baand,
At læse: Tællet haver Gud dit Rige!*)
Og Skjebnens Almanak — og Deres Haand.
Tilgiv paa denne Grund, at jeg Dem svarer
Lidt hen i Veiret. Hvad vi ei forstaae,
Det kan vi, som de veed, ei rigtig svare paa.
Jeg læser: Faner, hvor maaskee bør læses: Farer —
Skjærslipper for Skjærtorsdag — Multebær
For Moldenhaner — og især
Paa tvende Steder jeg tvivlraadig er,
Om læses bør Heroer, eller Harer!

---

*) Mene, Mene, Tekel, Upharsin.

Men, desuagtet, har jeg Nok bragt ud
Til Styrkning for mit syge Hjerte,
Til Lindring af min Længsels lange Smerte,
Og overvættes Løn for alt mit Hovedbrud;
Thi Fjerdeparten, som jeg har forstaaet af Brevet,
Er mere værd end Alt, hvad jeg har skrevet.
Den Forskjel er, min Hviid! imellem Dem og mig:
De skriver lykkelige Tanker slet;
Jeg skriver ulyksalig Sludder net;
De har i Mening — jeg i Bogstav Ret.
Naar Deres Aand er lys i mørke Sving og Streger,
Min lyse Pen med mørk Sottise leger —
Deraf opstaaer en anden Differents:
Man læser godt min Skrift; man fatter ei mit Sprog —
Man læser Deres ei; men man forstaaer Dem dog.

Jeg hertil føie vil en passende Seqvents:
Naar Døden Livets Praas engang os puster ud,
For os et bedre Lys at tænde —
Naar gjennem Natten vi gaae hjem til Gud,
Til Høitidsdagen uden Ende —
Naar Vaadestøvlerne, som tyngde Sjælens Been,
Imens den vaded' gjennem Livets Moser,
I Dødens Støvleknegt aftrækkes En,
Tilligemed de vaade Hoser,
For paa bevingede Solstraale-Skoe,
At dandse gjennem Evighedens Roser —
Da, troe mig, ædle Hviid! *******

Digitized by Google

— Hvor slap jeg sidst, mon troe?
Seqventsen har jeg glemt. Men det er ligemeget —
Den ei den første var, som jeg har streget.
Sandt, Brevet bli'er ved denne Leilighed
Lemlæstet og skamfeert; men det vil Intet sige!
Den tydske Pastor Brüllmann, som De veed,
(Der kjender paa en Prik hvert Bedested,
Hver Bom, hver Kro, hver Eisebod, hvert Led
Paa Kongeveien til Guds Rige)
Endog en Præken skrevet har og trykt,
Hvoraf den ene Deel er, Himlen veed hvordan,
Forglemt — den anden Halvedeel forrykt.
Hvis man Fragment af Præken skrive kan,
Hvi skulde det ei med et Brev gaae an?

Isteden for Seqventsen vil jeg — siden
Jeg dog er kommet til at nævne den Guds Mand —
Fortælle blandt hans Hændelser en liden,
Som nys passeerte ham i Lollands Land:
Ham siger jeg, og mener kun hans Bog;
Bog siger jeg, og mener kun hans Præ —
(Fragmentet af en Præken bør man dog
Ei kalde Præken heel, men bare Præ)
Historien, imellem os, er denne:

Da, for til gode Dage mig at vænne,
Jeg nylig til de Lolliker drog hen,
(Hvor jeg gad drage hen igjen)
Kom jeg som Gjest til Christiansfæde,
Et Hyrdeslot, med deilig Have, hvor
En sand Alkinoos blandt Grever boer.

Digitized by Google

Herr Greven var, med sin Grevinde,
Just ved min Ankomst udspadseert —
I ledige Gemak, hvor jeg blev indqvarteert,
Jeg ønskte mig en Bog, for Tiden at forslaae,
Og milde Skjebne lod mig finde,
Netop i en, som paa en Sopha laae,
Bemeldte Prækens prægtige Fragment
I Safian med Guld paa Randen —
Der, som jeg siden vide fik, var sendt
Af dyrebare tydske Præstemanden
Grevinden til Foræring. Ingen Bog mig
Mere havde kunnet more. Tit'len flog mig
Især; den fyldte heelt det første Blad —
Bag dette fulgte græske, tydske, franske
Sententser, i en prægtig Motto=Rad,
Af Rousseau, Paulus, og jeg veed ei hvad
Af Claudius — men intet i det Danske.
De Mottoer, af heel forskjellig Aand,
Var' skrevne til af Autors egen Haand.
Jeg fandt en ledig Plads ved Bladets Ende,
Og efterabende den samme Klo,
Saa det umuligt var Forskjellen at erkjende,
Jeg tilskrev eet endnu, der kunde gaae for to:

„Jeg havde præket meer; men til den største Skade
„For Læseren, for mig, for Jordens Overflade,
„Er denne lille Stump blot deraf bleven gjemt;
„Og det fornemste var maaskee hvad man har glemt." *)
Det gjort, jeg lagde Bogen hen
Paa samme Sted igjen.

*) Wessel.

Digitized by Google

Hvad Spas det siden gav, da Verten og Vertinden
Og alle Gjester samled' var,
Og man i Sophaen blev vaer
Det mæcenatske Exemplar,
Som netop dediceret var Grevinden,
Og som hun ikke havde seet endnu;
Men forelæste høit — foruden Drøm om Rænke:
„Hi hi! ha ha! hu hu!“
Det gi'er jeg Provsten at betænke.
Nok sagt, der Raad blev holdt i latterfulde Sal,
Voteert og decideret, at Præsten var lidt gal.

Dog det er Tid, jeg Parenthesen ender,
Og, uden Ophold, mig
Til hvad jeg egentlig
Vil sige, vender.
Men, for at spare Porto og Papir —
Og da dog egentligen Rimets Ziir,
Om ikke mig, saa Dem maaskee dog trætter,
I simpel Prosa Brevet jeg fortsætter.

* * * * * * * * *

Digitized by Google

Det korte Solbesøg.

Til ****

(Da han, med sin Familie, gik ombord til Vestindien.)

Kjøbenhavn.

Du reiser om til Jordens Vesterlide,
Til Sukkers, Gulds og Solskins Opholdssted;
Og vi, som boe paa dens lunslidte Side,
Hvor ønskte vi, at kunne følge med!

Men Stakler, vi maae blive, hvor vi ere,
Og stundom bruge Qvassia til Thee;
Saa godt vi kan, med Kobberet os nære;
Og slikke Sol i gammel Foraarssnee.

Du seer igjen det Land, hvis Sukker-Egne
Den Rose bar, som rødmer ved dit Bryst,
Og som med muntre Smiil skal evig hegne
I Kreds af muntre Børn Dig Livets Lyst.

Held følge Dig, min ædle Ven! mit Hjerte,
Med tusind Ønsker, tro ledsager Dig;
Og, rammer Dig et enkelt Stød af Smerte,
Dets deelte Virkning halv skal ramme mig!

Dog Solen smiler mildt i Dag; den byder
Sin elskte Kreds Velkommen i sin Favn.
Den gaaer med Dig mod Vesten, og forskyder
Vor Bøn: „kom snart igjen til Kjøbenhavn!“

Digitized by Google

Thi, kommer den endog — hvor længe varer
Dens ilende Besøg? Et Fjerdingaar!
Saa Vint'ren paa sin Slæde til os farer,
Og man til Gorm igjen om Loger gaaer.

Saa sidder jeg paa min Regents, og gyser,
Og sukker efter Sydens Luft og Dig;
Og har den ene Trøst, at Du ei fryser,
Og at Du varm endnu erindrer mig.

Thi Solens Smiil i Dag mig spaaer, at Søen
Vil vugge Skibet let, som bær min Ven;
At uden Fare Du skal naae til Øen,
Og fro med fjorten Been betræde den.

Digitized by Google

Alperne.

Til Pram.

1789.

Bern.

Saa kom jeg da til Schweiz? — Saa lod mig Skjebnen stige
Til denne mine Sværmeriers Top?
Saa kom jeg da med ganske Sjæl og Krop
Til Alpernes — til Friheds Rige?
Hvad dansk Poet har gjort et saa poetisk Hop? —
Ja, fryd Dig, elskte Pram! Din Baggesen har vundet
Det sjeldne Lod i Livets Lotterie,
Den største Skat, ham nogentid blev fundet
I Drømme, Drukkenskab og Poesie!
O! saae Du Solen, ham er her oprundet —
En Straale blot deraf! O! stod Du her
Paa Spidsen af Naturens Himmelstige,
Isteden for paa Trappetrinet der,
Hvis Høide mod min Høide netop er,
Hvad Cancelliet er mod Himmeriges Rige!

Hvorledes skal jeg sende Dig et Gran,
En — blot en Flip — en lillebitte Strimmel
Af min Fortryllelses udstrakte Himmel,
I et elendigt menneskeligt Brev,
Ja selv i Vers, som dem, jeg hidtil skrev?

Hvad om jeg, i min Alpeglædes Svimmel,
Udgød mit fulde Hjertes Raseri
I en pindarisk-klopstocksk-evaldsk Ode —
I meer end menneskelig Poesie —

Digitized by Google

I dette Sprog, som hidindtil jeg troede
For høit — og som dog Musene, der rode
I Kjeld'ren af det Huus, hvor Evald boede,
Trods underjordisk Lavhed, pibe i?
Hvad om jeg viste Dig og dem og hele Verden —
(Min Verden nemlig — hvor Du er, der er den)
I en Matroskavai af gammelt Jydsk,
Med skotske Lapper i, tilknappet paa sin Tydsk,
At ogsaa jeg, saa godt, som nogen Anden,
Kan, naar jeg vil, i Vers gaae fra Forstanden.

Velan, min Pram! lad see, hvad jeg formaaer!
Jeg gaaer!
Hvad gaae? nei! løbe vil jeg, rende, flyve
Langt bort fra denne gamle Læremoer,
Som har paa Bagen alt de Fyrretyve:
Som byder os at veie hvert et Ord,
Og holde varig Huus med Grammatiken —
Som peger os bestandig paa Logiken —
Og vil med djævelsk Magt, trods alle Ni,
At der skal være Sands og Mening i
Vor christelige danske Poesie!
Jeg længe nok, af Angest for Kritiken,
Hvormed hun paa barbarisk Viis
Gav af og til min Digterrumpe Riis,
Adlød den vrantne Hex. Men nu Farvel, Moerlille!
Jeg ikke meer i Ledebaand vil gaae;
Jeg følge vil engang min egen Grille!
Min Digteraand i Schweiz fik Vurer paa.

Kom Du, som flagrer hist, liig een af Anholts Maager,
I Sneefog over det codanske Hav,

Digitized by Google

Svøbt i et Slør af Ossianske Taager,
Hen over Sprogets Skjær i Tankens Grav!
Du Nissers, Lygtemænds, og hines Muse,
Som hyle, tude, tordne, storme, bruse,
Saa høit, at hundred Mile fra mit Hjem,
Mit Øre dirrer ved at høre dem,
Kom, brøl, med Stemmen af en finlandsk Torden,
Min Sang fra Sydens Himmeltop mod Norden!
Skrig ud min Glædes Alpeharmonie —
At Hver maa tilstaae, saligen bedøvet,
Og, som jeg selv, al Sind og Sands berøvet:
„Det kan man kalde lyrisk Poesie!“

O Schweiz! o Jordens høie Himmelpynt!
Hvor Dovrefjelde synke ned, som Tuer!
Og Øiet i en evig Svimmel stuer,
Hvor Verden ender, og hvor Verden har begyndt!
Hvor Solen i sin Gang mig synes glide
Hen over Skuld'ren, Maanen ved min Side!
Hvor Jorden vild og splitternøgen staaer,
Som om dens Skabelse var først begyndt i Gaar!
Hvor magelig jeg ned fra sammes Isse,
Kan, om jeg vil, paa hele Verden p****,
Mens jeg berører Stjerner med mit Haar!

Ha! Høide! — Hævet over alle Toppe,
Høit over Klodens sjunkne Land og Hav
Forklaret, henrykt, svimler jeg heroppe,
Som en Opstanden over Livets Grav!
O Himmelluft, som om mit Hoved suser!
O Vellyst, som min hele Sjæl beruser!
O Svælg af Salighed, som her jeg drukner i!

Digitized by Google

Er Dødeliges Fryd, multipliceret med ni,
(Jeg mener den, et Digterhjerte huser,
Besat af Jer, udødelige Muser!)
Er Engles Ruus — er Guders Raseri —
At ligne med den Følelse, som hæver
Mig her til lyrisk Flugt? — Ha! du, som svæver
Høit over Sirius, som Verden er for snever,
Navnløse, glædedrukne Sværmeri!
Hvad Sprog har nok af O'er og af Ha'er
Til i en værdig Hymneharmonie
At tone dine Frydshallelujaer? —

Ak! Intet! Intet! — og for denne Gang,
Af Frygt, for i min Flugt at dale,
Hvis Odens Næb og Vinger fik en Hale,
Jeg ender pludselig min Sang.

O Du, min Pram! hvis Raad saa tidt mig ledte
Derhjemme, naar jeg Penne bed, og svedte
For Riim til O! til Ak! til Hu! og Ha!
Smag dette lille Forsøg i det Høie;
Og kan Du meer af sammeslags fordøie,
Saa viid, at der er meer, hvor det kom fra!
Men siig mig, som en ærlig Ven og Broder,
Om jeg Dig synes skabt til Latter, eller Graad?
Til Digtertremast, eller Digterbaad?
Til lave Fabler, eller høie Oder?
Mig synes selv, oprigtig talt,
(Endskjøndt jeg her i Schweiz er kommen lidt af Lave)
Kun lidet om min høie Digtergave;
Og at jeg ikke gjorde galt,
Om jeg beskeden holdt mig til det Lave.

Digitized by Google

Labyrinthen paa Riim.

Til Grev Adam v. Moltke.

1789.

Paa Reiser, tænkte jeg, man lærer Eet og Andet,
Og, naar man kommer holden hjem,
Trods Farerne paa Jorden og paa Vandet,
Saa kan man etonnere Fødelandet
Med Kundskab, med sig selv, og dem.

Jeg ei bestemme vil, om jeg har reiset mere,
For — Andre, eller mig — at etonnere.

Ad verbum etonner vil jeg erindre blot,
At intet Ord paa Dansk det ret kan give
(Det Land vi reise i, forstaaer det godt)
Først naar jeg kommer hjem, vil Gud, i Live,
Skal jeg see til, med største Flid
Det at omskrive —
Dertil jeg nu har ingen Tid.
Jeg her saa godt som mundtlig pludrer,
Ved Hjælp kun af en Blyantspen,
Hvad Rimet selv mig foreslubdrer,
For at fornøie Dig, min Ven!
Du bad mig, rime Dig min hele Reise,
Mens her nu til Paris vi deise —
Jeg i det mindste vil — berime den.

Digitized by Google

Fra Kjøbenhavn paa Vand til Kiel jeg kom,
Og saae en Hoben Bølger rundten om;
Fra Kiel til Lybeck gik det over Landet,
Her saae jeg Træer, og ikke noget Andet;
Fra Lybeck og til Hamborg saae jeg ei,
Saavidt jeg husker, meer end bare Vei.
Jeg blev paa den bestandig ved at plire
Saa længe, til jeg øined' Hamborgs Spire.

Det gamle 'Rusalem jeg fandt i denne By —
To Bøsseskud derfra — det nye.

Og Vierlands Haver satte mig i Stand
Til rigtig at bedømme Canaans Land;
Dog, da jeg Christen er, og ikke Jøde,
Saa kjedte det mig Alt tildøde.

Jeg skyndte mig derfra til Lyneborg,
Og drukned' der i smukke Døttres Blikke
Min Smerte, Kjedsomhed og Sorg.

I Celle nytted' dette Middel ikke;
De skjønneste laae slukt' i denne Borg.*)

Uendelige Heder kom jeg over
I Tydsklands-Jammerdalen til Hannover.

Her saae jeg mig i nogen Tid omkring,
Og fandt en Hoben høist westphalske Ting —
Jeg tog et Silhouet af Baron Knigge,
Og alt det Andet lod jeg ligge.

---

*) Caroline Mathildes.

Digitized by Google

Jeg gaaer en Fæstning om, og rundt forbi,
Af Had til bitterlig Kakophonie,*)
Saa meget meer, da med Herr Weber siden
Jeg drukned' reent i orphisk Harmonie.
Han componeerte mellem Tre og Fire
I tonesalig Suus og Duus
Arions sønderbrudte Lire,
Trods Larmen i det næste Huus.
Det kaldte Du, for musikalskt at svire. —
Men da vi siden gjennem Hessen gik,
God Nat Musik!

Først paa Maynstrømmen klang i Graad og Latter
Den brustne Harpes Strænges Sangbund atter;
Gud veed, om den vil klinge meer,
Før Offeret paa mit nedbrudte Leer.

I Mainz jeg færdig var af Fryd at daane,
Da jeg i denne By fik Øie paa
Den levende velsignte Maane,
Man under den livløse saae
For noget siden rundt om Jorden gaae.**)
Den loved' mig, hvis snart dertil blev Føre,
Den Tour engang med mig at gjøre.

Med Hov'det fuldt af denne Plan,
(Hvormed det gaae, for Resten, som det kan)
Jeg, som Du veed, med Dig gik videre paa Jorden,

*) Hameln.

**) Jordomreiseren Forster.

Digitized by Google

Til over Knæerne i Viin,
Langs mod den overgivne Rhin,
Der næsten bindegal var vorden.

I Heidelberg jeg ei var rigtig glad;
I Kroppen havde jeg for megen Qvide,
Og, skjøndt den gamle Viin jeg vel gad lide,
Gad jeg dog ikke see dens store Fad.

Men da jeg, ganske sjæle-kjed af Kroppen,
(Der fast i Krampe skiltes ad)
Saasnart som muligt himle gad,
Saa kravled' jeg i Straßborg op til Toppen,
Og saae — jeg husker ikke længer hvad. —
Saa meget jeg erindrer kun, at Øiet,
Paa Pynten der, skjøndt Spiret er defect,
Var med den øvrige ret artige Prospect
Ret vel fornøiet.

Jeg siden, blandt Ruiner paa Ruin,
Selv halvveis ruineert, og skranten,
Og vranten,
Trods al min Ruus af Frihed og af Viin,
Saae mange Ting, hvorom forgjeves leder
Ens Blik paa Kaartet hjemme ved Ens Bord:
En Mængde nemlig maleriske Steder,
Der ikke males godt med Ord:
Fuldkommen kjendelige Syndflods-Rester,
Vidunderlige Dyr, catholske Præster,
Og Sydens Mennesker, og andre Spor
Af Dit og Dat, der sjelden sees i Nord.

Digitized by Google

I Skafhuus saae jeg, trods min Krops Marasme,
Kolbøtten af den alpefødte Rhin
Med en saa sjæleglad Enthusiasme,
At jeg mig og gav til at støde min —
Og stødte den saa godt, at med et Hul i Panden
Jeg kom igjen, om ikke til Forstanden,
Saa dog til nye Kræfter og til Mod —
Saa jeg fra den Tid af med Schweizerheste,
(Der rigtig nok ei løbe med de bedste)
Løb op og ned omkaps paa lette Fod.

I Zürich saae jeg baade Povl og Peder,
Og Sanct Johan
Caspar Lavater, hvad han hedder —
I Uri saae vi Mester Urian,
Vor gamle Leder —
I Schweiz og Unterwalden Ørne-Reder —
I Zug og Glarus Duer — husker Du
Den deilige, jeg halvveis seer endnu?

Med hvad var det mod Haslis Herligheder!
Der saae jeg, hvor blandt Engle Hver tog sin —
Og tænkte første Gang: Nu vil jeg og ta'e min!
Her hørte jeg ei meer det Randervelske,
Der hidtil i det hele høie Land
Slog paa mit Bliks Beundring Band —
Her fik, paa Myrrhabækkens Blomsterrand,
Jeg ordentligen Lyst igjen, at elske —
Skjøndt jeg endnu i Meiringen holdt Stand.

Men — da paa Thunersøens dybe Himmel,
Hvis Nadirs Sol paa Bunden laae,

Digitized by Google

Mens i det høie Himmelblaa
Det opadvendte Blik Zenithets saae —
O søde Syn! o Salighed! o Svimmel!
Da første Gang hun saae paa mig,
Fordunklende de tvende Sole —
Middagens og Midnattens Pole
Da vendte sig —

Efterskrift, 1819.

Kjøbenhavn.

Og her er Forudparodien ude,
Jeg fandt blandt hundred end utrykte Klude,
Da jeg blev tvungen til, igaar
At gjennemlede hvad jeg har tilbage
Fra mine første Kluddre-Dage
Til sidste Trykt i dette Aar.
Her holdt jeg op forud at travestere
Den Labyrinth, jeg siden skrev. —
Hvad Under, jeg ei videre det drev?
Min Moltke! jeg kan Alt parodiere
Hvad paa hiin Vandring trylled' mig og Dig —
Kun ei det Helligste, min Muse kjender,
Hvad i min Aften end med Andagts Purpur brænder:
Min Elskovs Morgenrødes Himmerig.

Digitized by Google

Fuglen.

Til Frøken Sophie Haller, i Bern.

1790.

Lyon.

Fornæmmer Du, at jeg mig nærmer Dig?
Og at mit Legem, som min Sjæl,
Skjøndt ubevingt, tilbage skynder sig
Til Kilden af mit Hjertes Vel?
O banker ei Dit ellers stille Bryst,
Naar Du mod Syden vender Dig?
Siig, evig elskede Veninde! siig!
O! føler Du, at jeg mig nærmer Dig,
Med Tusinddelen af min Lyst?
Og ønsker Du, at kunne flyve mig
Imøde, som en lille Fugl, der svinger
Sig over Bjerg og Dal og Krat og Elv,
Paa himmelovergivne lette Vinger,
Som en ætherisk Engel, som Du selv?

Ja Du er selv en himmelsk Fugl, Palmine!
Og Engles Kjendemærker ere Dine!
Som deres er Dit Aasyn, deres Sang
Er Din; og deres lette Flugt Din Gang.
Jeg saae Dig over Blomsterengen svæve
Paa Bredden af den underfulde Sø,
Hvorom sig Alper høit mod Himlen hæve,
Meer liig en himmelsk, end en jordisk Mø!
Jeg saae Dig klart udfolde fire Vinger:
De straalende, som hæved' Dine Fjed,

Digitized by Google

Var Ungdom, Sundhed, Uskyld, Munterhed;
O hvilken iblandt Himlens Fugle svinger
Sig gjennem Luften op og ned
Paa fire saa velsignte Vinger?
Og Engel er Du, hvis en Dødelig
Ved Engel ellers Noget tænker sig;
Thi Du er from og venlig, blid og mild,
Og i Dit Øie lyser Himlens Ild,
Og i Dit Hjerte gløder hellig Varme
For Alt hvad der er ædelt, skjønt og godt;
Og ei med Fødderne Du flyver blot;
Du flagrer selv med Dine Arme.

Ja flagre kun med disse, slaae dermed
I Luften!
Hæv op og ned
Med inderlig Livsalighed
Dem begge mig imøde! føl derved,
Hvad Sommerfuglen føler, naar, i Duften
Af Roser og Fioler, op og ned
Den gynger sig,
En overgiven Engel liig,
Igjennem Luften:
Det søde salige jeg veed ei hvad,
Som uvilkaarligen bevæger Livet,
Fra Cederen paa Libanon til Sivet,
Fra Soles Sol indtil det mindste Blad!
Omsonst, Palmine! blev den Dig ei givet
Den Egenskab at flagre saa
Med Armene! bekjæmp den ei! lad Vane
Den kalde, dem, som intet Himmelskt ane,
Hvis Sjæle selv ei flyve, men kun gaae;

Digitized by Google

Hvis halve Liv og halvt maa stille staae!
Jeg veed, som Digter, hvad Naturen hyller
I hver Bevægelse, hver fri Gestalt,
Som kjendemærker Enkeltet i Alt;
Og dette Dit Særkjende mig fortryller.

Palmine! jeg vil aabenbare Dig
Hvad Musen, der, hvad er, hvad var, og vorder, kjender,
Om hiin Bevægelse med Dine Hænder,
Nys i en Drøm har aabenbaret mig.

Da jeg paa Bredden, hvor jeg alle Blomster sanker,
Alt havde mangen Gang lagt Mærke til,
Palmine! Dine Armes Flagrespil,
Faldt jeg engang i dybe Tanker:
Hun sikkert, sagde jeg mig selv,
Paa Blomsterranden af min Elv,
En lille Fugl engang tilforn har været;
Snart denne Tanke blev af tusind andre næret.
Af Pønsen, Grublen, og af Længsel reent fortæret,
Blev endelig mit Hjerte mat,
Og ubevægelig jeg laae,
Beskygget, under Rislen af min Aa,
I Klippens Læ,
Ved Roden af et yndigt Træ;
Og saae
Paa grønne Qvist en lille lyseblaa
Sølvspraglet Fugl, saa vever og saa let,
Saa huld og skjøn og peen og net,
At paa dens lille hvide Bryst en Spet
Af Guld selv havde syntes mig en Plet.

Digitized by Google

I det jeg henrykt stirred' paa dens Ynde,
Udfoldte den de kjælne Vinger smaa,
Og flagrede dermed, som vilde den begynde
At flyve ned mod Stedet, hvor jeg laae;
Men meer og meer, jo meer jeg stirrede derpaa,
Vedblev den, blot med Vingerne at slaae.
„Aldeles," raabte jeg, „aldeles som Palmine!"
Og et tredobbelt Echo klang
Fra Klippens Lund, der over Elven hang,
„Palmine!"
Mit pludselige Raab forskrækte den
Saa stærkt, at den, istedenfor at flagre
Fra Qvisten bort hen over Eng' og Agre,
Gud veed hvorhen,
Blev siddende, som i et Buur,
Saa stille som en Muur.

Jeg studsede ved dette Syn
Som rørt af Lyn,
Og som om Hjertet i mit Hoveds Svimmel
Blev pludseligen hævet til en Himmel:
En lille lyseblaa, sølvspettet Fugl,
Som med et Løv paa Qvisten leger Skjul!
Som slaaer med Vinger ind og ud,
Og ikke flyver, paa mit Raab, sit Skud!
Som slaaer med Vinger ud og ind,
Og som af Skræk
Ei smutter væk,
Let som en Vind,
Men sidder kjæk
Paa Træets Tind
Som Lindeblomstret i den stille Lind!

Digitized by Google

Det sikkert ikke er en Fugl som hine,
Der ligner blot i Lethed min Palmine!
Saa tænkte jeg; og udbrød anden Gang:
„Hvor har du hjemme, lille lyseblaa!
Der flagrer først, og sidder stille saa
Paa min Palmines Viis?"
Den sang:
(Og atter i min Lund et trefoldt Echo klang)
„I Paradiis!" —
„I min Palmines Hjem" (gjentog jeg) „altsaa boer
Du venlige?" — „Nei!" svarte den — „Hvorledes?
Er Paradiser over denne Jord?" —
„Ja! Himlen være lovet!" blev den ved,
I hvert et andet Lysets Opholdssted,
Hvor Himlen, smilende til reen Uskyldighed,
I Favnen af Naturen, aldrig vredes." —

„Men siig mig, smukke Fugl fra Paradiis!"
Begyndte jeg igjen fortroligviis,
„Hvi kom du hid, da her du ei har hjemme?
Hvad søger du paa denne Bred,
I min Palmines Blomsterskjed?
Tør jeg dit Himmelærende fornæmme?"
Den svarte med en sød og kjælen Stemme:
„Jeg leder om min Søster; saae du ei
Etsteds blandt disse Bjerge, paa din Vei,
En lille lyseblaa uskyldig Pige,
Som slaaer med Vinger; nei! med Arme vil jeg sige,
Og som staaer stille, hvor dig Andre vige?" —
„Palmine? min Palmine?" raabte jeg —
„Tilvisse har jeg hende seet! tilvisse!
Jeg hende saae, jeg siden Intet seer;

Digitized by Google

Naar mig Naturen sig i al sin Ynde teer,
Naar Rosen, og naar Morgenrøden leer,
Naar du med dine Vinger slaaer, i disse,
I disse Vinger selv jeg hende seer!
Ei nogen Dødelig kan her i Live
Om hende dig saa god Beretning give;
Jeg intet Andet, jeg kun hende veed;
Men veed i hende nok til Salighed.
Jeg iler just til hendes Opholdssted;
Og gjerne vil jeg dig til hende bringe!
Men før vi skynde vores Gang,
Som ei er lang,
Og snart til Ende,
Du først mig synge, hvad du veed om hende!"
Den sang:

„Imellem Himmelen og Jorden,
„I Morgenrødens Purpuregn
„Betrygger os et Regnbuehegn,
„For Taage, Slud og Storm og Torden.
„I stille Glæders kjælne Ro
„Henflagre vi,
„Henfløite vi,
„Titi! titi!
„Vort Liv, til Vaaren er forbi;
„Mens Lilier og Roser groe,
„For Torne frie,
„I Himmelhaven, vi beboe.
„Titi! titi!

„Palmine var i dette Paradiis
„En lyseblaalig Ætherfugl, som jeg,

Digitized by Google

„I hele Himmelhaven var der ei
„En mere skjøn! end lyder i hver Leeg,
„I hvert et Chor af Fugle hendes Priis.
„Sig ingen svang, sig ingen Engel svinger
„Paa lettere, paa luftigere Vinger,
„Og ingen fløi fra Lund til Lund,
„I Morgenstund og Aftenstund,
„Saa liveligt (thi Lysets Straale kun
„Indhenter vores muntre Flugt) som hun!
„Saa himmelsk svæver ingen Colibri;
„Men, hvad hun stedse meest Behag fandt i,
„Var, med os andre, snart med mig, snart ene,
„At lege Skjul blandt Lundens Palmegrene;
„Hvorfor hun og, som du har gjettet alt,
„I Himmelhaven blev Palmine kaldt.

„Saa legte vi en Aften sammen,
„I Fugle-Fryd og Fugle-Gammen,
„Og skjulte med behændig Konst
„Vor Flugt i Maanens Ætherdunst.
„Henflagret fra sin Palmeqvist,
„Hun havde skjult sig allersidst.
„Vi alle ledte efter hende,
„I hver en Havens Kant og Ende:
„Pipipet var ét kjælent Ja!
„Vi hørte stedse det; forledet;
„Men kunde aldrig finde Stedet,
„Som Ja-Pipipet tonte fra.
„Usynlig endeligen klang
„Os denne søde Brudesang:"

„„Omsonst I rundt omkring mig svæve!"
„„Forgjeves I mig flagre nær!"

Digitized by Google

„„Til Stedet, Søstre! hvor jeg er,“
„„I sikkert Eder ei kan hæve.“
„„Jeg svæver i en anden Egn:“
„„Mig klang en himmelsk Harmonie,“
„„Jeg svang mig op, og fløi forbi“
„„Den Have, som I synger i:“
„„Titi! titi!“
„„Farvel min fordums Glædes Hegn!“
„„O Trylleri!“
„„Jeg toner i en anden Egn:“
„„Titi! titi!““ —

„Nordlysene nu tændte sig med Brusen,
„Og Sangen tabte sig i deres Susen;
„Vi opgav endelig vort Haab,
„Og endte Legen og dens Raab.
„Men skjøndt vi sørged' femten Foraarsdage
„(Hvori fra Lunden intet Echo klang)
„Forvandled' dog vor bittre Klage
„Til en veemodig Afskedssang
„Den Trøst, at ingensteds usalig Smerte
„Vil torde nærme sig et saa uskyldigt Hjerte,
„Og at ved hendes første Hjems Forliis,
„Palmine vandt et andet Paradiis.
„I Lunden derfor atter Echo klang,
„Vi sang:“

„„Hun var uskyldig, from og kjærlig,“
„„I dette Glædens lille Hegn!“
„„Hun svang sig til en anden Egn,“
„„For der at flagre mere herlig!“
„„Hun finder andre Søstre der;“

Digitized by Google

„„Og engang skulle ogsaa vi,"
„„Titi! titi!"
„„Vid flyve dette Hegn forbi,"
„„Titi! titi!"
„„Vær altid, Søster, hvor du er,"
„„Dig selv kun liig!"
„„Vi Fugle, vi, som blive her,"
„„Vil ligne dig!""

Saa tonte Fuglen og fløi ned.
Jeg strakte Haanden ud — og vaagnede derved.

Saaledes lærte mig en himmelsk Drøm
Paa Bredden af vor Thunas Tryllestrøm,
Palmine! hvad Dit Smiil alt tidlig lod mig ane:
Hvorfra Du har den englelige Vane,
At flagre, som en Fugl, med Din udslagne Favn.
O læg den aldrig af! jeg den for meget ynder!
Jeg vilde føle smertelig dens Savn!
Det er en Flugt mod Himlen, som begynder
I Støvets Lænker alt at yttre sig
Som englelig!
Vel hæve vi, med al vor bedste Flagren,
Os ikke høit fra det besklednе Straa,
Vi, her i Livets Bane, træde paa,
End sige over Ax, som bølge sig i Ag'ren;
Men det er altid skjønt, at vidne noget om,
Og var det blot i Flugt med Digteraanden,
Og Flagren op og ned med Armen og med Haanden,
At det er Lysets hulde, blide, milde,
Bevægelige, livelige Kilde,
Hvortil vi gaae, hvorfra vi kom!

Digitized by Google

Modtag med Smiil og venlig Mine,
Din Elskers Toner i et Sprog,
Hvori ham syntes, Nattergalen slog,
Og Lærken trilled', selv ved Siden af Palmine,
Langt borte fra hans eget Hjem!
Maaskee Gallina flagre kan, trods dem;
Maaskee paa stærkere, maaskee paa flere Vinger,
Teutona høiere sig over Alper svinger;
Men Lærkens Dirren, Nattergalens Suk,
Og Turtelduens dybe, kjælne Kluk,
Er ikke tydske, meget mindre franske.
Palmine! læs, hvad qviddrende jeg skrev
I dette fuglelige Flyvebrev;
Og lad det ane Dig, at hine Toners Svæv,
Hvis Nyn og Suk i Lunden Dig henrev,
Er danske!

Digitized by Google

Patriotisme.

(Fragment af et Brev fra Syden.)

1790.

Jeg glemme Danmark! jeg i Sydens Favn
Forglemme Nordens Moderbryst! for Konst,
Umoden Konst, bortbytte dig Natur!
For Vittighedens Latter, Viisdoms Alvor!
Jeg vorde velsk, upatriotisk, udansk,
En Sydling! døse, slumre Livet hen
I Sydens lette, lune, bløde Duun;
Og virke, som en Sydling, blot i Drømme!
Fordi jeg lever udenfor det Land,
Jeg lever for? fordi mig Skjebnen bød
At fjerne mig fra Hjemmets stille Havn?
Hvad, eller fordi hiin og denne Blomst
Jeg finder skjøn i fremmed Egn, og vover
At hente mig dens ubekjendte Frø,
For at omplante den i Hjemmets Have?

Nei! den, som i sin Vugge, spæd, engang
Indbysfedes af Dovres Fjeldboqvad,
Ledsaget af din Squlpen, Baltica;
Hvis første Blik sig tabte der, hvor *Carls
Fortvivlet søgte sin betvungne Steenbuk;
Hvis anden Daab var Dypning i det Hav,
Hvis Bølger dønned' ham ved Dag og Nat
En evig Lovsang, mellem Stormes Brag,
Om Juul og Tordenskjold — hvis første Værk
Var Rustningen af tvende Flaader, hans,

Digitized by Google

Og Oldenborrernes, hans Magts Beundring:
Et Barns Udføren; men en Mands Idee —
(Slotsgraven var ham Kjøgebugt, to Røgler
Hans danske Skyts — han selv den danske Skytshelt)
Hvis første Sang var Havets Lyst, hvis anden
Var Dødens — og hvis hele Liv var Heltens:
Bestandig Kamp — med Lidenskab og Mangel.
(Troianer er den førstes Hær, hvis Hector
Er mere frygtelig end hiin — og denne
Fulddanner Peleïder i sin Skole)
O! den, med Eder blev fortrolig, ung
Til Eders Pile vant, og nødt hos Flid
At søge mod jer Vælde sikker Hjælp,
Gjenvordighed og Lidenskaber! — Den,
Som hærded' sig i Eders lange Kamp —
Og stod mod Eders Storm — omviftes ei
Saa let af Sydens løie Vind — og den,
Som vaaged' Nætter i det kolde Nord,
Henslumrer ei sin Dag i Sydens Varme.

Nei, skjøndt den svageste, maaskee, den mindst
Udrustede blandt mine Brødre, hvis
Urokkelige Stjerne, deres Aands
Symbol, selv Middags-Solens Sønner leder,
Saa føler jeg mig deres Broder, Dans
Om ringeste, dog ægte Søn — og stolt,
Som Dannemand, der aldrig slavisk lød,
Hvis Fædre gjennem Sekler aldrig lød,
Udanske Spiir, bør evig føle sig —
Og stærk, som den, hvis Kraft i Nordens Kuld
Fuldstorknet smelted' aldrig bort ved Luen
Af Sybaritens Vellystild — og noksom

Digitized by Google

Bevæbnet med min Kjærlighed til dig,
O Fødeland! —

O Fødeland! — hvori
Bestaaer den søde Trolddom, som min Sjæl
Omgriber med en Skabers Kraft, og favner
Med al en Faders Huld i denne Lyd?
Jeg veed ei hvad — men Vee den Arme, som
Kan ikke nævne dig! og trefold Vee
Den Usling, som kan nævne dig, og ei
Begeistres ved at nævne dig, som jeg!
Den elsked' ei sin Moder — farved' graae
Sin Faders Haar før Tiden — undfaldt feig
Sin bedste Ven i Prøven — og bedrog
Uskyldigheden i sin Engels Tillid,
Hvis Hjertes Iis ei smelted' hen i Lyst
Ved Flammen af den Tanke: Hjem; og den,
Som Fødestavn ei laaner bedste Træk
Til Paradiis — vil Paradiser kjede!
Hans løse Sjæl vil sværme hjemløs om
I Skabningen — indtil den løses op
I Dunsten, af hvis lette Skjød den sprang.

Som den, der elsker ei sin Skaber, ei
Kan elske Verden — den, der elsker ei
Det Alt, hvis Harmonie — (saa meget har
Jeg lært til Følelse — saa meget har
Jeg følt til Vished) i hver rigtig Hjernes
Ufordomsfyldte Hvælvinger gjentoner,
Ei elsker Kloden, paa hvis hele Kreds
Den Vise seer kun een Familie,
Den Gode kun een Faders Børn, og begge

Digitized by Google

Gjenbilleder af Gud — Som den, der ei
Med Broder-Omhed hver en enkelt Broder
I denne Kreds, fra Nord Cap til Cap Horn,
Fra Syd Cap til Labrador lide seer,
Ei heller zittrer ved at see sit Land
Paa Pynten af sin Undergang — saa vist
Var aldrig den en kjærlig Mand, en sand
Fuldprøvet Ven, der ei var nidkjær Borger!

Vort Hjerte — medens Tanken i vor Sjæl
Indfatter Smaat i Stort, og Stort i Større,
Det Større i et Største — føler omvendt:
Det Største i et Mindre stort, det Mindre
Gjemt i det Mindste. Lyd dit Væsens Lov!
Bliv i dit Væsens Orden! Elsk dig selv!
Og du vil elske dig i dine Venner —
Og dine Venner i dit Fødeland —
Og Fødelandet i den Jord, som sprang
Blandt større Verd'ner af din Skabers Haand —
Og Skaberen i Alt!

Vort Hjertes Bud,
Vor Skabers første Bud er Godheds, er
Lyksalighedens Kilde: Elsk dig selv!
Af dette flyder alle andre. Ret
Du elsker ei dig selv, ifald du ei
Din Broder elsker; ei din Broder, hvis
Du ikke elsker alle dine Brødre!
Ei dem, hvis ikke Gud!

Vort Hoveds Bud,
Vor Skabers andet Bud, er Viisdoms, er

Digitized by Google

Lyksalighedens Kilde: Elsk din Gud!
Af dette flyder alle andre. Ret
Du elsker ikke ham, ifald du ei
Hans Skabning elsker; ei hans Skabning, hvis
Du dine Brødre glemme kan, og ei
Din Broder, hvis du elsker ikke ret
Dig selv! —

Patriotisme! tidt misbrugte
Femstavelse! tidt misforstandne Aand!
Hvad er du andet end et Middel-Led
I Kjærligheds almindelige Kjæde
Fra mig til Gud, fra Enkeltet til Alt!
Som hvert et andet Led af denne, du
Borttages ei, med mindre Kjæden heel
Nedstyrter, knuses, synker, er ei meer!
Den sande Philantrop er Patriot;
Den sande Patriot Kosmopolit.
Knuus ham i Glemsels Afgrund, som tør fræk
Frembramme for sin Tid og Fremtid med
Det store Navn af Jordens Ven — og som
Ei virkte hvad han kunde for sit Land!
O! knuus hans store Navn! det knuses let —
Det knustes alt! thi det var tomt, som stort!
Men ær ei heller den, som mere trædsk,
Og mindre fræk, tillyver sig et Navn
Af Landets Ven — og gjemmer Had, af Alt
Det Nedrigste, til fremmed Folk, Foragt
For fremmed Fortrin i sit trange Bryst.
Bedrager er han sikkert — eller Nar,
Hvis dette Had er spiret i hans Hoved.

Digitized by Google

Den kloge, gode Fader, som sin Søn
Vil klogere og bedre danne, end sig selv,
(Det bør den kloge, gode Fader ville)
Ham vælger Lærere, ham skjenker Bøger —
Af begge de bedstmulige. Han har
Af begge Midler til sin Hensigt paa
Sit Gods de bedste — vel! han bruge dem!
Men sæt! at paa hans Naboes Gods er dog
En bedre Lærer, bedre Bøger i
Hiins Bibliothek — hans Søn
Ved disse vandt; hans Hensigt blev
Ved disse bedre opfyldt — bør han stolt,
Dumstolt, forkaste dem, fordi paa hiin
Og ikke paa hans egen Grund de fandtes?
Den kloge, gode Fader mener Nei!
Forskriver Læreren og Bøgerne,
Og glæder sig ved Sønnens Fremgang, som
Om selv han lærte ham; thi Sønnens Fremgang
Er det, han vil — og ei den Lyd: „Gud frie mig!
„Alt det har Fa'eren lært ham selv!“ en Lyd,
Der klinger alt for sødt for mange Fædre,
Og alt for sødt for mangen Patriot!

Digitized by Google

Gratierne.

Til Grevinde Charlotte Schimmelmann.

1790.

Trolleborg.

For mig, som for den hele Klode,
Hvor Ynde, Vid og Dyd er Mode,
Er alle Gratier kun Tre.
Den Første og den Anden bleve
Grevinder, og fik hver sin Greve;
Slet Intet blev den Tredie.
Den Første og den Anden leve
Hver med sin eiegode Greve!
Sybille her, og hisset De!
Og her og hisset alle Tre!
Ak! fra den Første reiser Manden,
Som fandt den Første og den Anden.
I det han gaaer fra Trolleborg
Til Kjøbenhavn og Næringssorg,
Han reiste vist nok fra Forstanden,
Hvis han ei reiste til den Anden,
Og reiste med den Tredie.

Digitized by Google

Afslaget.

Til Grevinde Charlotte Schimmelmann.

Jeg stod, paa Bredden af Castale,
Ved Phoebi Thrones Fod engang;
„Jeg har en Bøn," saa lød min Tale
Til Kongen over Dag og Sang;
„Jeg har en Bøn, og vil du høre,
„Min Fader! ene denne Bøn,
„Skal aldrig meer om Sang dit Øre
„Bestormes af din yngste Søn."

„Tal!" sagde han, og venlig smiilte,
Og alle Muser smiilte med,
Og, for at høre Bønnen, iilte
Til det af mig bestegne Sted.
„Min Fader," blev jeg ved, „du kjender
„Vor Huldgudinde Schimmelmann!"
„Ja", raabte Muserne, „hvo kjender
„Ei vor Charlotte Schimmelmann?
„Og, for at vidne dig, vi kjende
„Hiint Mønster for vort hele Kjøn,
„Du, blot fordi du nævnte hende,
„Har alt vort Bifald til din Bøn."

„Ja," talte Phoebus, Lykkelige!
Hvis du for hende har en Bøn,
Saa negtes i mit hele Rige
Dig Intet, Intet; tal min Søn!"

Digitized by Google

„Nei," svarte jeg, „dit Rige haver
Ei noget Skjønt, som hun ei har;
Naar trængte den til Phoebi Gaver,
Som Phoebi Sønners Støtte var?
Kun for mig selv jeg her fremtræder,
Men viid, Apol! hun ynder mig,
Jeg har alene denne Hæder;
Men den er Evighedens liig."
„Ja!" — gjentog alle ni Gudinder —
„Hvis han kun ikke smigrer sig,
Naar hun sin Yndest værd ham finder,
Hans Roes er Evighedens liig."

„Jeg ei," lød Bønnen, „vil begjere
Min Alders Priis og Evighed,
Jeg stolt foragter Jordens Ære,
Naar til min Sang hun smiler ned;
Jeg Penges Overflod ei skytter,
Thi Nok var altid Nok for mig;
Jeg ei min Ro for Guld bortbytter,
Og Nøisomhed gjør ene rig.
Jeg Rang og Titler ei forlanger;
Mig sligt til ingen Nytte var,
Hun taler med din svage Sanger,
Endskjøndt han ingen Titel har.
Jeg beder ene dennesinde
Om Ild og Aand din egen liig,
Til ret at takke den Gudinde,
Som al min Lykke skabte mig;
Du til din Helligdom mig føre!
Bønhør mig ene denne Bøn!
Og aldrig mere skal dit Øre
Om Sang bestormes af din Søn."

Digitized by Google

„Min anden Phaëton! du beder,“
Saa lød Castale-Kongens Svar,
„Du beder om Umuligheder;
Jeg selv ei dertil Evne har.
Forgjeves alle Muser stræbe,
Med Gratierne Haand i Haand,
Med Nektar af Diones Læbe,
Og al min egen Ild og Aand,
I Choret af de Millioner,
Som fylde Pimplas grønne Skov,
At lære Dig en Sang, hvis Toner
Udføre værdig hendes Lov.
Tie! til Du Godhed, Vid og Ynde
Med alle Dyder sjunget har,
Du Evigheden da forkynde
Hos hvem de alle samled' var!“

Digitized by Google

Til G. Becker.

1791.

Kjøbenhavn.

Vi deelte med hinanden Fryd paa Fryd,
Hvor i Naturens høie Harmonier
Kjærnlandets Alpers mange Tryllerier
Med tusind Stemmer os tilraabte: Nyd!
Liig Bien sued' vi af alle Blomster Honning;
Men Bien liig vi Blomsterne forlod' —
For første Gang i Schweiz jeg stille stod,
Fastnaglet ved et Blik af deres Dronning —
Du fløi fra Blomst til Blomst endnu bestandig om,
Og Amor fældte først i Belgien Din Dom.
Den signe Dig! Din belgiske Hyrdinde,
Liig Alpernes, snart vorde Danneqvinde!
Som Schweiz og Belgien, som vore Elskte, frie,
Ved deres Smiil, ved Digtkonst og Chymie,
Ved Elskov, Dyd og sand Philosophie,
I Venskabs uafbrudte Harmonie,
Lyksalige, min Becker, vorde vi!

Digitized by Google

Parnas-Revolutionen.

Til de ni Muser i Gravensteen.

(I Apollo den Sextendes Navn.)

1791.

For nogen Tid det Rygte gik,
At Amor, denne Gud, der var saa rask, som liden,
Og syntes skabt til ret at trodse Tiden,
Sit Banesaar af egne Pile fik.
Fornemmelig af Nag, fordi han saae
Meer end sin Moder i vort Daniens Louise,
Og derved nødtes til, den Skjebne sig at spaae,
At Alle Nordens Cypris vilde prise,
Og at han længer selv ei vilde kaldes skjøn,
Naar Jorden engang saae Louises Søn.
Med Vished veed man, at hans glimrende Frue Moder,
Fordunklet, ikke meer opholdt sig her,
Men flygtede til andre Kloder,
Hvor ingen Rivalinder er.
At Jupiter alt for saa længe siden
Er sovet hen,
At han er færdig at staae op igjen,
Det strækker sig endog til Bürgers Viden,
(Som dog skal være meget liden!)
Saturn er, som man seer, indsluttet i en Ring,
Og gjør ei heller mange store Spring —
At Mars det ei vil gjøre længe,
Det lover Galliens Revolution,
Og Mangelen paa Subordination,
Og Keiser Leopolds Resignation,

Digitized by Google

Og Overgangen fra den Spanske Vagt-Cordon.
Merkur i nogen Tid paa Nippet er at hænge;
Som Rapse-Gud (det var han noget nær)
Han er ei heller meget bedre værd.
Om Juno siger man, at, siden salig Manden
Er død, og Ludvig gjorde det Spilop,
At sige til sin Krones Tilbud: Top!
Hun reent skal være gaaet fra Forstanden.
Minerva hos Herr Pram, min gode Ven,
I Dannemark gaaer stærkt igjen. —
Diane — Hecate — Proserpina, med flere,
Skal siden Kants Kritik og Reinholds Theorie,
Af Angst for denne nye Philosophie,
Reent være færdig at krepere. —
Saa gik — og gaaer det efterhaanden flere.
Cybelemoder, Enkedronningen,
Gaaer og derhen —
Og kort: med hele Gudfamilien
Det er, som med saa meget mere,
Kun Knald og Fald,
Og snart, som med et Lys, det ude være skal.
Med Gratierne (som jeg, sandt at sige,
Blandt alle disse fandt de meest guddommelige!)
Jeg ikke veed, hvor det staaer til saa lige —
At nu omstunder de er fleer end Tre,
Det her imidlertid en Blind kan see;
Men om det netop de selvsamme ere,
Som dandsed' om Gudinden i Cythere,
Der kunde tvistes meget om —
Jeg troer, at med vor nye Venus flere
Og endnu skjønnere til Norden kom,
End nogentid blev seet i Grækenland og Rom.

Digitized by Google

Men nok af Tidender om Dødsfald og deslige
I Gudernes det gamle Rige!
Vi Alle skulle gaae den samme Vei;
Imidlertid dog — Alle gik den ei.
Tre Gange Tre pieriske Gudinder,
(Tre Gange Tre gjør Ni)
Man endnu her og der i Poesie,
Og som jeg seer med nifold Trylleri,
I Gravensteens Olympus finder.

O Held mig! at engang mit Øie saae,
Hvad i begeistret Andagts Øieblikke,
Jeg ubønhørt saa ofte kaldte paa —
Og — samlet i det mindste — skued' ikke!
O Drøm! o Lyst! men er du blot en Drøm,
Saa lad mig evig, evig, evig drømme!
Og lad min Aand i sin Beundrings Strøm,
Fra Sol til Sol i denne Himmel svømme!

Al Verden veed ei blot, at Muserne er' Ni:
Men at og deres Stats Gynokratie,
Formedelst Kong Apoll (en ellers artig Herre,
Men noget herskesyg, som Konger fleest, desværre!)
Udarted' tidlig alt til Despotie —
Der var, for Resten, intet Ondt deri;
Thi denne Fyrste var, som Alle sige,
Sin Stjerne liig, der Fattige, som Rige,
Bestraaler Alle lige;
Og naar Monarken ligner Solen — man
Kan leve meget godt i et despotisk Land.
Men Skade! det er netop ikke ganske
Tilfældet overalt! Naar man seer til lidt grandt,

Digitized by Google

Er alle Souverainer ikke danske;
Der gives en Hob franske deriblandt. —

Men atter til Gudinderne tilbage!
Hans lyse Majestæt, saa dødfri, som han lod,
Dog maatte drikke med af Lethes Flod —
Med ham forsvandt Parnassets gyldne Dage;
Hans Eftermand var ikke nær saa god.

Jeg veed ret godt, at mange nye Poeter
Forsikkre vidt og bredt, at han er til endnu —
Ja gid det var saa vel! saa stod jeg ikke nu
Imellem Muserne som en fortabt Trompeter.
Nei! skjøndt i Evalds, Prams og Thaarups Vers,
Fornemmelig i alle Musers Breve,
I Fader Wielands attiskfine Skjerts,
Og Schillers Alvor end han synes leve;
Død er han — det er vist! saavel som Jupiter,
Og al den anden Gudehær,
Og fjorten Eftermænd, som efter ham de hulde
Gudinder efterhaanden Scept'ret gav,
En efter Anden lød Naturens Krav,
Og ligge rolig under Mulde.
Hvad Misforstand heri har voldet overalt,
Er, at de Alle blev Apollo kaldt,
Endskjøndt iblandt dem alle Femten vare
(Saa lidt som i den lange Ludvigsrare)
Knap Tre, som Navnet med lidt Føie bare.

Guddommelige Muser! mig i Dag,
Jeg veed ei selv hvordan, blev undt den Ære,
Iblandt Apollerne den Sextende at være —

Digitized by Google

En Hæder, som jeg føler mig for svag
I læng're Tid, end Halvten af en Dag,
At bære.
Dog, for mig den ei reent uværdig at betee,
Nedlægger jeg, i følgende Idee,
For Eders Fødder, yndige Gudinder,
Den Krone, jeg, som Fleer, i Drømme fik;
Mit Hjerte meer, end al dens Tryllen, finder
I Eders Øines milde Himmelblik!

Ifølge Vælden, mig blev skjenkt i denne Gave,
Erklærer jeg, at, fra den Dag i Dag,
Regjeringen skal være deres Sag,
Som Kald og Evne til Regjering have;
At ingen Phoebus meer skal lemmes i
Det enehellige Gynokratie;
At selv hans Navn af al vor Fremtids Poesie
Forvises skal. Mit Held, guddommelige Ni!
For Resten ene skal bestaae deri,
Til evig Tid at være Musers Slave.

O dette Held jeg skatter meer,
End vidste jeg det Alt, hvad første Phoebus vidste,
Og sang som Milton, Klopstok og Homer.

At ellers jeg, Apoll den Sextende, den sidste,
Den ringeste — nedlægger Scept'ret her
For ni Gudinder — intet Under er;
Men — hvis Apoll, den første, store, vise,
Den eneste, som Scept'ret værdig bar,
Blandt Muserne blot havde seet Louise,
Han sikkert selv Regent kun een Dag bleven var!

Digitized by Google

Han ikke Jorden blot med alle Herligheder,
Men Solen havde lagt for hendes Fod,
Og nøiet med en evig Pages Lod —
Ei meer tilbedet, men Tilbeder
I hendes Velbehags, i hendes Bifalds Smiil,
Gjenfundet meer end alle Soles Ild,
Og meer end alle Pindi Saligheder!

Digitized by Google

Paaske-Indbydelsen.

Til Doctor Winsløv.

1792.

Kiøbenhavn.

Jeg har Klokken henimod Syv i min Stue
Den yndigste, deiligste, vakkreste Frue,
Som nogentid Engelland bar.
De elsker dog Engelland, Skjønhed og Ynde —
Kom, kjæreste Winsløv, det Blod at fortynde,
Hver af os i Hovedet har!
Jeg veed, at De kommer kun for at helbrede —
Tre Patientinder hos mig ere rede,
At modtage Helbred af Dem:
Min Kone har Hoste — min Søster har Krampe —
Min Stuepige ligger i Feberens Dampe —
Min Søn og jeg selv — det gjør Fem.
Men det Hospital er kun lidt — mod den Sjette,
Den omtalte Frue, hvis Hoved at lette
Jeg egentlig bønfalder om.
De finder desuden vor Schulz og hans Mage;
Og kan Dem en Steg af et Paaskelam smage,
Og vil De til Takke med Torskene tage
I nysmeldte Selskab, saa kom!

Digitized by Google

Tandpinen.

Til Samme.

Min Kone skranter lidt igjen.
Den korte Tid forbyder mig, min Ven!
At sige mere tydelig,
Hvorledes hun befinder sig. —
De regner det vel ei saa nøie;
Dog dette maa jeg end tilføie:
I hendes Tunges Land er tusindfold
Tyrannisk Enevold!
En ormestukken Tand er Thronen —
Kom, kjære Winsløv, kom
Og riv Despoten om,
Styrt Ludvigen, som plager Konen
Langt meer, end hiin kun alt for gode Ludevig
Har nogensinde plaget Frankerig —
Skil den Uværdige ved Kronen,
Og lad republikansk Regjeringsform
Forjage Smerte, Vold og Orm!
I Stiil, som koster mindre Hovedbrud:
Træk Tanden ud!

Digitized by Google

Apollo den Syttende.

Til de ni Muser i Gravensteen.

1795.

For fire Sekler siden (fire Aar
Er fast en Evighed i vore Tider)
Jeg lagde ned paa Stedet, hvor jeg staaer,
For Eders Fødder, hulde Pierider,
Mit Apollonske Scepter — lagde ned,
Med selvfornegtende Beskedenhed,
Den herligste blandt alle Jordens Kroner,
Hvis mageløse Himmelglands
Fordunkled' selv den borealske Krands
Og alle Melkeveiens Throner.
Jeg afstod af mig selv, ufordret, fri,
Et Fyrstendom, som Phantasien drømmer,
Det glimrendste blandt alle Fyrstendømmer,
Et Fyrstendom med lutter Muser i —
Og danned' om, hvad sikkert ingen Herre
Har gjort for mig, og aldrig gjør, desværre!
Et enevældigt Andrarchie
Til et republikanskt Gynokratie.
Ei for at friske op mit Offers Minde,
Og anden Gang en Borgerkrands at vinde,
Gjenkalder jeg min Martyrdaad i Dag;
Den fik den fulde Løn af Eders Hænder,
Den ærefuldeste mit Hjerte kjender —
Hvad Løn er stor, som Musers Velbehag?

Digitized by Google

Hvo vilde ei med Lyst al Jordens Glands bortgive,
Afstræde hver en Ret til Opsigt her i Live,
Og fro modtage selv den dødelige Piil,
For Vindingen af Eders Dronnings Smiil?
Nei! ikke for paa ny at lade mig betale
En Daad, af min Samvittighed befalt,
Som blev mig den Gang tusindfold betalt,
Opvækker jeg Erindringen af Ovale.

Blot den selvsamme Stilling nu, hvori
Mig Skjebnen atter stiller hen, alene,
Til samme Fristelser, i lige Scene,
Omringt af Musechorets Trylleri,
Aftvinger mig et flygtigt Blik tilbage
Paa min Regjerings Brug i hine Dage.

Som jeg den brugte da, saa bruger jeg den nu,
Og som jeg ønskte, de, der over Throner ruge,
Den alle ville bruge,
(Besynderligen, o Provence! du,
Der truer med at herske sur la France,
Et par droit de conquête et par droit de naissance)
Til den at skjenke dem, som ene have Ret
Til Hersken overalt og uden Hinder:
Oplysningens velgjørende Gudinder.

Jeg altsaa lægger anden Gang,
Som Gud for Viisdom, Dag og Smag og Sang,
Mit Scepter ned for alle Musers Fødder,
Min Krone for den førstes Fod;
Og lover, hvis det tredie Gang mig møder,
At stilles her paa Stedet, hvor jeg stod

Digitized by Google

For fire Sekler siden, hvor jeg knæler.
I dette Dieblik, at gjøre samme Brug
Af det, som Nogle røver, Andre stjæler
Snart aabenbar, og snart i Smug.

Dog, før jeg mig af denne Kreds begiver
Tilbage til min skjulte Krog,
Hvor intet Musechor min Sang opliver,
Tillader mig, Gudinder! i det Sprog,
I selv umiddelbar uvante Tunge lære,
En ydmyg Bøn til Afsked at frembære.
Ved Skjebnens Gunst at være kommen op
Paa Musebjergets Æthertop,
Nu allerede tvende Gange;
Og vinket af saa skjøn en Leilighed,
Dog Intet, dog slet Intet at forlange —
Var at fornærme Musers Gavmildhed.
Jeg veed for vel, at deres største Glæde
Er den, at lønne prøvet Dyd,
Om ei med jordisk, dog med himmelsk Fryd,
Og en Pervonte selv at ønske de tilstede.

Mig synes alt, at Evers Smiil,
Gudinder! mig det skjønne Tilsagn give:
„Ønsk, Dødelige! hvad du vil,
„Og hvad du beder om, skal opfyldt blive."

Som man i Musers Bibelbog kan see,
Af hvilken Aarsag veed jeg ikke,
Eet Ønske eller to sig aldrig skikke —
Min Bøn og derfor deler sig i tre:

Digitized by Google

For Kronen, som jeg anden Gang nedlagde,
Den Rose, Flora vor Louise bragte,
Er Alt hvad jeg bønfalder om;
Selv visnet skal den i mit Gjemme blive
Den største Skat, mig skjenktes her i Live,
Min meest tilbedte Helligdom!

For Scept'ret, som de samlede Gudinder
Jeg gav, udbeder jeg mig her,
Som ni betydende Forenings-Minder,
En Knappenaal af hver især;
Som Orden paa mit Bryst jeg disse Naale
Med meer end ridderlig Tilfredshed bære vil,
Saa længe jeg er til.

Og deres Glands skal selv Pleiaders overstraale!
For al den anden Magt og Herlighed,
Mit Muse-Scepter var forlenet med,
Hvis Mage man paa Jorden ikke finder,
Er det for meget, nagdige Gudinder!
Hvad her, aftrædende mit Kongedøm,
Jeg endelig tilsidst bønfalder om,
Et — ak! jeg isner, skjøndt mit Hjerte brænder —
Et Kys — paa hver af mine Musers — Hænder?

Digitized by Google

Stambogen.

Den 28de Septbr. 1895.

Til Hertug Frederik Christian af Augustenborg.

1795.

Gravensteen.

„Der levede for hundred Aar
„I Dans Elysium en Hertug uden Mage,
„I Fortids, den Tids og i vor Tids Dage —
„Hans Navn, hvis Minde sikkert ei forgaaer,
„Var Fred'rik Christian; hans Hertuginde
„Var Jordens favreste, forstandigste — maaskee,
„Ved mere nøie til at see —
„Selv eneste naturlige Fyrstinde;
„Den største Roes af deres Mund,
„Som i de Tider begge kjendte,
„Var den: hinanden de fortjente!
„Saa god var han, saa elskelig var hun.

„Hvad dem især udmærkte selv i Norden,
„Hvor Despotie,
„Pedanterie,
„Og Slaveri,
„Dog ingentid almindelig er vorden,
„Var denne vise Liberalitet,
„Som planter, nærer og udbreder
„Den blomstrende Humanitet,
„Hvis Frugt er Dyder og Lyksaligheder.

Digitized by Google

„Min Fa'erfa'ers Fa'er, en dengang taalt Poet,
„I hvis Forsøg du tidt Louises Navn har seet —
„En Vandrerom i Østen og i Vesten,
„Men ganske skikkelig og ærlig Mand for Resten,
„Just levede paa samme Tid,
„Og nød den ham af mig saa tidt misundte Lykke,
„I Gravensteen og i Augustenborg
„At glemme hele Livets Sorg
„Ved Synet af Naturens Mesterstykke —
„Han hyldede det ædle Fyrste-Par
„Med en Hengivenhed og Troskab uden Lige,
„Hans Hjertes Helt var Han, Hun dets Heltinde var,
„Som os hans bedste Digte sige,
„Hans hemmelige Dagbog, som engang
„Du arver efter mig, fortæller og, hvorlunde
„Han Alting skyldte dem; i Sygdom og i Trang
„Hans Ungdoms første Dage tungt henrunde,
„Da fandt ham Fred'rik Christian, og see
„Ved hans Beskyttelse blev Sundhed, Lyst til Livet,
„Udkomme, huuslig Fryd og Virksomhed ham givet,
„Han Mand og Fader blev — og vore sidste tre
„Forvandtskabsfuld den Hertug Livet skylde,
„Hvis Billed hist du seer i Marmor paa min Hylde.

„Vor Stammefader, havde han ei vær't,
„Vist ugift var af Slægters Rad forsvundet;
„Først da han Fred'rik og Louise havde fundet,
„Fandt han sit Livs Forøgen noget værdt.
„I Dag, min Søn, for hundred Høste siden
„Han helligholdt i Gravensteen
„Den Fødselsdag, vi signe Hver og En
„I vor Familie. Min Fa'erfa'er, dengang liden,

Digitized by Google

„Knap halv saa stor som du, en tvendeaarig Pog,
„Opledte Billeder i denne Bog,
„Hvori hans Fader skrev, hvad du nu lærer stave:“

„„Den ott' og tyvende September skal hvert Aar,
„„Saalænge som min Slægt bestaaer,
„„En festlig Rang i vor Calender have.
„„Paa denne Dag blev Hertug Fred'rik fød.
„„Den Ro, den Fryd, jeg her i Livet nød,
„„Meer eller mindre var hans Gave.
„„Og du, min *Søn, som fyldte tvende Aar
„„I Gaar,
„„Dig denne Stambog hellig være!
„„Din Søn, din Sønnesøn, til sidste Led den lære,
„„At signe Mindet af en Mand,
„„Hvis Priis jeg, mens han lever, ei fortæller,
„„For ei med Povler- og med Peter-greller
„„I samme Protocol at skrives an.

„„Hvad, efter hundred Aar, man skriver eller siger,
„„Kan dog vel, haaber jeg, ei meer sees an som Smiger.““

Saa talte, mens han tog af arvet Gjemme frem
En Hob Reliqvier, i stadselige Rader,
Aar atten hundrede halvfemsindstiv' og fem,
Min Sønnesøns den ældste Søn, som Fader,
Sin lille Fred'rik til, der mærksom stirred' paa
Den Herlighed, han første Gang nu saae:
„See her, min Søn, det kjæreste jeg eier,
„Den Daase hist, og dette Uhr, og her
„Hvad, skjøndt for hundred Aar alt visnet, dog opveier
„Og overtræffer Alt, hvad blomstrer fjern og nær:

Digitized by Google

„En *Rose, visnet paa Louises Bryst,
„Min Fa'erfa'er Carl forært, og disse Blade
„Af en hans Fader skjenket Blomstpleiade,
„Der af Louises Haand ham straalte Himlens Lyst!
„Det Alt tilhører dig, hvis du vil lydig være,
„Med denne Stambog, som, fra Søn til Søn,
„Vor Slægt har lært, og skal fremdeles lære
„Din Stammefaders deri strevne Bøn:
„„O! Himmel! lad for mig min sidste Slægt end prise
„„Vor Frederik Christian og hans Louise!““

O Du! hvis ædle, skjønne Sjæl,
Hvis Sandhedskjærlighed og Lyst ved Andres Vel,
Hvis rene Villie jeg kjender!
O Du min Vækker, min Velgjører og min Ven!
Lad paa Din Dag den Tak, som i mit Hjerte brænder,
Indklædt i Drømmen om den samme Dag igjen
Om hundred Aar, Dig ei mishage!
Den Sang, hvori jeg her fortalte den,
Skal Ord for Ord min sidste Søn gjentage.

Digitized by Google

Smagens Forfalden.

Til Rahbek.

Kjøbenhavn.

Jeg læste samlede, hvad mange Gange
Jeg sang i Vennelag,
For middelmaadig Viin at give Mestersmag,
Min Mesterdrikker! Dine Mestersange;
Og saae, Du kaldte Din fuldendte Spøg,
Der netop er, som rimet Spøg bør være,
I muntre Latter hyllet Alvors Lære,
Forsøg — Forsøg? udraabte jeg: Forsøg?
Saa skulle vi dog evig staae tilbage
I Sammenligningen med hine Dage,
Da Latiums og Hellas's Harper klang?
Og lykkes det end vor Tids Skjald engang,
Med hiin Tids umiskjendelige Mærker
At præge hiint og det af sine Værker,
Maa Tit'len i det mindste vidne om,
Hans Smag ei dannedes i Grækenland og Rom.
Anakreon skrev nu Forsøg til Viser,
Horaz Forsøg til Oder, og Homer
Skrev sikkert og paa vor Maneer
Forsøg til et Par Epopeer.
Ak! vor Tids Smag er mindre eller meer
Fordærvet af Tobak, af Øl og af Aviser.

Digitized by Google

Levningen af Uskyldighedsstanden.

Til Jomfru D***.

Kjøbenhavn.

Letsindig kalder Du, min Lilia! Din Sanger,
Fordi han Gratier og Muser fanger
Med Glæde, naar han seer sit Ram;
Det er at sige, bliver ikke bange
For dem, som ham, i Grunden, fange;
(Thi han er selv, det veed Du nok, saa tam,
Som man det af en Digter kan forlange)
Dybsindig derimod Du burde kalde ham:
En jordisk ei, men blot en himmelsk Lyst,
En Levning af Uskyldighedens Eden,
Og ikke mindste Snæv af Skyldigheden
Herneden,
Forraader denne Særhed i hans Bryst.
Den lader sig naturligen forklare
Af Livet, førend jeg og Du blev fød,
Af den Opdragelse, hans Sjæl i Himlen nød,
Af Vanen, i en hellig Engleskare
Sig ikke synderlig at tage vare;
Og først og fremmest af den Barnlighed,
Der er ham egen, som Du veed.

Dog før jeg mig til dens Forklaring vender,
Som en Spadseregang paa banet Gruus,
Til dens af Ædelstene bygte Huus,
Og som en Gjenvei til dens lyse Throne,
Jeg først fortælle vil min Engel om en Kone,
Der fanged' Muus.

Digitized by Google

Der var engang (hvis det er rigtigt fat
Med min Hukommelse, der kom i lidt Uorden,
Da jeg Dig saae for første Gang, og plat
Forglemte alt det Øvrige paa Jorden)
Der var engang i Asien en Kat,
Der mored' sig, som andre Peiser,
Med Muus at fange, ligesom
Domitianus, den berømte Keiser,
Sig morede for tusind Aar i Rom,
Og Nemesis i vore Dage,
Med Fluefangen. Om nu alt for vidt
Den dette Moerskab drev? om andre Kattes Klage,
Som Intet levnet blev, at jage,
Ved det den jog for meget og for tidt,
Med alt for uophørlig Appetit,
Nu rørte Jupiter? hvad heller andre Synder
(Med store endes tidt, naar man med smaa begynder)
Opbragte mod det arme Dyr
Ægypternes tilbedte store Tyr?
Det veed jeg ei; men nok: Dyrkredsens vrede Konning
Omskabte den paa eengang til en Dronning,
En Dronning over tvendebeente Dyr.
Man paastaaer, at de fleste Kongekoner
Langt bedre vilde være tjente med
At skabes om til halede Matroner,
End disse med at skabes om
Til Dronninger. Jeg fælder ingen Dom:
Man maatte være baade Kat og Dronning,
For ei at dømme feil. Nok sagt, at denne fandt
Sig i sin Skjebne, som om den var vant
Fra Killing af, at nyde Melk og Honning,
Og al den fine Form, og alt det fede Stof,

Digitized by Google

Og al den Herlighed, som falder ved et Hof.
Historien fortæller, at den var
Den viseste, den tækkeligste Dronning,
Den største Part af Verden skuet har;
Og at dens Majestæt i Høihed uden Lige
Fordunkled' i det hele Rige
Hver vakker Mand og hver en yndig Pige,
Aldeles uden Feil og Mangel, saa at sige,
Paa een Besynderlighed nær,
Som jeg ei tør fortie her:
Hun nemligen sprang ned hver Dag af Thronen,
Selv midt i Raadet over Bænk og Bord,
Og hver Nat af sin Seng, saasnart af Smaapersonen,
Der spiser Ost, hun lugted' mindste Spor.
Saaledes jeg, der faldt, som mangen Anden,
(Som Alle) længe forend jeg blev fød,
Fra Himmelen til Jorden, fra Forstanden
Til alskens Daarlighed, fra Gud til Fanden,
Fra Dag til Nat, fra Liv til Død,
(Skjøndt ventelig jeg er med denne Hersoms Stængel,
Der støvet, lodden, tjørnet, askegraa
Kun bærer Aandens Rose, saa som saa,
Blandt tusind andre Bengler selv en Bengel)
Kan ofte mærke, tage, føle paa,
Jeg eengang været har en Engel.
Thi naar og hvor det er, i Livets Dynd,
I Vimmelskaftet af det Endelige,
I Skidenstrædet af vor Arvesynd,
Og selv paa Kjøgeveien til Guds Rige,
Jeg standser i min dødelige Fart,
Der stedse, som man veed, gaaer lige efter Næsen,
Og skeiter ud til Siderne, saa snart

Digitized by Google

Jeg viner noget af det Himmelvæsen,
Uskyldigheds Naturen stikker i.
Med god Samvittighed jeg synge kan og sige,
Du Engles Engel, Himlens bedste Pige,
At ingen af de Tre, og ingen af de Ni,
Der ere Dig en Smule lige,
Jeg nogensinde rolig gaaer forbi;
Naturligviis, I Himmelske! fordi
Jeg eengang var, og er endnu, trods Stæng'len
Af Torn, som bærer Rosen, og trods Beng'len,
Der i sin lodne Kappe gjemmer Eng'len,
Uskyldigheden selv, som I!

Digitized by Google

Strømpebaandet.

Til Frue Frederike Brun.

(Isteden for at give det Fundne tilbage.)

Kiøbenhavn.

Vee den Vanhellige, hvis Haand
Formaster sig at løse Baand,
Som Næstens Kones Strømper binde!
Vee den, som skotter blot dertil
I et og andet Flagre-Spil
Af overgivne Vestenvinde!
Ja Vee selv den, der i en Drøm
Med Tanken nærmer sig en Søm,
Som at berøre sig ei sømmer!
Vee hver og een Forvoven, som
Antaster mindste Helligdom,
Endogsaa den, hvorom han drømmer!
Jeg finder utilgivelig
Enhver, som fræk forgriber sig
Paa mindste Baand, der noget binder,
Fra det, der skjermer svage Syn
Imod Oplysnings vilde Lyn,
Forinden Lysets Sol oprinder,
Til det, der under Skjørters Flig,
En skybesløret Iris liig,
Om yndig Kones Knæ sig vinder.
Men ogsaa Vee, Foragt og Haan
Den Feige, som for løse Baand
Tilbagezittrer som for faste;

Digitized by Google

Der høit med Alles driver Spot,
Men stille for et enkelt blaat
Sig ydmyg kan i Støvet kaste;
Der loe til Millioners Ørn,
Hvis Statens Bælte gik itu,
Og Krandsen faldt af Himlens Tinding,
Men med en lav og frygtsom Aand
Tør ikke røre ved det Baand,
Som bandt ham til den usle Binding!
Vee den som bag sin Bogreol
Antaster Aanders Soles Sol,
Og Fredens Helt og Statens Værner,
Men trukken af sin Vinkel frem
Staaer skjælvende med hvert et Lem,
Og skraber ud for løse Hjerner!
Vee, Vee mig selv, om Vises Dom
Var den, jeg brød mig Intet om,
Naar disse Vers for spidse lade;
Men Vee mig og, ifald et Snert,
Der traf en Skriblers nøgne Stjert,
Mig skjælve lod for løse Blade!
Dog til mit Strømpebaand igjen —
Vee den, og den, og den, og den,
Som løser sligt, hvor det er bundet;
Hvis ellers ei ham Elskovs-Gud
Det har om Been af egen Brud
Engang med egne Hænder vundet.
Men ogsaa Vee den dumme Knøs,
Som finder Helligdommen løs
Paa Templets offentlige Trappe,
Og ei som Ridder og som Mand
Seer til, saa hurtig som han kan,

Digitized by Google

Et saadant Bytte vips at snappe!
Og nu tilfulde tifold Vee
Den Digter, som det kunde see
Ved Foden af en Digterinde,
Og lade ligge hvad der laae,
Og ikke sig til Ridder slaae,
Ved strax det om sig selv at vinde!
Og ikke heller gav igjen
Hver anden Skjenk af den og den,
End Baandet, som ham her blev givet!
Jeg appellerer selv til Kant,
Mon Venus vel en slig Pedant
Lod finde noget meer i Livet?
Nei, Muserne saa reent forhadt,
Saa reent af Gratier forladt,
O Doris! er den Digter ikke,
Der tryllede saa mangen Gang
Af Himlens Toner i din Sang,
Og af dens Glands i dine Blikke.

Digitized by Google

Vers for Prosa.

Til Justitsraad Thomas Bugge.

1798.

Paris.

Min astronomiske, min kjøbenhavnske Ven,
Som lige langt fra Himmelen og Jorden,
Og næsten lige langt fra Syden og fra Norden,
Jeg i Paris omfavned' nys igjen!
Forlad, at nu til Svar paa mig tilskrevne Prose,
Den knappe Tid mig blot tillader Vers.

Halvraget tømte jeg den sendte Nyhedspose,
Og slugte graadigen dens Alvor og dens Skjerts.
Det Meste sidder mig endnu paa tværs
I Hjertet; thi den mindste lille Glose
Fra Hjemmet er jeg mere slugen paa,
End paa hvad andet Nyt og Smukt og Sandt
Mig meldes kan fra fremmed Kant.

Tak for *Director-Navn, hvis det er ingen Skose —
Og hvis det er, saa Tak alligevel!
Saa stort, den Dag i Dag, er her hos os det Held,
Den Høihed, Herlighed og Ære,
En Directeur at være,
Que tout le monde voudroit être un tel
Même à la tête d'une republique
Comique.

Digitized by Google

De melder mig, at man ved Peter Fred'riks Død
Blev ikke sort, men bleg, og guul, og grøn, og rød:
Og at man derfor ei, blandt Følget, distingveerte
De Folk, som græd, og dem, som Graad repræsenteerte —
Men Tode havde Ret; thi hele Kjøbenhavn
Kan aldrig blive sort aldeles som en Ravn;
Det skaffer ei saa let, hvor meget det end græder,
Halvtredsindstyvetusind sorte Klæder —
Jeg finder derfor klogt, at man, da Suhm var død,
Blev broget, bleg, og guul, og grøn, og rød.

De melder mig endvidere, hvorlunde
Vor Philosoph, vor Skottballadeskjald,
Vor Diplomatiker ved dette Fald
Istemte Sørgeskraal, saa høit de kunde;
Og at, trods alle Riim paa langs og tværs,
I deres Skraal man ei fandt mindste Vers,
Der for et nogenlunde rigtigt Øre,
End sige rigtigt Hjerte, lod sig høre —
Det undrer mig nu fuldt aldeles ei —
Apollo gik med Suhm formodentlig sin Vei;
Og alle Muserne, som vare der tilstede,
Har ikke kunnet gjøre meer end græde.
Imens han leved', Evald, Wessel, Pram,
Storm, Thaarup og saa mangen anden Sanger
Red med Fornøielse paa den bevingte Ganger,
Som for det meste foredes af ham.
Jeg selv red dengang med af ringe Kræfter,
Saa godt jeg kunde det, bag efter —
Hans Liv begeistred' mangen Hans og Tøger:
Een gav han Sølv, Een Guld, en Anden Raad,
Een al den Punsch, han drak, Een al den Steg, han aad,

Digitized by Google

Vor Nyerup Manuscript, og hele Verden — Bøger.
Hvad Under da med ham vort Pindus stod saa fast,
At ved hans bratte Fald dets hele Hvælving brast?
Nei, tvertimod — de slette Vers af Bast,
Af Bozenhard og Riisbrigh dennesinde,
Isteden for at lægges dem til Last,
Mig kunde snart den Ting paa Ærmet binde,
At alle Tre, trods Alt hvad de har trykt tilforn,
Har dog af Digteraand et lille Korn;
Thi saa ret à propos at tabe reent Forstanden,
Vist forudsatte slig hos hver en Anden.

Men hvad af Alt mig undrer mindst, o Ven!
I Nyheds-Posen, De mig sendte,
Er, hvad jeg fandt paa Bunden, da jeg vendte
Den om igjen:
Den Nyhed nemlig, at en deilig Enkefrue,
Hvis Navn for Resten De fordølger mig,
Ung, vever, vakker, hvid og rød,
Kort, blomstrende, som nylig fød;
Strax efter gamle Herr Gemalens Død
(Der talte, siger man, i Live
For længe siden alt Halvfjerdsindstive)
I femte Maaned har erklæret sig
Frugtsommelig —
Hvad i den sjette saa desuden Hver vil skue.
Siig, er det Maaneden? siig, er det Fruen? siig,
Er det Erklærnigen? siig, er det Svangerheden,
Som falder Dem forunderlig?
Jeg finder Alt saa ubeskrivelig
Naturligt, at, trods al min Leden,
I Tingen Intet sært forundrer mig.

Digitized by Google

Sæt og, at Tvillinger, og begge: Drenge,
I Tidens Fylde gjøre Sagen klar —
Jeg sandelig mig derfor ei lod hænge,
Mindst her, hvor man paa sligt hver Dag Exempler har.
Hvis Fruen og, hvis Frugtbarhed mig hover,
Sig havde meldt i samme Aandedrag
Frugtsommelig paa femte Dag,
Jeg havde lidet undret mig derover.

Min Ven! jeg slutte maa. Til Straf for alle Synder,
Som jeg i Riim, og uden Riim begik:
Herr Lindal og Herr Lenz — unseliges Geschick! —
God dam! ak! les voilà! — Messieurs ... Et Øieblik! —
Farvel min Himmelven! mit Helvede begynder.

Digitized by Google

Svaret.

Til Kammerraad Astrup.

(Som paa Riim havde bedet mig om en Loge til Nytaarsstykket, og i Tanker dateret sin Billet: Rosendal, istedenfor Kjøbenhavn, og Mai, istedenfor December.)

1799.

Kjøbenhavn.

Jeg lover hermed en Billet
Til Stykket: den forladte Datter,
Saasnart man samme giver atter;
Skjøndt slig at skaffe just er ikke let,
Da Publicummet, som det lader,
(Især det fine paa de store Stolestader)
Af Lastens Hvideløg i denne Dydens Ret
Saasnart vel ikke bliver mæt;
Og hvad jeg lover, skal jeg ærlig holde.
Men mine Hænder ere lidt for kolde,
Min Sjæl for mat, min Aand for tom,
Til at gjengjælde Dine Vers derom.
Jeg vover ikke med Din friske Landsbymuse
At dandse paa de strødte Riim omkap;
Min Kjøbstæddulle vilde sikkert buse,
Hvis Din et Øieblik den slap.
Jeg, som Poet, mig trækker klog tilbage:
Et Særsyn i Din rimede Billet
Er nok til mig paa Flugt at jage;
Og det er det:
At, paa den koldeste blandt vore Vinterdage,
Din evig grønne Phantasie

Digitized by Google

Har, med en mig ufattelig Magie,
Som der er meer end Riimbegeistring i,
Formaaet at trylle Dig i Rosendal tilbage,
Og Sneens Maaned selv for Blomsternes at tage:
Det kalder jeg den ægte Poesie,
Det sande Digtersværmeri,
Hvori,
Min gode gamle Ven! det er med mig forbi,
Fra den Tid af jeg her kom til at bage
Prosaisk Rug- og Byg- og Havrebrød,
Isteden for poetisk Hvedekage.
Det bliver, haaber jeg, om føie Tid min Død.

Hils med et Rosenkys Din kjønne Mage!

Efterskrift.

Jeg er prosaisk nok, desværr'!
Til at datere Brev fra Stedet, hvor jeg er,
Regentsen nemlig,
Der dog just ei er overmaad *hjemlig.

Digitized by Google

Vor Verdens Skabelse.

Til Walterstorf.

1800.

Kiøbenhavn.

O Du, som Oceanets Flade,
Med vore sorte Brødres Øer,
Pallmall og Store Kongensgade,
Paris og London og Korsøer,
De nordamericanske Stater,
Vor store Post, vort gode Hof,
Vort middelmaadige Theater,
Og kort, vor halve Jord gav Stof
Til tusindgange flere Tanker,
End i en daglig Hjerne vanker,
Min land= og vandbereiste Ven!
Tør min forfrosne Pen vel haabe,
At afbetale med en Draabe
De mange Glas af Moerskabs Væld,
Hvorfor jeg, siden Deres Kjendskab
Mig blev til Længsel efter Venskab,
Til Deres Omgang er i Gjæld?
Ak! trods den Varme fra Levante,
De sendte mig i Alicante,
Trods Heden af den gamle Rum,
Jeg er og bliver dum og stum;
Og, hvad jeg ønskte, Dem at yde,
Vil af den frosne Pen ei flyde.
Ovid, som attenhundred Aar

Digitized by Google

Alt ligger i sin Grav, bemærker,
At der til alle Moerskabsværker
Udfordres klækkelige Kaar;
Men mine — skjøndt jeg har den Ære,
Theatrets Medregent at være;
Skjøndt jeg med en saa verdslig Prang
Forener hellig Provste=Rang,
Og altsaa, som det maatte lade,
Kan søbe Kaal af tvende Fade —
Min Walterstorf! slaae neppe til,
Mig selv og mine blot at made,
Som man i Prosa mades vil,
End sige, Folk at gjøre glade
Med Vers, og hvad der hører til.
Dog, for at gjøre hvad jeg kan,
Da De til Tidsfordriv forlanger
Et Riimbrev af den gamle Sanger,
Hvis Vers en Tid lang flød som Vand —
Min Muses Gjenfærd skal forsøge,
Endnu engang i Riim at spøge:
Lad see, hvorledes det gaaer an!

De gamle Guder og Gudinder,
Som fordum styred' Hav og Jord,
Og Luft og Ild og hvad man finder
Derpaa, deri, derudenfor —
Hvoraf de fleste nu er døde,
(Saa nær som Phoebus og de Ni,
Som hist og her man end kan møde
I een og anden Poesie —
Og Elskovs Gud, som munter, vever,
Barnagtig og uskyldigvild,

Digitized by Google

Med al sin Trolddom endnu lever,
Foryngt i Deres Christjans Smiil —
Og Gratierne, som Dem dandse
Imøde, hvor De træder frem,
Og mangen Gang, med Myrtekrandse,
I Rosenkjæder hilder Dem) —
De, længe førend mine Sange
Blandt Philomeles Klager lød
I Sjællands Skoves dunkle Gange,
Selv længe førend jeg blev fød —
Ja længe før den første Spire
Til Egen, i hvis Ly jeg sang,
Var pippet frem — trods Phoebi Lire,
Sig kjedte morderlig engang.
Trods alle Digterguden Triller,
Trods Pieriders Melodie,
Trods alle Sphærers Harmonie,
Cytheres Suk og Momi Piller,
De gabede forskrækkelig,
Som om de hørte Philosopher.
(Man har den Skik ved alle Hoffer,
Engang iblandt at kjede sig;
Sligt hændes end i vore Tider.)
Men Kjedsomheden gik omsider
Saa vidt, da ingen Tidsfordriv
Slog an, at de tilsidst blev kjede
Af det guddommelige Liv,
Og fik til Evigheden Lede.

Der endelig blev holdt et Raad,
Hvori man pønsede, hvorlunde
Tilværelsen vel saltes kunde

Digitized by Google

Ved Hjælp af Latter eller Graad,
Forinden den gik reent i Raad.
Man pønsed' dybt, og pønsed' længe,
Og længe kom der Intet ud
Af al den Pønsen; og hver — Gud
Tilsidst var færdig sig at hænge.

Omsider Momus, som saa tidt
Monotonien havde dødet,
Og Evigheden dem forsødet,
Naar Saligheden gik for vidt,
Ved Hjælp af mangen bitter Skose,
Og saltet Spot og pebret Glose,
Faldt paa saa narrisk en Idee,
At inden den var heel udføret,
Da blot man halv den havde høret,
Det hele Raad stak i at lee.

„Hvad om vi gav os til at skabe,"
Saa, halv i Skjægget, lød hans Ord:
„Et Billed af os selv, en Abe?
„Et Billed af Olymp, en Jord?
„En Verden, narrisk sammenblandet
„Af Graad og Latter, hvis Natur,
„Endskjøndt det ene, som det andet,
„Var netop vor Caricatur?
„Og, at des sikkrere der ikke
„Skal spores mindste Plan deri,
„Hvad, om vi gav os til at drikke
„En Draabe først? hvad siger I?"

„Det Forslag er vor Momus værdigt!"
Udbrød den hele Gudehær,

Digitized by Google

Og neppe gav man sig ifærd
Med Skabelsen, før Alt var færdigt:
Vor Jord med alt sit Skramleri,
Palladser, Hytter, Templer, Telte,
Poeter, Krøblinger og Helte,
Kort sagt — det hele Fusseri. —

O de, som Oceanets Flade,
Med vore sorte Brødres Øer,
Pallmall og Store Kongensgade,
Paris og London og Korsøer,
De nordamericanske Stater,
Og, hvad der kommer ud paa Eet,
Vort middelmaadige Theater,
Kort sagt, vor halve Jord har seet —
Min Walterstorf! De sikkert fatter
Olymps uendelige Latter;
Og sparer mig en Liste paa
De Narrestreger, der man saae.

Jeg haaber og, at De tilgiver,
Jeg denne Gang ei mere skriver;
Thi, som jeg Brevet har begyndt,
Det torde blive lidt for tyndt!
Hvi skulde jeg Dem længer kjede?
De sover sikkert allerede!

Digitized by Google

Postscriptet i Aar til Brevet i Fjor.

Til Jessen i Altona.

1802.

Lüneborg.

Tillad, høistærede Krigscommissarius!
At, mens jeg nipper til lidt Mad,
I denne Svinestad —
Jeg kalder saa den By, hvis Vaaben er et Sus —
(Men blot for Rimets Skyld jeg nævner paa Latin
Hiint eiegode, vidtberømte Sviin,
Der roded' op den Saltets Grube,
Som udgjør disse Hede-Biers Kube)
Tillad, at jeg, som sagt, i største Hast
Med et Par Linier Dem takker
For Deres og for Deres Kones Smiil,
Der standsed' i sin Iil
Min Reisepiil,
Og gav mig Styrkning til at vandre flere Miil;
Tilbød mig Støvler, overlod mig Frakker,
Dyrt kjøbte hos Herr Schramm,
(Som, in parenthesi, faae Skam,
Saa længe til af Riig han bli'er en Prakker!)
Og lærte mig det hele giestfrie Værd
Af Landsmands Standsning paa en hastig Reisefærd.

Hvad jeg kan yde her af Tak, er saare tyndt;
Det bedste maa jeg lade streget —
Men ligemeget!
Correspondentsen er dog nu engang begyndt.

Digitized by Google

Og, om Begyndelsen kun lidet mig vil hædre,
Kan Enden maaskee blive desto bedre.

Da Posten iler bort i dette Øieblik,
Maa jeg i Hast til Hovedsagen skride,
Som er, at lade Dem og Bankcomptoiret vide
Mit Opholdssted i Frankrigs Republik;
Ifald lyksaligviis det skulde hænde,
At Banken nogentid mig Noget maatte sende.

Adressen er da, gode Ven:
Til Baggesen,
(Aldeles ikke Citoyen!)
"A l'Elisé — Bourbon (il manque un e!)
"Rue fauxbourg Saint Honoré,
"Numero soixante et six,
"Paris —"
Jeg haaber, ved min Ankomst der at finde
To Linier fra Dem og Deres Gemalinde,
Som, ihvor kjær mig Banken ellers er,
Mig skulle være meer end selv en Vexel kjær;
Skjøndt Vexler (mellem os saa sagte)
Er ikke heller at foragte.

Kys Deres Frue med den Heftighed, hvorom
Jeg talte med Dem tæt ved Hamborgs Bom!
Og hils den latristransporterende Herr Broder,
Hvis Liv vist bedre gaaer, end om det gik paa Noder,
Som mit,
Der halter lidt,
Og bedre holden var med Latris, end med Oder.

Digitized by Google

Endnu engang, lev vel, i alt for nære By!
Til De kan længer bort fra Hamborg tye;
Og tilgiv, at i denne korte Skjerts
Jeg salig Agent Holks afdøde Vers
Lod leve op paa ny!
Parodieer mig dem tilbage!
Saa vil de samme Riim ret ypperligen smage,
Elskværdige Herr Jessen! Deres Ven,
Jens Baggesen.

Efterskrift.

1803.

Paris.

At det nærværende Postscriptum til et Brev,
Som jeg omtrent for eet Aar siden skrev,
Saa silde kommer, og maaskee for silde,
Er ilde.
De har formodentlig for længe siden glemt
Begyndelsen, der, som De seer af Stilen,
Var Frugten af en alt for hastig Ilen,
Og er for Slutningen nu reent forstemt.

Til Brev, man skrev i Fjor, Postscript i Aar at føie,
Er værre selv — med Skam jeg det tilstaaer —
End et Hjælp Gud i Dag til En, som nøs i Gaar,
Og i Correspondents, som Coursen har for Øie,
Haardt at fordøie.
Men, kjære Ven, De trykker her en Byld,
Hvori jeg har i Grunden ingen Skyld.
Postscriptet havde fulgt umiddelbar paa Brevet,
Og Himlen veed, hvor meget meer var skrevet
Fra den Tid indtil nu, hvis ikke Deres Svar
Var udeblevet.

Digitized by Google

Hvor Deres Taushed mig i Hjertet skar!
Ni Maaneder utrøstelig jeg var,
Og tænkte: Jessen, som saa mangen Anden,
Gi'er din Correspondents i Vers og Prosa Fanden —
Han Andet at bestille har,
End spilde Blæk, Papir og Tid med Svar.'
Jeg gik af Græmmelse fast ganske fra Forstanden —
(Imellem os var Veien ikke lang,
Jeg var fra Barnsbeen af derpaa ret godt i Gang.)

Slut til min Studsen, da, for trende Dage siden,
Jeg Pjalten fandt, her handles om,
Hvorpaa jeg havde ventet hele Tiden
Et venligt lille Svar, som aldrig kom.
Formodentlig jeg den har kopieret,
Det er at sige skrevet om —
Thi den i Lyneborg paa Posten blev leveret.
Det faldt mig ind, ved den igjen at see,
At muligviis Originalens Sludder
Var gaaet underveis i Skuddermudder;
(Saa gaaer et Lagen tidt, end sige liden Blee;
Hvad med en Verden kan, kan med et Sandskorn skee.
Skabt rimer sig med tabt: vi dødelige Stakler
Er' underkastede deslige Tab=Mirakler:
Atlantica forgik i Tidens Hurlumhei —
Mit Brev kan have gaaet samme Vei.)
I saadant Fald det er naturlig intet Under,
At med et Svar derpaa De gav Dem gode Stunder.

Jeg forudsætter dette Fald,
Og — Buld'ret af et heftigt Tordenskrald,
Der, som jeg skriver dette, mig bedøver,
Er mig Bestyrkning nok — jeg ikke meer behøver —

Digitized by Google

Jeg skriver uden Sky
Min første Tilskrift om paa ny,
I Haab, at samme dennesinde
Vil Veien til Pallmall ved Hjælp af Posten finde.

Alvorlig talt, min Landsmand og min Ven!
Det Venskab, De og Deres hulde Mage,
Ved Deres Omgang i de to tre Dage
Jeg saae Dem, lod mit danske Hjerte smage,
I Mindet kommer mig saa tidt igjen,
Med fædrelandsk Fortryllelse tilbage,
At jeg umuligen kan Fristelsen modstaae,
Dem efter fast et Aars Forløb at melde:
Hvorlunde mine Breve, store, smaa,
Riimløse, rimede, som saa,
Ja mine Bøger selv og Verden — kan forgaae;
Men hverken Afstand, eller Tidens Ælde,
Formaaer Erindringen om Dem at fælde;
Og at det meget vilde glæde mig,
Hvis De med næste Post mig kjærligen lod vide,
At De er munter, frisk og lykkelig;
Og at jeg kan paa den Forsikkring lide:
At naar, og hvor vi sees igjen,
Jeg finder, hvad jeg fandt i Altona — en Ven.

I tryg Forventning af et Svar paa dette,
Som mit betyngte Bryst vil ikke lidet lette,
Omfavner jeg Dem i mit Hjertes Aand,
Og kysser Deres Frues skjønne Haand.

Digitized by Google

Forfatterens Liv og Levnet i Paris.

Til Frue Charlotte K** i Kjøbenhavn.

1803.

Paris.

Elskværdigste blandt alle danske Koner —
Hvis alle Dyders Øven uden Tvang,
Bestandig Munterhed paa Livets Gang,
Uskyldighed, og, hvad jeg tidt besang:
Det Yndige, jeg veed ei hvad, som kroner
Det Alt, berettiger til første Rang
I Kredsen af de Kjøbenhavnerinder,
Jeg engang hyldede som troe Veninder —
Charlotte! vil i disse Træk,
Som, ak! (jeg seer det af et gammelt Brev med Skræk)
Først efter femten Mellemvintres Ende
Dem kommer fra den samme Pen tilhænde,
Den samme Baggehund, som engang gjøede Dem
Saa snorrigt, at De fandt de ypperligste Sange
Af andre Digterdyr kjedsommelige lange,
Mod hans Vov vov! naar han mod Dem sprang frem,
Paa fire Been, fra alle sine Fem?
Erindrer De, hvor liig han dengang var en Hund;
(I Væsen, mener jeg, i Troskab og i Sproget;
Thi alle Lignelser i Verden halte noget)
Han er, og bliver det endnu i allenstund;
Endskjøndt han nogen Tid lod til at øve
Sig i, paa Tydsk at vorde Løve;
Og af og til endogsaa reiste sig

Digitized by Google

Paa sine Bagbeen, for lidt op ad Banke,
Med mere strunk Alvorlighed at spanke,
Og lade noget mere folkelig.
Han stred imod Naturen, da det Jydske
Han i sit Væsen prøved' at fortydske:
Og endnu meget mere, da det Danske
Han gav sig til, o Rasen! at forfranske —
For længe siden han den Ruus udsovet har;
Og er igjen, som før, en ærlig Sjællandsfa'er.

Hvor uforanderligt hans Hjerte danst mon være,
Kan den Omstændighed Dem lære:
At Amor selv (der dog, som hver Mand veed,
Formaaer endog Umulighed)
Ved tvende Gange ham at binde,
Først til en tydsk, saa til en gallisk Schweizerinde,
Har ganske spildt sin Tid
Og Flid,
Paa hans Ombannelse. Han er og bliver
Den samme; logrer, muler, gjøer
Endnu bestandigen, som før;
Og, som for femten Aar han strev, endnu han striver.

Hvor langsomseent en Tid af femten Aar
Paa Livets Kjøgevei bortgaaer,
De neppe veed, letfodede Veninde!
De dandsede paa Roser ligefrem
I Livets første Vaar, og tryg, i elskte Hjem.
Den samme Strækning jeg i hede Sommerdage
Blandt Torne lagde stønnende tilbage
Paa mangen Sidevei, nu hist, nu her.
Og saa betydelig den Forskjel er,

Digitized by Google

At mig nu synes fjern, hvad Dem end synes nær.
Paa denne Grund jeg haaber, De vil finde
Hvad, efter et Forløb af femten Aar,
Jeg skriver her — et Svar paa det, De skrev i Gaar;
Endskjøndt mig samme Brev er gaaet reent af Minde,
Saa reent, at jeg endog tør ikke sværge paa,
At De mig skrev et saadant nogensinde.

Jeg over denne Tvivl en Streg vil slaae —
Og, glemmende mit halve Liv, nu lade
Som om jeg Dem for femten Dage saae,
De veed nok selv, i Lille Kongensgade,
Og sidste Gang, hvor nu De boer,
Og hvor jeg kyste Deres Haand i Fjor.

O Lotte! Lotte! — (Deres Mand forlade,
Som Broder og som Ven, at ligefrem,
Som til en Søster, end jeg skriver Dem!
Jeg veed, de Begge stive Titler hade) —
O Lotte! kunde jeg i disse Blade
Mig lægge heel og holden, som jeg staaer
Og gaaer!
Og med den gode Leilighed mig liste
Fra min Pariserpult til Deres Sopha, Seng,
Stol, Stolestad, Gaard, Have, eller Eng —
Med eet Ord: hvor De er! jeg gjerne gav mit sidste
Udødeligheds Haab, min sidste danske Sang
Derfor! saa heftig brænder i mit Hjerte
Den Længsel, Dem at see endnu engang,
Og takke for det Baand, De mig forærte
Til Afsked — som er heelt endnu —
Og, til min Glæde (skjøndt jeg daglig strækker

Digitized by Google

Dets Silke, naar jeg op af Lommen trækker
Mit Uhr, og Deres blide Minde vækker)
Ligt vores Venskabs, aldrig gaaer itu.

Hvor levende staaer malet for mit Øie
Den Punsch, hvori de Glædens Moly gød,
Liig Helena! hvori min Sorg og Møie
Saa sødt ved Deres gjestfrie Bord henflød!
End seer jeg Deres Mand, og ved hans Side
Den stille Anker, og den gode Ven,
Jeg havde bragt med mig til Deres Gilde hen,
Og, som De syntes Alle godt at lide —
Castor- og Pollux-Wedel — og den Brud,
Hvis Øine, selv ved Deres Side,
Mig truede med de bekjendte Skud,
Der, uden Hovedet just bort at tage,
Ei lade meget stort deri tilbage;
Jeg mener hende, som formodentlig
Alt længe gjør vor Manthey lykkelig —
Den hele Himmel for mit Øie staaer,
Som om jeg først faldt ned deraf i Gaar!
Hvi kan jeg ikke did igjen opspringe?
Men ak! det Middel, mig er levnet her
Til Flugten mod Olymp, er ingen Gudevinge;
Men blot en Gaasefjær.
Kan Tanken og, ved Hjælp af den, sig svinge
Til Dem, saa bli'er dog Kroppen, hvor den er.

Men sæt engang, det Flugtmirakel skete,
At Kroppen virkeligen fulgte med —
Og at jeg pludselig i min Begeistrings Hede
Fløi, som jeg staaer og gaaer, til Deres Opholdssted:

Digitized by Google

Hvad vilde følge? Spørgsmaal, sammenblandet
Med Studseraab: „Men er det virkelig
„Dem selv? Naar kom — hvordan? hvorfra? — men sig!
„Hvorledes lever De? — Fortæl os ordentlig!“ —
Hvad havde jeg derved at tage vare?
Svare! —
I Grunden kunde jeg ei gjøre meget meer,
End hvad jeg nu vil gjøre her.

Jeg lever — for Dem Alt til Punkt og Prikke
Sandfærdigen at melde — som en Mand
Af min Natur, i min Forfatning kan:
Jeg lever — reent ud sagt — jeg lever ikke.
Jeg hoit, paa en vellystig Enkes Viis,
(Hvis man vil kalde Liv at aande, spise, drikke,
Som det sig i et Hospital kan skikke)
Henbringer Livet her i Enden af Paris.
Jeg paa Regentsen selv med denne Byes Personer
Meer Omgang holdt, end, midt iblandt dem, her;
Jeg saae dog et Par franske Mænd og Koner;
Jeg læste tidt dog Moniteuren der;
Og vidste dog omtrent, hvad Landsbypræster vide,
Om hvad der gaaer i Svang i denne Hovedstad,
Om ei saa meget, som de fleste gide,
Saa dog langt meer, end selv jeg vide gad.
Men her jeg ikke veed engang af franske Sager
Saa meget, som om Grønlands — skjøndt hvad Alt
Jeg veed om disse, Puff mig har fortalt:
At nemlig Landet fast paa Dankwerts Kaart optager
En Plads, som Frankrig — „at den østre Part er størst“ —
Og — „at man har sin Grund til den at sælge først.“
Jeg om Paris i en ægyptisk Pyramide

Digitized by Google

Hvad her jeg veed, og mere kunde vide;
Thi mangt et Mindeskrift maaskee mig lærte der,
(Da næsten alle franske Generaler,
Hvorhen de komme, Væggene bemaler)
Hvad jeg for lang Tid siden glemte her.

Min Omgangskreds er, langt fra Verdens Trængsel,
Indskrænket, i mit stedse lukte Fængsel,
Til trende Væsener af begge Kjøn:
Min Kone, hendes Fader og min Søn.
Den Første, sygelig, forlader ei sin Stue —
Den Anden, meer end syg, forlader ei sin Seng —
Den Tredie, min søde Frue!
Saae sidste Gang i Fjor en Eng —
Jeg selv, for at forstrøe min hospitalske Jammer,
Som oftest sidder, hvor Herr Patrioten sad,
Der skrev om Sparsomhed et Ugeblad,
Nedgravet i en Art af Pulterkammer,
Og skriver — om just ikke paa et Fad,
Som Harlekin — saa dog, maaskee „til Skade
„For Blæk og Pen og for de skjønne rene Blade,"
Et patriotisk Heltedigt
Om Odin, Skjold og første danske Sæder —
Der, som jeg haaber, bliver ypperligt,
Hvis Nornen mig at ende det tilsteder.

Jeg ingensinde var saa pære dansk,
Som jeg det her, hvor Alt er ganske fransk,
Maaskee netop af denne Grund, er blevet;
Og aldrig hjemme jeg i lige Tid
Saa meget Sjællandsk digtet har og skrevet.
Jeg dansker, fynsker, jydsker Dag og Nat,

Digitized by Google

Som om jeg af Peer Syv og Edda var besat;
Jeg ingen anden Ting i Verden ændser —
Min Sjæl er snart i Island, snart paa Hveen,
Snart paa Fredsberg, snart paa en Bautasteen;
Kun aldrig udenfor det elskte Nordens Grændser.
Min Helt er ogsaa der. De veed min gamle Skik,
At stirre, med enthusiastisk Øie,
Paa hvad mig synes straale fra det Høie;
Lidt Hang fra Barnsbeen af jeg til Beundring fik —
Men, skjøndt i Skyggen her af en og anden Mave,
(Som efter Keisermad skal være reent af Lave;
Og som for sig vil Alles Stirren have)
Mit opadvendte Digterblik
Sig hefter ene paa vor Frederik.

Nu har jeg Dem, Veninde! næsten Alt,
Hvad jeg om min Forfatning veed, fortalt —
Hvis De min Fanny havde lært at kjende,
Jeg havde sprunget reent forbi
Det hele dumme Vrevleri,
Og blot fortalt Dem sødt og sandt om hende. —

Men Himmel! hvor dog Tiden den kan rende!
Trods Hulbyveien i min Poesie,
Tre Timer ere løbne mig forbi!
Jeg maa i Hast til Slutningen mig vende.

Lyksalig Ægtekjærlighed
Er Himlens bedste Gave, som De veed:
Os begge denne Skat blev rundeligen givet —
Men ak! der hører meer end himmelsk Salighed
I huuslig Enighed og Fred,

Digitized by Google

Til fro paa denne Jord at nyde Livet.
Vi, trods vor Elskovs Himmel, ofte fandt
En Smule Skærsild, selv lidt Helved, deriblandt.
Vi Dødelige til saa meget Andet trænge:
Til Støvler, for Exempel, og til Skoe,
Til Sundhed, Snuustobak og Nattero,
Til gode Venner og især — til Penge.
„Af bare Kjærlighed,“ forsikkred' Rector Ott,
„Kan leves godt;
„Men ikke længe.“
Den ene Forskjel er: hvor samme finder Sted
Med Tab af andre Livets Glæder,
At dobbelt man hvert Modgangsstød begræder,
Og Tvende lide, hvad en Enkelt ellers led. —
En tabt og hidtil uerstattet Datter —
En Fader af et apoplektisk Stød
Henstrakt paa Leiet mellem Liv og Død —
Min Fannys svage Helbred — sparsomt Brød —
Parisisk Vand, og aldrig sjællandsk Grød —
Racines Graad, og aldrig Holbergs Latter —
Forkommen underveis af mangt et Brev —
Og næsten aldrig Svar paa dem, jeg skrev —
Det Alt, tilsammentaget, min Veninde!
Mig nøder til, trods min Gudindes Favn,
Langt mere suurt end sødt at finde
I Himlen langt fra Dem og Kjøbenhavn.
O! kunde hun, som ene hvert et Savn
Forsøder mig, vort Nordens Kuld fordrage;
Og var ei Livet paa den Plet, hvor jeg blev fød,
For hende sikker, uundgaaelig Død;
Trods alle Hindringer, jeg skyndte mig tilbage!
Men fastholdt, hvor jeg er, af dette Baand,

Digitized by Google

(Hvis Styrke Deres eget Hjerte kjender)
Jeg arme Baggehund kun af og til min Aand
I længselfulde Bjæf mod Norden sender.

Men det er Tid, at jeg for denne Gang
Med Bjæffen ender;
Den blev Dem ellers alt for lang.
Af Frygt for ny Henfalden i
Mit gamle velbekjendte Muleri,
Jeg bryder af i Hast — og kysser Deres Hænder.

Efterskrift.

Et venligt Svar jeg haaber fuldt og fast
Paa denne Tilskrift af mit fulde Hjerte —
Og hvis det brister, ubønhørt, af Smerte;
Hvis De mig svarer ei med nogenlunde Hast:
Jeg mener, om en fjorten, femten Dage,
Jeg sværger — og hvad jeg har svoret paa, det staaer:
Dem med et Sendebrev om femten Aar,
Om ikke før, igjen at plage.

Digitized by Google

Afskeden.

Til Chr. L. Strøm.

1803.

Marlant.

Lyksalighed, min Strøm! trods hver Moral-Pedant,
Fra Zeno til den ellers vise Kant,
Er Maalet, hvortil selv en Dydig sigter;
Og Ingen lever blot af strenge Pligter.
Til Glæde skabte Livet Godheds Gud;
Og: Nyd dets Vellyst! var hans første Bud.
Han skrev det dybt, med Ønsket, i vort Hjerte,
Og paa vor vilde, tornefulde Vei
Fremblomstred' Haabets Rose, midt i Smerte,
Ved Siden af Erindrings: Glem mig ei.

Adlyd det, Ven! og smag, hvad her i Livet
Til Forsmag af en Himmels Salighed
Os blev af Glædens milde Skaber givet!
Dands over Alper hjem i mine Fjed!
Forglem i Guds og i Naturens Skuen
Den endnu fjerne Skjebnes mørke Truen!
Og glem i Guds og i Naturens Skjød
Hver forudseet og hver en svunden Nød!
Bind paa din Reise, hvad Din Ven har vundet:
Tilfredshed, Haab, og i et trofast Bryst
Erindring af hver Himmels tabte Lyst!
Bind Alt til Dig, af Intet ganske bundet!
Omfavn i hver en ædel Mand Din Ven!

Digitized by Google

Skue, føl og syng, trods Modgangs Stormes Larme,
Den hellig-høie, skjønne, frie
Forunderlige Livets Harmonie,
Som fylder Jorden i dens Skabers Arme!
Glem hver en Sorg! slaae hver Bekymring hen!
Vær elsket! elsk, og elsk, og elsk igjen!
Skue hver en Sol, mig selv er her oprunden,
Og hvert et Blomst, som her mig viste sig!
Smag hver en Fryd, jeg selv har paa min Vandring funden!
Men følg, for varigen at vorde lykkelig,
Den Lov, jeg gav mig selv, den Lov, som frelste mig:
„Drik intet Glædens Bæger ud til Bunden!“

Digitized by Google

Rom og Paris.

Til A. C. Gierlev, i Rom.

1808.

Paris.

„Skjebnen bød mig først Johan;
„Nu mig giver Mads til Mand.“

Med Johan jeg mener Staden,
Hvor man gaaer i Heltes Spor,
Eller og til Herrens Bord,
Naar man bare gaaer paa Gaden:
Med Johan jeg mener hiin
Verdens gamle Herskerinde,
Hvor man drikker classisk Viin;
Hvor man elsker paa Latin;
Hvor man glemmer Elb og Rhin,
Mens Enhver ta'er sin, Du Din,
Til Virgils og Flaccus Minde;
Hvor man seer i hvert et Huus
Deiligt græsk og romersk Gruus;
Hvor man selv af Lazaroner
Og af hæse Tiggerkoner
Hører, i en liflig Klang,
Gjenlyd af Tibullers Sang;
Hvor man føler, ved at trykke
Gadetøser til sit Bryst,
Nasisk og Catullisk Lykke,
Jupiters og Mavors Lyst;

Digitized by Google

Hvor man, selv i nye Priveter,
Lugter kun Antiqviteter,
Og, med Wolffsk og Bossisk Smag,
Finder midt i Utvis Brimmel,
Hvor man gaaer, som i en Himmel,
Saligheder for og bag. —
Verdens nye Herskerinde
Derimod, med al sin Stads,
Hvor man seer kun nette Pinde;
Hvor man hør kun Snakkerads;
Hvor man knap et Haar kan finde
Af en virkelig Gudinde;
Hvor man lugter paa hver Plads,
Selv paa Louvren, er man inde,
Lutter modens franske Vinde;
Mener jeg, min Ven! med Mads.
Kortelig: Johan er Rom;
Mads den By, hvortil jeg kom,
Og hvis Navn De seer ved Datum —
Fatum! Fatum! Fatum! Fatum!

„Naar dig Rogen Karper byder,
„Og du faaer kun tørre Jyder,
„Bliver du lidt flau derved!"
Siger Wessel samme Sted —
Stedet saa jeg oversætter
Af hans Musemaal i mit:
Naar man Tib'rens Guld Dig byder,
Og Du faaer det gule Kridt,
Som i Seinens Aarer flyder —
Naar Dig loves Capitol,
Vatican og Peders Stol,

Digitized by Google

Og Dig gives Svinestier,
Som de hersoms Thuillerier —
Naar Dig bydes Coliseum,
Og Du faaer et langt Museum,
Hvor de store og de smaa
Sammenstjaalne Malerier,
Mesterstykker, Fuskerier,
Egenværker og Copier,
Glindsende, med Fernis paa,
Mellem alskens Skramlerier
Stygt sig selv i Lyset staae —
Naar Dig loves gamle Mure,
Som modstode Tidens Elv,
Og Du seer kun nye Skure,
Som nedfalde af sig selv —
Naar Dig loves Glimt af Guder
Og Gudinders Trylleblik,
Og en Studser og en Luder
Er den hele Stads, Du fik —
Naar, for hine Himmelhøie,
Friheds-Consuler besteg,
Du den flade Pøl maa døie,
Hvor, med saare liden Møie,
Directeurer uden Trøie
Friheds Frøer og Tudser sveg —
Naar for hele Capitolet,
Paa hvis Rest Du havde stolet,
Du kun seer et væltet Læs
Af Capitolinske Gjæs —
Naar for Raphaels Madonner
Man Dig giver Rubens Bonner;
Og for Alderdommens Templer

Digitized by Google

Nye Gothers Sacristier;
Og for Grækenlands Exempler
Lutter galliske Copier,
Og for alle Guders Spor
Al den Snee, som faldt i Fjor —
Naar man Dig moderne Jyder
For antike Karper byder,
Bliver Du lidt flau, som sagt;
„Men“ — paa dette Men giv Agt! —
„Men, har du en fulten Mave,
(For at følge Textens Fjed)
„Og ei anden Mad kan have,
„Gaaer den tørre Jyde ned!“
Men — saa siger jeg, der taler
Ikke blot om Mad, men om
Forskjel paa Paris og Rom —
Men har Du en yndig Mage,
Der, hvor Pligt Dig jog tilbage,
Bliver selv, trods Rom, Paris
Dig tilsidst et Paradiis;
Og for Konstens kalkte Grave,
Hist i Tib'rens gyldne Land,
Finder Du Naturens Have
Her paa Seinens gule Strand.

Ja! min ædle, muntre Ven!
Det er, (trøst Dem!) det er Tingen!
Og i mit Paris igjen,
Jeg tilfreds misunder Ingen,
Som til Deres Rom kom hen.

Lær heraf, hvad os en Mage,
(Naar man vælger en som min)

Digitized by Google

Alt erstatter: classisk Viin;
Nylært Græsk og glemt Latin;
Pantheon og hver Ruin,
Fra latinske, græske Dage;
Tiburs Lund og Nera's Elv;
Alt hvad Christ og Hedning ynder —
Kors — og (Gud forlad mig Synder!)
Jesu Christi Moder selv!
Lær, min Ven! af mit Exempel,
At, trods hvert et ægte Stempel
Af en gylden Alderdom,
I den By, hvortil De kom —
Trods al Verdens Pantheoner
Og Madonner og Citroner,
(Har man vandret Jorden om)
Den elskværdigste blandt Koner
Er tilsidst det sande Rom!

Digitized by Google

Tilbagegangen over Rubicon.

Til General-Major Walterstorf.

1804.

Paris.

Ser hele søgne Dage siden
Den første Søndag i det sidste Aar,
Jeg, hvor jeg ligger, sidder, staaer og gaaer,
Tilskriver Dem in mente — Tiden,
Jeg veed ei selv hvordan, imidlertid bortgaaer;
Og naar jeg efterseer hvad jeg har skrevet
I Tanker, staaer der Ingenting i Brevet.

„Men Baggesen!“ min Fanny spørger mig:
„Hvorledes er det fat med Dig?
„Hvad har Du for? Du glemmer Mad og Drikke;
„Du hele Dagen som i Drømme gaaer,
„Og hele Natten, troer jeg, sover ikke;
„Paa franske Spørgsmaal danske Svar jeg faaer;
„Paa ingen Ting i Huset Agt Du giver!
„Hvad gjør Du? svar mig dog engang!“ — „Jeg skriver
„Til Walterstorf!“ — „Men er Du klog? Du skrev
„Jo Nytaarsmorgen!“ — „Jeg begyndte;
„Men ihvormeget jeg mig skyndte,
„Fik jeg dog Intet færdigt, og mit Brev
„(Vil sige, sammes inderlige Spire)
„Groer i mit Hjerte, skjøndt jeg veed ei hvad
„Forhindrer det at skyde mindste Blad!“

Paris, Aar attenhundrede og fire,
Er Alt hvad paa Papiret jeg har bragt —

Digitized by Google

Det Øvrige jeg hidindtil, som sagt,
Har ikke kunnet paa Papiret bringe.
Ak! hvad jeg har at sige Dem, min Ven!
Er alt for overvættes for en Pen,
Der ei er trukken af en Engels Vinge.

Velan! jeg bryder overtværs,
Og hvad mig ikke vil i Prosa lykkes,
Jeg her forsøge vil i Vers,
Men notabene Vers, som ei skal trykkes;
Vers, som, foruden Skoe og Strømper paa,
Og uden store Spænder, høie Hæle,
Naturens Gang paa bare Fødder gaae —
Og maaskee lettere, som saa,
Sig gjennem Øret ind i Hjertet stjæle;
Vers, som man ei saa let skal eftergjøre mig,
Fordi de gjøres ei — kort: Vers, som egentlig,
Naar grundig man betragter Tingen,
Er ingen;
Mod hvilke Prosa selv i Breve, som med Iil
Postverles mellem Haderslev og Kiel,
Er bunden Stiil.

Jeg loved' Dem i mit gemene sidste
Forklaringen af Pausen i
Vor svarende Brevverlings Symphonie —
Hvis Sammenspillen Deres Venskab vidste
At gjøre mig saa let, som kjær;
Endskjøndt jeg blæser Fløiten ikke nær
Saa færdigen, som De Fiolen stryger —
Jeg loved' Dem en kort Fortælling om,
Hvad vores Brev-Concert i Veien kom.

Digitized by Google

Biid da, min Ven! at een af Skjebnens Tordenbyger
Forslog mit Skrog mod Syden, fast til Rom,
Paa samme Tid, som Deres Brev fra Norden
Til Pladsen, hvor jeg laae for Anker, kom,
Og, hvor jeg havde troet at havne her paa Jorden,
Hvis ellers udenfor min Fødestavn
For mig var mulig en bestandig Havn.
Det fandt mig ei, skjøndt det mig satte efter
Af alle Kræfter:
Jeg var i Florenz, da til Modena det kom;
Og da det derfra gik til Arnos Bredde,
Var jeg et Bøsseskud fra Rom.

Ethvert fornuftigt Brev vel havde turdet vedde
Ti Linier mod een, at en forsøerst Poet,
Som Coliseum ei endnu har seet
Og Capitolium etcetera —
Kan ikke være Bøsseskud derfra,
Og modstaae Fristelsen, til nogle hundred Mile
At føie nogle Skridt, for did at ile;
Det regned' altsaa paa, mig vist at træffe der
I Feieskarnet, som er end tilbage
Af Jordens Herlighed i gamle Dage —
Men Pyt sa'e Peer!
Det løb fra Høi til Høi, fra Gade rundt til Gade,
Fra Peters Stol til hvert et Stolestade,
Fra Port til Port, fra Huus til Huus,
Fra Plads til Plads, fra nye til gamle Bade,
Fra Grav til Grav, fra Gruus til Gruus;
Og ledte med en Omsorg uden Lige
Blandt Støvets Børn og blandt Udødelige;
Omsonst det gjennemledte hele Rom:

Digitized by Google

Poeten fra Korsøer var ei at finde —
Det kom og gik, og gik og kom,
Een Maaned eller to derinde,
Til kjed omsider af en evig Ledenom,
Det lagde sig til Hvile i en Lomme
Hos Een af dem, som ventede mit Komme.

Jeg Arme foer imidlertid,
I en Forfatning uden Mage,
Med stoisk Selvfornegtelse tilbage
Fra Maalet for min Længsel og min Id.
Og skjøndt, af lyrisk Romerild opluet,
Jeg Toppen af Soracte havde skuet,
Og fandt mig ikke langt fra Tiburs Lund
Hiinsides Tib'ren, paa horazisk Grund,
Nær Marmorfaldet — næstendeels paa Randen
Af dette Himmeldyb, hvori
Hesperiens Beundrer Dupaty
Gik af Beundring fra Forstanden —
Og skjøndt man bød mig Plads i en Karreet,
(Et sjeldent Kjøretøi for en Poet)
Ved Siden af en yndig Kone,
Tværs over for min ældste Ven,
For Jubelfarten ind i Rom at krone —
Skjøndt denne tredie var høistformodentlig
Den sidste Gang, jeg her blandt Guders Grave
Mig nærmed' Konstens gamle Himmerig,
I Sydens eviggrønne Have —
Jeg vendte Ryggen pludselig
Til Dronningen blandt alle Jordens Stæder,
Til Vatican og Pantheon;

Digitized by Google

Og gik, trods alle Vink af nye og gamle Glæder,
Tilbage over Rubicon.

Med meer end romersk Tapperhed,
Med ægte cimbrisk Mandighed,
Jeg Fod for Fod den samme Bane,
Man Cæsar henad vandre saae,
Betraadte hjemad; thi til Troskabs Fane
Jeg havde svoret — og det er de Danskes Vane,
At holde, hvad de have svoret paa.
Vi have Cæsar ei, men Hercules for Øiet,
Naar der skal vælges i en stridig Færd
Imellem Glædens Hist og Pligtens Her.

Saa blev min Walterstorf ubøiet
Af alle Gratiernes Smiil,
Som vilde standse her hans Iil;
Af alle vort Museums Trylleriер,
Af alle nye parisiske Magier,
Af hver en Vens, af hver Veninde Bøn;
Og fløi, da han begyndte knap at smage
Forlystelsernes Nektar her, tilbage
Til Danmark, til sin Konge, og sin Søn —
Saa bytted' Regulus Triumphen hjemme
Med Lænker paa en fiendtlig Kyst,
Og fulgte Pligtens strenge Tordenstemme
Med patriotisk Martyrlyst —
Saa rev jeg selv mig løs fra alle Rosenkjæder,
Som fængsled' mig paa Herthas Strand
Til Digterlivets elskeligste Glæder,
Dengang jeg dig forlod, mit Fødeland!
Og bytted' Nordens kolde, rene Himmel,

Digitized by Google

Og Hjemmets Liliers og Rosers Duft,
Med giftig Damp og Utøis dovne Brimmel
I Sydens lunkne, pestopfyldte Luft;
Og offrede mit Liv, min Lyst, min Ære,
Min Barndoms Minder og mit Fødelands
Velsignelser, og, hvad jeg kunde mindst undvære:
Dit Bifald, Fred'rik! og de danske Døttres Krands —
For i Paris, den Stad, jeg meest blandt alle hader,
At tabe mig blandt andet Snaus,
Som fylder dens uendelige Gader;
Og glemmes — mere glemt, end nogen Claus
I Kjøbenhavn — forstrøes, tilintetgjøres,
Som Krybet — som det Støv, jeg træder paa —
Som det, der aldrig sees, og aldrig høres —
Som Ord af Tungemaal, vi ei forstaae —
Som Blun, der ere blot, naar de forgaae —
Som Gran, der af et Vist til Intets Grube føres.

Men den er hellig, himmelsk, eviggrøn,
Og overstraaler offentlige Minder,
Den Krands, Tilfredshed med os selv os binder;
Udødeligheds selv er ei saa skjøn!
Hvad er et Diadem, som Rygtet vinder
Omkring vor Tinding? hvad er Navnets Klang
I Nutids Snak og Evighedens Sang?
Hvad er Triumphens Fryd? Basunens Torden,
Som ruller Heltens Priis om hele Jorden?
O! hvad er Kroner selv og alle Palmer
Mod Dydens største Løn: den stille Lyst,
En reen Bevidsthed skaber i vort Bryst?
O! denne Krands alene aldrig falmer!

Digitized by Google

Dog hvorhen rev mig et Tilbageblik
Paa Gangen, jeg fra Rom tilbage gik?
Ak! det er slet bestilt med Helte nuomstunder!
Min Walterstorf! naar ret man seer sig til,
Har selv med det moralske Friheds-Under
Forfængeligheds Djævel vundet Spil!
Ak! vore glimrendste, guddommeligste Dyder
Er' — i det mindste mine — naar jeg seer
Lidt dybt i Tingen, ikke meget meer,
End skjønt poleerte, stadselige Lyder!
Hvad Værd har vel en Handling, nok saa skjøn,
Der leder om et fremmed Bifalds Løn?
Er bedre vel, end Jagen efterÆre,
Den Lyst, at aabenbare for en Ven:
Man Verdens Hæder stoisk kan undvære —
Naar Vennens Bifald er os meer end den?

Nok sagt, jeg kom til mit Paris tilbage,
Forvaaget, mat, forknuust, en Skygge liig —
Da, uden nogensteds at hvile mig,
Jeg havde reist i næsten fjorten Dage.
Her fandt jeg vel i min Venindes Skjød
En salig Løn for mine vaagne Nætter,
For Roms Opoffring og for Veiens Stød,
For hver udstanden Fare, hver en Nød,
Og Dit og Dat, som jeg in Blanco sætter —
Men og uendelig Fortred
Med Amme, Vaagekone, Kokkepige,
Vert, Portner, Tyvepak, Retfærdighed,
(Republikansk Retfærdighed at sige)
Forhøren, Flytten, Stævning og deslige —

Digitized by Google

Man havde nemlig, da jeg saae mig om,
Bortstjaalet mig min halve Eiendom —
Og Politiet nødte mig til Klage,
Som kosted' mig omtrent hvad Tyven lod tilbage.

Naar mine Sager alt for skjeve gaae,
Naar alskens Ærgrelser og Bryderier
Bugt med mit gode Lune faae,
Jeg tier —
Mit Hjerte slaaer i Livets store Svier;
Men i de smaa
Det gaaer i Staa
Og Pennen, mine Følelsers Behikkel,
Er intet andet end dets Perpendikkel.
Jeg altsaa næsten opgav Haabet om,
Da Skjebnen vedblev, mig at drille,
At faae i Gang igjen hvad der stod stille,
Da Deres kjære Brev, fra Rom
Tilbagesendt, mig her tilhænde kom —
Det trak mig atter op, og, trods hver Nød og Plage,
Kan jeg nu gaae igjen omtrent i fjorten Dage.

Men det er Tid, jeg Afsked ta'er,
Og mit Besøg, før det Dem kjeder, ender;
Dog, før jeg mig tilbagevender,
Tillad mig, at jeg beder om et Svar:
Glem ei, De Nøglen til mit Hjerte har!
At ingen sydlig Lyst, at ingen Fryd fra Norden
Det, naar det gaaer i Staa (og ak! det aldrig gaaer
Ustandset, af sig selv, et Fjerdingaar,
Tak skee min Skjebnes idelige Humplen
Og Skumplen)

Digitized by Google

Formaaer saa sikkert at optrække det igjen,
Som en Epistel fra min bedste danske Ven.

Min Fanny, som blandt alle Tryllerier
Af Idealer i og udenfor mit Hjem,
Af alle baggesenske Sværmerier
Ei nogen deler, som mit Sværmeri for Dem,
Formelder Dem og Deres ædle Mage
Sin hjerteligste Hilsen. Aarets Dage
Og Livets Aar henglide Dem saa froe,
I Faderfryd og landlig Lykke,
Som vi det ønske begge to;
Mens Deres Christian, de danske Drenges Smykke,
(Det blideste blandt danske Minder tro)
I Tanker til vort Bryst vi trykke.

Digitized by Google

Romerering.

Til A. C. Gierlev, i Rom.

Paris.

Glade, lykkelige Ven!
Som i Hesperiders Have
Henrykt sværmer Vint'ren hen
Mellem Alderdommens Grave,
Hvor Hellænis gaaer igjen —
Hvor blandt Roms de store Skygger,
Rundt omgiven af Exempler,
Idealer, Guddomsstempler
Og Udødeligheds Templer,
Venskab Dem en Hytte bygger,
Som kun Moltke bygger den —
Alt for lykkelige Ven!
Hvad kan vel fra Seinens Bølger,
Mellem lutter nye Moder,
En forfløien sjællandsk Pen
Bringe Dem til Skjenk igjen
For de glade Sværmerier,
For de Nyn af Philomeler,
For de Træk af Raphaeler,
For de classiske Magier,
Deres sidste Tryllebrev
Mere sang mig til, end skrev?
Ak! paa hine ni Gudinder
Kalder jeg omsonst mig hæs:
Min Anraabelse forsvinder
Mellem lutter Gaasehvæs

Digitized by Google

Af de tusind hvide Tøiter,
Som ei blot paa Pinde staae,
Naar en fransk Josias fløiter;
Men som gribe, holde paa
Danske Fremmede, der gaae
(Som De veed) paa Dydens Skøiter
Over Levemaadens Iis
I det slibrige Paris.
Og dog kan og vil jeg ikke
Paa et Brev, som Deres var,
Dem — maaskee til Tibur — stikke
Et gemeent prosaisk Svar:
Vil det ei; thi, skjøndt beskeden,
Som en ægte Sjællandsfa'er
Jeg af Digterevigheden
Med en Stump til Takke ta'er,
Unsked' jeg dog, sandt at sige,
Heel og holden denne Stump;
Og, hvis i Apollos Rige
Jeg til Høihed ei kan stige,
Dog at hytte mig for Dump
I en saa afskyelig Mose,
Som min gamle hverdags Prose —
Kan og ikke; thi min Aand
(Vant til Rimets Ledebaand)
Hvergang Noget mig beruser,
Hvis den gaaer alene — buser;
Hver en Gang min gamle Pen,
Med en sympathetisk Ven
Bliver som til Barn igjen,
Rimet mig i Øret suser;
Og ved hver en delet Fryd

Digitized by Google

Hører jeg en dobbelt Lyd,
Som en Veddesang af Muser —
Sligt er engang min Natur:
Enten maa jeg lægge sammen
I en bunden Stiil min Gammen,
Eller tie, som en Muur.

Altsaa vilde dog min Stjerne
(Hvad De undte mig saa gjerne)
At jeg skulde see mig om
I det hellige, det skjønne,
Stolte, gamle, eviggrønne,
Underfulde, store Rom!
Altsaa dog ei blot i Tanker,
(Hvori hver Poet jo spanker,
Naar han vil, al Jorden om,
Ja vel og i Himlen dandser)
Men med alle mine Sandser,
Endelig derhen jeg kom!

Ja, min Ven! jeg hører, skuer,
Lugter, smager, føler Alt,
Hvad om denne Troldstads Buer,
Støtter, Templer, Torve, Stuer,
Helte, Munke, Muser, Fruer,
Gamle Ørne, unge Fluer
Blev af Hviid og fleer fortalt!
O! jeg seer — og mine Blikke
(Held mig Glade!) skuffes ikke,
Som saa mangen anden Gang —
Alderdommens hele Prang:
Dette Capitol, hvis Torden

Digitized by Google

Rysted' fordum hele Jorden —
Hele Jorden, at forstaae,
Folkene, som boe derpaa!
O! jeg bæver, ved at flue
Hiin Sanct Peter med sin Hue,
I hvis stadselige Bom
Vor Sanct Peter med vor Frue
Magelig til Rette kom!
O! hvad seer jeg ei? mit Øie
Drukner i et Trylleblik
Over selve dig, Sanct Peter!
Over disse Heltehøie,
Disse sande syv Planeter
I den høiere Sphærik!
(Thi Naturens — o! hvad er den,
Imod denne Konstens Verden,
Andet end Mathematik
Imod plastisk Dynamik?)

Hvad er Alpetoppes Svimmel,
Hvad er Nattens Stjernevrimmel,
Imod denne Romer-Himmel,
Naar man sandse, føle kan
Med en Mand, som Winkelmann?

Og — det kan jeg, kjære Ven!
Nok saa godt, som En igjen,
Naar jeg giver mig lidt Stunder,
Og paa Konsten kritisk grunder.

Naar jeg, i en vis Distants
Fra mig selv, paa Posten hans,

Digitized by Google

Fordumstidens Gudefagter
Her i dette Gruus betragter,
Spørger jeg mig henrykt om:
Hvad er vel vort usle Norden,
Hvad er vel Naturens Orden,
Hvad er Havet, hele Jorden,
Alle Stjerner, alle Sole
Mellem Melkeveiens Pole,
Hele Verden, kort, mod — Rom?
Den, som midt i Konstens Skatte
Sligt et Spørgsmaal ei kan fatte —
Den, som her ei raaber Bæ!
Til vor Nutid — er et Fæ;
Ham gav blot Naturen Patte;
Ham gav ingen sund Kritik
Den Melk, som Smagen kryster
Af de gamle Konstens Bryster,
Som man kalder Æsthetik.

Himlen over alle Sole —
(Den i den latinske Skole
Mener jeg med Himlen her)
Og dens Rector — være lovet!
Jeg har ei saa reent bortsovet
Tiden i Naturens Arm,
At jeg ei, hvergang mig Dunsten
Stiger noget op af Konsten,
Skulde kunne blive varm;
Ja endog, trods nogen Anden,
Blive ganske heed i Panden.
Svar mig, kjære Gierlev! svar!
Føler jeg mit Hjerte banke

Digitized by Google

Som en anden Sjællandsfa'er?
Er ei værdig Rom den Tanke,
Jeg paa Potteskaar'nes Banke,
Hvor jeg netop stander, har?
Er den Følelse, som stiger
Høit med Tiecks og Göthes Lyst,
I mit fordumssvangre Bryst —
Ægte classisk? See, jeg kiger
Ned paa Brokker hist og her
Blandt Ruiner fjern og nær —
Og, begeistret af den øde
Gamle, faldne, knuste, døde,
Halvforraadne Værdighed,
I hvis Grav jeg blikker ned,
Ønsker jeg: „en dygtig Torden
„Maatte knuse hele Jorden,
„Og, om muligt, Himlen med;
„Saa, at alle syv Planeter
„(Hvad jeg vilde sige: ni)
„Med Alt hvad der er deri,
„Sole, Stjerner og Cometer —
„Flux blev til Antiqviteter;
„Og (o meer end Salighed!)
„Intet, Intet blev tilbage
„Af den unge Herlighed,
„Som skamskjænder vore Dage;
„Og at jeg i dette Nu,
„Mellem Gruus og Skaar og Stumper
„Af de andre Verdens Klumper,
„Selv og maatte gaae itu!"
Svar mig, Kjære! svar oprigtig:
Finder De min Tanke rigtig?

Digitized by Google

Er der Tieckisk Sværmeri,
Er der Schlegelsk Poesie,
Er der ny Philosophie,
Er der gammelt Raseri,
Er der classisk Chiliasmus,
Høihed, Kraft, Enthusiasmus,
Fiinhed, Stolthed, Energie,
Ahnelse, Kritik, Genie —
Kort: æsthetisk Ild deri?
Lugter ogsaa den af Fæet,
Som, imellem Faar og Gjæs,
Udelukt af Propylæet,
I Naturen gaaer paa Græs,
Og som dumt sig vederqvæger
Ved Forstandens Kilde? — Ven!
Skulde selv en Schlegel-schläger,
Kunne skamme sig ved den?
Er den værd de vilde Blikke,
Han (hvis han sig fandt i Rom)
Vilde lyne rundten om?
Ligner den — om nu just ikke
Fuldelig, til Punkt og Prikke —
Noget den beruste Hikke,
Som ham sikkert der paakom,
Ved sin Sjæl i Alderdom
Ganske pærefuld at drikke? —
Svar mig! — Dog De tier? Sligt
Synes Dem (hvis jeg kan læse
Trækket under Deres Næse)
Svimmel Hovmod alt for ligt.
Om jeg altsaa tog tilbage
Denne Pralen uden Mage?

Digitized by Google

Om for ham i Skjul jeg krøb,
Vigende hans løbske Løb?
Vel! jeg lader ham den Ære
(Men og ene ham) at være
Stærkest i poetisk Ruus,
Gothiskhed og classisk Duus —
Ham, der (som os Rygtet siger)
Alt besov Parnassets Piger
I sin Vugge — ham, hvis Næb
Qvíddrede sin Jordemoder
Een af Sprogets bedste Oder
I sit allerførste Flæb —
Ham, som alt, før han gik ene,
Drak sig fuld i Hippokrene —
Og saasnart ham hans Mama
Lærte stamme plat: Papa!
Fvied' lyrisk til: Ha! ha!
Ham, som gjorde (tabt desværre!)
Alt en Hymne til vor Herre
Fuld af Streger, i sit Svøb — —
Ham i Drukkenskab at stikke,
Vover min Begeistring ikke;
Skjøndt i Digter-Veddeløb
Fra de Fem og fra Forstanden
Den tør trodse hver en anden.

Men fra denne svimle Top,
Hvor, for Blik med Dem at dele,
Jeg saa modigen steg op,
Gjør jeg, ned igjen, et Hop.

Thi skjøndt Tidens Ormes Brimmel
Mylrer i mit Hoveds Svimmel;

Digitized by Google

Skjøndt jeg føler i mit Bryst
Meer en Gammelost af Himmel,
End et Hjerte fuldt af Lyst —
Finder dog, naar for og agter,
Her i denne gamle By,
Kritisk Tingen jeg betragter,
Jeg mig Stakkel alt for ny.
Og naturligviis lidt bly
Ved at finde mig (trods Volden
Paa mit Væsen) heel og holden,
Som man staaer og gaaer i Thy,
Skynder jeg mig ned i Livet
Fra det Golgatha, hvorpaa
De og Moltke henrykt staae.

Mig blev, ærlig talt, kun givet
Meget lidet (som De veed)
Af den sande Classiskhed —
Meget lidt af disse Miner,
Hvormed Kjenderen fremtriner
Paa Hesperiens Ruiner —
Meget lidt af denne Smag
For hvad Tiden har fortæret,
For hvad ene heelt har været
En Snees Sekler før i Dag —
Meget lidt; skjøndt maaskee mere
Selv, end mangen tydsk Pedant,
Der, som Schlick og Schlack og flere,
Meer i Roms Kloaker fandt,
End i Alt fra Syd til Norden
Under, eller over Jorden;
Thi det lidt, jeg fik — er sandt.

Digitized by Google

Men hvad seer jeg? Selv De stiger,
Og min ædle Moltke med,
Ned i Livets lave Riger,
Fra det Hovedpandested,
Rundt om hvilket, hvor det kiger,
Øiet seer kun Dødens Fjed.

Mæt af Romerherlighed,
Træt af Trin paa Konstens Grave,
Tyer De til mit Opholdssted
I vor Nutids unge Have,
Hvor, imellem Blomsterbed,
Man, istedenfor Gudinder
Og Gudinders Børn af Steen,
Svage Dødelige finder,
Lutter Mænd kun og Mandinder,
Men som have Kjød og Been —
Og for stumme Idealer
Af en Gud, en Helt, en Taler,
Folk, som man kan snakke med
Om sin Fryd og sin Fortred —
Og for hvad de Døde skreve,
Og de Døde svarte paa
(Skjøndt i Vers, som evig leve)
Muntre baggesenske Breve
I et Sprog, som vi forstaae.

Troe mig: det er skjønt at svæve
Mellem Skygger hist i Rom —
Saligt, vellystfuldt at leve
I det gamle Svinedom,
Nye Sviin har rodet om —

Digitized by Google

Mig dets Under og henreve,
Skjøndt jeg kun i Deres Breve
Vid med alle Sandser kom.
Men, naar man har seet sig om
Nogen Tid i Gudsdomsstrabet
Af forgangne Hedenskabet,
Finder man tilsidst sig i
Livet, som det nu er Moden
Mellem Christne her paa Kloden:
Livet uden Maskepi
Med det gamle Svineri —
Livet, som er end tilbage —
Livet, som er ei forbi —
Livet, kort, i vore Dage —
Livet — som man lever i.

Men det er vel Tid, jeg ender!
Jeg er ikke rigtig klog:
Pennen løber, Tiden render,
Brevet bliver til en Bog.
Til de Romere jeg skriver
Med en Lyst og med en Iver ...
Der maa være noget dog,
Noget eget der, som driver!
Thi Sanct Paulus selv og skrev
Dem sit allerlængste Brev. —
Sagen er! jeg romererer,
Trods en Anden, og jeg er,
Naar jeg Rom satyriserer,
Og mig over Konst moqverer,
Alderdommens Konst især:
Ræven under Rønnebær.

Digitized by Google

Lev, min Ven, lykfalig lev!
Hils det gamle Roms Gudinder!
Hils de nye Romerinder!
Hils Virgils og Flaccus Minder!
Hils hvad andet smukt, De finder!
Men, for Alting, hils mig der
Moltke med sin Adaminde,
Humboldt med sin Humboldtinde,
Og den lille Carl især,
Som jeg meer end Alt, hvis Ryden
Blev min Sjæl til Deel i Syden,
Har i min Erindring kjær.
Kom omsider fro tilbage,
Rig paa Kundskab, rustet ud
Med Erfaring — og en Brud
Lære Dem, at vore Dage,
Trods de Gamles Daad og Digt
Have (skjøndt med Snue blandet)
Selv i Norden eet og andet
Himmelskt og Guddommeligt!

Mangt et Blomst, som liftigt qvæger,
Mangen Plante selv, som læger,
Mangen Frugt — er udenlandsk;
Skue de fjerne! pluk de næste!
Prøv dem alle! gjem de bedste!
O! men bliv bestandig — dansk!

Digitized by Google

Overhovedet og i Grunden.

Til General Walterstorf.

1805.

Paris.

De stikler ved hver given Leilighed,
Min ellers ædle Ven! paa Held, jeg har i Munden;
Og sigter overhovedet dermed
Maaskee til hvert et andet Sed;
Men træffer dog mit Hjerte kun i Grunden.

Tillad, at overhovedet lidt sær
(I Grunden burde jeg vel have kaldet
Det skaldet)
Jeg, skjøndt jeg overhov'det, som Enhver,
Mig tager Stiklen paa mit Hjerte nær,
Dog leer i Grunden af Kritik er,
Som sigter oven, og som neden stikker;
Og at jeg altsaa med et muntert Smiil
I disse Vers afbøder Deres Piil,
Ved at bevise Dem, at min Feil i Munden
Er' ypperlige Tanketræk i Grunden.

Forinden videre jeg gaaer
I mit Beviis, er vel Exempel nødigt
Paa hvad jeg overhovedet forstaaer
Ved det Par stakkels Ord, hvorpaa De stedse slaaer;
Maaskee et eneste forslaaer,
Og gjør Beviset selv i Grunden overflødigt.

Digitized by Google

Jeg bærer overhovedet en Hat;
(I Grunden er en Hat en Hue)
Thi hvis og Pullen er lidt plat,
Den danner dog mod Randen et Slags Bue,
Og viser derved tydeligen, at
Den er en større, stundom kantet Hue.

Jeg føler overhovedet kun Rum;
Men dette Rum er næsten Alt i Grunden;
Thi det er Himlen; hvad der er paa Bunden
(Paa Jorden, vil jeg sige) er i Grunden
Kun Støv og Skum.

Jeg elsker overhovedet en Mand,
I Grunden elsker jeg en Kone —
Saa gjør Enhver, der blot har sund Forstand.
Thi elske overhovedet en Kone,
Og under Hovedet en Mand,
Fortjente Daarekisten og en Krone.

Jeg hader overhovedet kun Vand,
Paris og slette Vers og alleslags Parykker;
I Grunden hader jeg af Alt dog meest Forstand,
Det veed Enhver, som kjender mine Nykker;
Og skjøndt Forstand just ei er Skoen, som mig trykker,
Er dog Bekjendelsen i Grunden sand.

Jeg overhov'det gjør ei store Spring,
Jeg hopper høit til en og anden Kones Hjerte;
Jeg overhovedet til ingen Ting
I Verden trænger; al min Sorg og Smerte
Er under Hovedet, i Grunden
Paa Pengebunden.

Digitized by Google

Jeg overhovedet er vittig nok,
Og var jeg ikke dum i Grunden,
Saa kunde jeg endnu med nok en Skok
Deslige Vers Dem ganske stoppe Munden.
Men ganske vil jeg ikke stoppe den;
Hvis og lidt giftig, er den dog, min Ven!
En Hovedkilde til min Fryd i Grunden.

Som Dannemand og General,
De Intet overhovedet kan lide;
En Mand, der kjender Verden, og hvor gal
Den er, især paa vor lusslidte Side,
Maa hver en Verdsens Ting i Tide og Utide
I Grunden ogsaa synes lidt fatal.

Mig synes overhovedet det samme;
I Grunden føler jeg som De;
Jeg dristigen deraf tør bramme,
At, naar De siger A, jeg siger B;
Man overhovedet let finder en Forening,
Naar man i Grunden er af samme Mening.

Jeg haaber altsaa trygt fra nu af Fred,
Og at De aldrig meer vil grusom dræbe,
Ved hvert et andet Ord, det Slags Veltalenhed,
Som Deres Omgang føder paa min Læbe.
Hvis overhovedet jeg Sludder har i Munden,
For Dem, min ædle, virkelige Ven!
Har jeg en Følelse, som ingen Pen,
Selv Deres egen ei, saa høit jeg agter den,
Udtrykker værdigt nok i Grunden.

Digitized by Google

Hvis jeg er, og hvis jeg ikke er.

Til den danske Spørger i Iversens Avis.

1805.

Paris.

Man skriver mig til Svar paa ni private Breve,
Der alle hidtil ubesvarte bleve,
Fra Fædrelandet i en offentlig Avis,
Og melder mig, blandt andre tydske Sager,
Hvis Vinding eller Tab mig lidet rager,
Min fordums Reisekammerats Forliis —
Med Efterskrift: at ikke længer vides
(Naar man undtager Gud, som Alting veed)
Hvis Baggesen jeg stedes eller tides
I Hensigt til min Patriotiskhed —
Kort: hvilket Folks jeg er, der engang var det danskes?
Om det italienskes, eller spanskes,
Det engelskes, det tydskes, eller franskes? —

Mit Svar er kort: Mit Opholdssted er her
(Hvor mindst maaskee det vides eller vidstes);
Hvad angaaer hvert af hine Folk især,
Hvis jeg er ei det første længer kjær,
Er hvert af dem omtrent mig lige nær;
Og altsaa veed jeg ikke, hvis jeg er,
Jeg veed kun, at jeg ikke er det sidstes.

Saa vidt aftvunget Svar. Af egen Drift
Jeg føier til en liden Efterskrift.

Digitized by Google

Ifald lidt ubestemt og noget koldt
Og ganske følesløst og alt for stolt
Aviscorrespondenten Svaret finder,
Saa for at forebygge Tanken om,
At, efter min forfængelige Dom,
Mig intet Baand i Verden mere binder,
Og at jeg, dum, paa denne hængte Jord,
Fordi jeg ikke hænger meer i Nord,
Min Uafhængighed fuldkommen troer —
Vil jeg syv otte Linier ei spare,
For et Par andre Hvisser at besvare.

„Hvis Undersaat jeg," for Exempel, „er?"
Den Danske Konges, evig ingen Andens!
„Hvis Borger?" Danmarks Sprogs! „hvis Pensionnair?"
Vor Kronprinds Frederiks, hvis Uniform jeg bær!
„Hvis Sanger?" Hans og Skjolds! (o var min Sang dem værd!)
„Hvis Ven?" Hver ædel Mands! „hvis Fiende?" Fandens!
„Hvis Smigrer?" Ingens! „hvis Beundrer?" Kants,
Homers, og blandt Nulevendes de Færres!
„Hvis Elsker?" Godts og Skjønts! „hvis Dyrker?" Sandts!
„Hvis Tjener?" Min! „hvis Kreatur?" — Vor Herres.

Digitized by Google

Satansengelen.

Til General-Major Walterstorf.

(Ved hans Afreise fra Paris.)

1805.

Den er der da, den frygtede blandt Dage,
Vor Hersomssamqvems Affkedsdag:
De gaaer med Top og Tavl til Dannemark tilbage,
For fulde Seil; og jeg — et synkefærdigt Vrag,
Som Hymens Storm forslog paa Seinens Bred,
Fra den Tid af min sidste Mast
I Kjærligheds og Venskabs Nordsø brast,
Jeg bliver liggende paa samme Sted,
Trods min bekjendte Lyst til Flytten.
I sligt et Fald, min Ven! man føler Nytten
Af lidt poetisk Munterhed.

Den bjerged' tidt tilforn, naar jeg var ude
Paa Verdens store Hav, min lille Skude;
Den ogsaa redde skal i Dag,
Trods al dets Synkefærdighed, fra Synken
Mit Vrag.

Vel burde jeg, om nogensinde, græde,
Min Walterstorf! ved dette sidste Stød
For min Pariseromgangsglæde;
Thi Deres Bortgang er dens visse Død!
Jeg føler dybt, at mellem alle Skatte,
Som Modens Dyd og Flid og Konst og Videnskab

Digitized by Google

Har sammendynget her, mig ingen vil erstatte,
Selv ei den største, Deres Tab.

Men det mig netop er en Grund til Latter:
Et Træk paa Smilebaandet kan slaae til,
Naar man har tabt et lille Spil;
Naar man gaaer bag af Dandsen, som Forfatter,
Det mangen Versedommer paastaae vil,
Jeg tidt har gjort — naar man gaaer glip af Pæren,
Man sigted' til,
Og kommer fra sit Embede med Æren —
Naar man gjør Bankerot — og hvad man ellers vil —
Deslige Smaapuf, naar de møde,
En Stoiker kan med et Smiil afbøde;
Men naar en Ven forlader os, Falill'!
Der hører noget mere til;
Især naar denne Ven, paa vores Liste,
Er ikke blot den første, men den sidste.

For at forstrøe en Sorg, som denne, gjør man vel,
At gaae saa langt man kan poetisk fra Forstanden,
At feie Rub og Stub Fornuften ud af Panden,
Og er det muligt, lee sig reent ihjel.

Jeg efter Evne det vil gjøre
I disse korte Afskedsvers.
De vilde Dem til Graad og ei til Latter røre,
Ifald De kunde læse dem paa tværs!
Thi, ak! min Ven! De vilde see og høre
Fortvivlelsen, som ligger i min Skjerts;
Men det er ikke, hvad jeg har bag Øre.
Min Hensigt er, trods al min Hjerteklem,

Digitized by Google

Endnu for sidste Gang at more Dem,
Jeg beder altsaa: læs dem ligefrem!

Naturligviis til Afsked først jeg takker
For al den Ære, De har viist
Her i Paris mig ufornemme Prakker,
Hvergang i Deres Selskab jeg har spiist,
Ved, Rang og Stand til trods, at gjerne lide
Jeg sad, hvor helst jeg sad, ved Deres Side.
Det gjorde mig, som af Naturen er lidt bly,
Jeg kan ei sige Dem, hvor kry;
Selv naar De havde Kjolen paa med Stjernen —
Paris nødvendigen jo maatte troe,
Trods min luslidte Frak og mine spidse Skoe,
Jeg havde Dit og Dat i Pungen, eller Hjernen.
Thi sjelden har den store Verden seet,
Ved Nat og Dag, i Sorg og Gammen,
Som Ligemænd og Venner sidde sammen,
En indisk Gouverneur og en korsøersk Poet.
Jeg troer imellem os det første Gang er skeet
Paa saa besynderlig fornemme Steder,
Og ved saa høifornemme Leiligheder,
Som, for Exempel, hos Geheimeraaden her,
Ved Keiserkroningen, ved spanske Jordefærd,
Ved Hertuginders Bord, ved Deres eget —
Betænk hvor høit mit Værd maa derved være steget.

Men hvad er Æren imod Øl og Mad,
Naar man har Appetit, og gjerne spise gad?
Og hvad er Øl og Mad, som ene Kroppen styrker,
For den, der Sjælen fremfor Alting dyrker,
Mod en venskabelig, taalmodig Fiil,

Digitized by Google

Der ufortrøden kradser paa vor Stiil,
Saa længe til den faaer os reent af Munden
Vort Overhovedet og vort i Grunden?

O Walterstorf! jeg glemme kan engang,
Hvor høit De lod mig stige her i Rang;
Hvor tidt De gav mig Kaffe, Viin og Kage;
Hvor tidt i Deres Vogn De lod mig age;
Hvor tidt De mig forstrakte selv med Guld,
Og proppede min tomme Daase fuld —
Jeg det og meget meer — thi jeg mig selv kan glemme;
Men aldrig glemmer jeg den venskabsfulde Stemme,
Der med en mageløs Taalmodighed
Mig lod saa længe, liig et Echo, høre
Mit Overhovedets Afskyelighed
Og mit i Grundens Overflødighed,
Til endelig en sand Medlidenhed
Med Deres og mit eget Øre
Mig tvang til en alvorlig Selvkritik,
Hvorved omsider Bugt jeg fik
Med Satans-Engelen og Pælen i min Snak,
Der var mig bleven et Slags aandelig Tobak.

Jeg ellers oeconomisk er med Tak,
Især til Dem, min Ven! som Takken haver;
Men denne haaber jeg, De mig forlader,
Naar jeg Dem Tingen gjør lidt mere klar,
Og viser Dem, hvor stor mig hiin Velgjerning var.

I ni og tyve syndefulde Aar,
(Alt i det ellevte mig en Mandindes Ynde
Lod, om jeg husker ret, begynde,

Digitized by Google

Om ikke grovt, dog fiint at synde)
Jeg saa alvorlig, som en Synder det formaaer,
Arbeided' paa, mig om at vende,
Og mine Lysters Herredom at ende.
Halvfemsindstyve Gange, hver en Fest
I Aaret, satte sig min Sjæl til Hest,
Paa hiin Samvittighedens Ganger,
Som danske Moralister kalde Anger,
Og vovede paa den en Dyst
Mod Satansengelen, mod Syndsens Lyst.
Halvfemsindstyve Gange vendte Sjælen
Desværre Hælen;
Beelzebub vandt Seir, og jeg var lige nær
Med min Omvendelse; hvad siger jeg? i Grunden
Blev efter hvert et Slag mig Banen dobbelt kjær.
Og Sjælen til den søde, slebske Mær,
Man kalder Synden, dobbelt bunden.
Jeg blev tilsidst af denne Riden kjed,
Og selv af Gangeren, jeg reed;
Og slutted' — ikke Fred, som dog saa mangen Anden —
(Thi det forbød mig min Samvittighed)
Men — Stilstand dog paa nogen Tid med Fanden.
Ak! Stilstand! — Som De seer jeg stod paa Randen
Af min Fordømmelse! hvo veed?
Jeg havde maaskee ganske sluttet Fred,
Hvis De, min Walterstorf! var ikke falden ned
Af Himlen for mig med en anden
Bucephalus, end den, jeg hidtil reed,
Og paa hvis Ryg min Sjæl fik Bugt med Fanden.

Skam hedder den. Jeg raade vil Enhver,
At ride den i Ledingsfærd

Digitized by Google

Mod hvadsomhelst for slemme Vaner
Og Slendrianer.
At Alskens Synder ere Vaner blot,
Det veed Enhver, som syndet har, ret godt;
Og, om man har en slig i Hjertet, eller Munden,
Det kommer ud paa Eet i Grunden.
Hvo sig kan vænne fra et Mundheld i sin Snak,
Kan ogsaa vænne sig fra Snuustobak —
Fra Drik — fra Spil — fra Vers for Urteboder —
Ja selv fra Kjærlighed — og Fanden og hans Moder.

Nu mærker De, hvor jeg vil hen —
Tak skee den røde Kindhest, De mig sendte;
Hvorpaa jeg lykkelig bestred
De Mundheldheste, som min Tale skjændte;
Langt fra med Satan nu at slutte Fred,
Jeg, efter opsagt Stilstand, ham bekriger
I hvad jeg gjør og tænker, eller siger;
Og slaaes bestandig, saa det er en Lyst,
Med alle hans Pandurer i mit Bryst;
Thi nu jeg ikke blot, men han og stundom viger.

Dog lad mig ikke glemme, hvad især
Jeg burde stride mod (blandt mine Slendrianer
Og alle mine syndefulde Vaner
Den allerværste noget nær)
Den nemlig: med for megen Snak at kjede! —
Jeg skamfuld bryder overtværs
Mit Afskedsvers:
Viig bag mig, Satan, flye, forsvind, du Lede!

Digitized by Google

Reis lykkelig, min Walterstorf! min Ven!
Og Reisen vorde Dem forsødet
Ved Tanken: Jeg har truffet Baggesen
Apostelens bekjendte Pæl af Kjødet —
Og voldt, at han paa ny til Kamp uddrog
Mod Satansengelen, som ham med Næve slog.

Digitized by Google

Tausheden.

Til Grev Adam Moltke.

1805.

Marly.

Du klager, at jeg skriver alt for lidt
Paa nogen Tid, især til Norden;
Og at min Taushed gaaer saa vidt,
At næsten Ingen veed, hvad jeg er vorden,
Og hvor, og om jeg end er til paa Jorden?
Jeg, som tilforn (maaskee kun alt for tidt)
I Skrift og selv paa Prent lod hele Verden vide
Hvad i den lille Rummets Prik,
Mit Væsen fylder, foregik,
Indtil det mindste Solens Straalestik,
Og Maanens eller blot en Stjernes Blik,
Kort: min Sancthansorms-Lyst og min Sancthansorms-Qvide —
Jeg nu, da Jorden brager fjern og nær,
Mens alle Himmelens og Helveds Tord'ner knittre,
Da Lysets Engle selv og Mørkets Aander zittre,
Mens Throner styrte hist og her,
Og Templer falde her og der,
Og Alle brøle, hyle, skrige, sukke,
Ei høres meer med mindste Lyd at mukke;
Men tier qvær?

Jeg kunde svare Dig: at **Nationers Smerte**
Er alt for stor for mig og for mit lille Hjerte —
Jeg kunde svare Dig: at **Faldet af et Huus,**
Der dræber Mennesker, ei mærkes af en Muus —
Jeg kunde svare Dig, at Stormene, som bruse
Paa Tidens Ocean, og Tordnerne, som knuse

Digitized by Google

Hvert Rummets Fjeld, ei høres af min Muse —
At den saa lidt, som Ormen i sit Læ
Og Glimmerfnugget i sit raadne Træ,
Fornæmmer Jordens Poles bange Knagen
Og Axelens forfærdelige Bragen;
Men det er ikke ganske sandt —
Jeg føler rigtig nok ei Skjælvet i det Hele,
Men dog et lille Stød iblandt.

Aarsagen, hvi jeg ei min Følelse vil dele,
Som før jeg deelte den, i Alvor og i Skjerts,
I Skrift og Tryk, i Prosa og paa Vers,
Med een og anden af de kjære Mænd og Koner,
Der gjerne høre mine svage Toner,
Er reent ud sagt, min Moltke! den:
At jeg er Din og deres Ven.
Og Følelsen, jeg har ved alle disse Løier,
Mens hele Verden skraaler, skriger, støier,
Er saa fortræden og kjedsommelig,
At jeg med den kun vilde plage Dig.

O! lad mig tie! lad min Pen forstumme!
Forfør mig ei til høit at raabe: Vee!
Og lok mig ei til overlydt at lee!
Tillad mig ei engang at brumme
Det mindste Muk,
Det mindste Suk!
Thi lod jeg mig, den Dag i Dag, forlyde
Med hvad jeg troer
Om Færdselen i Syd og Færdselen i Nord,
Og overhov'det om vor hele Jord,
Du vilde det, som Ven af den og mig, fortryde!

Digitized by Google

Sprog-Smørrebrød.

Til den franske Legations-Secretair, Desaugiers, i Kjøbenhavn.
1806.

Marly.

O Du, som, delende den Fred,
Vort kolde Nord oplives ved,
Mens Syd og Vest og Øst i Surturskampen med
Den jordomslyngende, havstrakte Midgaardsslange
Er Rov for Tvedragt og Urolighed
Og alleslags Elendighed,
Min Desaugiers! som, med en Nasos Fjed
Blandt Geter, vanker om i Gothers Bøgegange,
Og Cæsars Priis og Middelhavets Sange
Begeistret tone hist paa Sundets Bred,
Mens jeg, lyksalig i Dit Øie,
Misundet næsten af det hele Nord
Og sikkert af den halve Jord,
Paa een af Seinens viinbekrandste Høie,
Nær Verdens Hovedstad og vor besjungne Helt,
Opslaaer min Sanggudindes Telt!
Tør jeg Dig danske Vers fra Frankrigs Pindus sende?
Og vil Du, ved at læse dem
Langt fra Dit eget elskelige Hjem,
Deri med patriotisk Lyst gjenkjende
Den Lethed, som kun i Dit Modersprog,
Ved Bredden af den stille Seine,
Opnaaedes heel af Lafontaine,
Hvorefter hidindtil omsonst man jog
Hvert andetsteds, i Vers, som, lette nok at gjøre,
Var' derfor ikke lette just at høre?

Digitized by Google

Du læser, haaber jeg, det Danske dog?
Om intet Andet, saa Aviser?
Hvis af en Hændelse Du skulde svare: Nei!
Jeg derfor dog aldeles ei
Mit Haab, at læses og forstaaes af Dig, forliser;
Thi jeg min bundne Stiil i disse, kun for Skjerts
Og Rimets Skyld, saa kaldte Vers,
Troer (uden alt for meget den at rose)
Langt mere let end Berlingsbrødres Prose —
Med Berlings Brødre mener jeg en Hær
Ei blot af Ænder i Parnassets Gadekjær,
Men selv af Frøer i Parnassets Tørvemose,
Hvis Snaddren, Qvækken, Sang og andet sligt
I Kjøbenhavn man kalder, troer jeg, Digt;
Fordi det er saa folkeligt,
Saa ligefremt og saa begribeligt,
Som Fod i Hose.

Hvis altsaa, hvad Du hidindtil faldt paa
(For Dig engang iblandt at øve noget
I danske Sproget)
At læse, ned ei vilde gaae;
Hvis Bugt med Dagen selv Du ikke kunde faae —
Du lade Dig af saadant ei forskrække!
De Vers, som jeg har trukket ud og ind
Med Lafontainisk Egensind
I lange Liniers og kortes Række
(Hvis blot en halv Snees Ord af Sproget alt Du veed)
Som Smørrebrød, min Ven! vil glide ned.

Sandt nok! Du vil og intet Andet finde
For dennesinde:

Digitized by Google

Den lille Gave, jeg tør byde Dig
Paa Dansk, er saare tarvelig.
Men et Glas Vand, naar man er tørstig, smager,
Og naar man hungrig er, man selv i Nød
Med bare Brød
Til Takke tager!

Jeg haaber snart, min ædle franske Ven!
I Tomi-Kjøbenhavn at favne Dig igjen:
Hvo veed maaskee jeg der Dig bringer nogle Kager
Af dem, som man til Juleh̄øitid bager,
Paa Müsebjerget i vort Nord,
Til Gjengjæld for den ypperlige Tærte,
Som Du mig i Din Sang om Peleus Søn*) forærte,
Og som engang den hele Jord,
Til Din og alle franske Musers Ære,
Vil under tusind Bravoraab fortære.

---

*) *La Colère d'Achille.* Den bedste Oper, jeg kjender.

Digitized by Google

Nouredbin til Aladdin.

Til Digteren, Adam Oehlenschläger, i Paris.

Kiøbenhavn d. 14 Novbr. 1806.

„Du har da fundet den, min Adam! den jeg søgte
„Med Alvors dybe Grublen, med
„Utrættelig Arbeidsomhed,
„Fra Sol gik op, til Sol gik ned,
„Blandt Torne og Tidsler, i blodige Fjed,
„Med glødende Pande, med strømmende Sved,
„Mens Hindring og Fare min Stræben forøgte!
„Du har da fundet den, jeg søgte,
„Fra Sol gik ned, til Sol gik op,
„I Afgrundens Skjød og paa Klippernes Top,
„Med frysende Hjerne,
„Ved Glimt af vor Nordpols bestandig urokkede Stjerne,
„Med isnende Bryst,
„Ved Smiil kun af Maanens veemodigen vexlende Lyst,
„Alene, blandt Skygger, ufavnet, ukyst,
„Hvor Alt i Naturen var tyst —
„Ja! Du har fundet den, jeg klarlig skued'
„I hver en Slum, i hver en vaagen Drøm,
„Naar varm af Andagt, skjønhedbrukken, øm
„Af kjælen Elskov, henrykt, Sjælen lued'
„I sin Begeistrings underfulde Strøm,
„Skjøndt Død i hvert et Bølgeslag den trued' —
„Ja! Du har fundet den, jeg stirred' paa
„Bestandig, mellem alle Livets Dampe:
„Den gamle, hellige, forunderlige Lampe,

Digitized by Google

„Som i Naturen dybt nedgravet laae,
„Og som jeg arme Trold, med bundne Hænder,
„Ei kunde naae.

„Med Fryd, min Adam! jeg Dit Fund erkjender.
„Og skjøndt Du fandt, hvad Du har aldrig søgt,
„Som Lykken ene findes kan, i Blinde;
„Skjøndt Du, naar jeg har gravet, kun har spøgt;
„Og skjøndt Du, som et Barn, end staaer derinde
„Blandt Underjordens diamantne Træer,
„Din Undergang endnu, som forhen, nær,
„Endnu fortryllet meer af Hulens falske Glimmer,
„Med Himmellampen i Din Haand,
„End af dens ægte, fast umærkelige Skimmer,
„End ei, som jeg, erkjendende dens Aand;
„Skjøndt, hildet end af Barnets Ledebaand,
„Blandt Middelald'rens Hvælvinger og Buer,
„Du famler efter Liv i Sølvets Muld,
„Ambrosia i æbledannet Guld,
„Og Nektar i saphirne Oruer;
„Skjøndt Du er end det Brogede for huld;
„Skjøndt Du har fyldet alle Dine Lommer
„Med Schlegelpærer og med Tieckske Blommer,
„Og propper Buxefikken alt for fuld
„Af Göthes underjordiske Granater,
„Imens Din skjønne runde Hattepuld
„Fiirkantes af et Calderonsk Theater —
„Skjøndt Lampen Du med Haan har puttet i
„Belæsselsen af alt det andet Skramleri —
„Skjøndt, havde Du betænkt Dig meget længe,
„Du maaskee ganske havde ladt den hænge —
„Saa dog — Du har den eengang — og dens Aand

Digitized by Google

„Er Din, min Adam! og Din Ven, som ledte
„Forgjeves efter den, og, mens Du spøgte, svedte,
„Med Vellyst rækker Dig sin Haand.

„Aladdin Adam Oehlenschläger!
„Noureddin Baggesen, ukjendt med Svig,
„Uegennyttig, umisundelig,
„Fro, hos sin Ven at see den Skat, han ønskte sig,
„Opkalder Dig:
„Aladdin Adam Oehlenschläger!
„Ved Lampen! ved Naturens Tryllebaand!
„Ved Lampen! ved den aldrig seete Haand!
„Ved Lampen! ved den Piil, som saarer og som læger!
„Ved Lampen! og ved Lampens Aanders Aand!
„Stig op af Hulen under Jorden!
„Hør Luftens rene Storm og Himlens høie Torden!
„Slæng bort de gamle Ledebaand!
„Kast bort de tydske Snurrepiberier!
„Behold kun Lampen i den ene Haand,
„Og ræk Din Ven den anden! — Stormen tier,
„Og Tordenen forstummer — Soles Sang
„Opkalder Dig, i alle Stjernes Klang,
„Til Lampens Aanders høie Harmonier!
„Stig op! stig op!
„Hoit! høiere! til Bjerget! til dets Top!
„Der sæt Dig, Lykkelige! ved min Side!
„Og jeg, som ikke Lampen har, men veed
„Om Lampens Brug og Lampens Aand Besked,
„Vil lære Dig, dens Kobberrust at gnide!“

Saa raabte Dig min hele Sjæl,
Saa tonte Dig mit fulde Hjerte,

Digitized by Google

Sophias Broder! da jeg (skjøndt en fæl
Og skummel Tvivl endnu mit Bryst fortærte)
Din dybe Gang, med tydske Rangler paa,
I Morgenlands Vidunder-Huler saae,
Og skimted' Dig i Eddas Mørke spøge
Blandt Norges Graner og blandt Herthas Bøge;
Og, følgende med stadigt Blik Dit Fjed,
Dig øined' nær det underfulde Sted,
Hvor Lampen, jeg har søgt, laae gravet ned.
Hvor fulgte jeg Dig paa de vilde Gange,
(Fra første Gang, jeg saae Dig, var jeg Din;
Og hver Triumph, Du nød, som Digter, min!)
Nu fuld af Haab, nu tvivlende, nu bange!
Hvor zittred' jeg, mens Dine mange, lange,
I alskens Toner stemte, vilde Sange
Mig døvede, ved næsten hvert Dit Skridt —
Til endelig jeg saae Dig, midt i Dampen,
Imellem Gøglelys Dig nærme Lampen!
„O!“ raabte jeg — og græd — og slængte hen
Min, ak! af ingen Aand adlydte Pen —
„Nu griber han — nu har — nu har han den —
„Nu har han Lampen! Allah være lovet!
„Vel har jeg trællet, medens han har sovet;
„Men ligemeget! hans Letsindighed
„Er mere værd i Lampens Konges Øie,
„End al min Tanke, Sindighed og Møie:
„Jeg vil mig over hans Triumph fornøie!
„Mig venter andensteds en anden Salighed.“ —

Du hørte dybt i Hulen ei mit Raab —
Du gik belæsset med de tunge Stene
Din Gang i tusind og een Nat alene;

Digitized by Google

Dog steg nu alt med hvert Dit Trin mit Haab,
Alt som Du hæved' Dig, og — Under over Under! —
Ei meer en rød og hvid, glathaget Dreng,
Der efter alle Frugter greb i Fleng;
Men alt en Mand med Skjæg, jeg saae Dig, i Baulunder,
Ved Hjælp af gamle Mimers egen Stav
At vælte Stenen fra Din mørke Grav
Med vældig Kraft. Ei fandt jeg længer nødig,
At hjælpe Dig; min Arm var overflødig:
Knap var Du med den hele Krop
Af Hulens Aabning kommen op,
Saa skued' jeg Dig, henrykt, selv at gnide
Din underfulde Lampes rette Side,
Og høi og herlig stod Du, med et Hop,
Som Hakon Jarl paa Fjeldets Top.

Vær hilset her, hvis ei mit Øie svigter,
Hvis Du bevarer Dig for Fald,
Vær hilset af den ældre Broder-Skjald,
Med høie Bifaldshymners Jubelskrald,
Som Danmarks Melpomenes største Digter!

Forlad, min Adam! at et Øieblik
Jeg tvivled' om Din Seier, trods den Styrke,
Du fremfor tusind Andre fik,
Til Aandernes Natur i Shakespear's Spor at dyrke;
Fordi jeg længe fandt Dig ei
Paa den af Grækenland og Evigheden
Erkjendte Konstens rette Vei!
Jeg Dig tilgiver, stolt beskeden,
Engang at have ærgret Dig
Derover, at Du nogensinde mig
Har kunnet holde for endog en lille Digter.

Digitized by Google

Jeg kunde svare Dig: saa langt vi troe,
At kunne øine begge to,
Os begge to maaskee vort Øie svigter;
Men dette svarer jeg Dig ei —
Ved hvad jeg grunded' paa, ved Alt, hvorpaa Du grunder!
Ved Emma! ved Aladdin og Vaulunder!
Ved Hakon! og ved Parthenaïs! nei!
Vi to, hvis og erkjendt af ingen Anden,
Erkjende, skatte, føle dybt hinanden:
Dit Øie straaler Castors Ild i mit;
Mit Blik henlyner Pollux Glands i Dit.
Er Dit og mere vildt, mit mere blidt at skue,
Saa tindre begge dog af Himlens rene Lue!
Naar hver sin Yndlingslæser drømmer sig,
Den ene, som opveier Millioner,
Og Guden i vort Bryst, som over Mængden throner,
Med Sangens Jødepublicum forsoner,
Jeg tænker Dig, og Du erindrer mig;
Og Rosen i den Krands, os Danmarks Døttre binde,
Os begge rækkes af den samme Læserinde.

Modtag, med dette Broderkys, min Haand!
Og glem de blinde Puf, vi gav hinanden,
Miskjendende hinandens Aand,
Et Øieblik forledt af Fanden,
Der, dum og nedrig, gjerne sætter Splid,
Saasnart han seer sit Ram, imellem Vid og Vid,
Og fører selv Guds-egen Søn paa Randen
Af Stolthedѕ og Forfængeligheds Dyb,
Selv Himlens Herre hvifkende sit: „Kryb."

Trods ham og alle hans, vi elske vil hinanden,
Som Castor og som Pollux elskte sig,

Digitized by Google

Jeg vexelviis i Himmelen med Dig,
Du vexelviis i Helvede med mig,
Jeg glad med Ynglingen, Du fro med Manden;
Og Lygtemændene, som under vore Fjed
Opflavre, sparkende hinanden ned,
See, høit paa Toppen, studsende derved,
Aladdins og Noureddins Fred,
Og gaae ved dette Særsyn fra Forstanden!

Hvor dybt, min Adam! føler jeg Dit Savn
Her i mit Haabs og min Erindrings Havn!
Snart iler jeg til Dig og til en elsket Mage
Fra Hjemmet og dets bedste Blomst, tilbage,
Til Aanders Helvede, til hiint Paris,
Som Hun og Du, trods al dets tomme Huulhed,
Og al dets ydre Stats forgyldte Fuulhed,
Mig ville danne til et Paradiis.
Der skal Du af min glade Læbe høre,
Hvad i et Brev jeg ei kan heelt udføre —
Der skal jeg, i Din Favn, fortælle Dig
Hvad Salighed jeg troer der venter mig,
Naar jeg har kæmpet alle mine Kampe!
Dig vinker i Din Lampes Aanders Dands
Paa Fjeldets Tinding Evighedens Krands;
Jeg vandrer end, skjøndt ei blandt Dalens Dampe,
Forsigtig, varsomdristig, uden Lampe;
Min Gang mod Banens store Maal er seen;
Men stadig, lige, tryg, paa begge Been.
Dog hvad jeg finder, efter mange Kampe
(Ifald jeg ellers finder een)
Det bliver neppe den forunderlige Lampe,
Men ventelig Vaulunders Steen.

Digitized by Google

Taksigelsen.

Til min Recensent.

1806.

Kiøbenhavn.

Man tvang Dig, trods Din Mistro til Din Evne,
At dømme Sagen selv, end sige meer,
Poeter for Din Domstol at indstævne,
Og mig, Din ubekjendte Ven, blandt fleer.
Hvordan Du ved de andre Dig har stillet,
Og baade dem og Sandhed tilfredsstillet,
Det veed jeg ei; det la'er jeg staae derhen —
Men mig i lærde Efterretningen
Om første Bindet af Jens Baggesen
Du har behandlet strengt, og dog, som Ven;
Og, med en Salomons og Sancho Pansas Viisdom,
Foreent i Recensionens Kjendt for Ret
(Hvad sandeligen ikke var saa let)
Venskabets Skaansel med Kritikens Iisdom.
Du fandt mit Bind, som hvert et andet, deelt:
En Blanding af det Gode og det Slette —
Umulig torde Du det rose heelt,
Og, ak! Du fandt det Mindste godt — med Rette!
Sex og halvfemsindstyve Stykker smaa,
Hvoraf de sex maaskee, for ei at lyve,
(Thi muligt disse selv kun ere saa som saa)
Er' just som slige Digte være maae;
Og Fuskerier de halvfemsindstyve. —
Hvad var at gjøre her, for med en streng Kritik
Mig ei aldeles at tilintetgjøre?

Digitized by Google

Og dog ei heller just at sætte Klik
Paa eget skarpe Syn og fine Øre?
Du traf det, ædle Claus, Du traf det paa en Prik!
For mig at blege hvid, og ei Dig selv at plette,
Du dadled' hvad var godt, og prisede det Slette,
Saa jeg paa den Maneer dog et Accessit fik.

Men, mellem os, skjøndt dette Slags Kritik
Gjør baade Dig og mig i visse Maader Ære,
Du gjorde, troer jeg, bedre dog,
Ifald Du holdt Dig til Din Bønnebog,
Og lod Poeter, som Du ei begriber, være.

Digitized by Google

Forespørgselen.

Til Assessor A. S. Ørsted.

Kjøbenhavn.

O Du, som veed at dømme hver en Sag,
Saavel ved Hoffet, som i Staden,
Hvis Mandag er en evig Dommedag
For Folk paa Marken og paa Gaden;
O Du, som kjender Retten for og bag,
Og veed hvor vidt Enhver, med sammes Velbehag,
Tør vove sig i Gjøren og i Laden!
Tillad at jeg, mens det er Tid endnu,
Din Forudkjendelse mig i en Sag udbeder,
Hvori jeg tænker paa med Gru,
At kunne have syndet uden Hu,
Og stødt lidt an imod, om ikke stødt itu
Een af de tredive Samvittigheder,
Som, efter Obelizes Alphabet,
Bør findes, selv hos en Poet.

Historien, min gode Ven, er denne:
Jeg i en Tid af to og tyve Aar,
Fra Vint'ren fiir og firs og til i Gaar
Har dyppet fyrretyve spidse Penne,
Paa min Maneer, i eget Blæk,
Og dermed skrevet rolig væk
To Snese skjemtefulde Breve,
Hvori jeg ingenlunde tænkte paa,
Hvad i Forordninger maaskee kan staae,
Som maaskee siden trykte bleve,
Som end maaskee vedlige staae,
Og som maaskee, hvad veed jeg? evig leve.

Digitized by Google

Jeg disse Breve samlet har,
Og trykt, min Fa'er!
Hvorfor? — Ja! hvorfor skriver man, og maler?
Og hvorfor synger man, og tænker man, og taler? —
For sig og Andre Tiden at forslaae;
For Noget dog paa denne Jord at gjøre —
Slaae Folk ihjel, i Retten gaae,
Sye Støvler, brænde, brygge, bage, kjøre,
Og hvad man ellers gjør, som saa,
Vi ikke alle kunne gjøre —
Enhver gjør sit;
Og jeg, idet jeg eet og andet Stykke
La'er trykke,
Gjør, efter fattig Evne, mit.

Trykt er det altsaa; men nu kommer Knuden:
Der findes hist og her en Smule Skjemt deri;
Og jeg er uvis, om i vores Poesie,
Skjemt er, paa Grund af nogen Lov, forbuden? —
Jeg skulde næsten troe det; thi jeg seer,
At fra det nye Aarhundredes Begynden,
Trods gamle Fristeren og Arvesynden,
Og alt det Løierlige, som dog skeer,
Saa godt som før, slet Ingen skjemter meer,
End sige — leer.

Jeg udenfor mit Fødeland har levet
I længer Tid, end nødig var,
For reent at glemme, hvad vel aldrig lært jeg har;
Meddeel mig derfor i et godt prosaisk Svar
Hvad om poetisk Skjemt i Loven findes skrevet.

Som sagt, trods min Uskyldighed,
Og trods den inderlige Sjælefred,

Digitized by Google

Som grunder sig derpaa — den Alvor, som jeg læser
Paa næsten alle Hovedstadens Næser,
Den overhaands Afholdenhed fra Skjemt
Og Spøg og Skjerts og hele Resten,
I hvad der skrives, for at more Næsten
(Saa stor, at Ordet selv alt synes glemt)
Mig kunde fast den lille Frygt indjage,
At Skjemt forbuden er i vore Dage,
Selv, ikke blot i Prosa, men i Vers.
Den Skjemt, at sige, som hver ærlig Jyde,
Fra Holbergs Tid, har vant sig til at nyde
Paa langs og tværs —
Hvoraf saa gjerne jeg i disse Breve
Lod Noget op paa ny, hvis det tillades, leve.

Dog jeg vil haabe, det er blot en panisk Skræk
(Den værste rigtig nok, naar Pan man kjender,
Og veed, hvad ved hans Død paa Jorden hænder)
Og bliver altsaa ved, at lade trykke væk,
Indtil Du Svar paa dette Brev mig sender,
Hvormed jeg venteligen siger Stop
Til Musens skjemtende Galop;
Den ei mod Vinden gjerne længe rider,
Mindst mod Sydvest ved Juletider;
For megen Regn og Rusk og Snee og Slud
Den standse kan, saa godt som Lovens Bud.

Jeg lidt alvorlig alt at blive selv begynder,
Og ender, er jeg bange for, med Graad,
Hvis, inden Sjælens Pels mig bliver alt for vaad,
Jeg med at døe mig ikke skynder.

Digitized by Google

Min Skygge.

Til mine Venner.

(Ved min paatænkte Afreise fra Kjøbenhavn, den sidste November.)

1806.

I Faa, som end tilbagebleve,
Blandt dem, der elskte mig engang,
Til hvem jeg ikke blot i overgivne Breve,
Men i hvert Qvad, mit Hjerte sang,
Mig overgav med Venskabs hele Varme,
Med patriotisk Lyst;
I, som modtoge mig med Broder-Arme
Paa Herthas moderlige Kyst;
I, som saa huldt erindrede de Dage,
Da jeg med Eder sang og loe;
Og som saa venligen mig kaldte tidt tilbage
Til Hjemmets blide Ro;
I Venner og Veninder, som saa gjerne
Jeg havde deelt hver Graad og Latter med;
Fra hvem min Skjebnes underlige Stjerne
Mig rev, i legemlig Landflygtighed,
Til Digterlivets Hovedpandested!
Modtager end engang min venskabsfulde Skygge
Med aandelig Velvillighed,
Og patriotisk Gjestfrihed!
Og, mens i Hjemmets Favn I leve trygge,
Og glade nyde Livets Fred
I Hegn af Herthas tætte Bøge,
Bedækt af Asa-Fred'riks Skjold!
Tillader, inden Eders Vold,

Digitized by Google

Min Aand endnu, som før, i Axels Stad at spøge!
Og I, som jeg ei Venner nævne tør
(Skjøndt mangen anden Patriot det gjør)
Medborgere, Velyndere, Bekjendte!
Hvoraf adskillige, for mig at see,
Gik (siger man) i mangt et Assemblee,
Til mangen Frokost og til mangen Thee,
Hvor man mit Gjenfærd mulig kunde vente —
(For ei engang at tale om,
Til offentlige Samlingssteder,
Hvor jeg formodentligen kom,
Som hver en anden Povl og Peder) —
Modtager, i mit sidste Flyve-Brev,
Undskyldningen for min Usynlighed i Staden.
I Konges Haves Overdrev —
I Kirken — i Theatret — og paa Gaden —
I Consul Wests berømte Gallerie —
Ved Bostonsbord — hos Comestabili —
I Harmonien — hos de Spæde,
Som lære komisk lee, og tragisk græde —
I musikalsk Academie —
I Forgemakkerne — hos Raus — hos vore Raader
Af tredde Classe, hos de nye Raader
Af fjerde — og hos Kjøbmand den og den,
Hvor skikkelige Folk dog gjerne komme hen,
For Padderne med Skjæl at spise lære,
For Selskabs Skyld, og for at ha'e den Ære —
Jeg selv og havde gjerne havt en slig;
(Thi hvilken løs, og hvilken bunden Digter,
Trods hvert et andet Maal, hvortil han sigter,
Er ikke lidt forfængelig?)
Jeg havde gjerne viist mig paa de Steder,

Digitized by Google

Hvor Folk af Levemaade, Folk af Stand,
Og Folk af, hvad det ellers hedder,
Man snakke sammen høre kan,
Og spille, drikke, spise, see, med mere,
Som de tillader en Poet,
Der har Paris og London seet,
At observere —
Jeg havde gjerne hørt vor søde Harmonie;
Jeg havde gjerne hørt de haabefulde Spæde
Paa Hoftheatret lee og græde,
Og seet lidt oftere vor Consuls Gallerie;
Jeg havde gjerne Tidens Traad lagt sammen,
I mangt et Søndagsselskabs Fryd og Gammen;
Især jeg havde gjerne seet lidt fleer
Af disse skjønne Speile, Stole, Borde,
Pianoforter, Canapeer
Og Senge, Vogne, Heste, Sabler, Gjorde,
Huusfrøk'ner, Fruer og Livreer,
Som man (foruden Eet og Andet,
Der vel var værd, derfor tre fire Miil at gaae)
Venskabelig indbød mig paa,
Saavel i Byen som paa Landet —
Jeg havde gjerne taget Deel
I Fædrelandets Selskabssaligheder,
Saavel som Povel og som Peder,
Ifald som Peer og Povl jeg havde været heel.
Men ak! jeg var kun halv, og neppe det tilfulde;
Totreddedelen af den Baggesen,
Som gik i disse Breves Riim igjen,
For længe siden ligger under Mulde —
Den Rest af Selskabs-Liv, ham levnet blev
Fra den Tid af, han reent gik fra Forstanden,

Digitized by Google

Og ganske sig med Hud og Haar forskrev
Til Phoebus — Somme sige Fanden —
Er ikke værd at vises frem
Selv udenlands, end sige, i hans Hjem.
Han er en Skygge blot af hvad han var paa Jorden —
(Hans Verden var desuden aldrig der)
Og ak! desværre, her i Norden
Han kun en Skygges Skygge er.
Hans Aand forlader aldrig Danmarks Have —
Den spøgte, Venner og Veninder! her,
Og spøge skal den end paa Fædres Grave,
Saa længe Sangens Guddomsbliv
Opholder Resten af hans underlige Liv;
Men legemlig usynlig er han vorden
For, ak! maaskee for evig, her paa Jorden.

Digitized by Google

Det tilgivelige Tyveri.

Til Frue Cicilia v. X.

(I et Exemplar af mine Digte.)

1806.

Dig, mellem mine danske Læserinder
Den huldeste, mit Hjerte drømte sig,
Den eneste, som med min Barndoms Minder,
Nu, hver en anden vaagen Drøm forsvinder,
I Hjemmets Edenduft omsvæver mig!
Dig, som, Uskyldighedens Engel liig,
Mig aabner atter Barnets Himmerig!
Dig, som jeg sang i digtede Hyrdinder —
For hvem i Templet selv min Harpe klang —
Dig, som sin sidste Krands min Andagt binder,
Dig, som den nynne skal sin sidste Sang!
Dig, til hvis Lyst mig Himmelen lod føde,
Hvad Ingen bliver, hvis han er det ei —
For hvem jeg valgte Livets Tornevei,
Som Digter, og for hvem jeg gjerne døde,
For end med Sang bag Graven Dig at møde —
Mit fulde Digterhjertes andet Jeg!
Dig skulde jeg ei skjenke mine Sange,
De Sange, som blev' ene til for Dig —
Til hvilke paa min Vandrings vilde Gange,
Naar, uden synlig Aarsag, underlig
Jeg blev bedrøvet, glad, andægtig, bange,
Du selv usynligen besjælte mig?
Jo; skulde jeg endogsaa hemmelig,
Da jeg dem ikke selv i Trykken eier,
Og ingensteds for Penge dem kan faae,

Digitized by Google

Dem stjæle (som jeg ellers aldrig pleier)
Du, trods hver Lov og Ret, dem have maa!
Ja, skulde jeg berøve dem min Moder —
Min egen Søn — min ældste, bedste Ven —
Ja! skulde jeg dem stjæle selv fra den,
Det var maaskee den største Synd, igjen
At tage fra, hvad selv jeg gav ham hen —
Jeg stjal! (saa svor jeg høit) og stjal dem fra Din Broder.

Døm om min Kjærlighed af denne Daad!
Smiil, som Mandinden smilede til Manden,
Da han for hendes Skyld, trods Engles Graad,
Trods Herrens Bud og trods Fornuftens Raad,
Ved det forbudne Træ, af Æblet aad,
Ham sikkert havde rakt omsonst en Anden!

Trods Lovens Bud og Rettens strenge Krav
Jeg stjal fra Brod'ren, hvad jeg Søst'ren gav —
Som Tyv jeg for en Dommer nu maa møde;
Men til min Lykke Du maa møde med,
For at oplyse hans Retfærdighed —
Jeg frygter Dommen ei. Den Himmelynde,
Som mig Uskyldige fik til at synde,
Vil og faae Dommeren, trods al hans Strenghed, til
At dømme Synderen og Synden, som Du vil!
Hvis ei, som Evalds, han afveie vil min Brøde,
Paa min Forklaring, mod min Harpes Klang,
Naar Du kun smiler, vil Dit Smiil afnøde
Ham min Frikjendelse for denne Gang:
Isteden for mig strengt at lade bøde,
Vil han Dig sikkert give selv et Skjøde
Paa den af Digteren til Musen stjaalne Sang.

Digitized by Google

Selvindbydelse.

Til Samme.

Kiøbenhavn.

Cicilia! jeg zittrer ved
Den gyselige Mulighed,
At een af de kostbare Dage,
Jeg har i denne By tilbage,
Skal gaae mig tabt i Kjedsomhed
For mig og Dig og Evigheden,
For Venskab og for Poesie,
For Himlen paa vor Jord herneden,
Og for hver Fryd, som er deri.

O kunde Du det ikke mage,
Jeg og i Dag en Smule nød
Af Guders Viin og Engles Brød,
Ved, nær Din Arm og nær Dit Skjød,
Til Middag end engang at smage
Den Glæde, som i Gaar jeg nød,
Og stedse kalde skal tilbage
Med saligt Smiil i Liv og Død?
Vil Du ei skrive mig et Ord,
Et venligt Ord, som mig indbyder
Til det venskabelige Bord,
Hvor i hver Ret Du Moly gyder,
Saa Sorgen over Syd og Nord
Og hele vores usle Jord
I sød veemodig Lyst bortflyder?

Digitized by Google

O tag i Hast en lille Pen,
Og sæt Dig ved Claveret hen,
Og skriv mig paa et lille Blad,
Imens Din Fylla laver Mad:
„O kom i Dag, min Baggesen,
Og deel med Din Veninde den!“
Jeg ellers, skjøndt jeg nødig vilde,
Maa spise just et andetsteds,
Hvor jeg er buden til et Gilde;
Og hvor, ei nær saa vel tilfreds,
Jeg vil fortæres af min Kummer,
Hvis jeg ei falder først i Slummer,
Og vaagner op, i Hov'det ør,
I Hjertet tom, og maaskee ganske
Forqvaklet af det tydske Franske,
Faaer Krampe, Sting og Slag, og døer.

Digitized by Google

Jens Napoleon*)

eller

Fadder-Herlighed og Navnværdi.

Til General-Krigscommissair v. Astrup.

(Svar paa hans Indbydelse i Vers til at staae Fadder til hans første Søn Jens.)

Kiøbenhavn, 1807.

At Skrædder i Korsøer et Skrædder-Embryon
Har ladet døbe: Jens Napoleon,
For dog med Navn for Søn at gjøre noget,
Som Skjebneskrædderindens Sax
Afklipper ei med Levetraaden strax —
Saalænge Heltebørst og Folkebax
Historiens Kattun og Livets Sirts gjør broget,
Og søde, bløde, blide danske Sproget
I Vers, der bølge sig som Ax
For Lunets Vind og Riim og saadant noget,
Sig snoer saa let og vever, som en Lax —
Det kom mig der i sidste Høst for Øre.

Skjøndt nu, jeg negter ei, den Skrædder-Compliment
Mig smigrer meer, end Roes af mangen Recensent,
La'er samme, troer jeg dog, til Nød sig høre
Som uvidunderlig,
Og uden Strid imod Sandsynlighedens Orden;

*) Paa min Reise gjennem Korsøer 1806 fortalte Sognepræsten, nuværende Biskop Plum i Odense, mig, at han for en Tid siden havde maattet døbe en fattig Skrædders Barn saaledes, da Faderen ønskede, at der maatte blive noget af Drengen.

Digitized by Google

Thi, hvis og ei mit Navn er noksom udbredt vorden,
For med et Navn, der bredes ud ved Krig,
I Rum og Tid at kunne maale sig,
Er det dog paa den lille Plet i Norden,
Hvor Rasmus Langelands*) Celebritet,
Og Madam Baggers selv, i Spil med min blev Bect,
Det samme, som Napoleons paa Jorden —
Og strækker hans sig og til Kyster og til Øer,
Hvor aldrig noget Corsisk hørtes før,
Saa nævnes mit (urost for Gud) paa Steder,
Hvorefter man omsonst i hvert et Atlas leder —
(Spørg Præstedøttre rundt omkring Korsøer!)
At altsaa Skrædderborn, især naar man betænker,
At de gemeenligen er' overmaade smaa
(Saa smaa, at Wessel til en Sjettedeel indskrænker
Den Tykkelse, de muligviis kan naae,
Naar de har kun Papa at stole paa)
Man efter mig, i Live selv, opnævner —
Skjøndt det naturligviis mig noget blæser op,
Udspiler mig dog ei saa ganske Sjæl og Krop,
At jeg, som Andre, paa Navnkundighedens Top
Af Hovmod revner.

Men — at en Hovedsmand i Danmarks Hovedstad,**)
Ei blot i Skabning net, men ogsaa stærk i Lægge,
Der, alle Grethers og Margrethers Kjæledægge,
Med ingen pommersk Erik bytte gad —

---

*) Borgemesterens, Etatsraad Baggers, Morfader, hvis Handelsaand og Driftighed, især ved Anlægget af et Grønlandsfareri, satte Korsøer, mens han levede, i en blomstrende Tilstand.

**) General-Krigscommissairen var dengang Capitain.

Digitized by Google

Der ikke varmt blot sidder inden Vægge;
Men, naar han vil, en gallisk Fyrstes Pragt
I Ridderborg og Herresal
Forener med Amagerbondens Magt
Paa et naturligt Kokkedal —
Der ei med rige Jøders Forskud prunker,
Naar han gjør Gjestebud, hos Comestabili,
Med Svinesteg; men har endogsaa Grunker
Til Paddesmaus og — og selv et Svineri —
Der kjøbe kan ei blot g a v n r i g e S v i n e s t i e r,
Men selv, saa snart han vil, et g a v n l ø s t G a l l e r i e —
Der har, hvad meer er værdt end alle Svinerier:
En reen Fornuft, aldeles fri
For metaphysisk Maskepi
Med Fichtes Jeg og Kants Antinomier —
En reen Forstand — en reen poetisk Smag,
Som han har noksom lagt for Dag
Ved Appetit til mine Poesier —
En reen luthersk Tro (saa vidt jeg veed)
Og, fremfor Alt, en reen Samvittighed —
Der har, hvad meer er værdt end alle Gallerier
Af malte Magdalener og Marier
(Der uden Mæle ligge, sidde, staae,
Og en fornuftig Mand til Medhjælp lidt forslaae)
Tre levende Madonner i sin Stue,
To Frøk'ner nemlig og en Frue,
Som man ei blot kan trylles, ved at skue,
Men ogsaa glædes, ved at høre paa —
Der endeligen, for paa Lykkens Throne
Sin Mand- og Fader-Herlighed at krone,
Har opfyldt seet endog sin sidste Bøn,
Og faaet en længe savnet Søn —

Digitized by Google

At denne Mand, der selv iblandt Propheterne
(Da han i Høst alt spaaede en slig)
Med Syn for Sagen kjækt tør vise sig —
Og, der i lette Vers beviser mig,
At, hvis han gad, han saare lettelig
Mig gjorde Rangen stridig blandt Poeterne,
At dette dobbelte Vidunder af en Mand
I ydre og i indre Digterevner
Søn efter mig paa denne Jord opnævner,
Gaaer saa fuldkomment over min Forstand,
Og mig saa lidt af hvad jeg havde — levner,
At, hvis det virkelig er sandt,
Og ikke blot aprilisk Tant,
For med en Liimstang Jeps at lade løbe
Til Dreng, som man vil Alexander døbe,
Jeg ikke blot af Hæder bli'er lidt ør,
Lidt kry, lidt kro, lidt tyk, lidt feed, lidt før;
Men ventelig (da jeg er vant til, Ære,
Som Fadder, i mit Liv aldeles at undvære,
Og lidt af dette Slags formaaer at bære)
Paa Traaden, som man siger, alt for skjør,
Udskeier reent af simple Folks Gelidder,
Opsvulmer i Gestalt, i Mine, Gang og Sprog —
Ta'er hele Verden for en Krog,
Hvori jeg gaaer og staaer og sidder —
Indbilder mig at være baade Ridder
Og Mand, og hvad man vil, af Dannebrog —
Faaer Handelsaand og store Tangsalt-Veer
Og underlige Pidskebaands-Ideer —
Faaer Mod paa Hest og Vogn og gyldne Horn
Og Pragt, som man har aldrig seet tilforn —
Faaer Lyst til Æreporte, til Tropheer

Digitized by Google

Og til napoleonske Kløer —
Gaaer endeligen ganske fra Forstanden,
Og bliver meget meer end ør,
I Maven huul og tom i Panden,
Om Hjertet flad, i Halsen tør,
Faaer ondt for Alvor, tumler om, besvimer —
Og maaskee — døer
(Som i Paris den keiserkronte Rimer)*)
Midt i min Fadderstads, om ikke før.
Hvis saadant hænder, beder jeg Dig sætte
Paa Kokkedal mig et fortjent,
Anstændigt, lille Monument,
Der hele Verden kan til Dommedag berette
Hvad min utrolige Navnkundighed er hændt —
Og hver mit store Nyes Misunder lære
(Som hver en Roser, eller Recensent)
I denne Gravskrift, eller saa omtrent,
Mig i min Grav med Fred at lade være,
Paa Prent:
„Forkynd det Efterverd'nen, o Historie!
„Hold op at bjæffe, du, som gjøer!
„Men græder alle Dalens Møer,
„Og sukker dybt Peer Oxes hulde Frøer,
„Hvergang I puster jer forgjeves op til Køer:
„Her ligger ynkelig krepeert af Glorie,
„Qvalt af sit store Sjællandsnavns Memorie
„Herr Jens Napoleon den Første fra Korsøer."

Alvorlig talt, jeg troer, vor Verden staaer ei længe,
Da, som jeg mærker, sjællandsk Poesie

---

*) Voltaire
Krepeerte, som man veed, af Ære.

Digitized by Google

Saa høit er stegen nu, at ei blot Skræddderdrenge
Man dyppe vil, ved Daaben, lidt deri,
For dem at give Navnværdi,
Men selv Jordbrotters odelbaarne Sønner,
Der fødtes dog, saavidt jeg skjønner,
Til Herlighed, som der er noget i.
Med alt det — trods min Agt for al Slags Ære —
Min Mening er, at naar det gjælder om
At kravle møisomt op i Musers Helligdom,
For endelig at faae, naar man til Toppen kom,
Udødligheds Zacharias=Pære —
Man nu omstunder paa vor Jord,
Og i Særdeleshed i Nord,
Gjør vel i, hvis man kan, at lade være —
Saa meget meer, da, naar man seer sig til,
Er Pæren selv dog blot et Drømmespil,
Og lønner Kravleren, som blødte sig tildøde,
Med Saften sin, den overvættes søde,
Først, naar han ei er mere til.
Nei, nei, min Astrup, stod det i min Evne,
Den Dag i Dag, mig Livets Gang at jevne
Ved mig at lade føde om paa ny
Til Herligheder i vor Verdens Have,
Hvoraf der gaaer en Smule mindre Ry
(Hvis ikke just til Roden i det Lave)
Jeg gjorde det — og lod mig døbe: Mads —
Hver Jens, der neppe har begyndt at savle,
Før efter Digterpæren han vil kravle,
Med Vellyst overladende min Plads —
Ja! for en Romer, en Athenienser,
Var maaskee mulig Evighedens Roes
Paa taalelige Vilkaar; en Franzos,

Digitized by Google

En Engellænder — inden visse Grændser
Af virkelig Foragt i Livet — kan maaskee
Sig kronet paa den anden Side see;
Men det er ikke Mad for danske Jenser —
Naar de gaae lidt for høit i Musers Sold,
De gjerne lidt gaae Pokkeren i Vold.
Man her til Lands det Nyttige kun ændser.
Jeg selv, naar af mig selv jeg her gjør Nar,
Som den, der har saa vidt det drevet,
At udenfor mit Hjem mit Navn bekjendt er blevet,
Er just en ægte Sjællandsfa'er!
Din Søn, blev han berømt, vist vilde det fortryde;
Thi at han her til Verden kom,
Kan jo dog ikke mere gjøres om:
Den, som til Sjællandsfa'er er skabt, bli'er aldrig Jyde!
Jeg takker Dig i Spøg for Resten hjertelig
For Æren, Du har villet unde mig;
Og haaber, da lidt Tid Du har mig givet
Til Forberedelse, jeg slippe vil med Livet
Derfra, trods min Beskedenhed.
Men hører Himmelen (hvis Dør dog under Daaben
Vil staae paa Klem, om ei fuldkommen aaben)
Min stille fadderlige Bøn,
Naar Præsten jenser ind Din Søn,
Saa kommer han vist ikke til at ligne
Den gamle Jens i det Slags Himmerig,
Som Smaapoeterne misunde mig;
Thi denne Bøn skal, som det sømmer sig,
Alvorlig den Uskyldige velsigne.

Digitized by Google

Afskeds-Rosen.

Til Frue Professorinde Rahbek.

Kiøbenhavn, Juni 1807.

Du, som mellem Sanggudinder
Boer i Dans Apollos Hjem,
Og Chariter Krandse binder,
Uadskillelig fra dem;
Som, i Nærhed af en Throne,
Smiler i en Digters Vraa,
Rahbeks aanderige Kone!
Vil du ei min Sang forsmaae?

Sang? Men tør den svage Stemme,
Skjebnen bød i fremmed Klang
Hjemmets kjælne Nyn at glemme,
Stammet Veemod kalde Sang?
Ak! mit fulde Hjertes Stræben
Døver selv en Dues Kluk;
Og i Nyn, som døe paa Læben,
Daaner Musens sidste Suk.

Hid, til Dannerkongens Have,
Hid, til mine Brødres Hjem,
Ilte jeg fra Sydens Grave,
For at fryde mig med dem.
Ak! som Lyn i Lyn, henrunde
Glædens Glimt! mig vinker nu,
Deres lyse Timer svunde,
Fjernets Mulm med dobbelt Gru.

Digitized by Google

O! mit Gjensyns blide Dage
Svandt, som Glædens Øieblik!
Intet har jeg nu tilbage
Af den Trøst, mit Hjerte fik;
Selv hver Blomst, hvis Kalk jeg tænkte
Fyldt af evig Ungdoms Lyst,
Døer, som Rosen, du mig skjenkte,
Neppe plantet paa mit Bryst.

Dog, om ubelønnet Smerte,
Paa min fjerne, mørke Vei,
Dræber i mit danske Hjerte
Hvert et utro Glemmigei;
Hvis og visner i mit Minde
Mangen falsk, ustadig Ven,
Og din Rose selv, Huldinde!
Skal jeg dog ei glemme den.

Digitized by Google

Runen.

Litterarisk Efterretning fra Daraussen.

Til Professor Rasmus Nyerup.

Amsterdam, Juli 1807.

Med mine sidste Samlinger af Ord,
Hvori jeg hjemme gav min Aand til Skue,
Jeg kom i Naade hos den største Hat i Nord,
Og tabte Naaden af den største Hue.
Jeg sikkert havde handlet mere snildt,
Min Velfærd i det mindste meer til Baade,
Hvis alle Hattenes jeg havde spildt,
Og blot beholdt den ene Hues Naade;
Thi det er dumt, min Ven! med Hat at ville gaae,
Naar hele Verden sætter Hue paa —
Det mærker jeg, desværre! nu for silde.
Selv hele Veien paa min Reise fandt
Jeg Huen Mode. Det er ilde;
Men det er sandt.

Dog, hvad jeg offentlig Dig sige vilde
(Thi dette, som, ihvor det gaaer,
Dog Ingen uden jeg og Du forstaaer,
Naturligviis imellem os maa blive,
Da jeg forsvoret har om Politik at skrive)
I Tydskland mærker jeg, skjøndt først i Nat
Jeg paa den venstre Bred af Rhinen Fod har sat,
At det er der, som her, i Syden, som i Norden,
Hvorhen man kommer nu paa Jorden,

Digitized by Google

Alveles, som hos os —
Og at man sige kan, med romerske Poeten,
Trods Vestens triumpherende Colos,
Og Østens herlige Rhinoceros,
Om nu nærværende Humaniteten
(Naar for og bag man har beseet 'en)
Saa sandt, som kort: „Procumbit humi bos.“

Du vil imidlertid, at jeg paa Veien
Fra Kjøbenhavn til Paradiis
(Saa kalder jo den halve Jord Paris)
Trods Hasten, som jeg har, og Reise-Hurlumheien,
Skal give Dig en lille Note blot
Om Nutids tydske Poesien,
Og melde Dig, om der er noget i 'en.
Det vil jeg gjerne kort og godt.
I Hamborg nemlig levede jeg flot
I alt det Splinterny, de tydske Presser
Leveret har de sidste Messer,
Hos Perthes nogle Dage; men —
Dig vil jeg sige det, som Ven,
I en Sonett (da denne Form man priser
Ei blot til Oder, men endogsaa til Aviser)
Kun ikke mine Ord igjen;
Thi hvis det mindste Nys derom man fanger,
Jeg og daraussen, før jeg seer mig til,
En Smule stenet blive vil
Som tydsk Gjenganger.
Huult Poesiens Dødningklokke kimer:
Enhver Poet, som ei endnu blev fød,
Endsige hver, som lever, alt er død —
Selv Wieland daaner — Schiller selv besvimer.

Digitized by Google

Thi løsladt, uden Tøiler, uden Grimer,
Lydt Seier brølende ved hvert et Stød,
Som træffer Konsten i Naturens Skjød,
En Skyggetrop af Dantes Mulm fremstimer:

„Synk Himmel!" brøler den, „og Jord! og Hav!
Forsvind fra Pol til Pol i Digtersproget
Hvert Spor af Roms og Hellas Harmonier!"
Og Konsten synker i Naturens Grav —
Og Troppen tuder os paa Schwabisk noget,
Som ligner gamle spanske Melodier.

Der har Du, for det første, hvad jeg veed
Om *Underhornets Herlighed.
Om otte Dage, hvis jeg bli'er i Live,
Maaskee fra Rhinens Bred jeg Dig kan give
Derom lidt nøiere Besked.
Hold midlertid Horndrengene, som tude
(Som eftertude Troppen hjemme der)
Saa vidt det staaer til Dig og til Enhver,
Der holder Vagt paa Pindus i Gevær,
Fra Klost'ret og Regentsen ude!
Lad vore lærde Tidender især
Ei Tropanførerne forgude!
Mig skulde det bedrøve hjertelig,
Hvis og det Raseri hos os blev Mode,
Som i en næsten hunnisk Syvaarskrig
I Tydskland træder Sproget ned for Fode,
Forkyndende den gode Smag
En ny barbarisk Dommedag.

Digitized by Google

Jeg overalt er ikke vel tilmode.
Mig forekomme, hvor jeg gaaer igjen,
Vildsvinene, der nu vor Jord omrode,
Ei blot at true Smagen, kjære Ven!
Men alt det Gode.
Der er i Luften et jeg veed ei hvad,
Som gjør, at, trods mit muntre Lune,
Og skjøndt jeg gaaer tilbage til den Stad,
Som alle Døgntrompeter udbasune,
Jeg heller lidt i Graven blune gad,
End sidde her og drikke god Moseller
Af grønne Glas til hollandske Floreller;
Thi hvad mig venter i Paris
Er sikkert ikke Paradiis.

Jeg Brevet vel i Hamborg alt begyndte,
Men, da jeg meer med Reisen end med det
Mig skyndte,
Fuldendte jeg det først paa denne Plet
Lidt under Havet,
Hvor man med Guld ei meer er saa begavet,
Som man det var, da salig Wessel sang —
Og hvor jeg for en Tid vil finde mig begravet
I hollandsk Tang —
Da man, til videre, mig har forbuden
At reise længer Pas foruden.

Dog — nok for denne Gang, da jeg er sikker paa,
Du Brevet dog vil aldrig faae;
Derfor vil, som jeg sidder i 'et,
Vist sørge keiserlige Politiet.
Lad gaae!

Digitized by Google

Hvis af en Hændelse det Skjebnen maatte vende
Det dog alligevel Dig kom tilhænde,
Raad Runen, jeg har lagt deri;
Men tie —
Til det med mig, og hvad jeg kalder Hatten,
Der synes i Begreb med Dratten,
Er reent forbi.

Digitized by Google

Første Efterretning om Kjøbenhavns Bombardering.

Til Publicisten Malthe Bruun i Paris.

Marly, 1807.

Du, som til Seinens Harpes Klang
Vort Sunds Thermopylæ besang,
Min Landsmand, mine Brødres Ven —
Imellem overgivne Franske
Nu dobbelt dyrebar den danske
Bedrøvede Jens Baggesen —
Du, som i Sydens Favn Dit Norden,
Trods Skjebnen, der Dig tvang, som ung,
Fra Hjemmets Skjød at fjerne Dig,
Er ei letsindig utro vorden —
Hvis Hjerte slaaer til sidste Slag
For Danmark og det danske Flag —
Der, skjøndt Du her har lagt for Anker
Din Aand, og taget Seilet ind,
Imellem Friheds-Sandets Banker,
Dog, trods Forskjellighed i Tanker,
Har samme Hjerte, samme Sind,
Som jeg, der løber ud og ind,
Og mig kan ikke lade nøie
Med hvad der falder stort i Øie,
Som hævet over Jord og Vand,
Naar det er lutter Flyvesand —
Der, skjøndt Du har forfransket Munden
Og Pennen til Fuldkommenhed,
Dog er og bliver Goth i Grunden
Og veed hvad Ingen, ene bunden

Digitized by Google

Til Galler=Sprogets Viden, veed —
Min Malthe Bruun! Du bad mig om,
Da sidste Gang jeg med Dig talte,
Og Dig vor Tryghed hjemme malte:
Hvis jeg fra Kjøbenhavn bekom
En Efterretning, værd at høre,
Om hvad de nu derhjemme gjøre,
Den skyndig at meddele Dig,
Da Du har længe savn't en slig.
Her har Du een, som Dig vil røre,
Hvorved Dit Haar vil reise sig.

Jeg rimer Brevet Ord for Ord,
I det jeg samme skriver ud,
Som her det ligger paa mit Bord.
Skjøndt stilet ei til Jens, men Knud,
Det er til mig, der altid bar
Paa Holmen (hvor jeg hjemme var)
Det Ulkenavn: Knud Sjællandsfa'er;
Og skrevet af min Fætter, Paars,
Som nu er alt en Mand til Aars.
At jeg det rimer, skeer, fordi
Hvert Udtryk og hvert Ord deri,
Trods al den Hjertens Simpelhed
Det hele Brev er skrevet med,
Mig synes ægte Poesie —
Deels, for at dulme Smerten lidt,
Der brænder i dets Sort paa Hvidt,
Som jeg med Sang mig dæmpe maa,
For ei fra min Forstand at gaae —
Deels endelig, for hvad Du selv
Vil sige Dig, naar først Du veed

Digitized by Google

Om sammes Indhold ret Beskeed.
Læs, danske Broder! læs og skjælv!
Og vikl om Harpens Strænge Tang
Til Sundets sidste Havfruesang!

„O Knud! hvad maa jeg melde dig!
„Mit gamle Hjerte vender sig
„I Barmen ved det Jammerbud,
„Jeg her maa skikke dig! o Knud!
„O! Knud! o hør det, som en Mand,
„Og tab ei ganske din Forstand,
„Naar du med Angst har Bladet vendt,
„Og læser hvad der her er hændt,
„Midt i vor søde, stille Fred
„Og Slumrendes Uskyldighed.

„O! jeg uendelige Nar,
„Som før saa brittisksindet var,
„Skam faae den store William,
„Der fik mig til at troe, det Folk,
„Der havde en saa ædel Tolk,
„I Alting maatte ligne ham —
„Jeg høisteenfoldig dumme Faar!
„Som glemte, den uhyre Kraft
„Indsuger hver en ædel Saft —
„At Elephanten netop gaaer,
„Og Løven med sin Hale slaaer
„I Brimmelen af giftigt Kræ —
„At Ced'ren og den store Mand
„Behøve Plads i hvert et Land —
„At derfor og det største Træ
„Just staaer paa Ætnas Askebrud,

Digitized by Google

„Hvor hver en anden Eeg gik ud.
„Jeg tusindgange dumme Fæ!
„Som havde lidt Physik dog lært,
„Og, da jeg Shakspear fandt en Gud,
„Deraf ei drog den Slutning ud:
„Hans Fødeland var halv fortært;
„Og, efter ham at have nært,
„En Kratskov fuld af golde Skud!
„Du studser! Ja, min gode Knud!
„Jeg eengang pine maa din Sjæl!
„Og naar du først har hørt mig ud,
„Saa vil du studse dig ihjel!

„Dit gamle danske Fødeland
„Har været Rov for Mord og Brand,
„Vor Holm er plyndret ud og — fort,
„Vor gamle stolte Orlogs-Magt
„Med hver en Pram og Baad og Jagt
„Er boret, sænket, røvet bort —
„Og dette Mord og denne Brand
„Er kommen os fra — Engelland,
„Hvis og det skrækkelige Ran
„Er Følgen af en Andens Plan,
„Og Fanden, naar man seer sig til,
„Og her maaskee har havt sit Spil,

„Jeg vil fortælle Sagen kort;
„Thi Brevet strax maa sendes bort.
„Den sidste sextende August
„(Jeg var den Dag paa Landet just)
„Blev nær ved Eenrum sat i Land
„Paa Vedbeks fredelige Strand

Digitized by Google

„En femten sexten Tusind Mand,
„Der talte Venlighedens Sprog
„I Forstningen; men som man dog,
„Trosthyldig, ei for Fiender tog.
„De sagde, de som Venner kom;
„Men hurtig, før man saae sig om,
„Omringte de med Mordgevær
„Den værgeløse Kongestad,
„Opstilled' i en fiendtlig Hær —
„Og, som man vender om et Blad,
„Blev deres hulde Venskabsord
„Til Trudseler med Vold og Mord.
„Paa eengang var til Lands og Vands
„Indsluttet af en Krigerkrands
„Det arme Kjøbenhavn, hvori
„Der ei var Værn, som Een mod Ti.
„Den næste Søndag stod i Brand
„Vor Reberbane, stukket an
„Af os, og siden Vesterbro,
„Mens Britten fyred' løs, og loe.
„Nu fulgte skyndig Død paa Død —
„Uskyldigt Blod og skyldigt flød;
„Her sank en Fiende, her en Ven;
„Men, hvor hiin faldt, kom syv igjen
„I sammes Sted; den Forskjel var
„I hver Skjermydsel alt for klar.
„Hvad nytted' nogle Heltes Mod
„Imod en Hær, som troppeviis
„Mod hver en enkelt Værner stod,
„Og misted' lidet ved Forliis?
„Steen Bille var mod denne Vold
„Omsonst en anden Tordenskjold.

Digitized by Google

„Den rædselfulde Time nu
„Sig nærmte med en dobbelt Gru
„For mig, som maatte stille staae
„Paa Vestervold og see derpaa.
„„Hvi stod du stille?“ spørger du,
„„Du har jo ei Halvfjerds endnu!“
„Man havde lidt forskudt min Fod;
„Og da jeg ikke kunde gaae
„Mod Fienden med mit gamle Mod,
„Besluttede jeg, halt, at staae,
„Trods alle Skud og Stød — og stod.
„Jeg ei har Tid at male dig
„Den første Bombarderingsnat,
„Den dobbelt var forfærdelig,
„Fordi den kom saa saare brat —
„Den anden fandt jeg alt mig i
„Lidt bedre — Ak! saa ere vi,
„Vi Mennesker! Lidt efter lidt
„Jeg vænned' mig til Bombers Spring,
„Og saae dem ganske nær mig tidt
„Med roligt Blik, som ingen Ting.
„Men ak! det skrækkelige Lyn!
„End sortnes Alting for mit Syn
„Ved blot at tænke paa det Nu,
„Hvori jeg skued' denne Gru —
„Og paa det gyselige Skrald,
„Som fulgte paa vor Frues Fald —
„Imens et satans-engelsk Skraal
„Skreg Bravo til det store Baal —
„Og jeg Matroser hørte tude:
„„Vor Frue faldt, nu er det ude!“

Digitized by Google

„Det undrer mig, jeg gamle Mand
„Blev staaende ved dette Dump:
„Rundtom Qvarteret stod i Brand,
„Og Nørregade var en Klump —
„Alt hvad tilforn der monne staae
„Paa Grund og Vold, paa Steen og Rod,
„Imellem mig og hende, laae —
„Jeg gamle Paars alene stod.

„Men o! hvad nyttede min Stand!
„Det Værste fulgte denne Brand.
„Da Byen først var skjendt og brændt,
„Blev Magten mod vor Flaade vendt!
„Undskyld mig, at jeg ender her,
„Og derom siger intet meer.
„Sæt dig i mit og Holmens Sted,
„Skjøndt fordums Bromand kun derved,
„Og aflagt med min hæse Røst,
„Jeg Flaaden i mit Hjerte bar,
„Og jeg er uden Haab og Trøst.
„O Knud! ifald du nogen har,
„Saa skynd dig, sæt dig hurtig hen,
„Og send din gamle Fætter den."

Og du, min Malthe, som har nu
Mit Riimbrev læst, hvad siger Du?
Jeg seer kun Axelstadens Luer —
Min hele Sjæl er midt deri —
Jeg melder Dig, hvad selv jeg skuer,
Tilmeldelsen bli'er Poesie.
Hvert Bud om denne Hjemmets Jammer,
Det Hjems, hvoraf hver Dansk var stolt,

Digitized by Google

Ei Manden blot, men Digt'ren rammer
Med Slaget af en Tordenbolt.
I Prosa lad Dig koldt beskrive
Det engelske Fyrværkeri;
Jeg blot i Vers et Vink kan give
Om Branden, som jeg selv er i.
Til Sang forvandler sig min Tale,
Naar store Billeder sig male
For Øiet af min Phantasie,
Og naar dens ømme Byld mig trykkes,
Min Pen vil ingenlunde lykkes
At skrive nogen blot Copie.

Digitized by Google

Vor Frues Fald.

Anden Efterretning om Kjøbenhavns Bombardering.

Til Digteren Oehlenschläger i Paris.

Marly, 1807.

Da jeg mig ei befinder vel
Paa Hulbyveien ned til Hel,
Og denne Vei gaaer ei forbi
Dit høie himmelske Logis,
Saa falder jeg forsigtig paa,
Et Brev til Dig at lade gaae,
Der, fuldt af Kummer og af Spøg,
Af Sødt og Suurt, og, overalt,
Af Sort og Hvidt, og Klogt og Galt,
Kan i Dit franske Lidskjalfs Røg,
Imens Du trækker Buxer paa,
I Riim erstatte Dig, som saa,
Min hostende Persons Besøg.

Jeg længes nemlig inderlig,
Trods min utaalelige Snue,
Der slukker hver en anden Lue,
Min Broder Bragur! efter Dig;
Og, trods den Virak, Dig omhyller,
Og som man, for at holde ud,
Som Du, maa være halv en Gud,
Den Tanke stedse mig fortryller
Deroppe, hvor Du boer, at staae;
Og høre Dig Guds Ord at læse —

Digitized by Google

Taalmodig i Kaminen hvæse,
For Aftens Kul i Brand at blæse —
Og see Dig Vindvet op at slaae,
For lidt af Røgen ud at faae —
Og gjøre Vers med hver en Finger,
Der af sig selv som Memnons klinger —
Og som en fuld Matros at gaae —
Og see, som Thomas, Folk paa Skraa —
Og gnide Dig i Haanden saa,
Som Manden med sin Rævetaa —
Imens Du, trods det Alt, behændig
Og ubegribelig anstændig
Faaer Dine lange Buxer paa.

Men her jeg Stakkel ligge maa —
(Mærk vel, min Ven! jeg ikke praler,
Naar jeg om Helhjemveien taler;
Skjøndt Metrum er min ømme Byld,
Jeg døer dog ei for Metrums Skyld;
Og skjøndt til Riim jeg ofte trænger,
For Rimets Skyld jeg ei mig hænger)
Jeg ligger virkelig paa Straa;
Og Døden kommer lidt som saa,
Særdeles til en Mand, som mig,
Der elsker Fred og haver Krig.
Imidlertid, indtil den kommer
Og ud af Tidens Vint'res Slud
Mig bringer til en evig Sommer,
Vil jeg med Blæk og Pen, næst Gud,
See til at holde Livet ud.

Hvad jeg Dig nu maa skrive først,
For efter Nyt fra mig og mine

Digitized by Google

(Som egentligen ere Dine)
At slukke broderlig Din Torst,
Er, at jeg nys har faaet Brev
(Et Svar paa tvende, som det lader)
Alt fra Din hjertenskjære Fader,
Foruden det fra gamle Paars,
Som jeg skrev af i Overgaars,
Og hvorom Malthe Bruun Dig alt
Formodentligen har fortalt.
Da Brevet selv mig er for kjært,
Til at betroe det Postens Hænder,
Der ikke sjeldent finder værdt,
At slænge bort, hvad Nyt jeg sender,
Affkriver jeg en Riim=Copie
Af hvadsomhelst der staaer deri,
Mig givende med Fryd den Møie,
Hvad Fa'eren hovled' uden Fiil,
At glatte lidt i bunden Stiil,
For Sønnen dobbelt at fornøie.
Saa lyder Brevet, kjære Ben:

den 31te October.

„Min gode Søn, Jens Baggesen!
„Hav Tak for Dine tvende Breve,
„Saa fulde af Din Sønlighed,
„Og hjertelig Empfindtlighed!
„Men siig, for Djæv'len, hvi Du mig
„Har kunnet troe forkjølt mod Dig,
„Fordi de to, formodentlig,
„Som jeg har skrevet, tabte bleve?
„O! gid Du maatte dette faae,
„Og læse det, og mig forstaae —

Digitized by Google

„Naar jeg Dig siger, at, skjøndt de,
„Man kalder Engellændere,
„Som Djævellænd're burde hedde,
„Har søgt os Helved' ret at hede,
„Har Gud os naadig dog bevart,
„Og os og alle Dine spart —*)
„Men stakkels Sjælland, kjære Ven!
„Og Kjøbenhavn! o Baggesen!
„O Baggesen! Dit Fødeland
„Har meget lidt ved denne Brand,
„Ved Snig og Mord og Røveri
„Og alleslags Mordbrænderi.

„Jeg vil fortælle kortelig
„Hvorledes det er gaaet mig.

„Den sidste syttende August —
„(Halv Elleve slog Klokken just)
„Traf ind hos mig, sat først paa Land
„Den femtende ved Vedbeks Strand;
„Tre Generaler, tredsindstyve
„Captainer, og, for ei at lyve,
„Tillige fire Tusind Mand,
„Som alle jeg, om ikke flere,
„Hos mig strax maatte indlogere.
„Min Datter gaaet var sin Vei
„Til Byen, Dagen før, med Manden;
„Jeg var alene med Forstanden,
„Jeg har, og den forlod mig ei.

*) Paa to tre af min Familie og endeel utrykte Manuscripter nær.

Digitized by Google

„Skjøndt hver en Stang og hver en Mast,
„Der ikke bugnede som Siv,
„Rundt omkring Søndermarken brast,
„Min Aandsnærværelse stod stiv;
„Min Eeg lod Modet ikke falde.
„Vel blev jeg syg, og Maden Galde;
„Men et behørigt Vomitiv
„Dog reddede mig snart mit Liv;
„Jeg reiste mig, og stod ei seen
„Igjen paa mine gamle Been.

„Nu saae jeg — Synet end mig svier —
„Forfærdige sex Batterier,
„Fremkjøre svært Artillerie,
„Med Morterer syv Gange ti;
„Opstilt ti Gange syv Kanoner,
„Med Kugler og Raketter i,
„Og meget andet Djævleri;
„Og hørte Krigens Torden-Toner
„Og fæle Skrig af Mænd og Koner;
„Og tænkte, da vor Frue drat,
„Ulykkelige By, god Nat!
„Mens Djævellænderpøblens Skraal
„Skreg Bravo til det store Baal —
„Og — det er rigtig nok og sandt —
„Paa mangen Djævelengels Kjæver
„Ved dette Syn, som end mig svæver
„For Øiet, mangen Taare randt.
„Tænk Dig, hvorledes jeg var stemt!
„Der stod jeg, inderlig beklemt,
„Paa Bakken, hvor der var lidt sikkert,
„Og sigted' med min lille Kikkert —

Digitized by Google

„Gik ind, gik ud igjen, og bad,
„Og græd, og spiste mig lidt Mad —
„Og frygtede jeg veed ei hvad
„For dem derinde, skjalv og grued',
„Imens i Flammer Byen lued'.

„Saa Dage, Nætter, tre jeg stod
„I denne skrækkelige Pine,
„Og hørte Brandraketter hvine,
„Mens Fanden og hans Engle loe;
„Men Gud i Himlen var mig god,
„Og smiilte ned til mig og mine:
„Grosserer Hansen tog i Favn
„De kjære Børn i Kjøbenhavn,
„Og reddede dem deres Bo —
„Hvis Pæl var bleven reent forskudt
„Af det fordømmelige Krudt;
„Thi knap var ud af Huset Fruen,
„Før Bomben sprang i Dagligstuen —
„Der sprang en anden ligedan
„I Stuen hos Din stakkels Broder,
„Der traf hans gamle Svigermoder
„Og hendes Datter — skjøndt Du kan
„Ei noksom dog vor Herre takke,
„Der sparte Din August — der fik
„I samme Rædsels-Dieblik
„Et lille Stød kun i sin Nakke.
„Nu slaae de dem igjen til Ro
„I samme Stue begge to —
„Jeg mener *Svogeren og Manden,
„Som skiftes trolig med hinanden
„At vaage over Fruens Liv,

Digitized by Google

„Studeringer og Tidsfordriv.
„Hun ellers selv er ganske vel,
„Kjøn stille rolig i sin Sjæl,
„Og trøster sig i allenstunde
„Med christelige Troens Grunde.
„Gjerlew og Riis og andre fleer
„Er' med i Holsteen. Nu ei meer
„For denne Gang! — Din Søn og Broder
„Er' begge friske; men Din Moder
„Veed Ingen af os noget om,
„Fra den Tid hun tilbagekom
„Til Dit Korsøer. Af Dine Breve
„Vi see, Du bliver ved at leve
„Der, hvor Du er. Min Adam siig,
„At han dog skriver snart til mig!
„Siig ham, at Hegers leve vel,
„Og at for nogle Dage siden
„Jeg var hos Kjæresten; men Tiden
„Os bliver lang; hvis ei en liden
„Epistel snart os lindrer Qviden,
„Vi længes begge reent ihjel.
„Skjøndt brændt er hendes Faders Bolig,
„Façade, Port og Tag og Gavl,
„Med Nørregade Top og Tavl,
„Er dog den Gamle ganske rolig.
„Men ellers reiser sig hvert Haar
„For Priserne paa Alt i Aar:
„Tænk! man en Fjerding Smør betaler
„Til Nød med to og tyve Daler;
„For en Favn Brænde gi'er man dem
„Paa Pladsen trende Gange fem;
„Paa Alt, hvad andet man har nødigt,

Digitized by Google

„Er Torveprisen forholdsviis
„Til den for Smør angivne Priis —
„At sige meer var overflødigt.
„Gud veed, naar det skal Ende faae,
„Og hvor det vil os siden gaae? —
„Jeg haaber, at Du ei aflader
„At tænke paa
Din kjære Fader.“

Der har Du Brevet Ord for Ord,
Som her det ligger paa mit Bord.
Jeg ei har brugt den mindste Liim,
Endsige Fyldekalk og Kit,
(Som jeg dog selv har nødig tidt)
For net at hefte det i Riim —
Og med æsthetisk Fryd og Gammen
Faae Tankernes Philosophie
Og det Historiske deri,
Til ordentlig at hænge sammen —
Naar jeg undtager Ordet: „Baal“
Som jeg har valgt til Riim paa Skraal,
Og et Par Tordentoner, som,
Gud veed hvordan, paa tværs mig kom,
Uagtet intet Hexameter
Fremkaldte dem — og hvilke Dig
Forraade ville sikkerlig
Den gamle lyriske Trompeter.
Det gik i Vers, som det var smuurt,
Foruden Tilsats reent og puurt,
Og gled deri, som Fod i Hose —
Saa levende, saa billedrig,
Saa metrisk og saa rimelig,

Digitized by Google

Saa begge sine Sønners Liig
Er vbres gamle Faders Prose.

Jeg bliver ved af rime væk,
Min Adam! til Din store Skræk.
Nu, jeg har tømt til sidste Glose
Min sidste kjøbenhavnske Pose,
Jeg aabne vil en anden Sæk —
Jeg mener den med Spørgsmaal i —
Hvorledes lever Du for Resten?
I Trækvind, Røg og Poesie —
I Fingerharpens Harmonie —
Og alslags anden Melodie —
Det veed jeg alt saa godt, som Præsten;
Men siig mig: hvem er nu Din Præst?
Med andre Ord: hvem veed det bedst?
Hvo seer, og hører Dig især?
Hvem er, mens jeg er fjern, dig nær?
Hvo kommer oftest paa Dit Kammer,
Og glemmer der, som sprungen op
Paa Musebjergets Æthertop,
Al Jordens usle lave Jammer?
Er det den stærke jydske Mand,
Der læser Græsk med en Forstand,
Og spiller Mozart med en Ynde,
Der kunde faae mig til at synde? *)
Er det den jydske Gut fra Nord,
Der lærer Verdens Hovedstad
At kjende noget af vor Jord
I Dagens keiserlige Blad,

*) Doctor Brønsted.

Digitized by Google

Og som, hvad Institutet sveder
I Bøger for, og efterleder,
Fra Barnsbeen af veed udenad —
Ja meer maaskee (hvis ham ei bunden
Var Pennen her saavelsom Munden)
End Institutet vide gad? *)
Er det den tydske Tusindspiller,
Som, naar han slukket har vor Tørst
Med Glas paa Glas af Porter først,
Saa Tørsten efter Talma stiller,
Og Sulten efter Ifflands Spil,
Og Længslen efter — hvad man vil? **)
Hvad? eller er det Melpomene,
Som allermeest besøger Dig —
Det er at sige tydelig:
Min Adam, er Du oftest ene?

Jeg saadant gjerne vide gad,
Langt heller, end hvad Alt om Norden,
Om Syden og om hele Jorden
Der staaer i Dagens Keiserblad.
For Maans og vilde være Mad,
Ifald Du vilde kjærlig yde
Mig noget af Dit Saltmadsfad
Og af Din Muses fede Gryde,
Var det endogsaa nok saa lidt;
Thi her, midt i det nye Franske,
Forøges til det gamle Danske
Bestandig meer min Appetit.

---

*) Malthe Conrad Bruun.
**) Doctor Koreff.

Digitized by Google

Og vilde det mig meget fryde,
Hvis I har siden faaet Brev
(Du nemlig og den græske Jyde)
At høre hvad man Eder skrev —
Og hvad min gamle Ven og Fader,
Som hver Mand elsker, ingen hader,
I hvem hver udenlandsk Gesandt,
Fra Syd til Nord, sit Mønster fandt,
Der, skjøndt han undertiden vrøvler
En Smule paa de Gamles Viis,
Hos mig staaer hjertehøit i Priis
(Som Levemaadens ægte Høvler,
Og Danmarks Mægler i Paris)
Veed om vor kjære Hjemstavns Iis — *)
Og hvad vor Ven med Syvmiilsstøvler,
Den vakkre spanske Cavalleer,
Der gaaer til Kiel, hen og tilbage,
Gemeenligen i otte Dage —
Og altsaa vel igjen er her —
Fortæller om vor Krig paa Landet,
I Luften, Ilden og paa Vandet,
Som han har seet, og andet meer,
Derhjemme, mens han reed Coureer. **)
Og gad jeg saare gjerne vidst,
Hvad Manden med de to Portraitter,
Hvori mig Fanden selv ei gjetter,
Ei blot, som min Persons Copiist,
Men som Din Aladdins Forlægger ***)
I Brevet sit tilskrev Dig sidst —

*) Geheimeraad Drever.

**) Legationssecretair Guillaumo.

***) Boghandler Brockhaus i Amsterdam.

Digitized by Google

Om han, som Hedning, eller Christ,
Dig bander eller kjæledægger?
Og om bilægges kan jer Tvist?

Da jeg, som sagt, er lagt paa Straa,
Og der kan megen Tid forgaae,
Før jeg mit Opholdssted forandrer,
Ifald jeg ikke heden vandrer —
Som virkelig kan hændes let,
Hvis ellers Stilkens grønne Skjørhed
Og Sommerpærens gule Mørhed
Paa Straaet her jeg kjender ret —
Saa, for mig dog lidt Fryd at give,
Mens jeg til Nød er end i Live,
Bønfalder jeg Dig om at skrive
Min Svaghed en Epistel til,
Saasnart Du kan, saasnart Du gider,
Om ikke just paa nitten Sider,
Saa dog paa to til tre, Broerlil!
Jeg haaber, det „Broerlil" vil røre
Dit Hjerte til min Bøn at høre.
Skriv mig, om hvad jeg skrev Dig til:
Om Brønsteds og om Koreffs Spil,
Om Din Kamin, og om hvad mere
Du veed mig kan interessere —
Skriv mig især om hvad Du vil!
Men gaaer endnu tolv fjorten Dage,
Før jeg besøger Dig igjen,
Saa, hvis Du ellers er min Ven,
See til, herud til os at age —
Jeg ellers længes reent ihjel.
Nu Gud befalt! god Nat! sov vel!

Digitized by Google

Riimbrevpennen
eller
den Korsøerske Svane.

Til Samme.

Marly, 1807.

Jeg skriver Dig igjen et Brev,
Foruden det, jeg sidst Dig skrev,
Endskjøndt, imellem os! jeg rider
Den samme Vei lidt vel for tidt;
Og frygter for, at, skjøndt Du lider
Mit lunefulde Sort paa Hvidt,
Du dog tilsidst ei længer gider
Bestandig see det samme Ridt,
Sær, naar paa sytten, atten Sider
(Som sidst) jeg driver det for vidt.
Min Pen vist galopperer lidt
For ud i Eet, og langt og tidt,
Om ei for mig og for min Bonne,
Saa dog for Dig og Din Madonne,
Der kun er vant til høie Skridt,
Og er i dette Verse-Væsen,
Naturligviis en Smule kræsen,
Trods al Dit Venskabs Appetit.

Du mærker nemlig — vil jeg haabe —
Uagtet jeg om Tankens Særk
Har slaaet en prosaisk Kaabe
Af Bordingskrimet Blaargarnsværk,

Digitized by Google

For Veirets Skyld, hvis barske Susen
Mig ellers let forkjølte Musen
Paa Veien, her fra Marly, tværs
Igjennem Vinterblomsterduften,
Som taager og som tykner Luften —
At dette Brev er og paa Vers.

Jeg troer skinbarlig sommetider,
Naar jeg har Pennen i min Haand,
At ikke blot en simpel Aand,
Men at Herr Fanden selv mig rider,
Jeg ellers ei er uden Baand,
Løsagtig, eller løs paa Traaden;
Hvis jeg og selv ei holder Maaden,
Saa holder Maaden mig ved Haand,
Ja, naar paa Dydens bratte Skandse
(Hvor fast gemeenlig er min Staa'n)
En Synd mig byder op at dandse,
Naar jeg er færdig at begaae'n,
Og ikke meer istand at sandse,
Hvorledes jeg den burde standse,
Den træder tidt mig selv paa Taa'n
I min udskrabende Begynden —
Ved allerførste Compliment —
(Især naar Damen — nemlig Synden —
Er noget føer og corpulent)
Og gi'er mig dermed paa en Maade
Bagsmækket i Betids forfra,
Der siden lidt vel kunde baade:
Jeg mener Sting af Podagra —
Hvergang jeg vil en Smule skeie
Til Siden paa lidt gale Veie,

Digitized by Google

Der Noget er, som holder mig,
Og trækker i min Kjortelflig —
Endogsaa naar jeg blot vil tænke,
Jeg sporer ofte, som en Lænke;
Ja, selv naar jeg kun tale vil,
Jeg føler ikke blot en Toile,
Men ligesom en lille Bøile,
Der atter slutter Munden til.
I næsten alle Livets Strømme
Jeg standses hyppig i min Fart;
Endog at see mig op at svømme
Mod Strømmen selv, er ikke rart —
Tidt, naar jeg falder ned i Drømme,
Jeg bliver hængende der lidt —
Kort sagt, ved hvert et andet Ridt
Mig Skjebnen holder smukt i Tømme,
Og la'er mig ikke komme vidt —
Kun, naar jeg har begyndt at rime
(Det er bedrøveligt, min Ven!)
Jeg ei kan holde op igjen:
Jeg er aldeles uden Grime,
Som versepistolarisk Pen.

Jeg bander tidt min Fødselstime;
Thi jeg er, troer jeg, født dermed,
Til min og Din og Fleers Fortræd,
Jeg mener, med den slemme Vane,
Jeg nu har havt i en Snees Aar,
Og fleer — (min Gud! hvor Tiden gaaer!) —
At sadle den forsverske Svane,
Det lille letbevingte Krik,
Jeg arme vingeløse Trane

Digitized by Google

Til Fart igjennem Luften fik;
Og hvergang Gal af Postens Have
Mig vækker i mit Fangebuur,
At ride mig en lille Tour
Paa den af Phoebus og Merkur
I Fælledsskab anlagte Bane,
Der løber jordnær, i det Graa,
Dybt under Din, der blandt Cometer,
Høit over alle ni Planeter
Sig himmelhæver i det Blaa —
Med Ord, som sig lidt mindre bugte,
Og ei saa stærkt i Ruskomsnusk
Af Klopstocks Desmer, Evalds Musk,
Og Miltons Tempelvirak lugte:
At rime, hvem jeg skrive vil,
Urimelige Breve til.

Hvergang jeg sidder paa den Hoppe
(Thi Svanen, som jeg sadler bedst,
Og rider helst, er ingen Hest)
Kan Fanden selv mig ikke stoppe.
Det gaaer med Hurra, hop, hop, hop!
I Trav og susende Galop,
Trods Snuen, mod hvis Aand jeg ryger,
Tobias mod Asmodi liig
(Den djævelagtigste for mig
Af alle Livets slemme Syger)
Trods Træk, der gjennem Taagen stryger,
Trods Hagl og Storm og alle Byger,
Trods Sneen, der imod os fyger;
(Især, hvergang det gaaer til Dig,
Hun løber løbst, med Surr i Panden

Digitized by Google

[Jeg mener Hoppen, kjære Ven!
Den nys omtalte Riimbrev-Pen]
Som hun var ganske fra Forstanden,
Med saadan Fart, med saadan Hast,
At Sadelgjorden ofte springer,
Før jeg har rigtig sat mig fast —
At Stok og Steen om Øret klinger
I Veiens Pøs og Veirets Slud,
Saa Kappen staaer mig agterud
Bag Hovedets og Halens Vinger,
Og jeg seer reent forstyrret ud,
Med Tab af Tømmen, Tab af Hatten,
Og ofte selv af Halsens Klud,
Bestandig i Begreb med Dratten
Og Nakkens Knæk og Hjernens Brud —
Det gaaer, som i et evigt Skud,
Som i en Præk af Biskop Hansen —
Som paa et Bal hos salig Knud —
Som om der agteri var Krud,
Og der var gaaet Ild i Svandsen:
Hei! svup i Tridse! svup i Tud!
Skump Fruen lystig om i Dandsen!
Fiir af paa Fokken! Skjødet ud!
Bras op i Toppen! Fyr i Krandsen!
Fyr i Kabyssen! Fyr paa Skandsen!
Frisk! Kjøl i Veiret! frisk, min Brud!
Det stryger i et smuldent Flud,
Saa glat, saa let, saa langt fra Brud,
Fra Sqvulp, fra Støden og fra Standsen,
Som om jeg gled paa Skrid i Glandsen
Og Farten af et Stjerneskud.)

Digitized by Google

Hvad min Billet — som Parenthesen
Om den korsøerske Svanes Væsen
Har gjort lidt længer, end maaskee
Den burde være, skal man see —
Dig egentlig har at berette,
Er ellers, korteligen, dette:

Jeg glemte nok min Tegnebog
Forleden Dag hos Dig med Brevet,
Jeg alt Dig dengang havde skrevet.
Hvis Du den finder i en Krog,
Saa tag den op, at Pigebarnet
Den ei skal feie bort med Skarnet,
Og putte den i Din Kamin,
Som er et heelt usikkert Skrin —
Ei for at redde Poesien,
Hvorpaa mig ligger liden Magt;
Men — der var en Qvittering i 'en;
Derfor forvar mig den, som sagt!

Digitized by Google

Veddeløbet i det Lave.

Til Digteren Oehlenschläger i Paris.

„Tel brille au second rang, qui s'ecclipse au premier" —
Det gjælder omvendt tidt, naar den, som græder, leer.

Marly, 1807.

Tak for den Tilskrift, som Din Skjerts
I respective Svar paa Vers
Har alt for kjærlig lempet efter
Min Aands og Fatnings ringe Kræfter,
Nedladende sig til en Stiil,
Der egentlig kun mig er egen,
Og som Din Muse, halv forlegen,
Har vist ledsaget med et Smiil,
Om ikke med likt huuslig Skjenden,
Fordi Du hendes Høihed tvang,
Trods lange Slæb og tunge Krone,
Samt høie Hæle under Sko'ne,
Midt i sin stadselige Gang
Til et Slags Gadeteiterenden
Med een af disse Duller smaa,
Der løbe om, med Tøfler paa,
Og ofte blot paa Hosesokker,
Tyndklædte, let til Fods, som Pokker,
Og stjæle Pølser eller Taft
I Poesiens Vimmelskaft —
Jeg mener, som Du vel kan tænke
Min Dulle, salig Wessels Enke.

Digitized by Google

Tak, Herre Ven! des mere Tak,
Da, for sin Majestæt en Smule
Ved denne Leilighed at skjule,
Din ellers kongelige Snak
Omsvøbte sig en hullet Kappe
Istedenfor en simpel Frak,
Hvis Ærmer var den lidt for knappe;
Og, for at blive min saa liig
Som muligt, næsten alt for kurrig,
Alt for pudseerlig, alt for snurrig
Riimcarricatureerte sig!
Tak siger jeg, Tak siger Dig
Med mig den lille Skjemt-Canaille,
Der sidder med sin smække Taille,
Skjøndt Enke, dog, som nylig fød,
Saa kjælen, vever, hvid og rød,
Her paa mit muntre Lunes Skjød
I Kjeld'ren, hvor jeg boer hos hende,
Ved Musevimmelskaftets Ende —
Tak siger jeg med min Pernille
For Æren af det Gjenbesøg,
Din Muse gjort os har i Spøg —
Tak, mange tusind Tak, Broerlille!
Tak for det slemme Bryderi
Dig vist har voldt, saa lavt at rime
Paa vor Maneer halvanden Time,
I halv fortroligt Maskepi
Med vore Dukker, vore Løier,
Og alt det Snurrepiberi,
Som Smaafolk kun og Børn fornøier,
Og som, til Nød, vel neppe døier
Jert eget Tempels Gallerie —

Digitized by Google

Tak, for saa dybt I vilde stige
Herned til os og vore Lige,
For, uden mindste fornemt Knurr,
I næsten under Rimets Mudder,
Saa godt, som i prosaisk Dynd,
Med meer end den mig egne Fynd —
Paa bare Been at løbe Surr —
Og boltre Jer i bare Sludder.

Naar jeg betænker ret den Top,
Hvorpaa Du sidder dog gemeenlig,
Høit over mig, og næsten eenlig,
Da saare Faa til den steg op,
Begriber jeg det næsten ikke,
Hvorlunde Du, paa langs og tværs,
I næsten underjord'ske Vers,
Med komiske Begeistrings-Hikke
Har kunnet blot ei trumfe mod,
Men virkeligen, Fod for Fod,
Og Riim paa Riim, endogsaa stikke.
Tillad, min Adam! mig at troe,
Du mere græd derved end loe;
Og at Du ikke fik for Intet
Spøgflekket i Dit Sprog saa tintet —
At det var ikke lutter Sviin,
Hvis inden Skjemtbillardets Borde
Du Stød i Stød bestandig gjorde
Min Carambol og Carolin!
Tilgiv mig, hvis af Konst jeg mærker
I Dit naive Svar og Spor,
Og at jeg det blandt Dine Værker
Netop det mindst naive troer.

Digitized by Google

At gjøre Din Frue Melpomene
Paa Riimbrevmusens lave Scene,
For, uden Tvang at løbe rap
Med min Smækfilliken omkap,
Trods hendes Gyldenstykkes Trøie
Og Sølvmoers Skjørt — saa reent til Sløie,
Saa fuldelig fra Taa til Tip
Til overgiven Spirrevip,
Har sikkert kostet Dig lidt Møie.
Og det er ei at undre paa —
Du vil Din Nød bestandig faae,
Naar ikke blot Du med de store
Spilopper røre vil og more,
Men ogsaa kildre med de smaa.

Thi — jeg vil tjene Dig, min Broder —
Man være kan et stort Genie
Med alle Nykker, alle Noder
I Tiecks og alskens Poesie:
En sand Original-Copie
Af Göthe, Fanden og hans Moder —
Og sove sig til Dreier i
Naturens plastisk-drastisk-drægtige
Og pittoresk-groteske, prægtige,
Naive Pottemageri
(Hvis Skjørhed sig kun sjelden blotter
I Fastelavnske Mandags-Potter) —
Man sove kan hos alle Ni,
Nat ud og ind, og blive Fader
Til ni Kuld Qvæder og Ballader,
Og til den hele Skue-Slægt,
Fra Ridderen af Elephanten,

Digitized by Google

Med Alexandernavn i Kanten,
Til Spillets komiske Klør-Knegt —
Ja — jeg vil tjene Dig, monfrère! —
Man af Naturen født kan være
Til Guds og Fandens Tidsfordriv,
Og være klædt paa alle Moder,
I Gadeviser og i Oder,
Før Fødslen selv, i Moders Liv —
(Hvis min korsøerske Jordemoder
Har ikke smigret mig med Snak,
Jeg selv endog har havt den Ære
I et Slags Skjorte født at være,
Der lignte baade Kjol og Frak)
Ja — jeg vil Dig end mere lade —
Man digte kan en Iliade,
Trods den almægtige Homers
(Hvis Almagt var dog vel, som Fleers)
Man kan endog maaskee det tvinge,
Med dybe Fjær af et Par Læs
Betydningsfulde Mortensgjæs,
Sig tragisk op at kunne svinge
Høit over en Euripides
Og Æschylos i Dramurgien,
Og alregjere panisk i 'en
(Tak skee ny tydske Pansophien)
Som en fuldendt Pansophokles —
Ja — hvis, som sagt, kun rigtig rykkes
Bemeldte Fjærevingers Skud
Af Alnaturens Vildgaas ud,
Og Aabningen af Aaren lykkes,
Hvormed sig kjækt forskrev fra Gud
Den salig' Doctor Faust til Fanden —

Digitized by Google

Man uden mindste Hovedbrud
Kan gaae saa drastisk fra Forstanden,
At alt det Smør, der gjøres i
Naturens Melkeveies Kjerne
(Saa kalder jeg en Digters Hjerne)
Bli'er lutter ævret Smør-Genie:
Puur, pære, plastisk Phantasie —
Man siden kan med denne smøre
Nye Verd'ner sammen, af og til,
Trods dem i Shakspears Tryllespil,
Og Konger, Kjæmper, om man vil,
Og alskens Kanibaler gjøre
Deri, hvem veed? — og dog, Broerlil,
Og dog — just ikke løbe til,
At gjøre Riimbrev-Arieller,
Smaabitte Luneglutter, eller
Jens Baggesenske Baggateller,
I lette Vers, saasnart man vil.

Saa (for af Bib'len at fremføre
Beviis, hvor sært den Tanke kan
Selv Tusindkonstnere forføre:
At hvad i Grovt man nemt kan gjøre,
Gaaer i det Fine let og an) —
Saa blev for Israels Befrier
Ægyptens Troldmænds Koglerier,
Der stak, og gjorde næsten Beet
Den jødiske Landplagemager
I hjemmegjorte Landeplager
Af næsten engelsk Bonitet,
Til Skamme netop i den Lille —
Og de, der tappert slog Spadille

Digitized by Google

Til hver hans Trumf-Calamitet,
Og eftergjorde hans Spektakler,
I store tragiske Mirakler
Af alskens Mord og Vold og Gruus —
Imens der laae et Fandens Huus —
Blev (siger Skriften) reent til Stakler,
Og Hver stod, flad og flau, confuus,
Da det med Eet blev ganske stille,
Og Jøden dem faldt paa at drille
Med Eftergjøren af hans Luus. —

Saaledes — for paa mit Exempel
At sætte Hedenskabets Stempel
(Hvis Bib'lens er Dig ikke nok,
Der af deslige har en Stok)
Saaledes Jupiter, der gjorde,
Som Overgud, Alt hvad han torde —
Og torde, hvad han vilde — thi
Hans Guddom var et, trods Herr Schlegels,
Herr Tiecks, Herr Werners og Herr Hegels,
Aldeles ugeneert Genie —
Der brød sig lidt kun om Cabalen
Af Christendommen og Moralen —
Og trodsede den gode Smag
(Den i det mindste, som er Moden
Blandt sædelige Folk paa Kloden)
I mangen Yttring for og bag —
Som derfor og blev Stamme-Peter
Til alskens Bestialiteter
I Verdens store Jupitrik,
Ved det de øvrige Planeter
En Hoben Genialiteter

Digitized by Google

Med hans Genie paa Halsen fik —
Selv denne Jupiter, den første
Blandt alle Göther, og den største,
Der hver en Kjæmpe-Viv og Brud,
Snart med, snart mod Naturens Orden,
Besov i Himlen og paa Jorden —
Som Svane snart, og snart som Stud —
Men altid herlig som en Gud —
Der, uden allermindste Hinder,
Og, uden at det kosted' ham
En Skillings Udgivt, gjorde tam
Den hele Vildpark af Gudinder —
Faldt reent igjennem, som vi see,
I Skikkelsen af Sommer-Snee
Fra gyldne Skyer — maatte dale,
Sin høie Majestæt til Spee,
Liig en i Taarer opløst Svale,
Der drypper ned i dybe Dale
Med optøet Næb og smeltet Hale
(For ei om Vingerne at tale)
Og, barende sig for at lee,
Han maatte grædende betale
For et Par lumpne Kys, maaskee,
Af Spereveppen Danaë. —

Saa (for Exempel og at tage,
Til Overflod, af vore Dage)
Saa den forfærdelige Fyr,
Tarantelen imellem Bierne —
En Hval imellem Sild, en Tyr
Blandt Tudser, kort: blandt tamme Dyr
En Tiger — der nu holder Styr

Digitized by Google

Paa Verden her i Thuillerierne
Med — troer jeg — med sit blotte Navn,
Hvis Nabo-Løve-Brøl henruller
Om Jorden i et rædsomt Bulder
Fra Qvang-tong-fu til Christianshavn —
Der gjøre kan Alt hvad han vil
(Trods Sydens Tell og Nordens Till,
Og Østens Povl og Vestens Peder,
Der staae, med Gaben, og see til)
Og netop vil Umuligheder —
Der med et Gaasefjædersving
Kan gjøre modens Potentater,
Præfecter, Paver og Prælater,
Af ingen Ting, som ingen Ting —
Der, efter næsten Alt paa Jorden,
Hvad der var hidtil noget ved,
Med forrige Naturens Orden
Tilgavns at have revet ned,
Er i Begreb med at faae færdig
For alle Dyr et sikkert Buur,
Og, inden sammes tykke Muur,
En ganske splinterny Natur,
Ham selv og dem aldeles værdig —
Han staaer der nu — Frue Fine fandt,
Og Frøken Fis, og mange Flere,
Som jeg vil ei compromittere,
At, hvad jeg siger her er sandt: —
Han staaer (trods Evnen til at abe
Selv Fanden efter i at skabe)
Med al sin Almagt der en kjøn,
Hvor det kun gjælder om at mage,
Hvad endog kan i vore Dage

Digitized by Google

Selv mangen Anonym, i Løn:
Og mægter ei, trods Smiger-Oden,
Der ligner ham med Antipoden
Af det passive Hverkenkjøn —
Trods Fruens og hans egen Bøn —
Med al sin Ragenom og Roden
I al sin Magt, med hele Kloden
I Snavset under Støvlefoden —
At færdig faae paa gamle Moden
En lille Tøddel af en — Søn.

Saa (for ei længer mig at rende
Stakaandet efter Prøver fleer
Paa hvad Du allerede seer —
Og Brevet paa en god Maneer
Med en moralsk Sentents at ende)
Saa tidt den største Spillemand,
Der med Fiolen fører an,
Kun slet paa Hyrdepiben fløiter;
Den, som i Luften dandse kan,
Og løbe paa en Afgrunds Rand,
Kan derfor just ei gaae paa Skøiter.
Selv den, der Hoffets fine Smag
Med Held polerer Dag for Dag,
Og hele Nationens høvler,
Var neppe ret i Stand, som saa
(Kom det alvorlig an derpaa)
Tilgavns at børste Dine Støvler.

Jeg derfor giver Dig, min Bro'er!
Det Raad, jeg gav Dig alt i Fjor:
Bliv stor — bliv ved at være stor,

Digitized by Google

Hvor Melpomenes Lamper tindre;
Men, alt for nær ved Jorden, gys
For hendes Søsters Gøgle-Lys —
Og vov Dig sjelden til det Mindre!

Digitized by Google

Den vakte Knud,

eller

Bombardementets mulige Følger.

Til Slotsfuldmægtig Oehlenschläger paa Frederiksberg.

Paris, 1807.

O! Du, som staaer i Krig og Fred
Paa gamle Been, hvor unge gled:
I kongelige Forgemakker —
I Kirken baade for og bag —
Paa Bakkehusets Dueslag —
Paa Fred'riksbergs og andre Bakker!
Du, som er bleven ved at staae
Paa Christians den bratte Skraa
Til Dine Hovedhaar blev' graae!
Som derfor og han stoler paa,
Naar han maa selv fra Huset gaae,
For andre Ting at tage vare;
Og overlader tillidsfuld
Sin Seng, sin Stol, sit Sølv, sit Guld,
Sit Kobber, Tin, og, saa at sige:
Sit hele Fred'riksbergske Rige,
I Freden trolig at forvare,
Og selv i Krigen at forsvare —
Til hvem han i den sidste Tid
Især saa ganske slog sin Lid,
At han sit Hof, sin halve Hær,
Og Vagt, paa Dig alene nær,
Omtrent halvtredsindstyve Miil
Lod gaae fra Fred'riksberg til Kiel;

Digitized by Google

Og (da det lod, som Elbens Bred
Blev truet med lidt Fiendtlighed)
Omsider ogsaa selv gik med,
Dig ladende blandt Træer og Stene
Paa Slottet ganske muttersene;
Forvisset om, Du tro blev ved
At staae som Fuldmagt paa Dit Sted —
Og at Du vilde holde Stand
Mod Fanden selv og Engelland —
Det Du da rigtig ogsaa holdt,
Imens Din Datter tabte Modet,
Og selv i Dine Sønner Blodet
To Hundred Miil derfra blev koldt.

O Du, blandt Sjællands Admiraler
(Skjøndt Fred'riksberg alene veed
Om Din Bestalling der Besked,
Og Dagen aldrig om Dig taler)
Den, paa hvis Tordenskjoldighed
Og Juulbeen Flaaden ene leed —
(Jeg mener nemlig den i Graven,
Som gjennembugter hele Haven,
Der er en Flaade, hvor det gaaer,
Skjøndt den af Joller kun bestaaer)
Tilgiv, at jeg Dig svagt kun maler
Min hele Sjæls Erkjendtlighed
For Din urokkelige Standen
Paa Fred'riksberg mod Engelsmanden,
Der virkelig var værr' end Fanden —
Og for det kongelige Brev,
Du mig om denne Standen skrev!
Tilgiv, at jeg Dig nogensinde

Digitized by Google

Skrev i ubunden Prosa til!
Fra nu jeg i det mindste vil
Ærbødigen med Omhu binde
Hvad jeg om Livets Sorg og Spil,
Om Fred og Krig og andet skriver
Min herlige Mæcenas til
(Skjøndt ligefuldt det Prosa bliver).
Thi, sandelig! hvis nogen slig,
Han være Hertug eller Graver,
Prinds eller Bed'mand, Fordring haver
Paa mine smaa Naturens Gaver,
Min gamle Fader! er det Dig!

Er Du ei den, som, mens de Lærde
Mig lode, liig en gammel Pen,
I Snaus paa Gulvet slænge hen
Imellem Stumper, Intet værde,
Da sidst jeg hjemme gik igjen,
Mig smukt tog op, et Lys lod hente,
Og endte mig derved og vendte
Saa længe, til Du grandt erkjendte,
Jeg var den gamle Baggesen?
Gav Du mig arme Flygtning ikke
Hver Søndag gjestfri Mad og Drikke;
Ja! lod endog mig leve flot
Paa Dit guddommelige Slot,
I Snuustobak og Risengrød,
I Hestepærer, Æblekjød
(I Æbler, Pærer, vil jeg sige,
Og Hestekjød) og Saft tillige
Fra Brænde, fra Bordeaux og Rhin,
For ei at sige Brændeviin?

Digitized by Google

Var Du ei den, der gav mig atter,
Hvad jeg fortydskt, forfranskt, forstemt,
I Livet næsten havde glemt:
Den gode gamle danske Latter?
Og var det ikke just Din Datter,
Der lærte mig til Tid og Sted,
Langt bedre end de græske Muser,
Hvis Navne jeg ei længer huser,
De Taarer, den bør saltes med,
Hvis den skal holde sig herneden,
Og ikke tabe næste Dag
Sin Duft, sin Pirren og sin Smag
For hende, mig og Evigheden?
Var ei den Mand, som mig en Bøn,
Jeg bad fra Barnsbeen af i Løn,
Med allerheftigst Andagtslue:
(Som Simeon engang Guds Søn)
Med disse Dine selv at skue —*)
Den Mand (iblandt mit hele Kjøn
Den blideste!) som denne Bøn
Opfyldte mig, paa Hosesokker,
Med Maanens Smiil og Solens Lokker,
Netop Din egen Svigersøn?
Var Du, blandt alle Mæcenater,
Og kjøbenhavnske Kammerater,
Ei den, som, da, paa Vognen sat,
Jeg til min franske Grav tilbage
Landflygtig atter maatte drage,
Den eneste, der med sin Hat
Mig vinkte grædende! God Nat?

---

*) Evald nemlig.

Digitized by Google

Er Du ei den, som, nu jeg ligger,
Jeg arme døde rige Mand,
I Luen her, og om lidt Vand
Fra det saa kjære Fødeland,
For lidt at lædske mig min Brand,
Omsonst i Snese Breve tigger,
Der ene kjærlig svarer mig?
Og giver mig, med smuk Indfletning
Af mangen viis og faderlig
Opmuntring og Irettesætning,
Den allerførste troe Beretning
Om den utrolig store Svig,
Den Storm, det Overfald, den Skjenden,
Den Skyden, Plyndren, Myrden, Brænden,
I Nærheden af Pustervig,
Hvormed den ublue, tykke, store
Nutidens babylonske Hore
(Der aftvang Engelland en slig)
Har evig brændemærket sig
I den i Hast mod spæde Glutter
Og Mænd-forladte kjælne Putter
I Fredens Skjød begyndte Krig —
Hvis Skam for Ypperen, og Ære
For os (som Tiden snart vil lære)
Hvis Bækken af den gamle Knud
I Bombers og Kanoners Skud
Jeg Stakkel maatte her undvære?
Er Du, desuden, ikke min,
Ja selv endogsaa, som det lader,
En meget større Digters Fader?
Er ei, naar jeg igjennemblader

Digitized by Google

Min Himmel og dens Perlerader,
Mit Hjertes Aftenstjerne Din?

O! hvis til Dig jeg ikke rimer
Min Graad og Latter, Sorg og Skjerts,
Saa kommer den blandt alle Timer,
Jeg frygter mindst, saa jeg besvimer,
Saa Frimans Klokke for mig kimer,
Og jeg gjør aldrig mere Vers.

Den kommer ei — vær ikke bange!
Døe kan jeg sikkert, som saa Mange;
Min Puls engang kan gaae i Staae;
Og Hjertet holde op at slaae —
Men Tak Tre-Fire, Tak Din Datter,
Saa længe disse, hun især,
Min Muses blandte Graad og Latter
End have nogenlunde kjær,
Mit sidste Suk i Sangens Pine
Skal rime paa dens nye Seline —
Min sidste lydelige Tak
Skal rime paa Din Snuustobak —
Og, naar sig paa dets Tvillingvinge
Til Himlen hævet har min Sjæl,
Skal, hvor jeg ogsaa her paa Jorden,
Nær eller fjern, er jordet vorden,
Hvergang I mig et sødt „Sov vel“
I Evers Minniskaaler bringe;
Hvergang I gaae med tunge Fjed,
Mens Fred'riksbjergets Klokker ringe,
Paa Kirkegaarden op og ned,

Digitized by Google

End mine Been i Graven klinge!
Hvor der er Echo, er jeg med.

Nu til mit Svar paa Dine Breve.
Det sidste blot jeg faaet har,
Der fra Octobers sidste var —
Gud veed, hvor de to andre bleve.
Jeg seer deraf med Fryd, som sagt,
At Du har holdt i Krigen prægtig,
Som dannerkongelig Fuldmægtig,
Din Vice-Majestæt ved Magt —
Og at — hvad jeg dog neppe troede,
Da sidste Gang jeg saae Dig i
Det Stræde, hvor Du veed, jeg boede,
Gaae Frue-Kirketaarn forbi
(Hvis Spiir var netop nylig ziret
Med Messing, Kobber, Jern og Guld)
Du, trods Dit hvide Hoveds Uld,
Ei blot har overlevet Spiret
Og dets forgyldte Næses Huld,
Men hele Kirken; og at samme
Har maattet ligge under Muld,
Endogsaa før Din Hattepuld,
Som Himlen intet Skud lod ramme
(Skjøndt den var Fienden vel saa nær,
Som Frue-Taarn, og Spiir især)
Saa — hav den Tanke tidt for Øie!
Saa gaaer det ofte med de Høie!
De trodse Himlen, Jordens Dom,
Og falde, før man seer sig om;
Imens den Lave tidt staaer sikkert,
Og seer dem dratte, med sin Kikkert.

Digitized by Google

Saa gaaer det ogsaa — see kun til! —
Med Overmagtens kaade Spil:
Naar ned i Grums og Gruus og Smalder
Det store Babels Frue falder,
Der reed paa hele Verdens Ryg,
Skal Danmarks lille kydske Pige
Hen over det nedsjunkne Rige
Paa Fred'riks Jolle seile tryg!
Den Styrtning af vor Frue-Kirke
Vil mangen Moes Befrien virke,
Og sætte mangen Jomfru Krands
Paa Hov'det i politisk Dands —
Hvem veed, om Faldet af vor Frue
Ei alt gav mangen Pige Hue?

Jeg holder efterrettelig
Mig slige Varsler af vor Herre
(Der ellers frugte lidt, desværre!)
Naar Satan stundom frister mig
Paa Spidsen af mit Marly-Tempel,
Og hvisker til mig, for Exempel:
„Du kunde gjerne svinge dig
„Lidt høiere! Naar du dig reiser
„Paa dine Bagbeen op, og kneiser,
„Saa, troe mig, er du ikke lav!
„Du ligger altid her paa Landet,
„Skjøndt du blev født til noget andet —
„Roe dig lidt ud paa Verdens Hav!
„Hvis du dig et Slags Mine gav,
„Og gjorde noget mere Jav
„Til Hest og Vogns paa lange Reiser,
„Du kunde maaskee blive Keiser —

Digitized by Google

„Om ikke just, som den Krabat,
„Der halvveis var din Kammerat,
„I denne Verdens faste Lande,
„Saa dog paa Poesiens Øe
„Midt i den tomme Spanskesø,
„Der flyder rundt omkring din Pande!"
Ved hver en saadan Leilighed
Jeg giver Satan kort Besked,
Og svarer lumske Fristermanden:
„Gaae med dit Keiserdom til Fanden!
„Sving dem, som i et corsisk Hop
„Til slige Tilbud sige Top,
„Saa høit du vil, i Veiret op!
„Du faaer mig aldrig til at spanske;
„Jeg bliver ved det lave Danske!"

O! hvo Du er, som kneiser, skjælv!
Du være Herre, være Frue,
Du være Hat, Du være Hue,
Du være tyrkisk Turban selv,
Som Keiser Selim! — O! min Fader!
Der ligge nu de høie Gader
Med lærde Professorer i,
Trods deres nye Theologie,
Persepolik, Astronomie,
Jurisprudents og Poesie,
Oplysning og Philosophie —
Mens denne Gang og Ildebranden
Paa Kirkepladsen, som den anden,
Gik Bispens Hjørnehuus forbi,
Som der var simpel Gudsfrygt i!
Der ligger alle de høibaarne

Digitized by Google

Herr Nicolais og Slottets Taarne!
Vor Frues Taarn, der ligger du!
Hvem veed, hvis du kun havde været
En fem Fod høit, om ufortæret,
Som min Papa, der saae med Gru
Dig falde — du ei stod endnu?

Hvad Godt ved Ildebrande vanker,
Er i det mindste slige Tanker!
Saa, hvad der river ned vor Krop,
Tidt herligt bygger Sjælen op —
Saa Sygeleiet her mig giver
Det friske Mod, hvormed jeg skriver —
Saa takker jeg min bittre Qval,
At jeg kan gjøre mig lidt gal;
Og Musen, mens jeg selv maa græde,
En Smule Lystighed tilstede
Paa Lunets overgivne Bal,
I dette Rimbrevs Perial —
Hun kjender Taarer blot i Glæde.
Man derfor, ak! kun sjelden seer
Den stakkels Glut sit Øie væde —
Men nu, naturligviis, hun leer;
Thi jeg har selv og tabt ved Branden
Saa godt mit Eie, som en Anden;
Ja, naar man seer sig til, maaskee
Meer end I andre allesammen!
Da Brummers Magazin, o Ven!
Med al min Rynnen, al min Stammen,
Min skrevne Fryd, min trykte Gammen,
Min Ilias, min Odyssee,
Som Rygtet gaaer, gik op i Flammen;

Og uden, at jeg selv, som I,
(Der stod og saae dog denne Lue)
Mit eget Livs Fyrværkeri
Med egne Øine kunde skue.
Dog ikke dette blot, desværr'!
Og den udødelige Hæder,
Som blev til Røg; men ak! især
De tolv Rigsdaler jeg begræder,
Som Brummer gav mig for hvert Ark
Af min udødelige Qvark,
Og som han, trods sin Forlagsiver,
Mig neppe nu for Asken giver!

I Herrens Navn! hvis det er sandt
(Og Neergaard ei har sagt mig Tant)
Hvis dette tredde Gang og hændte,
At hvad jeg skrev i Danmark brændte,
Skjøndt ubrændt selv — min gamle Pen
Jeg altsaa maa taalmodig skjære
Paa ny, og skrive om igjen
Til min og Fædrelandets Ære
Hvad jeg i Modersmaalet skrev,
Og hidtil trykt og utrykt blev,
Hvis man dermed vil overbære,
Og Brummer ellers, stakkels Mand,
Det nu, som før, betale kan.
Hvad ei kan anderledes være
Man uden Knurr maa taalig bære.
Saa vil jeg gjøre, ved mit Savn;
Saa gjør vel og i Herrens Navn
Det pludselig beskudte, tændte,
Nedstyrtede, til Aske brændte,

Digitized by Google

Nu hele Verden vidt bekjendte
Standfaste, brave Kjøbenhavn.

Saa ville vi tilsammen gjøre,
Med ufortrøden Flid og Sved:
Taalmodigen paa ny opføre,
Hvad vore Fiender reve ned,
Det være Slotte, Taarne, Gader,
Epistler, eller Iliader,
Ja selv Gjengangere, min Fader,
Om muligt paa det samme Sted;
Kun mindre høit og mere varligt;
Kun mere dybt og mere fast;
Og altsaa noget meer forsvarligt,
Naar Fienden kommer i en Hast.

Jeg har, som Du, ei heller Næsen
Ved denne Næsestyver tabt.
Jeg troer endog, det hele Væsen
(Skjøndt vi maae leve nu lidt knapt)
Har skjenket, skjenker, og vil skjenke
Vort Land den Jernets Kraft igjen,
Som bunden af den gyldne Lænke
Lidt efter lidt i Fred sov hen.
Jeg troer, Bellona, ved at røve
De Kugler, som, mens der var Fred,
Vi blot i Drømme legte med,
Har vakt den gamle Danske Løve.
Jeg troer, at den vil reise sig
Mod Dyrets Horn forfærdelig —
(Du veed, at jeg vor næste Fiende
Just mener ei med dette Dyr,

Digitized by Google

Hvis Herredom jeg spaaer en Ende,
Naar atter Frihedս Morgen gryer —
Dets Horn er' saare let at kjende
Fra dem paa hver en anden Tyr)
Jeg troer, en anden Knud den Store
Vil engang i dets Bringe bore
Den Hevnens skrækkelige Klo,
Som hærdedes i blodig Jammer,
I Krigens og i Rafironds Flammer
Ved Odins gamle Heltetro —
Jeg troer, at Thors den tunge Hammer
Er fundet midt i Fredens Ro
Paa Dovre, mellem Granestammer
Af dem, som Fjeldene beboe —
Og at den Slangens Pande rammer,
Hvorhen sig Ormen og vil snoe!
Jeg troer, at Tabet af vor Flaade
Opløser Eddas gamle Gaade,
Og at det stærke Tordenskrald
I Nord betyder Lokes Fald —
Jeg troer, at Baldur er i Live —
Hvad troer? jeg veed det! Baldurs Nik
Har rystet mig i Fred'riks Blik!
Jeg under Sneens hvide Bryne
Har seet hans Dies Hekla lyne
Mit Danmarks Fiender Dødens Piil,
Og Danmarks Ære Livets Smiil.
Jeg veed, dets Flamme vil opgløde
Hvert dansk og norsk og holstensk Bryst
Til gamle Fædres Heltelyst,
Til Kamp og Seir i blodig Dyst,
Til Hevn for dem, hvis Taarer fløde,

Digitized by Google

For dem, som plyndredes, som døde,
Til Hevn for Fredens Pagt, de brøde,
Som den, der brænder i mit Bryst!
Kun ønsker jeg, at ei vor Ild
I denne Kamp maa fare vild,
Og at vor Hevn vi maa miskjende
Vor og den hele Verdens Fiende!
Som ak! desværre, let kan skee,
Da man, hvor hele Lande brænde,
For Damp kan næsten Intet see.
Jeg troer desuden (for at vende
Tilbage til den Sti, hvorpaa
Jeg hidindtil lod Pennen rende
I dette simple Brev) som saa:
Hvad angaaer dette Timelige,
Som vore Fiender blev til Priis,
Vor Flaades, Holms, og, saa at sige,
Vor halve Herligheds Forliis:
At man engang, med færre Penge,
Og hvad man kan for Penge faae,
Mahognisophaer og Senge,
Samt Speile, let itu at slaae,
Med færre Skibe selv, som trænge
Til Stang og Bom og Mast og Raa —
Med færre Toug at fire paa —
Med færre Reb, sig selv at hænge —
Paa nye Snekker, nok saa smaa,
Vil flere Tordenskjoldske Drenge
Og flere Hvidtfeldshelte faae —
Hvis ei derhjemme, tykke, fede,
Med Kjæver, som to Paaskeæg,
Skjøndt uden Haar og uden Skjæg,

Digitized by Google

De ligge alt i deres Rede.
Taalmodighed! Om en Snees Aar
Da vil man see, hvad her jeg spaaer!
Da vil man see, hvad Du og Flere,
Mens Vesterbro sig lod rasere,
Og Byen lod sig bombardere
Af Engelskmanden udenfra,
Sig foretoge, for at bøde
Paa Tabet af de Folk, som døde,
Og lindre Taarerne, som fløde
Derindenfor, etcetera.
I slig en Hurlumhei og Hede,
Naar Luxuslegen er forbi —
Naar de, som sov til Klokken ti,
Maae, vaagne, selv om Morg'nen svede —
Naar man gi'er Ævret over i
Den nyeste Philosophie,
Og selve Kirkens Cleresie
Har ikke længer Tid at bede —
Naar hver en Haveplads er fri,
Og alle Plankeværker nede —
Naar man til fremmedt Slikkeri,
Og engelsk Sennep selv faaer Lede —
Saaer ikke Kørvel, Silleri,
Salat og andet Pilleri,
I ordentlig afstukne Bede,
Men frit, i Fleng, paa Mark og Hede,
God ærlig sjællandsk Rug og Hvede,
Som der er Kraft og Næring i.
I slig en Larm, hvor man for Resten
Har ikke Tid at spørge Præsten:
Hvad man skal gjøre her og der,

Digitized by Google

Hvor Mod og Manddom nødig er,
Man griber til de første Vaaben,
Og, uden først at skikke Bud,
Man render ind, og render ud,
Hvor Leilighedens Dør er aaben,
Til Landets Forsvar, Skud paa Skud.
Enhver gjør sit, og Ingen sover
Ved hvad han gjør; man springer over
Hver Bagatel, endog i Spas;
Thi, naar i Stuen Loftet brænder,
Og Himlen over Sengen tænder,
Tillader Tiden ikke Fjas.

Det smerter mig, jeg var der ikke
Ved denne Lynildsleilighed,
For i de Tordenøieblikke,
Da Frue-Kirketaarn faldt ned,
Electrisk — ikke blot for Sproget,
(Som her i dette Rimespil)
Men ellers og at gjøre noget,
Som der er sjelden Mage til:
Der ikke blot i mine Breve
Mig kunde muligt overleve;
Men i hver anden Art af Liv
Og patriotisk Tidsfordriv —
En Pophamborer, for Exempel,
Med Hammergudens eget Stempel;
En lille Tordenskjolding, just
Af samme Sort, som min August —
Der kunde blive det paa Vandet,
Som han (hvis ellers ikke Nød

Ham volder en for tidlig Død)
Engang vil blive viist paa Landet.

Jeg haaber, Du har faderlig
I denne Post erstattet mig —
Og tænkt paa Hevn for Danmarks Rige
Med Præstens eller Degnens Pige,
Hvad veed jeg? — I en saadan Ild,
Hvor Alt sig patriotisk skynder
Paa Brink og Bakke, Loft og Tag,
I Hønsehuus og Dueslag,
Hvor Bombarderingen begynder,
Og hvor det hedder: „Nu! vær snild!"
Kan let en ærlig gammel Synder
Endog med Enker fare vild.

Du bliver rød paa mine Vegne
Maaskee ved denne Leilighed,
Formedelst den Letsindighed,
Hvormed jeg vender op og ned
Paa Piger, Enker — og hvormed
Jeg i min Overgivenhed
Behandler Præster selv og Degne,
Og hvad man ei bør spøge med?
Du studser ved min vilde Latter,
I det jeg taler om et Jav,
Hvori saa mangen Søn og Datter
Af mine Fædre fandt en Grav,
Og jeg min egen, som Forfatter —
Du spørger: „Hvor er Baggesen,
Uskyldighedens ømme Ven,
Blodfienden af Uteerligheder,

Digitized by Google

De kydske Gratiers Tilbeder,
Og hvad i Vers han ellers hedder,
I disse Stropher kommen hen?
Jeg ikke kjender ham igjen!
Hans Spøg var ellers saa bluſærdig,
Saa peen, og selv Prindsesser værdig;
Hans Spøg med Kjærlighed iſær
Var næsten andres Alvor værd;
Hans Amors, som hans Satyrs Pile,
Var' spæde, halve, skjelmske Smile;
Han sjeldent spændte Buens Bast
Saa stramt, at den i Latter brast;
Og klang og lydt hans hele Kogger,
Gik Lyden aldrig dog til Skogger.
Hans overgivne Spas var før,
Trods al dens Galskab, stedse tugtig,
Af Veemods Dug endog lidt fugtig,
Og ingensinde ganske tør —
Ifald man ogsaa fandt Forskjelligt
For dristigt i hans sidste Spøg
(Som nu er gaaet op i Røg)
Var dog det Hellige ham helligt!
Selv i den Bog, hvori hans Pen
Imellem dens og andres Grave
I Sanders og i Pavels Have
Som Spøgelse gik lidt igjen,
Han vidste det, saa fiint at lave,
At mangen Provst med Pibekrave,
Og selve Bispen blev hans Ven.
Hvor er han bleven saa forandret?
Hvorhen er denne gode Vens
Tilforn saa kydske Muse vandret?

Digitized by Google

Nu ligner den jo dens, og dens!« —'
Hold op! og hør mig først, min Fader!
Hold op at rødme for Din Jens!
Saa skyldig han Dig ogsaa lader,
Er Skylden her dog ei hans Pens,
Hans Hoveds — ei engang hans Hues —
Endsige Hjertets (der er frit
For alt letsindigt Sort paa Hvidt)
Men ene den fordømte Snues,
Og Din, og — om Du vil — vor Frues!
Du skriver mig, som ligger her
I Sengen, Døden ganske nær,
Og altsaa langt fra Haand i Hanke
Med nogen lystig Verdens Tanke:
„Hvorledes selv vor Frue faldt,
Imens Du stod“ — og uvilkaarlig
Jeg tænkte, ved mig selv, alvorlig:
Hvem veed, da selve hun faldt ned,
Saa skabt til Trods i hver Bataille,
Saa spids i Næse, skarp i Taille,
Saa smal for oven, neden bred,
Som nogen i vor Christenhed —
Om ei af Marmor just, som andre,
Som Ilden selv ei kan forandre,
Saa dog ei heller just af Krud,
Der fanger Ild ved første Skud —
Saa kneisende, saa høit paa Straaet,
Saa Næsen op, og Nakken ned,
Urokket og (saa vidt jeg veed)
Urokkelig, paa samme Sted,
Hvor hun fra Barnsbeen havde staaet —
Ei længer ung — hvad siger jeg?

Digitized by Google

Min Fa'erfa'ers Fa'er har hørt blandt andet
Det Spørgsmaal i en Juleleg:
„Hvem er den største Fru' i Landet?“
Min Mo'ermo'ers Mo'er, da hun stod Brud
Var „som vor Frue“ maiet ud —
Hvo veed, saa blev jeg ved, alvorlig,
Som sagt, aldeles uvilkaarlig,
At tænke (thi Du skriver saa,
Min Fader, uden Dig at rose,
Og uden andre Folk at skose,
At, for Din Mening at forstaae,
Man selv og noget tænke maa —
Især, naar hvad Du peger paa,
Sig hæver i det Himmelblaa,
Din Stiil er ikke Fod i Hose) —
Hvem veed, da selve hun faldt ned
I den almindelige Lue,
Hvor mangen anden mindre Frue
Og Fruerpige, der faldt med —
Af Skræk i al Uskyldighed —
Og, om ei ganske faldt, dog gled?
Den Tanke synes mig naturlig!
Du trykker Modersmaalets Byld —
Det er ei min, men Sprogets Skyld,
Ifald Du finder den figurlig.
At Digt'ren tugtig skrive maa,
For aldrig at forarge Næsten,
Deri jeg enig er med Præsten;
Men paastaaer og derhos, at Næsten
Som Læser bør mig kydsk forstaae!
For Resten hvad jeg i min Iver
Om Leilighedens Griben skriver

Digitized by Google

Til alleslags herkulisk Daad,
Er ei løsagtig Spøg, min Fader!
Saa lidt, som (hvad jeg ogsaa hader)
Qvindagtig feig, unyttig Graad,
Der ofte blot gjør Pennen vaad:
Sipsippernipskhed blot i Lader,
Og dum og kjedsom Ord-Moral,
Hvorved jeg kunde blive gal!
Det er frimodig Aabenbaring
Af Genius og af Erfaring!
Mit Lune, jeg ei negte vil,
Gjør Kattespaser af og til;
Det lystrer ingen Verdens Tugter,
Det bryder sig om ingen Tvang —
I tusind underlige Bugter
Det gaaer sin egen skjeve Gang —
Hvad gaaer? det gaaer aldeles ikke —
Det smutter ind, det smutter ud,
Snart der, hvor Maanens Jomfrublikke
Tør stirre, snart hvor Solens Gud
Sig blot tillader lidt at kikke;
Det smutter ud, det smutter ind
Igjennem Vinduer og Dørre,
Let, som den unge Piges Sind,
Og paa det Vaade, paa det Tørre,
Saa flygtigt, som en Vestenvind —
Med Overgang fra Graad til Smile,
Fra Høit til Lavt, fra Mol til Dur,
Fra Krigens Spyd til Elskovs Pile,
Som den sig bølgende Natur —
Det gaaer ei Skridt med gamle Koner
I Sprog af Brockmands Huuspostil;

Digitized by Google

Men hopper, springer, balleroner
Med Versets Ord-Cameleoner
I et bestandigt Vexelspil,
Igjennem alle Livets Toner,
Som Metret eller Rimet vil —
Men naar man hører rigtig til,
Trods al min Gøglen i Diskanten,
Er streng i Bassen Dominanten,
Ja selv lidt tragisk, om man vil.
Den oventil trilleerte Tanke,
Jeg i hvert Hoved i vort Nord
Og i hvert Hjerte vilde banke,
Den klinger saa med andre Ord,
I hvilke Bassen ene straaler:
Naar med Alarm og med Rabalder
Paa denne vexelrige Jord
Convenientsens Frue falder,
Og Konstens Orgelværk forgaaer;
Naar Vinterstormen ned i Smalder
Hvad høit der op mod Skyen naaer,
Hver Sommerfugl og Spiir nedslaaer —
Trods lave Been og sneehvid Alder,
Naturens gamle Fuldmagt staaer,
Som Organist, og Atterdanner
Af nye Hunner, nye Hanner,
Der spire frem i næste Vaar,
Naar Qvistene paa ny sig knoppe,
Og naar i aftenrøde Toppe
Fredsnattergalen atter slaaer!

Og hermed vil jeg Brevet sende;
Thi det fik ellers aldrig Ende.

Digitized by Google

Havfrusukket.

Til Søkrigslæreren og Digteren, Kammerherre Sneedorf
i Kjøbenhavn.

Paris, 1807.

Det blev dit ædle Kald, udvalgte Søn af Gerner!
At lede Dannebrogs de spæde Heltes Trin
I Niorders Labyrinth ved Glimt af kjendte Stjerner,
Ved Polens stille Lys og Maanens Skin.

Du dette store Kald med nordisk Aand opfylder;
I Flagets Heltes Spor, som Lærer, traadte du!
Jeg veed mit Fædreland din Aand og Iver hylder,
Skjøndt levende du gavner det endnu.

Men det blev og dit Kald, med festelige Sange
At mane Sorgen frem om Dannebroges Mænd,
Naar de forlod, begrædt, den underlige, trange,
Men stolte Bane; thi du kjendte den.

Fleer kjende den, som du; thi Dovres Klipper smelte,
Og hver en cimbrisk Høi bli'er viklet om med Tang,
Før Angul, Nord og Dan paa Havet mangler Helte;
Men Faa Havfruen lærte Bølgens Sang.

Hvi lyder den ei meer, den høitidsfulde Stemme,
Der lød ved Evalds og ved Gerners store Liig?
Den Røst, hvori min Aand dybt syntes at fornæmme
De Tabtes sidste Suk og Odins Skrig?

Digitized by Google

Ak! Ægirs Lys er slukt! Nordhavets elskte Stjerner
Ei vinke Skjalden meer til glade Hymners Klang;
Vor Tordenskjoldborg halv er knuust, o Skræk! og Gerner
Er død i Fredens Skygger anden Gang.

Den stolte Havets Pryd, vor Orlogssvane dukker;
Søslangen kneiser op af Midgards skumle Skjød;
Havfruen tungt hver Nat i Kongedybet sukker;
Og Bredden hyler, som ved Baldurs Død:

„Sorg krandser Nordens Pol, nær svæver den om Jorden" —
Vor Evalds, Gerners og Nordhavets yndte Ven!
Hvi hører jeg den ei, den Harpes hule Torden,
Som ene værdig kan forkynde den?

Det blev mit mindre Kald, med lystelige Qvæder
Af mine Brødres Graad at lokke Smile frem —
Hvi blev det ei min Lod, paa Danmarks Vei til Hæder
Med Hevnens dragne Sværd at følge dem!

Hvi gav mig Bragur ei den nordhavdybe Tone,
Der i din Havfrusang omhylte Herthas Kyst —
Og, mens sig hæver op af Sundet Gefione,
Fortvivlt omblikkende, gjenklinger i mit Bryst!

Digitized by Google

Knud Vidfadmes Hjemvee.

Til Samme.

Paris, 1807.

Hvo veed, hvor nær mig er min Ende?
Hvad jeg har stræbet, alt forgaaer!
Hvor let og snart kan altsaa hænde,
Jeg selv herfra at vandre faaer!
Hvo veed, om hvad i Dag jeg skrev,
Er ei mit allersidste Brev?

Jeg ligger her paa fremmed Leie,
Fjern fra mit Hjertes Opholdssted;
I Kjøbenhavn er brændt mit Eie —
Maaskee mit Navn og Minde med.
Hvad her jeg har, er Himmerig,
Men uden Nydelse for mig.

Jeg har en huld og ædel Kone,
Forstandig, dydig, from og skjøn,
Værd at tilbedes paa en Throne,
Og værd at elskes huldt i Løn;
Hver Viv og Moder ufortalt,
Et Mønster for sit Kjøn i Alt.

Jeg har en Søn, en venlig Engel,
Rask, vittig, munter, rund og rød,
Livsalig — paa sin spæde Stængel
Er ingen Rose mere sød,
Hver Treaars-Engel ufortalt
Et Mønster for et Barn i Alt.

Digitized by Google

Men denne hulde Kone lider —
Og denne hulde Søn er spæd —
Og naar jeg mine Hænder vrider,
Bespændt af Angest og Fortræd,
Saa trøste Begge mig paa Fransk;
Og — jeg er i mit Hjerte Dansk.

Og naar min indre Harpe bæver
Af Veemods underfulde Lyst —
Og naar til Sang sig Smerten hæver
Paa Andagts Vinger i mit Bryst;
Gaae Begge tause deres Vei,
Thi Englene forstaae mig ei.

Og naar mod Skjebnens fiendske Pile
Min lille Jocus væbner mig
Med lunefulde skjelmske Smile —
Naar jeg er selv en Engel liig;
Med Studsen Begge paa mig see,
Og blive bange for at lee.

Saaledes ligger jeg paa Stene,
Skjøndt fængslet her af Rosenbaand —
Saaledes er jeg evig ene,
Skjøndt med en Engel ved hver Haand —
Og i mit Himmerig paa Fransk
Er jeg ulykkelig som Dansk.

Jeg føler dybt, at mig blev givet
En lille Trylle=Amulet —
Til ikke blot at taale Livet,

Digitized by Google

Men selv til at forskjønne det —
Jeg føler, at jeg ei blev fød
Til Glemsels Lod i Stilheds Skjød.

Og dog det blev min Lod at tabe
Paa Jorden hver en Støvets Skat —
Selv Evnen til i Sang at skabe
En konstig Dag i Livets Nat —
Dog nei! trods Tidens Vold og Gru,
Den er ei ganske tabt endnu.

Thi skjøndt jeg Øiet sjelden væder,
Skjøndt sjelden jeg er glad i Hu,
I Sang jeg leer, i Sang jeg græder,
Som om jeg var et Barn endnu —
Uskyldighed! det skyldes dig;
Thi huld din Aand omsvæver mig —

Din Aand, mit Fødeland! som smiler,
Trods Fienders Vold og Venners Svig,
Omlynt af Skjebnens Tordenkiler,
En venlig Fredens Engel liig;
Og trykker med Erindrings Lyst
Hver Haabets Spire til sit Bryst! —

Den Aand, der blid, som Frelsens Moder,
Med Sværdet i den hvide Barm,
Sit Dans og Nors og Anguls Poder
Høit hæver i Marias Arm —
Den Aand, som, hendes Ynde liig,
I Danmarks Sprog udtaler sig!

Digitized by Google

Selv syg jeg føler, at den rører
Usynlig Harpen i mit Bryst;
Den ahner, fatter, seer og hører
Min skjulte Qval og skjulte Lyst;
Den skjenker Trøst og Taal og Mod —
Og gjør min Afskedstime god.

Knud Vidfadmes Svanesang.

(Digtet i hans Skibbrud 1807.)

Til Samme.

Jeg synker, paa mit knuste Vrag,
Med sammenfoldte Hænder,
For Jutta, Fred'rik, Danmarks Flag
Og alle danske Frænder.

Modtag, o moderlige Hav!
Mit Støv, og dys min Kummer
I mine Fædres gamle Grav
Dybt i en evig Slummer!

Men du, som i din Baldurs Borg
Høit over Hertha throner,
Og Lokes Fryd og Odins Sorg
I Nordlysssusen toner;

Digitized by Google

Som stiger ned med Lysets Klang
Blandt Skygger af de Døde,
O Bragur! hør min Afskeds-Sang
I Livets Aftenrøde!

Til dig opgiver jeg min Aand,
Til dig, som gav mig Aande,
Mens Harpen glider af min Haand
I Hjertets sidste Vaande.

Tag huld tilbage, hvad du gav!
Din Havn du den oplukke!
Lad ei paa Verdens vilde Hav
Forgaae dens sidste Sukke!

Og tryk den til din høie Barm,
Hvis og paa Jorden hildet
Af nogen dig uværdig Harm,
Den tidt sig har forvildet!

Du veed, til Himlen stod dens Hu,
Hvor dine Lamper tindre,
Med barnlig Lyst! du veedst det, du,
Som skuede dens Indre!

O! tag den i din Faderfavn!
Erkjend din Søn, du Hulde!
Viis ham Iduna! nævn hans Navn
For Odin og for Skulde!

Digitized by Google

O, stød ham ei fra Bifrost ned,
    Fordi ham Knæet bæver,
Fordi hans Fod med matte Fjed
    Sig til din Hvælving hæver!

Høit brænder dog i kjælne Bryst
    Den rene Livets Flamme,
Der skjenkte Kraft til Odins Lyst
    Hvert Skud af Bragurs Stamme.

O, lad den skinne for mit Folk,
    Naar den er slukt herneden,
Som mit miskjendte Hjertes Tolk
    I Sang for Evigheden!

Und Gnisten, jeg af Lyset fik,
    Naar brustet er mit Øie,
At glimte ned fra Breidablik,
    Som Straale fra det Høie!

Ræk, Fader! ogsaa mig en Krands! —
    Du aabner alt din Himmel!
Jeg blendes af den store Glands
    I dine Sønners Brimmel.

Som naar i Stuen, mørk og sort,
    Mens Barnets Higen gyser,
En Moder trækker Tæppet bort,
    Og Julens Pragt oplyser —

Digitized by Google

Du viser mig i Mulmet brat
Dit Tempels hele Glæde,
Din Aften, Morgen, Dag og Nat;
Men, Fader! intet Sæde!

Idunas Æbler gløde rundt
Imøde mine Blikke;
Men, Fader! blev mig et forundt?
Mit Æble seer jeg ikke!

Hvorhen jeg stirrer, alt et Navn
Jeg brænde seer derinde;
Dit Tempel alt er uden Savn,
Og sluttet for mit Minde.

De tvende store Lys er tændt,
Som hvert et Skin fordunkle;
Paa dit udstrakte Firmament
I fulde Glands de funkle.

Din Evald gjennem Sølverskyer
Med Brudetrin fremiler,
Og lysmildt, indtil Dagen gryer,
Som Nattens Maane smiler.

Din Oehlenschläger stiger op
Med Brudgomsskridt og Bue,
Og Dalens Skjød og Klippens Top
Er tændt af Solens Lue.

Digitized by Google

Rundt om, naar begge skjule sig,
Talløse Smaalys tindre —
Hvor er en Plads endnu for mig
Endogsaa blandt de mindre?

O, sæt mig, har du end en Stol,
Hos ham, der sang om Gerner,
Nær mine Brødres elskte Pol,
Imellem Freyas Stjerner!

Der vil jeg smile stille ned,
Af Mængden uopdaget,
Til skjulte Dyders Opholdssted
Og dem, som døe paa Braget.

Digitized by Google

Den danske Matros
eller
Flaskebrevet.

Til Commandeur Jessen, Ridder af Dannebrog.

1808.

Uden paa Flasken.

Ihvo du er paa denne Jord,
Paa Bølgen, eller paa dens Bredde,
For strandet Liv maaskee at redde,
I Vest, i Øst, i Syd, i Nord,
Der ved en Lykketræffen finder
Hvad her jeg slænger over Bord,
Imedens ned paa mine Kinder
Den sidste Længselstaare rinder —
Hvis du forstaaer min Flaskes Ord,
Hvis vi har altsaa fælleds Moder,
Vær trykt i Tanker til mit Bryst,
Som ærlig elsket Ven og Broder!
Bring Flasken, som du finder den,
Til din og Dannebroges Ven,
Den Jessen, som de raske Svende,
Der sadle modig Bølgens Top
I Trav og susende Galop,
Fra Sylt til *Möster Alle kjende!
Tag ham i Haand med dine Fem,
Og tryk den lidt, til Blodet springer
Ham ud om Neglen af hver Finger,
Hvorpaa han kjende kan mit Klem —

Digitized by Google

Og hils ham (med den Hurrastemme,
Den danske Sømand dæmper ei,
Fordi vor Flaade gik sin Vei)
Fra ham, der eengang holdt det hjemme
Med Sølling selv i Hurren ud:
En Hurren, Holmen ei kan glemme:
„Hurra for Danmarks Kongeflag!
Hurra! for Jessen og hver Kriger,
Der strider for vor gode Sag
Paa Land og Vand i Fred'riks Riger!
Hurra! for alle danske Piger!
Dig selv og Dine signe Gud!“
Naar du ham dette Hurra bringer,
Med Røst, der ret fra Hjertet klinger,
Saa veed han strax det er fra Knud!
Grib saa, min gode Ven! i Tasken,
Og bed ham, rækkende ham Flasken,
Med Hurra trække Proppen ud!

Inden i Flasken.

(Paa hiin Side Cap, i Begreb med at forgaae den 28de Januar 1808.)

„Knud Sjællandsfar!!!“ — Jeg seer i Tanker,
Jeg hører alt, min gode Ven!
Dit Hop, og hvor Dit Hjerte banker
Ved Synet af mit Segl, det Anker,
Jeg her har tegnet med min Pen:
Det Anker nemlig med de fire
Bekjendte Vindes Strænge paa,
Havfruens tangbekrandste Lire,
Som jeg engang i Drømme saae,
Og heller selv, end den, der tindrer,
Paa Himlen i det høie Blaa,

Opvaagnet ønskte mig at faae —
Mig selv, min Bro'er! Du vel erindrer
Den gamle Holmens-Stok-Poet,
Hvis Psalmer, Indfald, Ordsprog, Eder
Og lystelige snouske Qvæder
Hver Ulk, der ei ham selv har seet,
Dog i det mindste tidt har galet
Og tordnet, eller — tugtig talet —
Skraalt ud af Hjertens Grund, og leet —
Knud Sjællandsfar, der sang for Fire,
Hvor der var Høitid og Credit;
Og — selv forstod den Konst, at svire
Med eet Glas Kummen-Aqvavit —
Ja selv, naar Intet var tilbage,
Saa snildt, i Kreds, det kunde mage,
At de, som sadde ham omkring,
Blev' fulde selv af ingen Ting —
Tak skee den overgivne Tummel
Af stærke Toner i hans Bryst,
Hvis Hurra var en evig Rummel
Af festlig patriotisk Lyst.

End lever jeg, endskjøndt, desværre!
Med Læk — saa godt som i min Grav —
Midt i det nederjordske Hav —
Hvor mange Timer, veed vor Herre!
Da, meer end hundred Miil fra Land,
Min lække Skude mere drikker,
End selv Nødpompen lade kan.

Dog — hvortil nytter det, jeg klynker?
Drik, Djævelinde, til du synker!

Digitized by Google

Mit Brev jeg færdigt have maa.
Benyttende de Øieblikke,
Du har endnu dig fuld at drikke,
Jeg Pompen smukt vil lade staae,
Og skrive væk, til vi forgaae;
Det maa desuden eengang hænde —
Vort Liv fik ellers aldrig Ende;
Og hvortil nytted' Himmerig,
Hvis her man var udødelig?

Hvad taber jeg? En hullet Skude
Med et Par sønderrevne Klude —
Et hullet, sønderrevet Liv,
Hvis hele Værd, før det var ude,
Var Drømmen om lidt Tidsfordriv
Paa Djæv'lens gamle Hovedpude
Ved Siden af en Englevív —
Da Djævelinden kun kan drikke,
Og Engleviven er der ikke,
Saa haaber jeg, at Himmerig
Vil begge let erstatte mig —
Og skulde det og ikke ville,
Saa var jeg sikkert dog en Nar,
Hvis ikke, før det er for silde,
Jeg drak den sidste Taar, jeg har,
Paa denne Fred'riks Januar.

I seer, jeg har min gamle Maade,
Indtil mit sidste Aandedræt
At lade smukt vor Herre raade,
Hvor jeg ei selv kan raade ret;
Og, gaaer det ogsaa nok saa slet,

Digitized by Google

At bjerge Modet og Forstanden,
Og gi'e det Øvrige til Fanden —
Med andre Ord: naar sidste Bræt
Med hver en Haabets Planke sprækker,
Naar Alting brister, Alting brækker,
Naar Masten raver, Skroget lækker,
Urokket selv at holde tæt.
Jeg leved' som en modig Svømmer
Paa denne Verdens vilde Sø —
Som det én nordisk Sømand sømmer,
Med Kjækhed vil jeg ogsaa døe.
Min sidste Flaske vil jeg stikke
Paa mine Brødres Sundhed ud —
Og først Din Skaal, o Fred'rik! drikke —
Og siden mig befale Gud!

O! danske Sletter! norske Fjelde!
O Miledamp! o Tørverøg!
O sorte Gran! o grønne Bøg!
O selv du lille Sjællands Nelde!
Du Brøvl af Bauser i en Kro
Ved Juletid paa Vesterbro!
I hæse Hurra uden Mage
Bag Gammelholm paa Lønningsdage!
Min Barndoms og min Ungdoms Lyst!
Her, paa vor Verdens anden Side,
Tretusind Mile fra jer Kyst,
Her, mens jeg synker i det vide,
Dødsstille Hav, af Pumpen mat,
Af Jord og Himmel reent forladt;
Mens jeg omsonst om Redning leder,
Og den alt nære, skumle Nat

Digitized by Google

Min sidste Seng i Dybet reder —
Forglemmer jeg min egen Nød,
Og selv i Favnen af min Død
Jeg ændser, sandser, seer kun Eder!

Ak! fra det Helvedøieblik,
Hvori jeg Efterretning fik
Om Brittens Overfald der hjemme,
Begyndte jeg min egen Brig
Og Alt, hvad her var mit, at glemme:
„Nu gaae du og til Fanden med!"
Udbrød jeg i min Iverighed,
Og slog min Kno tilblods i Bordet —
I kjende mine gamle Smæk —
Om Skuden derved fik et Knæk,
Det veed jeg ei; men den blev læk,
Og tog mig rigtig nok paa Ordet.
Lad gaae! Det er min Trøst, at saa
Den Engelskmanden ei kan faae,
Skjøndt rundt han over Havet raader;
Og kom han med al Verdens Flaader,
Min Brig i dette Øieblik
Ad al hans Vælde kunde blæse:
Den sank ham lige for hans Næse.
Troer I, jeg lod mig redde her
Af ham, ifald han ogsaa vilde,
Saa kjender I Knud Vidfadm ilde.
Jeg tog mit eneste Gevær,
Og skjød og ladte, sigted' atter,
Og skjød og skjød, og Paf i Paf,
Hvis Skuddene kun rigtig traf,
Sank ned til Helvede med Latter —

Digitized by Google

Vil sige: foer til Himmerig;
Thi — brænde løs paa Engelskmanden,
Ihvor han ogsaa viser sig,
Er uden tvivl saa christelig
En Sømandspligt, som nogen anden —
Desuden har vi nu jo Krig.

Men, hvad jeg altsaa vilde sige —
(Man ventelig forlader mig,
Hvis Coursen ei er ganske lige,
Og Stilen lidt uordentlig
I dette Flaskebrev) — min Kummer,
I det jeg her, som sagt, forgaaer,
Er ei min Død. Det er en Slummer,
Hvori jeg i det mindste faaer
Hvad her mig fattes og i Livet
Mig arme Knud blev sjelden givet:
En Smule Mag og Rolighed.
Nei! hvad mig piner, er, at ende
Mit Liv saa langt fra Hjemmets Skjød;
Omsonst af blodig Lyst at brænde,
Min Kraft mod Albion at vende,
Og nytte Danmark med min Død.

Og her, Børnlille! kommer Knuden,
Som qvæler min medfødte Taal;
Min Sømandssjæl gled, den foruden,
I Dybet ned, glat som en Aal.
O gid den gik itu, med Skuden,
Her i mit sidste Skriftemaal!

Jeg har fortjent min Lod. Vor Herre
Veed hvad han gjør. Mig skeer min Ret.

Digitized by Google

Jeg har fortjent den; og, desværre,
For længe siden! — „Hvordan det?"
Hvordan det? Vee mig! o! jeg kunde
Mig bore selv i Grund, mig Nar,
Hvis det ei overflødigt var,
Da jeg gaaer, uden det, til Grunde —
Fordi jeg dumme Sjællandsfar
Ei blev i Rolighed derhjemme
Paa Holmen, med det tørre Brød,
Og min sonore Hurrastemme,
Der halvveis indtil Skaane lød.
Sandt nok, det var kun lidt; men Nøden,
Med Venner deelt, er næsten kjær;
Og i det elskte Hjem er Døden
Selv mere sød end Livet her.
Med her jeg mener blot ei Skuden,
Der synker, men hvert Land og Vand,
Ihvor det er, der ligger uden-
For Tvillingrigets søde Strand.

Men vee mig! Fanden mig forførte,
Da Skipper Jan jeg snakke hørte,
Ved sit tolv Gange tømte Kruus,
Om China, Cap og Franske Kysten,
Og Herligheder, som hans Ruus
Multipliceerte med hvert Kruus,
At jeg, beruset selv, blev lysten,
At see mig om paa denne Jord
I Øst og Vest og Syd saa længe,
Til jeg fik samlet nok af Penge,
For at bosætte mig i Nord —
Med Rette siger jeg, at Fanden

Digitized by Google

Forførte mig, og ingen Anden.
Den første Snog, hvormed jeg gik,
Blev ført af Captain Hom'patrick —
Den Gavtyv er endnu i Live.

I har vel Alle længst forglemt
(Hvis ikke, mellem os det blive!)
At jeg, for Skams Skyld, var bestemt
Fra Barnsbeen til den sorte Kjole,
Og gik i den latinske Skole —
Men (vant til Søen i Korsøer)
Jeg tyede tidlig alt til Vandet,
Bestandigen i Hov'det ør,
Søsyg og uden Ro paa Landet.
Vel fusked' jeg, som Studios,
I stille Veir; men, hvad jeg læste,
Tog Fløiten strax, saasnart det blæste —
Jeg var og blev en født Matros.

For Lysten til Seilads at styre,
Jeg lod mig atten Gange hyre;
Og gjorde nitten Aar i Rad
Af Reiser henved fyrretive —
Hvis I dem gjerne høre gad,
Jeg kunde Jer dem her beskrive;
Men Brevet blev til en Postil,
Og Tiden er for kort dertil.
Jeg nøies altsaa med at sige:
De var, som Fleres Reiser var;
Man allerede deres Lige
I Albert Juliusses har,
Paa det alene nær, de endte

Digitized by Google

Just ei som hans. Men ellers hændte
Mig næsten Alt, hvad hændes kan
Paa denne Jord, især paa Vand.
Thi selv, hvergang i Middeltiden
Jeg landed' i min Fødestavn,
Traf Noget ind i Kjøbenhavn,
Der sjelden hændtes før og siden —
Hvorved jeg mistede det Lidt,
Hvorfor jeg havde svedt og slidt.
Bestandig Noget sprang i Skyen,
Et Krudttaarn, eller en Fregat —
Bestandig antændt Noget drat,
Snart Slottet og snart hele Byen —
Bestandig misted' jeg min Hat,
Kabus, Kavai og sligt, i Flammen —
Til jeg omsider troede plat
Mig Stakkel Skyld i Alt tilsammen;
Og at jeg var det Søm, hvorpaa,
Gud veed hvorfor, hver Ildens Baade
Sin Hat bestandig hængte saa.

Til min, saavelsom Landets Baade,
Sligt meer og meer bestemte mig,
Saa langt, som muligt, bort at fjerne
Fra Hjemmet min fatale Stjerne,
Indtil dens Hale vendte sig,
Og blev et Riis lidt mindre liig —
Saa længe, tænkte jeg, lad lide
Hvert andet Landstrøg ved min Ovide!
Og gik, med Sorgens tunge Fjed,
Frivillig i Landsflygtighed —
Mig trøstende, ved hver Ulykke,

Digitized by Google

Hvergang jeg følte Skoven trykke,
Med Haab: at Kjøbenhavns gik med —
De Padder, som jeg hørte vanke
Fast daglig ved min Rheders Bord,
Som det var Sild fra Isse-Fjord,
Bestyrkte mig i denne Tanke.

Jeg saae mig endelig istand
Mig selv en lille Brig at kjøbe,
Hvormed jeg netop vilde løbe
Tilbage til mit Fædreland,
For der i Rolighed at smage,
Med Jutta Paars, min drømte Mage,
Den sidste Rest af mine Dage —
Og blot, ifald det kom til Krig,
Igjen paa Vand at tumle mig —
Da Brevet kom fra Paars — og Lækken —
Og siden Uveir Nat og Dag —
Og Rorets Tab — og Mastens Knækken —
Og Bølgeslag paa Bølgeslag —
Bestandig Sugen, evig Pumpen —
Nu Stigenop, nu atter Dumpen
I Havets Bruus og Stormens Brag —
Og endelig — med megen Klynken
Ombord af Folket — Skibets Synken.

Af Skjørbug Alle var krepeert,
Saanærsom Tom og John og Gert,
De tre, som halv om halv i Live,
Blev', til i Morges, ved at hive —
Da pludselig en Styrtning kom,
Og tog dem, før jeg saae mig om,

Digitized by Google

Hvorved jeg ene blev paa Dækket
Med Døden, som jeg komme seer
Paa min sædvanlige Maneer —
Ei blot frimodig, uforskrækket,
Men selv med et Slags Munterhed,
Der i den forteste Fortred
Det Hvide mig at see tilsteder,
Og, ihvor barsk sig Skjebnen teer,
Imens det ene Øie græder,
Bestandig med det andet leer.

Og, virkelig, saa mørkt det synes,
Naar roligen man stirrer lidt,
Er i hver Sorthed noget Hvidt.
I hvert et Tordenveir der lynes —
I hver en Sult er Appetit —
I hver en Undergang er Ende —
Og hvadsomhelst der os maa hænde,
Hvor slemt og Skjebnen det mon vende;
I hvert et Kul er noget Kridt.

Paa min Forfatning (til Exempel)
Er ogsaa trykt det gamle Stempel
Af Lys og Skygge, Tørt og Vaadt.
Af Smiil og Graad, af Ondt og Godt
Er selv min Synken her en Blanding,
Endog naar jeg betænker blot,
At jeg har mistet min Bemanding —
Thi — det var Engelskmænd, min Bro'er!
Og, Dagen før min Læk, jeg hørte
Hvad de mod mig i Skjoldet førte —
De vilde nemlig overbord

Digitized by Google

Mig slænge, for at gaae med Jutta
(Saa hedder Briggen) til Calcutta.
Men Lækken deri gjorde Streg,
Og de gik overbord før jeg —
Den første Fordeel! Nu den anden:
Hvis her jeg ei tilgrunde gik,
Gik snart dog, efter mit Bestik,
Alt, hvad jeg har, til Engelskmanden,
Da mellem Thy og Tranquebar
Han tager, hvad han alt ei har. —
Min tredde Fordeel her, paa Randen
Af Agterdækket og min Grav,
Er Enden paa det hele Jav,
Hvoraf jeg længe, sandt at sige,
Trods min medfødte Lystighed,
Af Mangel paa bemeldte Pige,
Var ubeskriveligen kjed.

Hvad angaaer ellers Undergangen
Alene midt i Havets Skjød,
Jeg siger til mig selv, at mangen
Poet sig ønskte slig en Død;
Og ønskede han sig den ikke,
Saa var han, som Poet, et Fæ —
Meer skabt til, trygt at posekikke,
Som andet lavt prosaisk Kræ,
End til at have stolt for Oie
Paa Farens Pynt det sande Høie.
Saa Fætter Paars vist gjerne saae
Vor hele Jord engang forgaae
Med alle Væs'ner, onde, gode,
For nye Billeder at faae

Digitized by Google

Til en alvorlig Evaldsk Ode.
Jeg selv, endskjøndt min Lires Klang
Er dæmpet af den megen Tang,
Naturen vikled' om dens Strænge —
Skjøndt Oden er just ei mit Fag,
Og intet Tragiskt er min Sag,
Og skjøndt jeg aldrig mig lod hænge
For noget Billed — finder dog
En vis enthusiastisk Svimmel
I dette Svælg af Hav og Himmel,
Hvori jeg synker med mit Skrog.
Rundt om mig, nemlig, er det stille,
Da Vinden har sig ganske lagt;
Og Aftenrødens Straaler spille
Paa Vandets Sølv med selsom Pragt.
Spèktaklet er saa stort, som muligt,
Og i dets tause Herlighed
Er Noget af den Verden skjuligt,
Hvorom vi ellers Intet veed.
Den Verden, man i Verden kjender,
Er næsten reent forsvunden her —
Og, hvor jeg hen mit Øie vender,
Mig Evigheden synes nær.
Hvis jeg var stolt, jeg kunde prale
Ved denne skjønne Leilighed,
Og Jer den anden Verden male
Med temmelig Nøiagtighed;
Dog sligt er ei for mine Lige —
Jeg, til jer Trøst, vil ene sige:
Min Undergang i Pragt og Glands
Er ganske sikkert uden Lige
Paa denne Jord til Lands og Vands.

Digitized by Google

Men, hillemænd! nu stiger Vandet
Til Tønden, som jeg skriver paa —
Og jeg maa skynde mig forbandet,
Hvis jeg skal Brevet færdigt faae
Med Pakken, og med Testamentet —
Jeg, sandt at sige, havde ventet,
En Smule længer her at staae,
Og at jeg kunde rolig rime
Endnu omtrent halvanden Time —
Dog jeg har neppe tre Qvarteer
At regne paa, saavidt jeg seer.

Til Texten altsaa, Landsmænd kjære!
Foruden længer Compliment:
Modtager her mit Testament!
Hvor gjerne vilde jeg forære
Jer Skib og Ladning, Liv og Blod,
Hvis Skjebnens Stivhed det tillod!
Men — den tillader det nu ikke —
Alt hvad jeg arme Knud formaaer,
Mens jeg med Top og Tavl forgaaer,
Jer med mit Testament at skikke,
Er et Par Viser for i Aar,
Af samme Slags, som de, jeg gjorde,
Da jeg med Jer var inden Borde;
Hvis ellers I dem ei forsmaaer,
Som alt for gammeldags, da Moden
I Poesien, som i meer,
Vel neppe staaer paa samme Foden,
Som før, i Gammelholms Qvarteer.

Men først i Hast jeg maa Jer sige,
Jeg alt har tvende Gange sendt

Digitized by Google

Jer Flaskeladninger af slige,
Hvorom det er mig ubekjendt,
Om de er' komne Jer til Hænde —
Her er mit tredde Testament;
Og dermed er det og til Ende.

Jeg veed, hver Landsmand ruster ud,
For vores Sømagts Tab at hevne,
Fra en Fregat til et Skud Krud,
Hvad, efter rig og fattig Evne,
Enhver formaaer. Jeg arme Knud
Formaaer kun hevnopfyldte Sange
Med aandelige Pileskud
Mod Fienden, som Jer plyndred' ud —
Og et Slags Moerskab i de lange
Skibsaftener ombord i Slud —
Kun Lidt — det veed den søde Gud!
Men velmeent; og, om intet Andet,
Dog Yttren af mit Hjertes Slag,
Der slog indtil min sidste Dag
For Holmen og for Danmarks Flag,
Skjøndt jeg var fjern fra Fædrelandet.

Hvis alle trende Flasker har
Den Lykke, rigtig at spederes
Af Extraposten, de leveres
Syvhundred Miil fra Tranqvebar;
Hvis underveis de ei skamferes
Af nogen engelsk Flag-Corsar,
Saa er det i det mindste Noget,
Ei blot, som god Maculatur —
Men for den skjønne Leilighed,

Digitized by Google

Det giver: uden Pral at vise
Den offentlige Gavmildhed,
Der i hvert Uheld skaffer Lise —
Som ny Matros-Literatur,
Og Bidrag til Trekroner-Sproget.
Og danske Publicum, som greb,
Og griber, til veldædig Hængen
Af Armods Tyv, det mindste Reb,
Udstrækker sikkert mod min Slængen
Af dette her sin runde Haand —
Ei for Værdien, som er ingen,
Naar man kun seer paa selve Tingen,
Da det er intet Silkebaand,
Men blot et Tvind af hine Traade,
Hvormed der „gjøres Vers ombord,"
I aaben Sø, i Bugt og Fjord,
Paa Orlogskibe, som paa Baade.
(Man veed, at mellem Røg og Damp
Vi Søfolk digte kun med Hamp;
Det er nu engang saa vor Maade.)

Det være, hvad det vil — jeg har,
I gode Venner! intet Andet
At efterlade her paa Vandet:
„Tre Flasker Skjemt med Alvor blandet,
„I Viser af Knud Sjællandsfa'r,"
Sendt' portofrie til Fædrelandet.
Tre Flasker Dry-Madera var,
Jeg veed det nok, en bedre Gave;
Men den, som her just for mig staaer,
Hvori jeg Brevet vil begrave,
Er drukket ud til mindste Taar —

Digitized by Google

Det var min sidste. Da jeg klarlig
Min Afskedstime komme saae,
Jeg tog den op af Skrinet varlig,
Og sagde: „Du skal ei forgaae!
„Du blev mig ene tro tilbage
„Til denne helligste blandt Dage,
„Paa hvilken Frederik blev fød,
„Og jeg oplevede min Død —
„En fød og salig, vil jeg haabe!
„Og, naar jeg til den sidste Draabe
„Har tømt dig ud, du tjene skal
„Den Deel af mig, som efterbliver,
„Og som jeg mine Landsmænd giver
„I sidste Suk — til Futteral.“
Saa svor jeg hellig, og ved Siden
Af Skrivertøiet satte den
Paa Tønden — dyppende min Pen,
Hvergang min Læbe kyste den —
Og skrev og drak, og hele Tiden,
Mens vexelviis jeg drak og skrev,
Skreg: „Lev, o Fred'rik! længe lev!“
Og „Hurra Danmark!“ muttersene
Paa Dækket til den sidste Scene,
Skjøndt kun af Himlen hørt det blev.

Jeg altsaa Vinen ei kan sende.
Hvis ikke mine Visers Kraft
Jer røber noget af dens Saft,
Er det med samme reent til Ende,
Som snart med mig. Dog glemmer ei
Den farlige, den lange Vei,
Forbi saa mange Cap — blandt Skarer

Digitized by Google

Af Haier, Hvaler og Corsarer —
Forbi vor halve Jords Barbarer —
Forbi al Verdens Røverøer —
Igjennem alle Havets Søer,
Mit arme Testament maa vandre!
Betænker, kjære Børn! især,
At, hvis det havde mere Værd,
Saa blev det indeholdt af Andre.
Var Flasken, her jeg sender, fuld
Af Diamanter eller Guld,
Saa (ei at tale om de Løve,
Der gjøre alle nye Forsøg,
Man dem til Trods har villet vove
I Svømmekonsten, reent til Røg)
Lod sikkert ingen Engelskmand
Den flyde hen til Danmarks Strand.

Af samme Aarsag har jeg kant
Indblandet i mit Brev lidt Flaut,
Og udeladt paa mange Steder,
Expres, en Mængde Vittigheder —
Paa det en Søtyv ei deri
Opdage skulde stort Genie,
Og fristes til, paa ægte Bengelsk,
At oversætte det i Engelsk,
Og fræk udgive det for sit —
Hvad der i London hændes tidt.

Jeg haaber ellers, I vil finde
Det Flaue paa Jer egen Haand —
En Dansk kan skjelne sligt i Blinde
Fra det, hvori der er lidt Aand —

Digitized by Google

Dertil behøves ingen Stregen;
Og I behøver ei min Pegen
Paa hvert et dumt og smagløst Sted,
Der skyldes min Forsigtighed.
Det, som mig gjør lidt meer forlegen,
Er hvordan I vil støde paa
Den skjulte Kløgt deri, som saa?
Og mærke Jer til Punkt og Prikke
Den Vittighed, som er der ikke?
Jeg frygter, naar man seer sig til,
At Fanden her har havt sit Spil
Med Pudset, jeg ham spille vilde —
At jeg har været alt for kaut,
Og gjort det, meer end nødig, flaut?
Ifald saa er — saa er det ilde;
Thi, kjære Børn! det er for silde —
Nu staaer det stedse stegne Vand,
Og spiller alt paa Tøndens Rand,
Jeg selv deri til over Maven —
Jeg kan ei meer forandre Gaven;
Og gik det, ved et Under, an:
Skrev jeg det om, og noget Andet,
Det sikkert nu blev alt for vandet.

Farvel da, kjære Folk og Land!
Jeg føler, jeg er nær min Ende —
Thi Vandets Stigen ikke blot,
Som gjør mig Skriverbordet flot,
Og truer, op og ned at vende
Mig selv; men' et, jeg veed ei hvad,
Jeg gjerne Jer beskrive gad:
En Følelse, jeg før ei kjendte,

Digitized by Google

Saa stærk mig Tiden ogsaa rendte —
En Følelse af Hastighed
I alle mine Pulses Surren —
En selsom Tankernes Forpurren —
En svimmel Utaalmodighed,
Og (skjøndt aldeles uden Knurren)
En underlig Urolighed
Beviser mig, jeg maa afsted.
O Jutta! Jutta! — Svup! nu skyder
Mig Vandet Tønden bort — den flyder! —
Farvel, min sidste Herlighed! —
Jeg skynder mig, at stoppe ned
I Flasken det, jeg her har færdigt —
Er det og ei jert Bifald værdigt,
Er jeg dog værd Medlidenhed —
Thi nu er Herligheden ude —
Knud Vidfadm synker med sin Skude!
Hurra! for Danmarks Kongeflag!
Jeg døer paa Fred'riks Fødselsdag!
O Jutta! lad en Taare rinde
Paa Qvintusspidsen til mit Minde!
Og syng den Vise til min Roes:
„Han døde som en dansk Matros.“

Digitized by Google

Knud Vidfadmes Endeligt,

besjunget af hans Fætter.

Til Vennerne i Hjemmet.

(Begyndelsen mangler)

Paris, 1808.

Jeg arme halv studeerte Røver
Nu mærker hvert et Dieblik,
At jeg Din sunde Sands behøver,
Trods al min lærde Grammatik.
Men ligemeget! jeg vil slynge
Dig her en Krands, saa godt jeg kan —
Hver Fugl med eget Næb maa synge,
Hver Cantor og med sin Forstand.

Saa hører da, studeerte Degne,
Der tolke Pindar selv paa Jydsk!
Som ingen Ode gjør forlegne,
Den være nok saa himmeltydsk!
Og I, som alle Tanker matte,
Der ei paa Hosesokker gaae —
Bestudser, hvad I ikke fatte,
Og føler, hvad I ei forstaae —
Mens jeg paa min Maneer betragter
I dette lavt begyndte Digt,
Med stedse mere høie Fagter
Min Fætter Vidfadms Endeligt.

Som Digter, var hans Liv herneden
En lang og møisom Stigenop

Digitized by Google

Fra Lavt til Høit, fra her til heden,
Fra Føds'lens Dyb til Dødens Top.
Han kom til Verden i en Jolle,
Alt efter gammel Fiskerskik,
Og spilled' dog saa godt sin Rolle,
At han forlod den i en Brig.
Han selv det vilde Jer, jeg vedder,
Saaledes have trykket ud:
Han fødtes som en sjællandsk Skræbder,
Og døde som en romersk Gud.

Jeg om hans Barndom ei vil tale;
Selv om hans Ungdom tier jeg;
For i min Flyven ei at dale,
Jeg over begge slaaer en Streg.
Der blandte sig saa meget Dyriskt,
Naturligt og Naivt deri,
At mit Talent, som blot er lyriskt,
Gjør bedst at springe det forbi.
Kun der, hvor Stoffet sig fortynder,
Og undgaaer reent den ydre Sands,
Hvor Knud, som blot Idee, begynder,
Begynder mine Tankers Dands.

Hvor Antipoders Østerlide
Bekrandser Perlens dybe Grav,
Paa Støvplanetens anden Side
Midt i det jordforladte Hav —
Paa denne nedadvendte Flade,
Hvorom, man sige hvad man vil,
End mangen Bisp paa trykte Blade
Beviser, den er ikke til —

Digitized by Google

Paa denne underfulde, fjerne,
Utrolig store, stille Dam,
Der speiler hver nedgangen Stjerne,
Og Nattens Sol — der seer jeg ham!

Og hvordan seer jeg ham? Alene!
Ei blot forladt af Folk og Dyr,
Men og af Planter, Træer og Stene,
Ja selv af Bølger og af Sky'r!
Alene, som før Evas Møde,
Det aldrig var den første Mand,
Og som, naar vi er' Alle døde,
Det ei den sidste vorde kan —
Alene paa et Vrag, som synker,
I Himmelbuens klare Speil,
Troer I, hans Eensomhed jeg ynker,
Paa Dækket der, saa troer I feil!

O! var en Stilling at misunde,
Var nogen slig paa Kloden værd,
At man for samme gik til Grunde,
Saa var det hans paa Dækket der!
Hvor følte han sig let, berøvet
Alt hvad en Sjæl betynge kan,
Indtil det mindste Gran af Støvet —
Saa godt som alt i Frihedsstand!
Hvor følte han med hellig Gruen
I det Uendeliges Skjød,
Sig hævet af Naturens Skuen
Høit over Tidens Liv og Død!

Rundt om ham var kun Hav og Himmel
Uadskilt i hinandens Favn;

Digitized by Google

Thi Stormen og dens Bølgevrimmel
Var' sagtned' om den sjunkne Stavn.
Som lyttende til Dødens Luren
Selv Solen syntes stille staae —
Og rundt omkring i al Naturen
Hans Puls han ene hørte slaae —
Havhimlens lyse Morgenrøde
Kun blussed' til hans Tidsfordriv,
Og Alt var stille, taust og øde,
Som Graven, om hans ene Liv.

O, Støvets Farver ere matte
Til denne Stillings Maleri!
Hvor maatte han fuldkommen fatte
Den nyeste Philosophie!
Da hele Verden for hans Øie
Var Nullet til hans ene Streg,
Og alt det Vide, Dybe, Høie
Blot syntes Skallen om hans Jeg —
Da med sin Lyst og med sin Smerte
Han paa den glandsomfyldte Pæl
Sig følte stolt det Heles Hjerte,
Naturens Legems ene Sjæl!

O, som i disse Øieblikke
Du Herliggjorte for mig staaer!
Al Verdens Kongers Glimmer ikke
Med din at maale sig formaaer!
Saa længe Bagcastellet kneiser,
Saa længe til det er fuldbragt,
Du byttede med ingen Keiser,
I Glands og Majestæt og Pragt!

Digitized by Google

Du paa den hele Klode rider
I det uendelige Flud,
Med Himmelen paa alle Sider,
Skjult og alene, som en Gud!

Men nød han disse Herligheder
Saa nær sin Ende? Spørger I?
Mon sligt et Dieblik tilsteder
En Sjæl abstract Philosophie?
Spurgt hen i Taaget! Var han ikke,
Trods Støvets Tragten, Digter fød?
Blev han ei rolig ved at drikke,
Og raabe Hurra til sin Død?
Blev han ei ved endog at rime
Til Eder selv sit Flaskebrev?
Og sørged' han i Dødens Time
Ei for at bjerge, hvad han skrev?

Den Visshed, at den ei kan vare,
Forhøier hver en voldsom Lyst!
Vi trykke Bruden i en Fare
Kun mere heftig til vort Bryst.
Og, troer mig, hvis man har det første
Blandt Livets Goder, Sjælens Fred,
Er ei blot Vellyst i det største,
Men hele Himlens Salighed!
Og det er skjønt, naar man har prøvet
Alt paa det Grønne, paa det Blaa,
Med Visshed at forlade Støvet!
O! det er saligt at forgaae!

Thi tørrer, Venner! alle Taarer,
Som flyde over svunden Nød!

Digitized by Google

Det Stød, som mindst af alle saarer
Det trufne Bryst, er Dødens Stød!
Hvis Eders Hjerter mindre bløde,
Ved Styrtning af en Taareflod,
Saa græder ikke for de Døde,
For dem, som Livet overstod,
Men for de Sørgende, som bleve
Tilbage her i Trængslers Land,
Kort: for de Lidende, som leve,
Og som Jer Medynk hjælpe kan!

Paars.

Digitized by Google

Den portative Himmel.

Til Hendes Høihed, Prindsesse Wilhelmine, Hertuginde af Würtemberg.

1809.

Frankfurt.

Den elskeligste blandt Fyrstinder
I Fromhed, Ynde, Vid og Aand,
Den skjønneste blandt Jordens Huldgudinder,
Som Himmelen bandt til en Hertugs Haand,
I hvis Gestalt og Stemme, Gang og Mine
Sig aabenbarer allerede her
Den Trylleglands, som straaler der,
Hvor hvert et Liv er Lyst, hver Lyst en Himmel er:
Den Gratier-omdandste Wilhelmine
Skal jeg, paa denne mig til Afsked huldt
Af hende Selv forærte Pult,
Fjern fra de søde Ni, fjern fra de hulde Trende,
(Som først i Stuttgart ret jeg lærte kjende)
Fjern fra min egen Muse, fjern fra hende,
Paa Dansk — og i et eget Rimeri,
Fra Prosa lige langt og Poesie —
Tilskrive,
Hvis ei mod hendes Bud jeg vil ulydig blive.

O du, hvis Stjerneblik*) — hver Stift en Tryllepiil —
Forklaredes i Glands af hendes Smiil,
Du hellige, hvis Gjemmer jeg oplukker,
Fyldt af de Minder, hun velsignede dig med,

*) Pultlaaget var indlagt med Stjerner af funklende Staalstifter.

Digitized by Google

Mens fuldt af Veemod, ak! mit Hjerte sukker,
Erindrende sin sidste Salighed —
Laag, sande Klenodhvælving! som jeg hæver,
Imens hver Finger mig af Vellyst bæver,
Ved at berøre hvert et Sted,
Som hendes Hænder rørte ved —
Som end den Huldes Afskedsblik omsvæver,
Og alle Gratiernes med —
Du mig i Sorgens Nat og mørke Skyggers Brimmel
Forærte, lyse, bærebare Himmel,
Hvis Indre gjemmer min Gudindes Aand
I hulde Træk af hendes egen Haand —
O søde Pult! besjæl mig med din Fylde,
Ved Synet af hvert Ord mig skrev
Den Himmelske, som alle Muser hylde,
Til et Cytheres Smiil ei reent uværdigt Brev!
Lær mig de Vendinger og Toneløb, som snige
Sig ind i Helligdommen, hvor hun boer,
Og lyse, muntre, lette, livelige
Bevinge hvert et Nyn i Gratiernes Chor!
Lær mig hvad skjønt jeg føler, skjønt at sige!

To Stile — Sjælens Yttringer i Ord —
Forskjellige fra det almindelige
Meddelingssprog i Pøb'lens store Rige,
Var' hidtil brugelige paa vor Jord
Blandt dem, som ikke snakke blot, men tale,
Og ikke løst betegne kun, men male
Hvad der er Liv og fuld Betydning i:
Chariternes og Musernes i Grunden;
De førstes: let og frie — de sidstes: let og bunden —
Men begge dandsende til Aandens Melodie

Digitized by Google

Med Orden, Takt og Harmonie —
Den første, Haaret løst henflagrende deri,
Den anden Lokkerne med Roser let omvunden:
Hiin Prosa — denne Poesie.
Den første flyder, med Ondinens Trylleri,
Af Sevignér's og Wilhelminers Penne —
Og havde jeg en slig, paa Stand jeg valgte denne.

Den anden flyver med Sylphidens Luftmagie,
Og Salamand'rens Ild høit over Jordens Bjerge
I Schillers Sommerfugl og Göthes Bi;
Skjøndt ofte, Gnomen liig, blandt underjord'ske Dverge,
Den og i Jordens Huler skjuler sig.
Naar Aanden daler i sin Flugt og stiger
Imellem Livets Pole, Castor liig
Og Pollux, snart i Mørkets dybe Riger,
Og snart i Lysets høie Himmerig;
Naar Hjertet i sin Andagt taber sig;
Naar Tanken knæler og tilbeder;
Naar Konsten bryder frem guddømmelig
I Spil og Klang for Evigheder —
Den ene denne sidste sig tilsteder.

Den første Stiil er for naturlig nem,
For jordisk og for ligefrem,
Naar lidt af dette kildrende Naive,
Det Kjønnet egne Trylleri,
Vi andre vel maae lade blive:
Lidt pirrende, lidt — hvad, jeg ikke kan beskrive —
Lidt Wilhelminelig — er ei deri;
Den anden er for konstig slynget,
Og for høitidelig i Flugt og Gang.

Digitized by Google

For gjennem Luften sig at svinge
Paa Sendebudets lette Vinge,
Og ikke fuldt saa hurtigt som en Piil,
Et Bud om min Uvigtighed at bringe
Til Würtemberg, med Postens Iil.

Derfor, o Pult! besjæl mig til en **tredie**,
Der, ei for lav, og ei for høi —
Paa Sokker ei, som Blæst i en Comedie,
Paa Stylter ei, som Storm i en Tragedie —
Fuldkommen lige langt fra Hviisken og fra Støi:
Fra Stilen i de franske Mode-Blade,
Og Stilen i den tydske Messiade —
Mens hist den ene krøb, og her den anden fløi,
Paa zephyrlette Fødder kunde løbe
Til Maalet: Wilhelmines Smiil,
Og kort og tyndklædt, noget i sin Iil
Af Atalantas Ynde røbe.

Fra **Stuttgart** (hvor — ifald min Lyst, min Hu,
Min Længsel, min Erindring, mine Tanker,
Og det jeg veed ei hvad, som i mit Hjerte banker,
Udgjør mit sande Jeg — jeg er endnu)
Foer jeg om Natten, ene, lidt forvoven,
Igjennem store, sorte Skoven
Ned af det kongelige Grændsebjerg
Til **Heidelberg**,
Hvor hver en Kjæmpe paa den flade Neckarslette
Mig forekom i Førstningen en Dverg,
Saa fuldt var end mit Blik af den uhyre Jette,
Jeg i det sidste Vertshuus ovenpaa,
Deroppe, havde seet og saae

Digitized by Google

Og seer endnu — og hvis stormsvangre, graae
Broderte Tordenvest med Lynildsknapper paa,
Jeg af mit Øies Himmelblaa
Kan aldrig, troer jeg, meer udslette.
Her jog imidlertid en Lugt
Af „den fuldendte Faust," jeg bar i Lommen,*)
Strax ved min Kommen
Den hele Hær af Faustlinger paa Flugt —
Jeg mener nemlig Arniminerne,**)
Som havde deres Reder i Ruinerne,
Men pludseligen, liig en Trop
Af Flaggermuus og Ugler og Harpyer,
Saasnart jeg nærmte mig, fløi op —
Og tabte sig tildeels i Skyer,
Tildeels i andre tydske Byer,
Især i Landshut, hvor en Mængde sagde Stop —
Og (som jeg hører) nu den underfulde Krop
Ved Hjælp af nye Jægerhorn fornyer,
At hele Verden blæsende i Løn —
Den eneste, som blev tilbage
Af disse Niflinger i vore Dage,
(Hvad dem i Reden hist vil ikke lidet plage)
Var netop Göthes egen Søn:
En Yngling, livsfuld, aaben, mandigskjøn,

---

*) En i Tydskland — skjøndt hidtil utrykt — temmelig bekjendt komisk Tragedie, i tre Dramer, af Danwaller. Den er stilet imod de samme, som min Klingklingelalmanak paa en lidt lemfældigere Maade angreb — Litteratur-Sansculotterne paa det tydske Parnas nemlig, hvis poetiske Jakobinerklub dengang var i Heidelberg.

**) Baron v. Arnim, bekjendt især af en Samling gamle tydske Viser, under Navn af Drengens Underhorn (des Knaben Wunderhorn) var vel hverken hiin poetiske Revolutions Marat eller Robespierre, men i visse Maader dens S. Just.

Digitized by Google

Og elskelig; kort, som en Faders Hjerte
Sin Søn — og som en Datters stille Bøn
Sin Elsker nogentid begjerte —
Som og jeg ofte, med en Faders Lyst,
Paa Heidelbergs ruinbestrøede Toppe,
Hvor jeg hver anden Dag med ham var oppe,
Forynget trykte til mit Bryst.

Jeg blev kun fjorten Dage dennelunde
Hos min *Homer i det romantiske Athen,
Og foer derfra, saa magelig jeg kunde —
Ved Hjælp især af mine egne Been —
Til et Slags Hovedstad, hvor jeg var ikke seen,
Paa Slottet op at gaae, af gode Grunde.
Mig nemlig laae paa Hjertet, som en Steen,
Den nye Tragedie, man kaldte Taffelrunde:
Jeg længtes meget efter, selv at see'n;
Og der blev netop givet saadan een
Af Hunde.
Med stor Forundring og med stor Respect,
(Da den blev opført just, som sagt, paa Hoftheatret,
Der til den Ende var lidt omkalfatret)
Jeg saae den — og tør sige kjækt:
Jeg ingensteds ved Syn af tragisk Pantomine
Var nærmere ved at besvime —
Selv aldrig i Paris! — „Das nenn' ich ein Gefecht!"
Udraabte Cavalleren ved min Side —
Og maatte, for at hemme sin Affect,
Da han blev alt for varm, sig selv i Munden bide;
Thi Hans Durchlauchtighed maa klappe først,
Før Cavallererne tør slukke
Den bravoskrigende brutale Tørst;

Digitized by Google

Og før han gi'er Signal, tør Ingen mukke,
Blev han og nok saa rørt og stræft.
Jeg selv mit hvide Tørklæd' stak i Munden,
Ved en Grimas især af Overhunden,
Der lod, som om et Been han havde bræft
I Faldet ned fra Taarnaltanen,
Hvorpaa han stormende steg op og svinged' Fanen,
Men ak! nu laae dernede gruusbedækt.
De smaa Krabater i de nette Hoser,
Indfødte veldresserede Franzoser
Tilsammen, spillede perfect —
Og gjorde, hvad de store Kammerater
Har gjort, og gjøre paa vor Jords Theater:
Effect.
Men det er ikke hvad jeg vil berette —
Hvad denne Pantomine gjorde mig
Uglemmelig,
Og værdt, Prindsesser at fortælle den, er dette:
Den gamle Hertug i sin Loge sad og saae
Med megen Majestæt og Andagt taus derpaa,
Og lod, som om han ei det ringeste til Krybet
Omkring ham mærkte, reent i Hundene fordybet —
Det hele spilheurykte Personal,
Parterre, Loger, kort: den hele Sal,
I Stilhed ventede, som sagt, paa hans Signal —
Og maatte meget længe vente;
Thi Klap ham sjelden, Raaben aldrig hændte.
Paa eengang raabte han, i det Infanternes,
Prindsesse-Niecernes, Prindsesse-Tanternes
Og Statsministrenes og selv Gesandternes
Parykker, Haar og Glas etcetera
Sig vendte —

Digitized by Google

Mod Stedet, dette Raab kom fra:
„Haha!
„Sind also noch die fremden Prinzen da?
„Ich glaubte sie verreist schon lange —
„Bah!"
Jeg ei beskrive kan, hvor mange
Frugtsommelige Damer, der kom ned
I Logerne ved denne Leilighed —
Af mangen Hofmand sprang den kolde Sved —
Parterret selv blev angst og bange
Ved denne pludselige lange
Forunderlige Tale ned fra Thronen —
Og frygted' alt, ved Revolutionen
I Hans Durchlauchtigheds Gemyt,
For Hertugdømmet og for Kronen,
Og for dem selv og deres Afkom — Pyt!
Det blev ved det, det var — Geheimeraaden
Ved Siden af mig løste Gaaden:
En Hoben Prindser, bittesmaa,
(Hvoraf i Tydskland der er ikke faa)
Var efter et Besøg, der havde varet længe,
For nylig reist; den gamle Herre, svag
Paa Synet, skuffet af Forklædningens Bedrag,
Og af de Velopdragnes Takt og Smag,
Som han saae flavre med besynderligt Behag,
Indbildte sig endnu at see de vakkre Drenge.
Den skjønne Holding i den hele Legion,
Smaasablerne, Halvstøvlerne, Rabatterne,
Polletterne, Guldkorsene, Stjerneklatterne,
De høie Hattefjær og selv Kravatterne
Bestyrkte hans Illusion —
Jeg selv var længe halv i Tro'n.

Digitized by Google

Men med et Tordenbrag, som intet Øre fatter,
Der ikke selv har hørt dets Skrald,
Brød hele Salen ud i længe hemmet Latter,
Da Knuden løstes Knald og Fald,
I det den første Hunde-Taffelridder
Med en utrolig net Credenz
Treen frem i Ordensdragt foran de tre Gelidder,
Og gjorde, Næsen høi, men Munden lens,
Aldeles som en liden Excellenz,
Sin Reverenz.

Jeg ønskte, Taarer i mit Øie,
O! var Prindsesse Vilhelmine her,
Som hvert et komiskt Træk i Livets stive Færd
Skatterer i dets hele Værd,
Tak hendes fine Sands for Livets sande Høie —
Hvor vilde hun af Hjertet lee!
Thi slig en Scene, hvis den ret skal røre,
Man maa med eget Øre høre,
Man maa med eget Øie see.
Ved Hoffet, i hvert Huus, paa Gaden,
Og rundt om Staden,
Hvor denne tragiske Begivenhed
(Et Thema, hver Fortæller varierede)
Fra Mund til Mund saa længe circulerede,
Til den i Handling, Tid og Sted
Blev til en reent forskjellig fra den sande —
Fandt hver politisk diplomatisk Pande
Hiint Udbrud af Hans Høihed et Beviis
Paa Modenhed til Paradiis;
Og at — da Hundene han tog, forkeert, for Drenge,
Isteden for at tage, ligefrem,

Digitized by Google

De sidste (Drengene) for dem —
Han ikke meer herneden gjør det længe.

Prindsesse! hvad jeg her fortæller, er af Alt,
Hvad paa min Reise hidindtil er hændet,
Det eneste, hvori lidt Sukker og lidt Salt
Jeg fandt Dem værdt at blive sendet.
Det Salte har jeg alt fortalt,
Det Søde sparer jeg til Slutningen af Brevet. —
Thi, at jeg ellers meer har lidt end levet,
Da Veien er for slem, og Veiret alt for fælt,
Sær for en Muse, der i Stuttgart lidt forkjælt,
Lidt kuldskjær, og lidt lækker selv er blevet —
At det bestandig regner, hagler, sneer —
Og at vor Verden (som maaskee hver anden)
Gaaer avet om og ganske fra Forstanden —
At Bankerotter blive fleer og fleer
I Mynt, i Mod, i Mening og i meer —
At Tropper overalt marschere,
Og alle Tydsklands Fyrster, store, smaa,
Med franske Kors, og franske Hatte paa,
Sig efterhaanden her i Frankfurt indlogere —
At Jord og Himmel græde Blod og Graad
Ved hvad den store Mand, som conscriberer
Hvorhen han peger, reqvirerer —
Og at Fyrst Primas selv er ganske vaad
I sit utætte Forbunds Celle —
Mig synes, deels for lidt bevendt,
Deels af Aviserne for vel bekjendt,
Til en Prindsesse saadant at fortælle.

Om mit Besøg ved Hoffet her maaskee
Jeg kunde melde Noget (hvis ei Brevet

Digitized by Google

For langt var allerede blevet)
Der kunde faae en Engel til at lee —
Thi ingensteds paa Jorden har jeg fundet
Et Huus til gammel Etiqvette bundet
Saa fast —
Jeg troer hvert Baand, hver Snor, hver Strikke,
Som surrer Barmen her i Tvangens Bast,
Trods Barmens Fylde, brister ikke,
Hvis og Europas hele Snørliv brast.
Hvor meget Liv, hvor megen Aand og Ynde,
Hvor megen Kundskab, Fromhed, Dyd —
For ei at tale om uskyldig Fryd —
Gaaer her ei tabt af Angest for at synde
Mod Bud,
Der var' i Middelalderen retfærdige,
Og ere, som Ruiner, end ærværdige,
Men stride nu mod dem, som gav os Gud!
Dog, jeg er bange, lod jeg mig forføre,
Marschallens Pragt, Hofdamernes Frisur
Og Taffelets og Pagernes Cultur
Lidt at berøre,
Jeg aldrig kunde meer igjen ophøre.
Fra Kjøbenhavn vil snart mit *Skyndebrev
Nyt, Wilhelmine værdigt, indeholde,
Hvis ikke Hessens Opror turde volde,
Jeg paa min Fart derhen lidt standset blev.
Forinden, hulde, søde Hertuginde!
Er jeg endnu bestandig der,
Hvor Musens udenlandske Himmel er.
Hvis ei til Nektarbordet meer derinde,
Hvor een af de velsignte Tre,
Der dagligen ombandse min Gudinde,

Digitized by Google

Hver Aften skjenker Thee,
Den lykkeligste Gjest sig synlig kan indfinde,
Er i det mindste dog hans Aand
Tilstede der usynlig allesinde
I sagte Kys paa deres Haand.
Den svæver end i Sinarosenluft
Beruust af sin Erindrings Nektarduft,
Fra Strængene, Charlottes Fingre slaae,
Til Divanbolsteret, De sidder paa —
Den hører lislig snakke, lee og sukke,
Mens hiin Cicilias Brystfløitetoner klukke,
Fortryllelsernes Dronning der,
Usynlig hendes Throne nær —
Seer og bevarer i det stille Hjerte
Hvert Udtryk af en Engels Fryd og Smerte,
Hvert Smiil, hvert Blik, hvert Dientrylleri,
Og hver en Perle, Himlen drukner i —
Den føler dybt, hvad aldrig Dem har talet
Min Læbe — mine Blik Dem aldrig malet
Med halv den Ild, som sødt fortærer den,
Og hvad end mindre skildre kan min Pen:
At der, hos Dem, den fandt, hvad Digteren
I Livet, overalt, hvor han kom hen,
Har søgt og søgte, søgt og søgt igjen,
Og dibindtil kun fandt i Idealet —
Seer, hører, føler og forkynder det mig sødt
I salig Zittren, som mig gjennembæver,
Hvergang et Blik paa Mindepulten hæver
Mig til den Himmel, hvor den svæver,
Naar rundt omkring mig Alt er dødt.

Digitized by Google

Anmærkninger
til femte Bind.

---

1. **Skjemtsomme Riimbreve og poetiske Epistler. Første Samling. 1784—1809.** S. 1. Samtlige „skjemtsomme Riimbreve", som Forf. udgav i 1807, samt en Deel af de i 1814 udgivne „poetiske Epistler" ere optagne i denne Samling, foruden nogle enkelte Digte, der, efter Udgiverens Formening, meest passende fandt deres Plads i samme, og som i det Efterfølgende nærmere betegnes. Udgaven af de „skjemtsomme Riimbreve" ledsagede Forf. med en Fortale, hvori han fremhævede, at disse „lette, spøgende" Riimbreve for det meste ikke vare bestemte til Trykken; at en Samling af saadanne var „maaskee eneste i sit Slags"; „at han i disse skjemtsomme Forsøg intet Mønster har havt for Øie", og „at dette Slags Epistler aldeles tilhøre ham, som Opfinder."

2. **Til Frue Bindesbøll,** S. 9. Dette lille wesselske Digt findes foran i et Exemplar af Holger Danske, som er bleven Udgiveren velvilligen meddeelt.

3. **Reisen til Korsøer,** S. 19. Dette Riimbrev, samt det nærmest foregaaende og de tvende paafølgende Riimbreve, ere skrevne paa Forfatterens første indenlandske Reise i 1787—88.

*Dronning, S. 22. Denne, som Løvenborgs Dronning betegnede Dame, var Frue Geheimeraadinde Løvenskjold. Jov-

Digitized by Google

rigt henhører den i dette Riimbrev optagne Episode, i Anledning af det behagelige Ophold paa Løvenborg, til en Beskrivelse af Tilbagereisen; men Forf. har ved Udgaven af Riimbrevene, undtagelsesviis, tilladt sig denne lille poetiske Licenz paa den historiske Sandheds Bekostning.

*Ludvigslund, S. 27. Saaledes betegnede Forfatteren oftere Trolleborg, efter dette Slots ædle Besidder, Greve Ludvig Reventlov.

4. Alperne, S. 36. Dette og de fem paafølgende Riimbreve ere skrevne paa Forf.s første udenlandske Reise i 1789—90.

5. Patriotisme, S. 56. Er i den ældre Udgave optaget iblandt „Blandede Digte.“

*Carls, S. 56. Carl Gustav opholdt sig i Korsøer under Slaget ved Nyborg, i 1659.

6. Afslaget, S. 63. Tidligere iblandt den ældre Udgaves „Lyriske Digte.“

7. Til G. Becker, S. 66. Velvilligen meddeelt Udgiveren og hidtil utrykt.

8. Stambogen, S. 79.

*„Søn, som fyldte tvende Aar“, S. 81. Forf.s endnu levende ældste Søn, Carl, Præst i Bern.

*„Rose, visnet paa Louises Bryst,“ S. 82. Findes endnu iblandt Forf.s efterladte Reliquier.

9. Vers for Prosa, S. 91.

„Director-Navn“. Ved Justitsraad Bugge modtog Forf. den første Underretning om hans Udnævnelse til Theaterdirecteur.

10. Rom og Paris, S. 118. Forf. forlod i Sommeren 1803 Paris, for at bringe sin ældste Søn til Bern, og derpaa at reise til Rom, i Selskab med sin Ven, Gjerlew (død

Digitized by Google

for faa Dage siden, som dansk Generalconsul i Christiania); men, efter at være kommen over Mailand til Florenz, og derfra at være reist videre med sin Ven, Grev A. Moltke, vendte han i Nærheden af Rom pludselig tilbage til Paris, paa Efterretningen om, at hans elskede Kone, Fanny, var bleven syg. Da dette var anden Gang, at Digterens længselsfulde Forventning efter at komme til Rom blev skuffet (thi i 1793 vendte han ligeledes tilbage fra Florenz, paa Efterretningen om hans første Kones Sygdom), saa forklares derved saameget mere Stemningen, hvori dette Riimbrev, samt de tvende paafølgende: Tilbagegangen over Rubicon, S. 123, og Romerering, S. 132, ere skrevne. I et Brev til Gjerlew, fra Bologna i October 1803, skriver Baggesen: „I min Stjerne staaer skrevet: Kom aldrig „til Rom! Og dog har jeg passeret Tiberen did og Rubi„con tilbage. Det har gjældet mere end eengang for mig i Livet: „at være Mand; men aldrig var jeg det maaskee kraftigere, end „i det Øieblik, jeg med Soracte for Øiet, og Tiberen under „mig, henrevet af alle de mod Syden stedse stigende Fortryllelser, „rev mig løs af min Moltkes Arme, for at vende tilbage, og „reise alene Dag og Nat, uden Kappe og næsten i Sommerklæder, „over Apenninerne fra Foligno herhid“ (Bologna), „opgivende „Tanken for evig, nogensinde at see Verdens egentlige Hovedstad. „Men Følelsen over, at have handlet nordisk, trøster mig over „Tabet af alle Sydens Herligheder. Rom har Sydlinger kunnet „bygge; dens Helligdomme har en Sydling kunnet male, men hvad „jeg har gjort, kan kun en Cimbrer gjøre. Mine Forfædre „reve Capitolium ned; jeg vendte dets Ruiner Ryggen.“

11. Satansengelen, S. 149. Under Forf.s Ophold i Paris, 1802—1806, var den derværende danske Minister, Generalmajor v. Walterstorf, ikke alene hans Velynder og ved flere Leiligheder hans Protector, men tillige hans fortrolige Ven.

Digitized by Google

12. Forespørgselen, S. 170. Da Forf. vendte tilbage til Kjøbenhavn i 1806, og der var i Begreb med at udgive sine „Skjemtsomme Riimbreve“, skrev han, med Hensyn til Udgaven af disse, hiint Riimbrev til Danmarks store Jurist, som var hans personlige Ven.

13. Min Skygge, S. 173. Dette Riimbrevs Tone staaer i Samklang med den Stemning, hvori Digteren samtidigen skrev sin „Gjengangere“, der meddeles i det Paafølgende.

14. Afskeds-Rosen, S. 188. Denne poetiske Epistel fra Digteren, da han i 1807 paany forlod sit Fædreland, er i den ældre Udgave optagen iblandt de „Lyriske Digte“; men Forf. har selv udgivet dette Digt i 1814 som en poetisk Epistel.

15. Runen, S. 190. Dette Riimbrev bliver først forstaaeligt ved flere af Forf.s Arbeider i det tydske Sprog, navnligen ved hans „Klingklingelalmanak“ og „vollendeter Faust“, som polemiserede imod den skjønne Litteraturs og det politiske Livs daværende Tilstand og Retning i Tydskland.

* „Underhornets Herlighed“, S. 192. See Noten paa Side 295.

16. Vor Frues Fald, S. 203. Den her meddeelte versificerede Afskrift af Digteren Oehlenschlägers fortræffelige, gamle Faders Brev er en i Sandhed paafaldende tro „Riim-Copie“ af Originalen.

*Svogeren, S. 208: Physikeren H. C. Ørsted.

17. Veddeløbet i det Lave, S. 211. Digteren Oehlenschlägers til B. skrevne Riimbrev (som endnu forefindes in originali iblandt B.s efterladte Papirer) vidner unegteligen om, at Forf. til Riimbrevene og de poetiske Epistler var ved samme fuldkommen berettiget til at bestyrkes i sin Formening, at det just ei er at løbe til, at gjøre Jens Baggesenske Bagateller,

Digitized by Google

i „lette Vers, saasnart man vil“, samt berettiget til at give det Raad: „Bliv ved at være stor; men vov Dig sjelden til det Mindre.“

18. Havfrusukket, S. 254. Knud Vidfadmes Hjemvee, S. 256 og Knud Vidfadmes Svanesang, S. 259, ere i den ældre Udgave optagne iblandt de lyriske Digte, men henhøre rigtigere til de poetiske Epistler, hvoriblandt Forf. ogsaa selv har optaget det førstnævnte Digt.

19. Den danske Matros eller Flaskebrevet, S. 264.

*„Möster“ eller Moxterøen N. for Stavanger Fjord ved den Norske Kyst.

20. Knud Vidfadmes Endeligt, S. 285. Dette Digt, hvis Begyndelse mangler, er forefundet iblandt Digterens efterladte Papirer og optaget i den ældre Udgave iblandt de „senere samlede Digte af blandet Indhold.“

21. Den portative Himmel, S. 291. Dette Riimbrev er skrevet paa en af Forf.s Reiser igjennem Tydskland, ved en ham af Hendes Høihed, Prindsesse Wilhelmine af Würtemberg, foræret Reisepult.

*„Homer“, S. 296. Digteren J. H. Voß, der var bleven Professor i Heidelberg.

*„Skyndebrev“, S. 301. Istedetfor det fremmede Ord: Depeche.

☞ Alle Noterne under Texten ere af Forfatteren.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Jens Baggesens

danske Værker.

Anden Udgave.

Ved

August Baggesen.

Sjette Bind.

Kjøbenhavn.
Forlagt af Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.
Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.
1845.

Digitized by Google

Digitized by Google

Poetiske Skrifter.

Sjette Deel.

Skjemtsomme Riimbreve

og

Poetiske Epistler.

Anden Samling.

Digitized by Google

Digitized by Google

Indhold.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Skjemtsomme Riimbreve

og

Poetiske Epistler.

Digitized by Google

Digitized by Google

Anden Samling.

1812—1823.

Den danske Naso i det tydske Tomi.

Til Professor Oluffsen i Kjøbenhavn.

Kiel, 1812.

Sex Uger — naar jeg seer tilbage
Paa hvad jeg i den Tid har gjort,
Sex grønlandskkorte Vinterdage,
Og, naar jeg mig erindrer Smaat og Stort
Af Kieler=Tidsfordriv, sex lange — Evigheder —
(Saa lange, at, i gabende Copie
Af samme, Carstens strenge Theorie
Om Euphonie
Et Gab imellem E=erne tilsteder)
Sex, syv og fyrretive Døgn og fleer
Jeg i min danske Skriv=Kalender seer,
Som sande Livs og Levnets=Burehuller,
Antegnede med store Blyants=Nuller —
(Jeg siger: Burehuller, ligefrem,
Fordi man pleier meest at skamme sig ved dem —
Og blyant=tegnede, fordi paa Trækket
Jeg ei gad spilde Pennen eller Blækket)

Digitized by Google

Een Dag i Kjøbenhavn var mere værd —
Hvad siger jeg? i mangen Kant af Staden
Især i skjønne Kronprindsesse-Gaden,
Een Time blot, end alle disses Færd.
Den ene gik saa længe paa den anden,
I Sorg og Sygdom og Fortred,
At jeg omsider, reent af Kjede kjed,
Gik ikke meer, som fordum, fra Forstanden —
(Gud give, jeg end kunde det, min Ven!
Hvor lykkelig er den, som gaaer fra den!)
Jeg gik ei selv, som ellers før, igjen;
Nei! men jeg gik, som gaaer i Graven hver en Anden,
I Skuddermudder, og tilsidst i Staae;
Ei blot min Tankes og mit Hjertes Klokke,
Men Skrogets selv holdt op at slaae;
Jeg lytted' til mig selv, om hist og her jeg ikke
Dog skulde mærke Noget pikke,
Hvis ei som Liv, saa dog som Tegn derpaa —
Omsonst! jeg hørte knap paa Hosesokke
Et lille Gjenfærd af et Ønske gaae.

Saa døde jeg i Kiel — hvor Alting snorker
Alt hvad det evner og formaaer og aarker,
Paa Tydsk, saa høit, at Søvnens Skraal og Skrig
Hver anden Død vist havde vakt end mig,
Der ikke blot er død, men døv og dum og doven,
Og som jeg har beskrevet mig foroven.

Trods denne dovne, dumme, døve Død
I Hersomsgravens kolde Skjød,
En Tanke paa min Oluffen tilbage
Og paa hans elskelige hulde Mage,

Digitized by Google

Paa hvad jeg ei fra dem at skille veed:
Punsch, holbergsk Vittighed og Julekage,
Samt alskens huuslige Lyksalighed,
Igjennemfoer i Morges her min Dvale
Saa levende, saa liig et Hjertesting,
At jeg af Leiet opfoer i et Spring,
Greb Pennen — dypped' den — og, Sving i Sving,
Mig øved' i, Bogstaver først at male —
Saa Stavelser — saa Sammenskrift — saa meer —
For endelig at faae mit kielske Mudder
Bragt paa Papiret i en skriftlig Sludder,
Saa jydsk, om ikke sjællandsk, som du seer.
Thi hvad jeg meest har glemt, af hvad i Live
Jeg havde lært, er noget nær — at skrive;
Min yngste Søn, som fylder otte Aar,
Skjøndt han det ei har lært, mig overgaaer —
Jeg ønskte hjertelig i Purkens Sted at være,
For lettere den Ting igjen at lære;
Men jeg har fyrretive fleer end han,
Og frygter, det gaaer ikke længer an,
At bringe det til Stiil, som kunde vorde taalet
I Modersmaalet.

Du seer og føler, hvor jeg piner mig,
Sørgmodig=lattermild og vranten=overgiven,
For, i vidtsøgte Riim, at more dig
Med tvungen Lethed — med en lystig Hiven —
Og med en kort og vever Flugt paany
Ved Hjælp af lange Vinger støbt af Bly.

Saa hist Metamorphosernes Forfatter,
Hvis Synd i Rom for megen Lethed var,

Digitized by Google

Man saae (ham selv til Graad og Romerne til Latter)
Elegisk tungt at gjøre sig til Nar,
Og tvinge sig til muntre Klagebreve,
Der flæbe meer end lee, og skrante meer end leve.
Saa pryglede sig selv en Ducis i Paris
Til høi Kothurnegang paa Shak'spearsk Viis.
Saa pidsker sig en Tydsk af alle Kræfter,
Og vrænger Mund, og seer ei sjelden ud
Som En, der sig vil skjære Struben ud,
For i det Komiske, ved Hjælp af Hovedbrud
Og Brændeviin og Øl og Svineri, næst Gud,
At gjøre det vor Holberg efter.
Saa skjar et gallisk Æsel Haar og Hud
Sig af engang, samt Næse, Mund og Øre,
For sig, af Lyst til Frihed, om at gjøre,
Trods Trælnaturen, til en engelsk Stud.
Saa plager Fanden Verden i det Store,
Som i det Smaa, paa denne Jord: Man vil
Hvad egentlig man ingen Lyst har til,
Og Hullet vil bestandig Pinden bore —
Død vil man være, salig! — Dersom sligt
Er ikke morsomt (nemlig til at more)
Saa er det i det mindste latterligt —
Og virker artigt nok i Fjællehytter
Paa revolutionerede Gemytter.

Dog ak! hvad nytter mig at more reent forkeert
En Ven, der ei engang er østnet i 'en,
(Saa hedder jo paa Dansk orienteert)
Den nye tydske Morskabspoesien,
End sige, rigtig revolutionneert?

Digitized by Google

Hvi blev jeg ei Sprogmester i det Danske
Hver andensteds, end netop her,
Hvor jeg fra Jensehjemmet længer er
End fra Trudvanger Thor i Jettens Handske!
Hvad gav jeg ikke, for at kunne flye
Til Ebeltoft, til Grenaae, selv til Thy,
Fra denne kaudervelske Kræmmer-Kule,
Hvor der er Intet af det gamle Thule,
Og Intet af det nye Kjøbenhavn,
Undtagen mit utrøstelige Savn!
Hvor lykkelig var Naso mellem Geter
Mod mig blandt disse stive Mod-Poeter,
Bank-Troubadourer og Omslags-Propheter,
Hvis Aand er evig Damp af Røgtobak,
Hvis Liv er Spil, hvis Lyst er Pengesnak,
Hvis Dyd er til det Skjønne hollandsk Lede,
Og hvis Lyksalighed er holsteensk Kjede!
O! gjerne bytted' jeg med hans mit Savn!
Thi hvad var Tomis Bugt i Gru mod Kieler-Fjorden?
Og — naar man, nemlig, dog er født i Norden,
Og vant til skandinavisk Ynde vorden —
Hvad var i Skjønhed Rom mod Kjøbenhavn?

„Men — er det da saa slemt i Kiel?" udbryder
Din Studsen — „gives der da lutter Lyder?
„Er denne Lillehimmel af en By
„Bag høie Düsternbrookerklinten,
„Hvoraf du gjorde selv, i Labyrinthen,
„Ifald jeg husker ret, saa megen Ry,
„Da bleven virkelig til Punkt og Prikke
„Saa skrækkeligt et Hul, at den i Alt,
„Hvad du om Kuld og Kjede har fortalt,

Digitized by Google

„Endog vort kjære Kjøbenhavn kan stikke?
„Har man i Kiel da flere braadne Kar
„(Jeg mener forholdsviis) end her vi har?"
— Nei! langt fra! kjære Ven, aldeles ikke!
Jeg turde næsten sige: tvertimod!
I Kiel er Alting godt, og Hver for sig er god!
Hvis jeg en lille By, som Ideal af Byer,
Mig, i en Omkreds af tre fire Tusind Miil,
Vil forestille værd, at løftes op til Skyer
Af en fornuftig Mand (Triester eller Thyer)
Jeg tænker mig en By, som Kiel:
Med et Dorfgarten, Eden opad Dage,
Og med en Søndermark mod Norden uden Mage;
Med et Erindringsslot, og et Academie,
(Som, med Respect, jeg selv er Doctor i)
Hvor Aand og Hjerte sig forædler og beriger
I Omgang med en Nestor af en Kriger. *)
Med Neutoniden Pfaff, og med en Sokrates
Som Reinhold, der i Viisdom Ingen viger —
Og endelig (for reent at læsse af mit Læs
Af skyldig Roes til dette Trylle-Næs)
Hvor der er, troer jeg, færre fede Gjæs,
End smukke Koner, Frøkener og Piger.
Kiel er i Grunden en elskværdig Stad,
Og i sig selv, saa god, som nogen anden,
Hvor jeg til evig Tid og gjerne leve gad,
Hvis hun var ogsaa han, og Konen og var Manden;
Hvis Alting var deri for Resten, som det er,
I Eet og Alt, til Punkt og Prikke —
Og bare, jeg kun var der ikke.

---

*) Salig General Ewald.

Digitized by Google

At jeg nu eengang er der, det desværr'!
Er ikke Byens Skyld — uagtet Skylden
Er heller ikke min, naar jeg skal sige sandt —
Jeg mig i Byen vel, og den i mig sig fandt,
Hvis jeg kun var der; det er ikke Bylden!
Gik jeg der kun paa mine egne Been,
Jeg neppe stødte mig paa nogen af dens Steen;
Og stødte jeg mig og, det vilde lidt mig smerte.
Men ak! jeg gaaer paa sex til otte Fødder her,
Og med et i det mindste dobbelt Hjerte:
Hvad ikke her mig bløder, bløder der.
Hvis derfor denne tydske Plet af Jorden,
Een af de skjønneste herneden i vort Norden,
Beskrives som et Helved af min Pen,
Skyd Skylden ei paa Pletten, men paa den
Og paa den altfor bittre tykke Sværte,
Hvis fulde Blækhorn er mit eget Hjerte! —
De sande Kilder til vor Dadels Elv
Er' overalt, min Ven! om ei just egne Brøder,
Dog egne Bræk — hvert Spøgelse, der møder
Os paa vor Bane med et rædsomt „Skjælv!"
Vort Gjenfærd — og Enhver, som Andre støder,
Har, naar man ret seer til, hvor Saaret bløder,
Et Horn i Siden paa sig selv —
Det veed jeg alt for vel. Især med mine Læber
Man ikke let i Næstens Feil slaaer Tand,
Hvis og jeg gjennem dem at bide stræber,
Det bliver til et Kys, hvorved jeg arme Mand
(Tak skee de kjælne, svulmende, for fyldige)
Faaer Bidbet selv, som om jeg var den skyldige.
Dog jeg vil her i disse Vers,
Hvormed mit Lune bryder overtværs.

Digitized by Google

For et Par Dieblik min Kummer lidt at dysse,
Satirisk hverken bide eller kysse —
Langt mindre (som en gammel Formand i
Den brevelige Poesie)
Pathetisk klage mig, og flæbe.
Naar man i Sammenskrift, etcetera,
Som jeg, igjen begynde maa forfra,
Er Elegien ei hvad man bør efterstræbe;
Jeg meer end nok desuden klaget har
Til Tid og Sted, da jeg lyksalig var.

Viid altsaa, kjære Ven! for lidt at bøde
Paa hvad der kunde synes sørgeligt
I den Omstændighed, at her, som sagt, jeg døde:
At denne Død og blev mit Endeligt —
At Skjebnen, som tilforn mig pleied' at fixere,
Sig her i Kiel har viist som ærlig Ven,
Og at jeg aldrigen behøver mere,
Som ellers fordum, at døe om igjen —
Viid, at jeg virkelig ei længer lever;
Endskjøndt jeg under Jorden gjør et Hop;
Imens et Gjenfærd af min Længsel svæver
I denne tvungne Spøg af Muldet op,
For dig og dine smukt at lade vide,
Jeg tænker paa Jer, selv i Gravens Skjød,
Og elsker Jer, i Tide, som Utide,
Ei blot i Live, men endogsaa død.

At jeg er død, bør ikke Jer fortryde,
Skjøndt Sancho holdt det for den største Lyde,
Og fandt det den utvætteligste Skam,
Hvis nogensinde sligt blev sagt om ham;

Digitized by Google

Men Sancho var, hans Klygt og Vid for Resten
I al Respect, hans Dømmekraft til Trods,
Hvori han slog Spar To til Doctoren og Præsten,
I Grunden dog en høist uphilosophisk Klods,
Der vidste neppe meer, hvad Liv og Død betyder,
End andre spanske eller danske Jyder.

Jeg haaber, at min Død vil ikke blive seet
Med Haand for Øine blot paa hans Autoritet,
Som om det var det værste Stød i Livet
Mig havde kunnet bleven givet.
Hvem der i Lykkens Spil, som jeg, er bleven Beet,
Ham kommer Liv og Død saa godt som ud paa Eet.
Ret levende jeg har desuden aldrig været:
Naar rigtig jeg mig tænker om,
Mit Liv var allerede halv fortæret,
Da jeg den første Gang til Verden kom.
Det næsten alt var ude med mig Stakkel,
Før det begyndte — jeg blev døbt til Nød —
Fik siden meget Vand og lidet Brød —
Og endelig, som ved et Slags Mirakkel,
Et Navn, hvorved jeg tidt bli'er bleg og rød,
Fordi jeg gode Venner seer forlegne
Med det og mig paa Poesiens Vegne.
Jeg meget lidt af Livets Goder nød,
Endskjøndt min Nøisomhed var disse værdig;
Formodentlig — da Skjebnen er retfærdig —
Jeg levet har for høit, før jeg blev fød.

Hvis det er Faldet, takker jeg vor Herre,
At jeg har ganske glemt mit Forlivs Herlighed:
Slemt gaaer det; men det gik dog endnu værre,

Digitized by Google

Hvis jeg erindred' mine Himmelsjed.
Skjøndt Klopstocks arme Djævel opad Dage
Jeg ligner i Melancholie,
Han mere dog, end jeg, var at beklage;
Thi Mindet af hans Englemaskepi
Forsviinte ham i det uendelige
Hans Gergesenersvineri —
Det kan jeg arme Djævel ikke sige.
Vel slog jeg nyssens paa et Sted,
Og paa en Tid, da jeg var, saa at sige,
Lyksalig mellem andre mine Lige;
Men, Gud skee Tak! der var dog Maade med.
Vel kom jeg her og der i Maskepi med Engle,
Saa godt, som hiin, og andre Helvedbengle;
Men — altid maatte jeg paa Nippet bort,
Og Maskepiet varede kun kort —
Saa kort, at, hvis fra Tid til Tid en Strimmel
Af Salighed fortryllede mit Syn,
Jeg den ei meer erindrer, som en Himmel,
Men som et Lyn —
Den Forskjel er paa mig og nysbemeldte Fanden,
Hvis ellers der er ingen anden.

Men apropos om Fanden og om mig!
Det Træk, hvori jeg meest er arme Djævlen liig
(Et Træk, som faaer mig selv i Graven til at skjælve)
Mig synes det, som her jeg viser dig:
Jeg snakker, nemlig, alt for meget om mig selv—
Det mener noget nær, og siger vel iblandt
Enhver, der skuer ei blot egne Dyder,
Men Andres Lyder
Lidt grandt;

Digitized by Google

Og det er udentvivl og sandt!
Jeg har i hvad jeg tænker, taler, skriver,
Og selv i hvad man hidtil trykt har seet
Af min poetiske Meddelings-Iver,
For megen Subjectivitet.
Det Musiske, det Phoebosapollonlige,
Det Ideale, som i hvert et Himmel-Træk
Bør ligne Rummets Bjerg og Tidens Bæk,
Hos mig seer ud som bare Pen og Blæk
Paa Skriverbordet af det blot Personlige —
Isteden for at tabe mig i Alt,
Ved at omslaae mig Kappen af det Hele,
Jeg trækker det til mig, som dog er kun en Pjalt,
En Traad, et Fnug, blandt Verdens andre Dele.
Isteden for at groe paa Kjæmpelivets Rod,
Udbredende min Top blandt Underlivets Ege,
Jeg dandser paa min egen lille Fod,
I overgivne Børnelege —
Hvorved naturligviis min Snak og Sang,
Naar jeg vil gode Venner gotte,
Bli'er mindre liig Allivets Orgelklang,
End Snurrelyden af en Rumlepotte;
Jeg er (især i Brev-Riim) det er vist,
Vel meget Jens, om ei just Egoist —
(Thi Jeg og Jens er dog, som Speil og Ramme
Vel sammenhængende, men — ei det samme)
Som sagt, jeg ligner Satanas heri,
Og er for Selvhed ikke ganske fri,
Desværre!
Dog — da min subjective Snaksomhed
Ei nogen anden Djævel gjør Fortræd,
Men kun mig selv ret lystig river ned

Digitized by Google

(Jeg aldrig gjør mig tyk, det veed vor Herre!)
Saa haaber jeg, at baade han og du
Tilgiver mig et Apropos endnu —
Saameget meer, da det, ved Bladet om at vende,
Paa dette lange Brev gjør Ende.
Det lyder nemlig saa: Min Aands lusslidte Frak
(Jeg mener den nærværende treklovrige:
Min Krop, min Sjæl og alt det Øvrige)
Er her i Kiel ei værd en Priis Tobak.
Hvis jeg min Skjebne kunde paa Gebærden
Aldeles troe, naar den mig sagde: „Ven!
Giv mig den hele Herlighed igjen!“
Jeg svarte med et Smiil: „Høibaarneste! der er den!“
Jeg agter den saa lidt, som hele Verden;
Man veed, hvor lidt jeg agter den.

Min Oluffen! Mon dette Riimforsøg,
Alvorligen at pine mig til Spøg,
Som man saa tidt i gamle Dage
Mig saae ret løierlig til Sorg mig plage,
Ei vil — naar her du seer min spildte Sved,
Og Blodet selv, som mig i Panden flyder —
I det jeg, af en evig Snue kjed,
Med convulsivisk Voldsomhed
Mit komiske Talents den lange Næse snyder —
Opvække din Medlidenhed?
Og røre dig, til Pen i Haand at tage,
For, i en lille venlig Passiar
Til den forkjælede Knud Sjællandsfa'er
At feile deels og deels at age?
Lad see! det kommer an derpaa!
Jeg Brevet, som det eengang er, la'er gaae.

Digitized by Google

Efterskrift.

Hils vor Frue Lotte med et Kys paa Munden
Fra Baggehunden!
Hils med et Haandtryk, hvis du møder ham,
Vor gamle Pram!
Hils med et Kys paa Haanden hver en Frue,
Vi begge hue!
Men hils især med meer, end alle Kys,
Din egen — Tys!

Digitized by Google

Nytaarsmødet.

Til General-Krigscommissair Astrup,

paa Aarets, hans Kones, og hans Søns Fødselsdag.

Andersskov, 1813.

Naar jeg lidt dybt paa det, jeg sidder i —
Jeg sidder nemlig midt i Poesie
Til over Ørerne — min Broder Haagen! grunder,
Der maa dog, troer jeg, stikke Noget under
Den Ting, man kalder Sympathie —
Thi neppe havde jeg faaet Nytaarsønsket færdigt
Til min Familie, som lever slet i Kiel,
Og et begyndt til din, som Lykkens Smiil
Dog skjenked', Gud skee Lov! et Lod lidt mere værdigt,
Før, i det samme, som jeg saae mig om,
Din Tjener mig imøde kom
Med dit,
Hvoraf jeg klarligen kan see, forstaae og rime,
Dit Hjerte slog for mig i een og samme Time
Med Ønskeslag i Sort paa Hvidt,
Som slog for dig i samme Takten mit.
For nu, min gode Ven! i samme Takt at blive,
Jeg i de samme Riim og samme Vers
Paa langs og tværs
Det Ønske, du mig gav, dig vil tilbage give —
Forstaae mig vel, beholdende for mig
Hvad jeg ei ganske kan gjengive dig.

Den Nytaars-Karpe jeg dig har at byde
Til Gjengjæld for din Digtersnaps idag,
Lad dig, min Ven! som tørre Jyde,

Digitized by Google

Paa denne Trillingfestdag ei fortryde!
Bliv ei for flau derved! til Takke tag!
Den være som den vil, i Hippokrenes Kilde
Jeg fiskede den op i Aar;
Gud skjenke dig, hvad jeg mig selv og ønske vilde,
Herneden, ak! men hvad jeg neppe naaer —
Den bedste Lar, som Livet har at byde,
En heel Snees Aar saa vever, som i Dag,
Den: intet Skridt i Verden at fortryde —
Og hvis — at glemme det i Favnetag!

Jeg Intet veed hertil at lægge —
Kun, som Postscriptum, nok en lille Bid:

I fordums, som i vores Tid,
Der fandtes inden de Jerusalemske Vægge —
(Jeg kalder Hellig Anders Konge-Hjem
Det danske nye Jerusalem,
Da i en Rad af Aar, saavidt jeg hører,
Det ikke christne Konger meer tilhører,
Men kongelige Jøder ligefrem;
Tilgiv, hvis her jeg tæller dig blandt dem,
For Successionens Skyld — desværre!
Vi er' vel alle Konger for vor Herre)
Der fandtes, siger jeg, hvad findes her endnu,
Varmt inden Vægge
En vis Person,
Benævnt den rige Salomon,
Den gyldne Lykkes store Kjælebægge —
Det veed du; men hvad du vel neppe veed,
Derom jeg nu vil give dig Besked:

Digitized by Google

Mig forestaaer i Aar en gylden Lykke —
Hvo veed, om jeg dog ei tilsidst opnaaer
Hvad du mig ønsket har i dette Stykke?
I Morges tidlig, Kjære! som jeg gaaer,
I Mørke halv endnu, min Gang til anden Gangen,
I min Uskyldighed, paa Trængselens Forlangen —
Om hvilken Gang jeg det kun sige vil,
At Kongen selv maa stundom gaae dertil,
Hvis ei til den, saa til en anden —
En Dør sig aabner — og, med kruset Haar om Panden,
Og kruset Duun paa Hagen, i en Frak,
Med vevert Øie, krum og fiin i Næsen,
Udtræder et belevent artigt Væsen,
Mig bydende, med Smiil, en Priis Tobak
Af Erikssens, hvorefter jeg er kræsen —
Og som i Forgemakket der
Min Kræsenhed blev dobbelt kjær —
Med Smiil — o! hvilket Smiil! — som det af Josephs Fader,
Da han i Labans Pebringe*) paa Luur
Til Jomfru Rachel gjorde Cour —
Med de Kong David egne milde Lader,
Naar foran Arken, i de hellige Parader,
Han dandsede paa Sions Gader —
Og sigende: (jeg kunde fælde Graad
Af Glæde) „Herr Justice-Raad!
Et glædeligt Nyt-Aar!“ — „Iligemaade!“
Var Alt, hvad jeg i største Hast formaaede
At svare den mig huldt lykønskende Person,
Der ingen anden var, imellem disse Bægge,
End høistbemeldte Lykkens Kjæledægge,

*) Et fordums Annex til Anderskov.

Digitized by Google

Din Eftermand paa Thronen, den Patron,
Som ei blot Slagelses og Slottets Skjalde,
Men alle Bønderne her rundt i Egnen kalde
Kong Salomon.

O! ter beata matutina hora!
Mig hilste Lykken selv! dens Yndling bød
Mig et lyksaligt Nytaar før min Død!
Guld fik i Mund til mig for første Gang Aurora!
Mindst havde jeg, før Solen brød,
Mig ventet sligt et dobbelt Glædesstød;
Jeg trodser nu herefter Frue Pandora.
Bespiist i Aftes af din Kones røde Grød,
Beskjenket af dig selv, beruust af Yndigheder,
„Som den maa være blind, der ei kan see hos Eder“
Lykønskt af Salomon, misundt af Povl og Peder —
Hvor skulde jeg, med slig en Stjerne fød,
Herefter kunne lide Nød
For det, hvorom den hele Verden beder?
Jeg sidder alt, i Tanker, rosenrød,
Pluskjævet — af en mager Digterstængel
Forvandlet til en fuldtudsprungen Engel,
Fuld af Medlidenhed med Næstens Nød —
(Jeg mener Længslen efter Vand og Brød
Paa tørt Papiir) — og dypper ned min Finger
I Noget, som du hører nok, der klinger —
Liig salig Lazarus i Abrams Skjød.

Digitized by Google

Tilegnelse.

Fortsættelse af: da jeg var lille.

Til Etatsraad G. H. Olsen.

Andersskov, den 15 Febr. 1813.

Der var en Tid, da jeg var meget lille,
  Da jeg i Sløikjol paa en Kaalstok reed,
Mens ofte løbsk foran mig løb en Trille
  Til Skræk for Kjøkkenhavens Ertebed —
Da Taarnborgs Bredde var mig fjerne Kyster,
  Og Halskovs Lygte*) var mig Jordens Pol;
Og jeg „Kom fremmed“ legte med min Søster
  I samme Værelse fra Stol til Stol —
Da vi gik samme Vei, paa Gaasestien,
  Bag efter Gjæslingerne Par og Par;
Og tog os vel i Agt for Elling-Lien,**)
  Og Randen af det sænkte Bryggerkar —
Da jeg til heldig Fangst var tidt paa Rippen,
  Med Faldehat, paa Sommerfuglejagt;
Og ofte fik en Smule Salt paa Tippen
  Af mangen deilig Spurv og Svale lagt —
Da mig min fromme Moder lærte stave
  Guds Ord med en beundret Pegepind;
Og, trods min Andagt, jeg blev reent af Lave,
  Naar i det samme Kringlemoer kom ind —

*) Fyret paa Pynten udenfor Korsøer.

**) Handelen dengang paa Norge har udentvivl bragt denne Benævnelse paa den Deel af Fæstningsgravene, Ellingerne pladskede i, til min Fødeby.

Digitized by Google

Da mig i Verden Intet syntes være
Saa skjønt og lysteligt at skue til,
Som paa sin Qvist en gylden Sommerpære,
Og Snittets Guld paa Brokmans Huuspostil —
Da Synden vel, og Døden noget kyste
Mig i min Uskylds ellers trygge Ro;
Men Djævlen, for hvis mørke Magt jeg gyste,
Forstyrrede den meer, end begge to —
Der var en Tid (jeg mig i Dag den minder)
Jeg var, blandt Blomsterne paa Livets Eng,
Naar jeg mig husker om og ret besinder,
En meget ung og meget lille Dreng.

„Naar," spørger du, min Olsen! der kun kjender,
(Skjøndt maaskee meer, end mangen gammel Ven)
Imens jeg surr fra Huus til Hove render,
Gjengangeren af salig Baggesen —
Der, skjøndt af ingen Baand du seer mig broget,
Og kun mit eget Kors mig bære seer,
Som Mand, og Ridder selv, af Dannersproget,
Mig hilser fremfor mangen Povl og Peer —
Du, som kun et Par Gange hos de Store,
Hos dig lidt meer, og aldrig hos de Smaa,
Med Miner, som vel neppe kunde more,
Mit høie Livs velbaarne Gjenfærd saae
Justitsraadsat og tavs, professorstille,
Med Doctorskoe og Provstestrømper paa,
Og med et taaget Blik, skjøndt uden Brille,
Sortklædt og sørgelig fra Top til Taa —
„Naar var den Tid, da jeg var glad og lille?"
(Thi du vil sikkert ikke spørge: „hvor?"
Du veed, hvor min parnassiske Pernille,

Digitized by Google

Riimbrevenes og Emmas Moder, boer)
„Naar var den Tid, da Baggesen var liden?“
Den var, saavidt jeg husker, veed og troer:
Aar Syttenhundred og Halvfjerds — og siden;
Den var Aar Attenhundred — og i Fjor;
Den var i Gaar — den er — og, paa min Ære!
Særdeles mellem Engle ved dit Bord,
Den være kan endnu, naar det skal være;
Thi jeg er aldrig bléven meget stor.
Jeg er, min Ven! bestandig meget lille;
Jeg er bestandig Barn og meget ung;
Og hvis og stundom mine Taarer trille,
Naar Livets Byrde falder mig for tung,
De falde dog, som Skyens Draabepile
Blandt Solens, under Diets Bue ned,
Og verle Kummerens og Glædens Smile,
Som Barnets Graad, med et Slags Munterhed.

Jeg leger end „Kom fremmed“ her paa Jorden
Med hver en lille paradisisk Lyst —
Jeg trykker end hver Engel i vort Norden,
Som om det var min Søster, til mit Bryst —
Jeg gaaer endnu, med lette Sving af Hatten,
I mangen Eng paa Sommerfuglejagt —
Og lurer ofte paa en Spurv, som Katten
Paa Musen, med lidt Salt, og megen Agt —
Jeg venter uophørlig end paa Dratten
Af Sommerpæren, og paa Svalens Fangst —
Og er endnu, som før, især om Natten,
Naar det er mørkt, for Spøgelser lidt angst;
Kun med den Forskjel: at de søde Glutter
Mig ere nu, hvad Sommerfugle var —

Digitized by Google

Og at mig nu er' blevne store Putter,
Hvad paa min Gaasesti gik Par og Par —
At nu er' knipske Muser og Chariter
For Saltet i min Stræben, i min Aands,
Hvad dengang var, paa Plankeværk og Gitter,
Ustandselige Stjerte for min Haands —
At nu er' lutter Sole, hvad deroppe
Jeg kun som lyse Prikker tindre saae —
Og nu en næsten uregjerlig Hoppe
Den grønne Kaalstok, der gik tidt i Staae —
At nu mig er lidt Vand og Brød med Ære,
Her i mit Hjem, i Fredens trygge Læ,
Hvad da mig var den gule Sommerpære,
Der hang mig alt for høit i Livets Træ —
At nu mig er en let uskyldig Vævlen
For Evigheden, for engang at faae
Parnassets Poge til at holde Kævlen,
Og mig, som lille Barn, at lade staae,
Hvad dengang var mig en uskyldig Spillen
Med Spindekonens Æbles vevre Snurr,
Med Toppens Springedands og Tridsens Trillen
Og Rumlepottens løierlige Knurr —
At nu, hvad dengang var mig Jule-Kage,
Er det: at være glad og vel tilfreds,
Som du, ved Siden af en elsket Mage,
Min Olsen! i en hjemlig Englekreds.
Paa denne Forskjel nær — som er fast ingen,
Naar man begynder Livet at forstaae,
Og seer en Smule mere dybt i Tingen —
Er jeg det samme lille Barn, som saa.
Riis faaer jeg og endnu — og Bussemanden
Er: Frygt for Ormen i mit Rikajon;

Digitized by Google

Og, hvad mig dengang Synden, Døden, Fanden,
  Gjæld — Kieler-Omslag — og Napoleon.
Jeg er med Alt, hvad her mig krøller Panden,
  Et Barn i Kjøbenhavn endnu, som før;
Og, troe mig, trods Fornuften og Forstanden,
  Et større selv end fordum i Korsøer.
Jeg er det ikke blot i hvad jeg skriver
  Her, paa min Fødselsdag, til dig og Fleer;
Men bliver det, nu jeg lidt gammel bliver,
  Pudseerlig nok, bestandig meer og meer.
Vil du, min Ven! for Børnene, som leve,
  Ja selv for deres Børn Beviis derpaa,
Læs følgende da jeg var Lille-Breve,
  Blandt hvilke dette skal i Spidsen staae —
Hvis du, hvem alle Livets Huldgudinder
  Indvied' i Apollos Chores Dands,
Den egne Muses Smiil dem værde finder,
  Forsmaae de glade hver en mindre Krands.

Digitized by Google

Elleskovs Mysterier.

Til Frue Conferentsraadinde Brun.

Med en Afskrift af de syv følgende Breve.

Kjøbenhavn, 1814.

„Hvilken Najas tør sin Skaal vel gyde
„Ned i Helikoniaders Elv?
„Hvilket Blomst tør Engens Hyrde byde
„Blomsterbreddens Dronning, Flora selv?
„Hvilken Sang tør Dalens Digter stamme
„Alpebardernes Egeria?
„Hvilken Tone har min Cithars Gamme
„Værdig Harpens Polyhymnia?
„Ingen! — Bækken standser, Rosen blegner,
„Skjalden tier, lyttende til Dig!
„Ned for Alt'ret i Din Lund jeg segner:
„Hvad jeg byder, selv Du skjenkte mig."

Saa for atten Aar jeg mig kan minde
Bæved' tvivlsom alt mit Digtermod,
Nogen Gave værdig min Veninde
Mellem mine Sangforsøg at finde —
Og jeg gav den søde Sangerinde
Syngespillet Erik Eiegod.

O! men, Hulde! hvad skal dennesinde
Musen byde Dig af nye Forsøg,
Danmarks Sprog en værdig Krands at binde
Af sit Lunes Alvor eller Spøg?
Hvad er af det sidste, jeg har levet
I de sjeldne Livets søde Blun,

Drømt og digtet, sjunget eller skrevet,
Værdigt Musen Frederikke Brun?
Atten Aar er Digt'ren ældre blevet,
Ingen Roser, som i Sangens Vaar
Danmarks Piger flettede' om hans Lokker,
Ak! men Vinterliliernes Flokker
Krandse hyppig alt hans brune Haar;
Og af Roserne fra hine Dage,
Meer, end alle Laurbærkroners Bram,
Dyrebare Kjærlighed og ham,
Ere nu kun Tornene tilbage.

Ligemeget! Torne selv, hvis Stik,
Medens vore Fingerspidser bløde,
Minde om de duftende, de røde,
Nektarfulde, friske, kjælne, søde
Salighedens Smiil og Himlens Blik,
Vi paa Livets første Bane nøde,
Hvergang Længsel imod Længsel gik —
Og hvert Ryn, som qvalt paa Munden døde,
I et Suk sin søgte Mage fik —
Hver Gang Læbe Læbe kom imøde
Med Uskyldighedens Trylledrik,
Og i Elskovs Rosenmorgenrøde
Jeg til hende heldet, hun til mig,
Tvende Duggens klare Perler liig,
Aand i Aand vi begge sammenfløde —
Disse Rosers Torne, saare sødt,
Trods hvert Sting af dyb veemodig Smerte,
Hvert et evigungt uskyldigt Hjerte,
Som for Livets Liv er ikke dødt.

Digitized by Google

Altsaa, trods det gamle Sprog af Tode,*)
Trods min Alder og min Stand,
Som i denne Pakke la'er formode
Klagesang og Læredigt og Ode,
(Hvad man af en sat alvorlig Mand,
Som en Prøve paa hans sidste Mode,
Rimelig i Riim end vente kan)
Trods vor Verdens Stemning nuomstunder,
Trods den Cours, jeg selv og sukker under,
Evig unge Sangerske velan!
Sender jeg Dem denne lille Pakke
Fuld af overgiven Ungdomsskjerts
I lidt meer end læselige Vers.
Tag med, hvad jeg Arme har, til Takke!
For imidlertid at vie Dem ind
I mit Lunes egentlige Mening
Med mit Giftermaal og nye Forening,
Kort: med hele Pakkens Sands og Sind,
Maa jeg Dem i Korthed først berette
Fristelsen til dette Rimeri,
Det historisk grundede deri,
Skjemtets ramme Alvor, nemlig dette:

For omtrent halvandet Aar,
(O! det er mig, som det var i Gaar)
Kom jeg, ene, som jeg gaaer og staaer,
Med mit lille Hul i Hagen,
Med bemeldte Lilier i mit Haar,
Og en Støvle paa, samt Magen —
I en ludslidt Frak, (hvormed jeg gaaer

*) Hvorlænge vil Forfatteren af Ungdomsarbeiderne vedblive at være ung?

Digitized by Google

Endnu hjemme hele Formiddagen,
Endskjøndt Fløilet er af Kragen)
Med et Hjerte, som i Brystet slaaer
End for Alt, hvorefter i dets Vaar
Det var snagen —
Og med syv og fyrretyve Aar,
Ak! paa Vagen —
Paa min Reise gjennem Odins Øe
Til et Slot, paa Bredden af en Sø,
Rundt omkrandst i Aftenrødens Lue
Af Naturens grønne Herlighed,
I fortryllende Beliggenhed
Næsten som Sophienholm at skue:
„Hør, Farlille, med Forlov!“
Spørger jeg en Bonde ved sin Plov
Midt paa Marken,
„Hvad mon Gaarden hedder der bag Parken?“
Elleskov!
„Elleskov?“ Til Punkt og Prikke
Navnet paa en Herregaard,
Hvor en rig og fornem Ven, jeg ikke
Havde seet i atten Aar,
Boede med sin nye Frederikke!
Pludseligen Lyst jeg faaer,
Ham i Slottet mellem hine Bøge
At besøge,
Og — jeg gaaer.

Ved min Indgang kom imøde mig
Slottets Herre — Slottets Frue —
Herrens Datter — Fruens Søn —
Første, som hver anden af mit Kjøn,

Digitized by Google

Anden, som Frue Venus Aphrodite,
Tredde, som den yndigste Charite,
Fjerde, som Cupido, skjøn.
Mod'ren mig med milde Lader
Bød velkommen — Sønnen sprang —
Datt'ren smilte — begges Fader
Kjærlig mig om Halsen hang.
Ingen Sky vor Himmel dækked' —
Elleskovens Echo klang —
Ellemosens Frøer qvækked' —
Ellenattergalen sang.
Dette Gjensyn fulgte glade Dage,
Trods vor Østenvinds Natur,
Der os kaldte Vinteren tilbage,
Midt i Vaaren inden Slottets Muur.
Til Sophienholm jeg her fandt Mage:
Leved' flot i Sang og Viin og Kage,
Og i Alt, hvad, som De veed, kan smage
Godt en stakkels Troubadour.
Datteren, som Rimet kalder Lotte,*)
Da den Yndiges Beskedenhed,
Hvis jeg hendes Navn Dem vilde blotte,
Sikkerlig min Muse blev lidt vred —
Datteren især var, maa De vide,
Ret en Lilievand i Skjønheds Vaar:
Slank i Væxt, med lysebrune Haar,
Hals og Skuldre liliehvide,
Næsten ganske som Adelaide,
Himmel! og kun atten Aar.
Paa min sidste Reise dennesinde,

*) Det kalder hende ogsaa Line, som man vil see

Hvor, Orestes liig, jeg halv i Blinde
Jagedes omkring, min Skjebnes Rov,
Kom jeg nok engang til Elleskov —
Tanken spidset paa at vinde
Det, hvortil mit Giftermaal derinde
Gav mig egentligen Lov:
Nemlig de bekjendte Rettigheder,
Gratiers og Musers Ægteskab
Elskeren i Vers tilsteder,
Uden allermindste Tab
For den blot prosaiske Tilbeder;
Disse hver reel Gemal, som saa,
Hver Forpagter af de store, raae
Giftermaalets Brutto-Herligheder
Næsten alt for fine, lette, smaa
Frie fortryllende Fortroligheder —
Ak, som, selv blandt Digterne, kun faa
Vide ret at skjønne paa —
Sande Smuler af de Saligheder,
Der fra Kjærlighedens Himmel-Bord
Falde ned paa dette Gulv af Jord —
Og som Elskovs Engel der nedspreder,
Kaldende paa mig og paa mit Kjøns
Kyllihaner blandt vor Herres Høns:
(Nipperne til Fryd, mens Andre rutte)
„Putte! Putte! Putte! Putte!“

Meer at sige har jeg ei Behov
Til Forklaring for en Læserinde,
Der, som attisk yndig Digterinde
Høit ophøiet over al min Lov,

Digitized by Google

Musa selv — det kolde Nords Musarion —
Ak! og Moder til min Sangs Psycharion —
Selv om Gratiernes Juleleeg,
Alle Pieridernes Mysterier,
Og deslige himmelske Materier,
Uden tvivl veed meer end jeg.

Digitized by Google

Brudevielsen i Fjor.

Til Frøken Ellina v. Astrup.

Elleskov, 1813.

Min elskede — (bliv ikke bange!
I Vers, især i dem, som er lidt lange,
Der kommer tidt en Parenthes,
Hvoraf den hele Mening først kan sees) —
Min elskede, som sagt — (nei! bryd ei ud i Latter!
Hør med Taalmodighed Begyndelsen dog ud
Af Verset, som tør blive godt, vil Gud) —
Min elskede Herr Vens livsaligsøde Datter!
Tillad, at jeg paa denne Foraarsdag,
Da Skjønhed selv blev født i Deres anden Moder,
Og Elskovsguden her, den skjønneste blandt Poder,
Et Ønske bringer Dem i den mig egne Smag,
(Den muntre nemlig og den parenthetiske)
Der synes mig, naar man i Vers
Med Dit og Dat vil bryde overtvært,
Den artigste, om ei den meest poetiske!

Det Dit og Dat, min elskede — (De veed
Nu engang Resten af Titulaturen) —
Hvorom jeg vilde give Dem Beskeed,
Er netop noget af det bedste i Naturen,
Om ei det allerbedste: Kjærlighed.
Bliv nu igjen ei bange! — Kjærligheden,
Jeg taler om, er uden Fare, fri
For al Slags Heftighed og Raseri,
Ja selv for mindste Jalousie,

Digitized by Google

Og anden slem Melancholie —
Min Kjærlighed er, saa at sige, næsten
Aldeles modsat den, der kaldes saa af Præsten —
Skjøndt den er derfor ingenlunde Had;
Den nemlig ta'er med meget lidt til Takke,
Har Støvler paa, gaaer i en simpel Frakke —
Er egentlig et Barn, og bær sig ad
Ret som den lille Bro'er, naar han faaer Mad.
Skjøndt jeg er bleven stor i ydre Værten,
Indvortes er jeg bleven, som jeg var
Paa Skjødet af min Mo'er og Knæet af min Fa'er.
Men nu min elskede — (De veed nu selv) — til Texten!

Mit Ønske nemlig er paa denne Fødselsdag,
At Kjærligheden mellem os en Sag
Af noget større Vigtighed maa blive
End den, jeg her i Hast Dem kan beskrive —
Og at der virkelig maa komme noget ud
Af Brudevielsen i Fjor, hvis Følge
Jeg ikke kan og ikke vil fordølge,
Mig gjør en Smule Hovedbrud —
Thi Følgen var — at en høibaaren Junker,
Baron og Ridder, og hvad veed jeg? maaskee meer —
Med femten, sexten Ahner, eller fleer —
Der venteligen og har flere Grunker,
Og færre Koner, end jeg har — fik — om
Just ikke Ja — saa dog ei Nei — og som
Jeg ei, som sagt, min Line kan fordølge,
Mig synes en ret selsom Følge.
Jeg meget bedre lide gad,
At denne Vielse til Følge maatte have
Lidt overgivent (om just ikke reent af Lave)

Digitized by Google

Lidt snurrigt, kjælent, hvad man kalder Mad
For Maans, imellem os, kort sagt: jeg veed ei hvad.

Tidt skeer det rigtig nok, naar man skal sige Sanden,
At man bli'er viet til En, og ta'er en Anden —
Men det er Giftermaal derefter saa —
Hvad bindes blot af Præster nuomstunder,
Der spille paa Fiol, er lidt at stole paa.
Hvis sligt et verdsligt Baand kan brydes som et Straa,
Ved første Leilighed, er intet Under;
Men Baand, som bindes ved en Moders Haand,
Saa godt, som næsten af den Helligaand,
Dog burde, synes mig, en Smule længer holde,
Særdeles Frøkener, der er' lidt kolde,
Og som dem gjerne lade binde med
Den alleryderste Forsigtighed.
Jeg regnede just paa, Du Hulde,
Tak skee den overmaade store Kulde,
At Baandet, som os bandt saa kjøligt fast,
Dog i det allermindste vilde holde
Til Isen overalt i Bæltet brast.

Det være, som det vil — Baand, hede, eller kolde,
Ja løse, brustne selv, er' altid Baand!
Din Haand — (jeg siger Du til alle Mine)
Din Haand, min lille, søde, kolde Line,
Blev eengang knyttet i min Haand
Høitidelig, ved selv din Moders Ægtevien:
Gift Dig engang, ved Hjælp af Præst, med hvem Du vil!
Mig plager aldrig Jalousien —
(Der er for meget kjedsomt i'en)
Mig hører Du eengang for alle til —

Digitized by Google

I det Slags Giftermaal og Ægteskab at sige,
Der blot bestaaer i Spøg og Sang og Digt,
Og Kys paa Haand og Kys paa Mund og sligt,
Som i en Juleleg forskrækker ingen Pige —
Som ingen Klosterjomfru gjør Fortræd —
Og ingen Landsbyfrøken rødmer ved —
Og som i al Uskyldighed
Som Engle lege med hver Søndag i Guds Rige.

Mit Brudgom-Ønskes Slutning er:
Lyksalig, som livsalig vær
I denne Vaar og mange, mange flere!
Gift eller ugift hav bestandig kjær
Den Sanger, som Dig nynned' dette her,
Og som Dig snart vil nynne noget mere.

Digitized by Google

Den forgjæves Anraabelse.

Til Frue v. Astrup, paa hendes Fødselsdag.

Elleskov. Formiddag.

Tre Gange jeg i Morges anraabt har
Den yndigste blandt alle skjønne Muser
(Næst dem, som Slottet selv, hvori jeg sidder, huser)
Om en tredobbelt Evne til et Svar
Paa hvert et Himmelvink, som her min Aand beruser —
Jeg vilde nemlig svare paa det Smiil,
Som Foraarssolen skjenkte her mit Øie,
Skjøndt det, desværre, varede kun føie —
Jeg vilde svare paa din Lilles Piil,
Som traf mig her, og paa de smukke Roder,
Han har tilfælleds med sin skjønne Moder,
Naar han er ikke alt for vild —
Især jeg vilde svare paa de søde
Huusmoder-Vers af Æblegrød med Fløde,
Der raktes mig af Deres hvide Haand,
Og fast saa sødt fortryllede min Gane,
Som Deres Smiil fortryllede min Aand —
Tre Gange raabte jeg, som sagt (imod min Vane)
Paa Musen, der ved saadan Leilighed
Gemeenlig kommer, før jeg selv det veed —
Omsonst! Der ingen Muse kom! — En Stimlen
Af alle Ni jeg havde ventet mig
Paa Deres Fødselsdag, selv upaakaldt. Ved Himlen!
Ved Deres Blik og Kinder! ved hver Flig
Af dette Tørklæd' høit paa Panden bundet,
Og selv for Munden rundt om Hov'det vundet —
Ved dette Tørklæd', som er Himlens liig,

Digitized by Google

Naar Solen eller Maanen skjuler sig
Bag hvide Skyer — sligt unaturligt Under
Fortjener, at jeg ret i Mag,
(Endskjøndt jeg haster lidt hver Fødselsdag)
Paa sammes Ubegribelighed grunder.

For mig at give desto bedre Stunder,
Og Kraft til Grublen, vil jeg spise først,
Og slukke denne Morgens lange Tørst — — —
Hvem veed — maaskee naar den er slukket —
Naar jeg har først lidt Nektar drukket,
Og styrket mig med lidt Ambrosia —
Om det mig ei lidt museligt indgiver,
Hvis Musen selv og udebliver?
Der er dog meer end eet Kastalia!
Hvor fik de mange lykkelige Skjalde,
Som aldrig nogen Muse kalde,
Det ellers fra?

Digitized by Google

Den mistænkelige Tandpine.

Til Samme.

Eftermiddag.

Nu har jeg spiist og slukket Tørsten efter —
Hvorefter troer De? — Viin og Vand maaskee? —
Nei! efter hvad der styrker mine Kræfter
Som Digter og som Forsker: Dem at see.
Nu kan jeg grunde med lidt Held paa Tingen,
Hvorfor jeg trende Gange matted' mig
Med Bøn til Musen i mit Morgenskrig,
Og hvorfor trende Gange der kom ingen.
At mene, det gik til med Trolddoms Kunst,
Forbyder mig Naturens Orden —
Der Intet hændes uden Grund paa Jorden,
Og Intet skeer i Himmelen omsonst —
Især gjør Muser Intet hen i Taaget;
Med Ingenting endog de meene Noget.

Naar jeg betænker den Elskværdighed,
Som sand og skjøn, og udentil som inde,
Naar jeg seer op, naar jeg seer ned,
Til Deres Blik, i Deres Fied,
Og selv paa Deres Børn, udmærker Dem, Veninde!
Jeg kunde fristes til at troe for dennesinde:
At hvis man negted' mig til Dem lidt Poesie,
Som der var meer end kunstig Riimfrost i,
Det skeete blot af bare Jalousie.
Men det er Sluddersladder, sandt at sige!
Skinsyge fremmed er i Musers Rige;
Den findes ei hos nogen af de Ni,

Digitized by Google

Med hvem jeg har en smule Maskepi.
Maaskee de Musegjæslinger og Ællinger,
Der staae de ganske nye Poeter bi,
Derfor er' ikke ganske frie —
Men det er ogsaa lutter gamle Kjællinger,
Skeeløiede, rødnæsede, genie-
fordrukne, blinde, skjæve, lamme,
Som deres Oldemoder, Maren Amme:
For Muserne, der ned fra hine stamme,
Der lærte Jordens Børn for første Gang
Lidt Engleligheb, Kjærlighed og Sang,
Er: elske disse selv og elske Dem det samme!

Nei, søde Frue! Sagen er nok den,
At alle Ni har fundet mig uværdig
Til deres Hjælp, for med min ringe Pen
En lille Sang til Dem at gjøre færdig,
Fordi — fordi — fordi — fordi — —
Desværre! der er sikkert noget i —
Jeg noget nær har endeligen funden
Grunden
Til dette Muse-Muleri —
De holde strengere paa visse Pligter,
Og visse Rettigheder, end man troer,
For den jomfruelige Digter,
De lemmed' ind i deres Chor! —

O Kys! de rene Toners kjælne, milde,
Melodisk-klare, søde, sande Kilde!
Kun eders Druers Viin til Trylleklang
Opliver Digt'rens ellers døde Sang!
Forgjæves Liv og Aand den Sanger efterstræber,

Digitized by Google

Der ei om eders Nektarruus fik Nys;
Thi hver en Honning fra Catullers Læber
Er Dug, som paa de lykkelige klæber,
Af hulde Lesbiers Aurorakys.
O! hvis det danske Sprog, i Riim, hvis Sølvflud ruller
Med lette Vover, Bækkens Rislen liig,
Mens gjennem klare Hvirvlers Smilehuller
Hver Tankes Steen paa Bunden viser sig,
Mig lykkedes, i Kappen med Tibuller
Og med Virgiler, uden synlig Tvang
At hæve til den livelige Klang,
Vort Nord i Sydens Tonevæld tilbeder,
O søde, kjælne Kilder til min Sang,
Uskyldige! det skyldes eder!

Veninde! bringer Dem ei her paa Spor
Samvittigheden, som dog aldrig svigter?
Og mærker De nu ei, hvortil jeg sigter? —

De er, blandt alle Fruer paa vor Jord,
Den eneste, som — i det mindste her i Nord —
Har negtet Emmas og Selines Digter
Et Kys, hvorom han bad i Vers,
Det være sig for Alvor eller Skjerts.
Han bad nu rigtig nok derom just ikke mange;
Han kom med slig en Bøn alene frem
Til de Velsignede, der lignte Dem
I Skjønhed, Ynde, Vid og Sands for det Slags Sange,
Som barnlig og uskyldig Munterhed
Begavede hans kjælne Læbe med.
Men af de faa ham blev og aldrig negtet
Den lille Gunst, hvorom jeg talte nys:

Digitized by Google

Den ægte Sangbegeistring af et Kys,
Foruden hvilken han var længst forsmægtet,
Trods alle Muser, som Poet. — Han bad
Nu rigtig nok ei heller, sandt at sige,
Dem hidindtil om det Slags Englemad
Og Gudedrik i sine Vers, saa lige —
Den Bøn: „Giv mig et Kys!“ flød aldrig af hans Pen —
Men tusind Vendinger, som hver Seline fatter,
Der eengang læser gjerne Baggesen,
Dem gjentog ofte nok den Bøn, jeg ta'er igjen:
„Giv mig, Seline, tusind Kys, og atter
„Titusind paa titusind immerhen!“
De havde kunnet tidligen og silde
Den læse tydeligen, hvis De vilde,
I hver en Tøddel, hver en Prik
Til Dem i mine fordums Elegier.
Selv naar jeg taug — og naar jeg tier —
I hver min Mine, hvert mit Blik,
Min Læbe Deres Læbe kom imøde
Ved hver Bevægelse, med Nys
Om hvad jeg vilde, hvis og Ordet døde,
Før det blev døbt, og fik sit Navn. — Men tys!
Der kommer Musen! — (Ak! den fromme, søde!
Hun kommer, naar jeg taler blot derom,
De nektarsyge Læber alt imøde!)
Kom paa mit Skjød, du Sangens Engel, kom!
Siig mig, hvad jeg i Dag, og hvordan jeg skal skrive!
Du maa mig noget Engleligt indgive! —
„Til Frøken Line — til min Søster? — ikke sandt —
„Der nys i Dands dit hele Hjerte vandt?“ —
Naturligviis — men og — til hendes Moder,
Som jeg tilønsker alle Livets Goder,

Digitized by Google

Og som jeg Ønsket gjerne synge gad
Med lidt Begeistring og — jeg veed ei hvad.
„Det kan du ei!" — Det veed jeg nok, min Engel!
Men det kan du! — „Jeg ikke heller; thi —
Du veed nok selv, at der til Poesie,
Foruden Kunstens Hjælp, er nødigt lidt Genie?" —
Har jeg da intet? er jeg reent en Bengel? —
„I hendes Øine, troer jeg" — Himmel! Jord!
Saa er jeg det maaskee! — „Jeg vil dig noget sige,
(Men mellem os, og ikke mine Ord)
„Hun gjør kun lidt af dig og dine Lige;
„Hun elsker Vers maaskee, men ikke Versets Elv,
„Den arme stakkels Versemager selv,
„Naar det er ikke Hendes Mand, der baade
„Gjør Anlæg til et Paradiis,
„Og til adskilligt meer paa digterviis,
„En ægte plastisk Digter paa en Maade —
„Den eneste Poet, som Hendes Naade
„Ret hjertelig har kjær. Dig er hun ikke god,
„Det veed jeg!" — Men hvoraf (hvor isner alt mit Blod!)
Hvoraf — fortæl mig alt du søde Putte! —
Hvoraf har du det kunnet slutte?
Du troer, fordi hun negtede mig et —
„Det ogsaa vel; men ikke blot for det!
„Du veed, at hun har havt et Slør for Munden
„De otte Dage, du har været her,
„Og troer, Tandpine Skyld i den Indhylling er;
„Men jeg, imellem os, veed Grunden" —
Den være hvad den vil, er den ei smertelig,
Saa skal den inderligen glæde mig! —
„Glæd dig kun ei for tidlig! Hun misunder
„Dig ikke blot et Kys af denne søde Mund;

Digitized by Google

„Men selv at see den! er det saa et Under,
„At din Begeistring falder lidt i Blund,
„Om ikke daaner, døer — af hvad forgjæves
„Du skjuler for dig selv — af Skamfuldhed,
„Ved dagligen, isteden for at hæves,
„Saa haanligen at trykkes ned?
„Vil du indbilde mig, det ei dit Indre smerter,
„At see saa haardt mod dig det ømmeste blandt Hjerter,
„Saa grusomt haardt, at selv det foretrak
„En Krydderposes Kind- og Mund-Compresser
„For dine Læbers og dit Bliks Caresser?
„Hun ynder dig saa lidt, som din Tobak,
„Det kan du vide!“ — Muse! grumme Muse!
Du dræber mig! — „Du vil mig sige Tak
„Engang for min Advarsel! Saae du ikke
„Forleden Dag de hadefulde Blikke,
„Hun lynte dig?“ — O Muse, hendes Kuld
Er ligegyldig kun, ei hadefuld! —
„Saa elsker du da meer det ligegyldige?“ —
Gud frie os nei! — jeg veed ei hvad —
Naar galt skal være, heller hendes Had!
Jeg er og bliver, hvor det gaaer, den skyldige.
Hvi bruger jeg Tobak? hvi blev jeg ikke fød
Lidt meer elskværdig, og lidt længer før min Død?
Hvi lod jeg ikke først mig blinde,
Før jeg mig vovede saa nær,
Som her,
En umodstaaelig Dietryllerinde?
Som Tithon dog maaskee jeg blev Aurora kjær? —
„Bliv den du er!
„Alt dette la'er sig vel med Tiden finde!

Digitized by Google

„Jeg lidt igjen vil trøste dig:
„Hvad du end ei har vundet, kan du vinde." —

O siig mig, naadige Veninde!
For jeg bli'er Tithon alt for liig,
Om Musen lidt for from og venlig dennesinde,
Rørt af Medlidenhed, som sømmer en Gudinde,
Med blotte Ord har smigret mig?

Digitized by Google

Sextendedelen.

Til Jomfru C***.

Da hun i en Juleleeg havde skjenket mig Sextendedelen af hendes Hjerte.

Ellesløv.

Sextendedelen kun af en fortryllende Maaned
Skjenkte mig sildigen her i Glædernes Iil,
Ak! da mig mangen et Haar paa Hov'det alt graaned',
Yndige Pige, dit venlige lidende Smiil!
Men i de flygtige Glimt paa Livets natlige Veie,
Klart, som et Speil, for hver himmelsk Gestalt,
Samled' mit Øie dog nok det sjeldne Værd af dit Eie,
For at misunde den Mand, du vil skjenke det alt.
Sextendedelen i Spøg du skjenkte mig kun af dit Hjerte;
Men af en Himmel, i Skjemt selv, er en Sextendedeel
Meer for en Digter, end hver alvorlige Skat ham forærte
Lykkens den jordiske Gud, vægtig og holden og heel.
Hvad kan dig skjenkes igjen, dit Hjerte værdt, af mig arme?
Sextendedelen af mit, ak! som ei længer er ungt,
Tynget af Smerter og Savn, og fuldt af elskende Varme,
Synes mig mindre for lidt, Spøg imod Spøg, end for tungt;
Men naar du læser paa ny, hvad alt i smeltende Toner
Nynnedes, Muser og selv Gratier værdigt, af mig
Danmarks yndigste Møer og Danmarks ædleste Koner,
Tag i det mindste deraf Sextendedelen for Dig.

Digitized by Google

Hjerte-Parcellerne.

Til Frøken Ellina v. Astrup.

Da hun, istedet for en Sextendedeel, skjenkede mig sytten Dele.

Elleskov.

Hvis nogensinde var i noget Huus
En fuld begeistret gammel Sanger,
Der paa en Sofa sad i salig Ruus,
Som aldrig sad paa nogen vinget Ganger,
Imellem Trapezunt og Thy,
En Elskovs-Digter, gammel eller ny,
Saa er det mig forkjælte, her i Stuen,
Imellem Frøkenen og Fruen,
Den ene hvid, den anden sort,
Imellem begge Sangens yngste Muser,
Hvis Snak og Rynnen om mit Øre suser,
Hvis Smiil og Blik omstraale mig — og kort
Hvis Ynde jager al min Kummer bort.

I denne min Begeistrings danske Have,
Hvor friske Liliers og Rosers Duft
Tilvifter mig paa frosne Grave,
Trods Vaarens Slud og Taager, Edens Luft,
Af Digterglæde jeg blev reent af Lave,
Hvis jeg den i et Riimbrev ei gav Luft.
Men o! til hvilken af de tvende,
Som her lyksaliggjøre mig
Med Stikken, Prikken og hvad let kan hænde,
Naar man sig ikke ret kan snoe og vende
I fire smukke Hænders Sofa-Krig:
Som, for Exempel, Kneb i Ørets Flig,

Digitized by Google

Lidt Knips paa Næsen, Smæk i Smæk paa Munden,
Og andet saadant kjælent Pilleri,
Som der er rigtig nok lidt Peber i;
Men som dog smager sødt i Grunden
En Mand, som mig, der lod sig vel,
Naar det kom an derpaa, slaae reent ihjel
Af Gratiernes egne Hænder —
Til hvilken af dem begge, spørger jeg
Mig selv, mon du dig bedst i denne Stemning vender
Med dine Tankers Klang i Rimets Strængeleeg?

Til Dig, min Line — da Du, som min Kone,
Har første Ret til hver en kjælen Tone,
Til hvert et Nyn, til hver en Sangens Duft,
Hvori mit Hjerte gi'er sin Fylde Luft.
Viid da, der skjuler sig i dette Hjerte,
En Fryd, der kunde blive let til Smerte,
Hvis ikke sammes Lyst til noget meer
Sig inden Aften noget stillet seer:
Den Fryd er nemlig den, de sytten Dele,
Du gav mig af Dit Hjerte, skjenkte mig,
Hvis Næse rigtig nok har aldrig spidset sig
(Da jeg er aldrig næsviis) paa det Hele;
Men som den Nykke har imidlertid:
At Alt, hvad der er halvt — selv halve Piger,
Og halve Koner — halve Himmeriger —
Mig er imod, især i denne Tid,
Da næsten Alt er halvt — og alle Ting paa Jorden,
Halv Erter og halv Bønner i Kaffee —
Halv Jordbær- og halv Haisan-Løv i Thee —
Halv Islandsk, kort, og halv Rapee
(Som min Tobak og dette Brev) er vorden.

Digitized by Google

Naar i bemeldte Fryd lidt dybt jeg nemlig seer,
Og den omtalte Medgift overveier,
For ret at vide hvad jeg eier,
Er sytten hverken mindre eller meer
End Halvten af de tredive og fire
Smaa Elletræer, som i Din Elskov spire —
Thi Skoven selv, dit Hjerte nemlig heelt,
Blev jo i fiir' og tredive Parceller
Ved første Plantning af Naturen deelt;
Og sytten kan man, skjøndt det lader mange,
I fiir' og tredive dog have tvende Gange —
Jeg deraf slutter, at en anden Mand
Med Tiden var engang i Stand,
Ja maaskee strax, at vinde lig'saa meget:
Den anden Halvpart nemlig, der maaskee
Den bedste turde være, skal man see —
Og dette, synes mig, er noget eget —
Det reent forstyrrer min Speculation
Paa lille, spæde, grønne Skoven,
Og Alt hvad mig tilkommer efter Loven,
Nu strax, og siden, af din blomstrende Person.
For nu at ende dette Bryderi,
Og Hjertet mig i denne Punkt at lette,
Du, som min Capital af Rimeri
Nu eengang, til min Lykke, stikker i,
Du søde Gjenstand for min Plan i Poesie,
Til et betydeligt og sikkert Skoveri,
Som Elskovseier! — er mit Forslag dette:
(Jeg haaber, før Terminen er forbi —
Jeg mener: dette Foraarsfrieri
Til din Besiddelse, vi komme vel tilrette)
Du har mig sytten Eller alt

Digitized by Google

Med Rod og Top i Hjerte-Lunden givet,
Hvorefter her paa Elleskov,
Naar jeg var vaagen, naar jeg sov,
Min Digteraand saa længe havde hivet,
Reent ude af sig selv, til i min Lod de faldt —
Eet til endnu gjør atten, rigtig talt;
Og atten vilde jeg saa gjerne have.
Jeg efter atten overalt
Fra Barnsbeen af var reent af Lave.
Hvoraf det kommer, veed jeg ei;
Men atten — jeg vil ikke lyve —
Mig gaaer for nitten selv og tyve;
Da sytten derimod er af min Vei,
Undtagen for saa vidt de nærme sig til atten —
For disse ta'er jeg af bestandig Hatten
I Prosa, som i Poesie:
De synes, at fordoble mine Glæder,
Min Nydelse, min Rigdom og min Hæder,
Ved at fordoble mig de Ni —
Særdeles mig i Grønt, som staaer paa faste Fødder,
Hvert andet Tal for Hov'det støder:
Hvad i mit Eden lokkende skal staae,
Og lysteligt at see, og værdt at smage paa,
Bestandig atten være maa,
Og var det og kun atten gule Rødder:
Mig synes dette Tal kan aldrig blive lens
I Skjønhed, Vid og Smag og hvad jeg ellers ændser —
Maaskee det kommer af, jeg hedder Jens,
Og inden Digterparadisets Grændser
Der blomstred' netop atten Jenser.
O! søde Line, som paa mine Knæe
Jeg her i fem Gang atten Riim credentser,

Digitized by Google

Afslaae dog ei Din Jens, Din lille Skræ — —
Hvad siger jeg? jeg færdig er at græ — —
Paa jydskfranzøsk, i Wesselske Sententser,
Som om jeg var et tragisk Kræ,
En Strømpeløs, en Hjerte-Typ, et Fæ,
Som hiin, hvis Kjærlighed gik over alle Grændser —
Afslaae mig ikke Nyet til mit Ræ:
Det ene lillebitte Hjertetræ,
Som mangler til mit Eden — og som kunde
Saa deiligen min Eiendom tilrunde —
Som vilde skjenke mig det bedste Læ
Mod Tidens Storm — og som, mig eengang givet,
Skal vorde Livsens Træ mig her i Livet!

Efterskrift.

Hvis Du mig ikke skriftlig gi'er det snart —
Syg var jeg alt i Gaar — saa er det klart
Med mig, Din halve stakkels Ægtemage:
Du aldrig meer i Dine Dage
Faaer Brev fra mig, som dog for Dig blev fød —
Som spiste dog engang Din Ribsaftgrød —
Som stemte selv Din Cithar paa Dit Skjød —
Og kyste Dig, Du Lilie, rosenrød;
Thi for at gjøre Noget, maae man leve,
Og man kan selv ei skrive ret til Nød
Smaabitte løierlige Jensebreve,
Naar man er overmaade død.

Digitized by Google

De atten Eller.

Til Frøken Ellina paa Elleskov.

Som Riimsvar paa det søde Prosabrev,
Du mig, min Elskovs Ægtemuse, skrev,
(Hvori Du gav mig Ellen: Nummer atten,
Paa hvilken her saa længe luurte Katten,
Der under Navn af Musers Maans fik Lov
At gaae paa Ellejagt i Elleskov,
Og som ved sine Træer ret at tælle,
Fik hvad han vilde færdig faae, sin Fælle)
Modtag den sidste Sang, hvori min Pen
Blev meer end nogensinde, langt fra Hove,
Blandt andre Vinge-Roer i Elleskov
Til overgivent lille Barn igjen.
Min Seiersang om Musekattens Svimmel
I min og Musernes og Attens Himmel.
Den lyder til den gamle Melodie,
Den første Barne-Dands begynder i,
Naar ikke Foden blot, men Hjertet hopper
Ved søde, kjælne Juleleegs-Spilopper,
For Dig og alle Sangens hulde Smaa
I atten overgivne Vers, som saa:

Ellevisen.

Atten Elletræer, atten Elletræer, atten!
Atten Eller gjør en Skov!
Hvad har en Digter mere Behov?
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Digitized by Google

Atten Ellerødder, atten Ellerødder, atten!
Atten Spirer i hver Rod,
Alle paa god og paa sikker Fod!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Ellestammer, atten Ellestammer, atten!
Atten er to Gange ni —
Det er dobbelt Elskoveri!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Elleqviste, atten Elleqviste, atten!
Atten Fugle paa hver Qvist!
Hør, hvor de qvidre nu her, nu hist!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Ellereder, atten Ellereder, atten!
Atten Englenoer i hver,
Kjærligheds-engle med Næb og Fjær!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Elletoppe, atten Elletoppe, atten!
Atten Guder paa hver Top!
Elskovsguder tilhobs, hop! hop!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Ellekilder, atten Ellekilder, atten!
Atten Kilder gjør en Bæk —
Den skyller al min Bekymring væk!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Digitized by Google

Atten Rettigheder, atten Rettigheder, atten!
Atten Eller i min Skov!
Veed I hvortil jeg med dem fik Lov?
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Herligheder! atten Herligheder! atten!
Atten hele Skatten spaaer!
Hører, I Muser, hvori den bestaaer:
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Fingerbøller, atten Fingerbøller, atten!
Atten Bøller er en Skat,
Naar man faaer ret paa Fingrene fat!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Guldringe, atten Guldringe, atten!
Atten Ringe spundet Guld!
Tag, hvo der vil, det øvrige Muld!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Silkesløifer, atten Silkesløifer, atten!
Atten Sløifer gjør et Baand!
Gjet hvor det løses af Amors Haand!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Drefigen, atten Drefigen, atten!
Atten Drfign Smæk i Smæk!
Maans er i Musernes Klapkrig kjæk!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Digitized by Google

Atten Pillerier, atten Pillerier, atten!
Atten Piller er min Aands!
Sukker og Peber er Mad for Maans!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Venligheder, atten Venligheder, atten!
Atten Gnister gjør en Glød!
Snart bryder ud den Lue saa rød!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Billigheder, atten Billigheder, atten!
Atten Smaanys gjør et Kys —
Ni Gange sødt, og ni Gange — tys!
Muser i Fællen, o Muser i Fællen om Katten!

Atten Vildereder! atten Vildereder! atten!
Atten Ellers Elskovsild!
Himmel! hvor bliver jeg ellevild!
Tæmmer mig Muser! I Muser i Fællen om Katten!

Atten Snurrepiber, atten Snurrepiber, atten!
Atten Pibers Harmonie!
Salige Snurrepiberi!
Dandser, I Muser, I Muser i Fællen om Katten!

Digitized by Google

Uglerne i Ellemosen.

Til Frøken Ellina v. Astrup.

Ellesiev.

Nys streg jeg ud min Glædes Raseri,
Og tømte Salighedens Pose
I overgiven Poesie,
Med atten Dele Spøg og sytten Alvor i,
Til Svar, Ellina, paa Din Engle-Prose.
Men dermed er det ei forbi!
Jeg maa endnu berøre (for at frie
For mulige Chicaners Bryderi
Mit nys specificeerte Skoveri)
De mig tilkommende Parcellers Ellemose,
Som der er, troer jeg, Ugler i.
Du spørger mig hvad der vel bli'er tilbage
Til Frieren? Jeg kunde svare Dig:
Fast Alt, hvad hos en Brud, i vore Dage,
En nogenlunde god, antagelig,
Fornuftig Mads, som Brudgom, ønsker sig.
Du har jo meget meer end Skoven,
Jeg fik Parceller af; Du har jo Jord
Rundt om den, der tilkommer efter Loven
Den Mand, som eier Godset, og som boer
Paa Stedet, for saa vidt jeg troer —
Du har jo meer end disse Yndigheder,
Som den, der lever halv af himmelsk Luft,
Og halv af Liliers og Rosers Duft,
I sin Uskyldighed tilbeder —
Du har jo meer end Elskovs Saligheder,
Meer end poetisk Rigdom, meer end Skov,

Digitized by Google

Og hvad i den jeg har Behov,
For mig paa Sangens lette Vinge
Lyksalig op og ned at svinge —
Du har jo Agre, som lidt meer indbringe,
Og hvor kan kjøre Prosaistens Plov —
Du har jo udenfor de Enemærker,
Hvor mine atten Træer staae,
Hvor mine Nattergale slaae,
Og hvor dirrlirre mine Lærker,
En Grund, som man kan bygge paa —
En Vang, hvor man en Hoben Hø kan slaae —
En Mark, hvori man kan Kartofler saae —
Og selv en artig lille Kjøkkenhave,
Der, hvis man holder den i Ave,
Til Huusbehov kan yde rigelig
Hvad Grønt en Mand af oeconomisk Skjønne,
Der ikke gjør for meget af det Grønne,
Kan ønske sig —
Du har desuden jo en mægtig Hoben
Løsøre, Meubler, hvoraf sikkert eet
Er fuldt af Linned — hele Garderoben
(Hvoraf jeg knap har femte Parten seet)
Med hvad Du har af Seng — om ikke Senge —
Samt hvad Du gjemmer alt, og arve kan i Penge:
Din Klosterfrøken=Capital,
Der bliver større hvert Qvartal,
Og som formodentlig vil stige
Med vores danske Cours i det Uendelige,
Foruden mangen anden Eiendom,
Som jeg vil ikke tale om —
Du er og bliver jo for Resten (hvad man flatter,
Naar man er ikke ganske fra i Gaar,

Digitized by Google

Og selv i Statskalend'ren staaer)
Din adelige Faders Datter,
En Herlighed, som ei kan røves Dig,
Om nok saa meget end Du skjenker mig!
Ellina! Du har meer end nok tilbage
For en solid prosaisk Ægtemage;
Og, skulde det og være en Poet,
Nu Herre Gud! saa har man før vel seet
For Amors Alter paa Parnassets Skammel
En Ung at blive stukken af en Gammel —
En Ung er overalt gemeenligen lidt gal
(Jeg var og selv engang) og som Gemal
Han neppe saa nøiagtig tæller,
Hver Nytaarsdag,
Som jeg, med fyrretyve paa min Bag,
Sin Elskovs sytten eller atten Eller —
Desuden er jo det aldeles ikke heller
Min Linas, men kun min og Herr Rivalens Sag.

Nei! hvad der er mig Tornen til min Rose,
Er ikke den Bekymring hidtildags;
De Ugler, som jeg finder i min Mose,
Er' — uden just mig selv at rose —
Uroligheder af et andet Slags.
Stik overalt mit Hjerte let ei saare
Af Larver, som først blive Bier ad Aare;
Min Hjerne blev for længe siden fri
For Griller, som der kun er Griller i —
Nei! hvad der ikke ret vil i min Hue,
Og hvad mig synes ikke meget due,
Er, at Du af min Kjærlighed
I disse Dage, som Du veed,

Digitized by Google

Isteden for lidt Feber, fik lidt Snue,
Der trods min Sang bestandig varer ved, –
Og meer og meer ta'er til. Den Biomstændighed
I Hovedet har sat mig mangen Flue –
Som om Du havde (trods det Nys,
Jeg gav Dig om min Elskovs hele Varme)
Faaet Trækvind af mit Blik, og — det sig Gud forbarme —
Forkjølt Dig reent i mine Kys?
Hvis det er sandt — jeg ikke blot af Glæde
Maa synge, pibe, fløite, klukke, græde,
Og Qvalme, Sting og Slag og Krampe faae —
Hvis det med Virkningen af mine Heftigheder,
Som Din og Dine Gratiers Tilbeder,
Sig virkelig forholder saa,
Jeg ikke blot af alskens Fryd, min Hjerte!
Men selv af alskens Sorg og alskens Smerte
Maa ganske fra Forstanden gaae.

Min Lina! tag i Dag en lille Pennepose,
Og skjær deraf en venlig lille Pen,
Og skriv mig et Par Trøstens Ord med den,
Der kunde jage bort de Ugler af min Mose,
Og trække Tornen ud igjen!
Hvis Du den trækker ud og Uglerne fordriver,
Skal vorde meer end muntert Rimeri,
Skal vorde meer Dig værdig Poesie,
Med sytten Dele Spøg og atten Alvor i,
Hvad Musen Dig herefter skriver!

Digitized by Google

Min egentlige Genialitet.

Til Kammerjunker Jacob v. Benzon, i Odense.

Ellekov, 1813.

Du, som blandt alle Nordens Mænd
Har meest af Sydens hulde Varme,
Og frit endog fordobler den
I Elskovs, som i Venskabs Arme —
Der, altid god og altid glad,
Gjør uophørlig vel mod Næsten,
Næstinden, og jeg veed ei hvad,
Foruden først at spørge Præsten
(Hans ellers gode Ven for Resten)
Hvordan man dermed bær sig ad?
Der, snart i Østen, snart i Vesten,
I dansk og fransk Velgjørenhed
Dig binder ei til Tid og Sted;
Men i en Hytte, nær en Throne,
Hvorhelst Du seer en Leilighed
Til Folk med Livet at forsone,
Gjør for en Pige, for en Kone,
Ja selv for en Parnas-Coureer,
Som i Forlegenhed Du seer
For Nattely, for Hat, for Frakke,
Og Vinterpels ombord paa Smakke,
Alt hvad Du kan — om ikke meer —
Min gode gjestfrie Jacob Bendsen,
Hvis von og zon og Junkeri,
Som der er bare Navnstads i,
(Skjøndt selv en Mand af Navnværdi,
Der ikke just er ganske fri

Digitized by Google

For Titel-Snurrepiberi)
Jeg springer over uden Andsen!
Her har Du endelig det Brev,
Du burde havt for længe siden,
Hvortil mig alt mit Hjerte drev
Strax efter Din Tilbageriden
Fra Odinskovens Overdrev.
Erindrer Du, af Dig jeg blev
Ei blot til Trolleborg henaget,
Men og paa Vei til Hest ledsaget?
Her har Du, siger jeg, det Brev,
Jeg siden Dig, ombord, i Pelsen,
Du havde laant mig til min Helsen,
Taknemmelig i Tanker skrev. —

Det nemlig ikke sjelden hænder,
At jeg til een og anden Ven,
Hvis Hjertes Sympathie jeg kjender,
Epistler skriver — uden Pen —
Især i disse dyre Dage,
Da Blæk, Papiir og Sand og Liim
(End sige Lak og Alterkage,
Og Fjær af Svane, Gaas og Krage,
Samt hvad paa Posten man vil tage
For Spørgsmaal hen og Svar tilbage)
Kan ikke veies op med Riim,
De sidste sjællandske Couranter
Jeg har — og som har alt begyndt,
Med holsteenske Repræsentanter,
At falde nær til Nul af Mynt.
Hvis derfor Skriften udebliver
I mit Epistel-Rimeri,

Digitized by Google

Og jeg kun drømmer, at jeg skriver,
Skeer det af blot Oeconomie.
Af samme Grund man og de Bøger,
Jeg gjør af Kjærlighed og Sult,
Og som jeg Dag for Dag forøger
Med Pungen tom, og Hjertet fuldt,
Ei blot omsonst hos Brummer søger,
Men selv forgjeves i min Pult.
Thi, skjøndt fra Morgen indtil Aften
Jeg træller i mit skjønne Fag,
Og, som jeg aldrig havde havt 'en,
Kalfatrer paa den gode Smag —
Endskjøndt jeg ikke blot mig morer
Med løse Tegninger af Kul,
Men med Kritikens Bridt den borer
I Sprogets Bræder Hul paa Hul —
Endskjøndt jeg daglig hele Timer
Med ufortrøden Flid og Sved
Smaapinde hamrer ind og limer
I Kisten til min Evighed —
Endskjøndt jeg uophørlig høvler
Min Sang, min Latter og min Graad —
Har jeg til Handsker og til Støvler
For Kroppen dog engang et Raad,
End sige, til de mange Særker
Og Skjorter, med der vilde gaae,
Hvis jeg min Sjæls nyfødte Værker
En Smule skulde klæde paa.
De ligge, hellige, som søgne,
Aar ud og ind af Frygt for Kuld
I Himmelsengen ganske nøgne,
Som dækkes af min Hattepuld —

Digitized by Google

Af Din, min Ven! jeg vilde sige —
Thi, hvis jeg mindes ret, blev min,
Da ned igjen jeg maatte stige
Fra Musens svenske Himmerige,
Paa Trappen byttet om mod Din —
Til Held for de bemeldte Spæde,
Der tidt af Kuld før maatte græde,
Men som nu ikke længer knye;
Thi min var gammel, Din var ny —
Og man maa nu det Gamle skatte
Saa høit man vil i hvert et Fag,
Jeg holder meest af nye Hatte —
Nye Hov'der er en anden Sag.

Din og saa luunt har Reden dækket,
At mangen Unge siden der
Er bleven lykkelig udklækket,
Skjøndt uden Duun, end sige Fjær.
Hvis Grenen ei mig bliver knækket,
Hvis hele Brimmelen engang
Udflyver, som den vilde gjerne,
Af Reden i min trange Hjerne,
For under Fredens milde Stjerne
At fylde Fred'riks Skov med Sang,
Er Æren Din; thi uden Hatten,
Du mig for den, jeg glemte, lod,
Da jeg med blottet Hoved stod,
Det ude var med hele Klatten.
Og skal — saasnart den hele Klat
Bli'er færdig — mellem mine gode,
Fremflyve, som den bedste Ode,
Min Sang til Jacob Bendsens Hat.

Digitized by Google

„O du, hvis hele holdne Himmel
(Min egen var der Huller i)
„Et Aar har dækt den spæde Brimmel,
„Jeg fik paa Halsen med de Ni,
„De Børn, som, uden al den Varme,
„Dem skjenkede din runde Puld,
„I deres nøgne Mødres Arme
„Var sikkerlig krepeert af Kuld —
„O Krone du for alle Hatte,
„Som fløi fra Hov'det af en Mand,
„Der eier alle Livets Skatte,
„Og nyder alle med Forstand,
„Paa Hov'det af en stakkels Digter,
„Der Intet eier paa vor Jord;
„Og, hvis ham Grundtvigs Forbøn svigter,
„Tør selv ei gaae til Herrens Bord!" —

Saaledes Oden skal begynde
(Thi jeg begynder tyndt og plat);
Men disse Vers er alt for tynde,
Og Riimbrevsproget alt for mat,
Til om, hvad siden efter følger,
At give Dig en fuld Besked;
Jeg Enden derfor her Dig dølger,
Især, da jeg den ikke veed.

Men nok, min Ven! for dennesinde
Om min Epistel fra i Fjor —
Jeg skynder mig dertil at binde
Hvad Parcen har begyndt at spinde
Mig for i Aar, med et Par Ord.
Ak! var det Blaar, hvad før vor Herre

Digitized by Google

Til Spindet gav, nu er det Hamp —
Hvis det saa varer ved, desværre,
Mit Liv tilsidst bli'er til en Tamp;
Der kommer Kurrer efter Kurrer,
Enhver saa stor fast som en Tot,
Skjøndt Tenen ganske sagte snurrer,
Og Konen spinder ganske godt,
Kun sjelden nikkende ved Rokken;
Og, hvis hun slumrer ogsaa lidt,
Dog purret strax igjen af Klokken,
Der ringer i mit Sort paa Hvidt —
Jeg mener nemlig ei Medusens,
Der sidder mørk paa Smagens Grav,
Og lader, som hun græd, men Musens,
Der leer af Livets hele Jav —
Saasnart Frue Lachesis vil blune,
Og Traaden bliver alt for tør,
Hun vækkes af mit gode Lune,
Og væder den igjen, som før.
O, hvor det deiligt vilde blive
(Fast Muselin jeg sige tør)
Hvad hun mig spinder her i Live —
Hvis kun for Hamp hun havde Hør!

Thi sandelig jeg blev til Leven
I Lykkens vellystfulde Skjød
Saa godt, som Nogen det er bleven,
Med alleslags Talenter fød —
Med, for Exempel, det: at strække
Mig paa en Sofa nok saa blød;
Og lade mig med Roser dække
Paa Græsset bag en Blomsterhække,

Digitized by Google

Ja selv i en Hyrdindes Skjød —
Som og med det Talent: at lade
Mig Hjertet træffe, Piil paa Piil,
Af Tit igjennem Buskens Blade,
Naar Nymphe her, og hist Dryade,
Paa lette Fod, med flygtig Iil,
Alene, med hverandre glade,
Halvnøgne, lege Skjul og bade
Mit Blik i Gratiernes Smiil —
Som det især: at kunne taale
Den største Livets Perial,
Hvor fuld man ogsaa vilde maale
Mig hver Lyksaligheds Pokal —
Og aldrig, som en Engellænder,
At hænge mig omsider, blot
For, baaren paa min Lykkes Hænder,
Jeg altid havde det for godt;
Men tvertimod, at kunne dvæle,
Hvorhelst man stræber selv med Flid
Mig her i Livet at forkjæle,
Taalmodigen til evig Tid.
Jeg netop er, som i mit Esse,
Naar jeg paa Hænder baaren bli'er,
Og var det selv af en Prindsesse,
Sit Hofs Juveel og Kjønnets Ziir —
Jeg kan mig, inden fire Vægge,
Som var jeg født i Paradiis,
Utrættet lade kjæledægge
Paa hver en nok saa kjælen Viis.
Af hvilken Charis det skal være,
Der skjenker Nektar, eller Thee,
Jeg taaler sligt, og, paa min Ære,

Digitized by Google

Gad taalt det af dem alle Tre.
Ja, var det selv af en Gudinde,
(Skjøndt det er intet Børnespil
Sig i en Himmel ret at finde
Og i Alt hvad der hører til)
Jeg kan mig lade kradse, nappe,
Forkrølle, ruske, pusle til,
Og krille, kildre, kysse, klappe,
Saa stærkt og længe, som hun vil —
I alle slige Herligheder
Jeg mig kan skikke, som en Gud;
Og gad nok see den Povl og Peder,
I Eden og paa andre Steder,
Der i en Ruus af Saligheder
Sit Himmerig holdt længer ud,
Endog, hvis det blev ikke blandet
Med mindste jordisk Bryderi —
Nei! har jeg og til intet Andet —
Saa har jeg dog til det — Genie!

Men, siger Du, hvormed beviser
Jeg de Talenter? hvoraf veed
Jeg hos mig selv den Kraft, jeg priser,
Til Nyden af Lyksalighed?
Hvad sikkrer mig, jeg kunde holde
Jordlivets Herligheder ud?
Og at de aldrig vilde volde
Mig mindste krittisk Hovedbrud,
Da der saa lidt af samme vanker
I Livet, som jeg lever i? —
Jeg svarer: Sniksnak! Lapperi!
Jeg holder dem jo ud i Tanker

Digitized by Google

Tilhobs, multipliceret med ni!
Jeg tømmer Heltenes Pokaler,
Og drikker selv med Guder Duns,
Omringt af Smagens Idealer
I Digtersalighedens Ruus —
Jeg taaler alle Tidens Druer,
Som Venus gød sin Nektar i,
Kogt ud til Evighedens Luer
I Solen af min Phantasie —
Jeg taaler Oceanets Strømme,
Hvis Væld er indbildt Trylleri,
Og Paradiser, selv i Drømme,
Som der er ingen Slanger i!
Og jeg — jeg skulde, troer Du, mættes
Af al den Jordens Fryd og Fred,
Mig kunde bydes her? og trættes,
Hvis der var ikke Maade med?
Nei, kjære Ven! det Liv, jeg fører
I Himlen, jeg Dig skriver fra,
Der har hvad til en Himmel hører
Af jordisk Fryd etcetera —
Hvor jeg imellem alle Muser
Og Gratier, i Venskabs Favn,
Hver Dag mig ud i Eet beruser
I Tryllerier uden Savn —
Frydbæger paa Frydbæger tømmer
I Rolighedens stille Skjød,
Og hver en Nat fordoblet drømmer
Hvad jeg om Dagen tryllet nød —
Beviser mig det overflødig,
Hvis nødig var et nyt Beviis,

At jeg har ingen Slange nødig
I noget Livets Paradiis.

Dog i al Fald bliv ikke bange,
Hvis og det her gaaer lidt vel vidt
Med Saligheden, som saa Mange
Besynge, men kun kjende lidt —
Der nærmer sig mig alt en Slange,
Som den, jeg i det Eden fandt,
Du skjenkte mig alt tvende Gange,
Hvis Timer alt for snart forsvandt —
En Slange her i Himmelborgen,
Min Bendsen, ak! og det er den:
Jeg maa desværre alt i Morgen
Herfra til Kjøbenhavn igjen.

Digitized by Google

Det slette Skrivertøi.

Til Frue v. Astrup i Elleskov.

***

O Du, Dit Kjøns, det elskeliges, Ziir!
Du, blandt de hulde Dannequinder,
Min Sang indvied', og skal vie, og vier,
Til vor Idunas Helligdoms Præstinder,
Den huldeste! Dig skulde jeg et Vers,
Som det af hver en anden Pen kan flyde,
I største Hast, og ikke blot for Skjerts,
Men selv for Alvor, uden Blusel byde?
Et Spil, som det, hvortil en Gaas i Vand
Med lige Held og Ynde var istand —
Et Offer, liigt de Karper, man os byder,
Hvor Næsen spidset var paa tørre Jyder,
(Jeg elsker nemlig tørre Jyder meer
End Karper, som af Lignelsen De seer)
En Røgelse, som den af brændte Vinger,
Naar Klopstock alt for nær en Claus sig svinger
I Dufte, Dampen liig af jordisk Tak,
Der stiger op til Himlen i Tobak —
Et Digt, som det af Hamp ombord paa Skude —
En Poesie, som den paa Banko-Klude —
Den sletteste blandt mine Poesier —
(Som upaatvivlelig det vilde blive,
Hvad her med Vand for Blæk jeg kunde skrive
Paa dette Bedesteds Karduus-Papir.)
Dig, Elleskovens Freia, skulde jeg,
Ved Hjælp af denne dyppte Gaasevinge,
Et saa gemeent og usselt Offer bringe

Digitized by Google

For al den Rødgrød, al den Haresteg,
Den Viin, den Punsch, den Porter og deslige,
Der, Alt tilsammen, dog vil Intet sige
Mod den Ambrosia, tilsidst jeg nød
I Dit Huusmoderdigt af Æblegrød!
Med Fløde paa? — Nei! sande Digterinde!
Nei, søde, blide, huuslige Gudinde,
Der ikke blot gjør Vers med Blyant saa,
At Fader Bragur selv gad svart derpaa;
Men Vers af Æbler, som hans Gemalinde,
Udødeligheds ypperste Præstinde,
Hvis hun dem fra sit Himmeltempel saae,
(Ifald en Søster det en Søster kunde)
Dem sikkert vilde, rødmende, misunde —
Nei! heller vil jeg takke, ganske stum,
Med den Veltalenhed, som er mig egen,
Naar jeg er lidt undseelig og forlegen —
Og — heller end uartig — synes dum.

Paa sligt Papir, med saadant Blæk, som dette,
Med slig en Pen, der ei engang kan sprætte,
Min Muse, skjøndt paa Straaet just ei høi,
Dog — alt for vant til andet Blæk, end Regnens,
Til finere Papir og Pen, end Degnens,
Og andre Svanevinger, end just Egnens,
Ja selv engang (hvis Rygtet ikke løi)
Til Gratiernes eget Skrivertøi —
Kan ei faae mindste Tak-Epistel færdig,
En Huldgudinde nogenlunde værdig.

Jeg altsaa maa til Sjællands store Stad,
Hvor, haaber jeg, man, trods de dyre Tider,

Digitized by Google

(Særdeles dyre paa — jeg veed ei hvad —
Paa næsten Alt, hvad Digt'ren gjerne lider)
Kan faae saa meget Skrivpapir og Blæk,
Som jeg behøver til tre fire Træk
Af hvad jeg føler for de søde Muser,
Jeg midt om Natten, medens Alle sov,
I Overgaars forlod i Elleskov,
Hvis Minde vexelviis min Aand beruser,
Og næsten qvæler i en salig Duft,
Som min taknemmelige Sangs Aurikler,
Af Mangel paa tilbørlige Behikler,
I sød Uddunsten ei kan give Luft.

Digitized by Google

Hilsenen fra Hovedstaden.

Til Samme.

Kjøbenhavn.

Skjøndt fjernet fra min Sangs Elysium,
Og, paa sin Kjøbenhavnsk, saa halv om halv i Slum,
Jeg kan umulig her, ved Herr Gemalens Side,
Trods al min Lyst til Magelighed, lide,
At see ham skrive Dem, min søde Frue! til,
Med Miner, som forraade kjælent Spil
I Tankerne, (dem ellers Gud maa vide!)
Og sidde midlertid med Haand i Skjød,
Som om jeg ei var døsig blot, men død. —
I et Par Linier jeg dog vil give
Et Slags Beviis, at jeg er end i Live,
Det blive, som det kan, til Nød.
Hvis om mig selv jeg Noget vilde melde,
Der ei forvinde kan i Hovedstadens Jav
Det Stød, mig mine Musers Afsked gav,
Jeg maatte meer end bittre Taarer fælde;
Men græde — sær i Vers — det vil jeg ei;
Nei, søde, vakkre, muntre Hulde, nei!
Jeg heller over mig vil snakke.
Tag altsaa med en Hilsen blot til Takke,
Fra — gjet engang —
„Fra Greven, skal man see!“ — Hvad drømmer De, min Søde?
Nu skal man see, jeg, selv i største Trang
For noget Zierligt til Dem i Sang,
Faldt paa, at hilse fra de Døde?
Nei! fra en levende og vel saa fornem Mand,
Den høieste netop i Rang og Stand,

Digitized by Google

Næst den fornemste her i Staden —
Som overordentlig Gesandt,
Og virkelig Repræsentant,
Af ham, der i Europa-Kongensgaden
Nu eier ganske vist det største Huus,
Som nogentid blev bygt paa denne Verdens Gruus:
Af Alexander, der nu har det paa det Tørre —
Og som, hvis han gaaer frem, som hidindtil,
I alexanderstort omvendt Erobrerspil,
Om nogen Tid man kalde vil den større —
Fra denne Ruslands Herres Tolk,
Naar han med Danmarks Herre taler,
(Men deres Tjener og, naar De befaler)
Mit Brev skal hilse Dem — en Mand, som andre Folk
For Resten, mild og blid, i Gjøren og i Laden —
Saa simpel, som jeg selv — paa hans Dinéer nær,
Hvoraf eet eneste vist kunde, naar det vilde,
Og hvis det ellers ikke var for silde,
Med det, som Tjenerne dog spilde,
Bespise den napoleonske Hær,
Paa sammes Generaler nær —
Fra ham jeg hilse skal. Han høit sig undred' over,
At jeg paa Landet kunde more mig
Om Vint'ren, skjøndt han selv om Sommeren det hover;
Men han holdt op at undre sig,
Da jeg fortalte ham, til hvilken Hytte
Jeg havde ladet mig fra mit Palads
Paa min bekjendte fordums lille Plads,
Deels i en Vogn og deels i Tanker, flytte.
Hans evig unge Phantasie,
Hvor end (skjøndt Ald'rens Vintre nu begynde)
Bestandig, under Sneen, brænder i

Digitized by Google

Den gamle Kjærlighed til Skjønhed og til Ynde,
Blev efterhaanden meer end ung
I Gaar, ved blot om Dem at tale — —
Men ak! Affskeden ligger mig for tung
Paa Hjertet, og min Sjæl for dybt i Dvale,
Til, halv i Søvne, Dem at male
Den Fyrighed, den Ild, den Aand, det Liv,
Hvormed man hæver høit til Skyen,
Fra den Tid af man saae Dem her i Byen,
Min Vens fortryllende vidunderskjønne Viv.

Bliv kun ei rød, og kald det ikke Smiger,
Hvad en Gesandt i Prosa, jeg i Vers,
Den første lidt paa langs, den anden lidt paa tvers,
Om Dem, naar De det ei kan høre, siger;
Endskjøndt det Dem dog lidt fornøie bør.
Vi have begge to seet smukke Fruer før
Fra Marcuspladsen til Versailles,
Og mellem Florenz og Korsøer:
Les plus charmans contours, les plus parfaites tailles,
Les plus superbes yeux, les plus beaux néz,
Saa smukke, som man vel kan see;
Men Een er ikke To, og To er ikke Tre!

Jeg veed, Gemalen selv det Alt vil underskrive,
Og føie til: at denne Skjønhed kan
Med alt det dog ei bære Vand
Mod Deres Fromhed og Forstand —
Hvori jeg gjerne ham vil Bifald give;
Kun holder jeg mig i Billetten her,
For Flygtighedens Skyld, til Skjønheden især.
Den vil Dem stedse frie for Rivalinde,

Digitized by Google

Hvis man det andet og hos Andre kunde finde —
Den trodse vil enhver Misunderinde,
Og Tiden selv, min naadige Veninde!
(Jeg siger det i Sandhed ei for Skjerts)
Den i det mindste vare skal, og blive,
Saa længe danske Sproget er i Live,
Som Blomst, uvisnelig i mine Vers.

Kys Frøken Ellinor fra hendes Mage,
Den stakkels Tvilling-Enkemand,
Der lod paa Ellesløv tilbage
Lidt mere, frygter jeg, end sin Forstand —
En Bagatel i vore Dage,
Hvis Tab, især i et kjønt roligt, stille Land,
Er ikke synderligen at beklage.

Digitized by Google

Den betydningsfulde Taushed.

Til Frøken Ellina v. Astrup i Elleskov.

Umulig kan jeg lade reise
Papa tilbage til vor Skov,
Og ikke selv en Smule deise
Den samme Vei — da jeg har Lov.
Hvad Lov paa dette Sted vil sige,
Jeg haaber, at Du strax forstaaer;
Jeg taler til en lille Pige,
Der selv i Livets Skole gaaer —
Endskjøndt i en lidt meer elskværdig,
End min, hvis gamle Rector Rud
Vil, at man alt skal være færdig,
Før man er gaaet rigtig ud.
Jeg har i tredive Minutter
Lov til at gjøre hvad jeg vil —
Og medens Skolens andre Glutter
Benytte dem til deres Spil,
Jeg ud i Elleskoven smutter,
Hvis sytten Træer mig høre til,
For der, hvor, førend de blev' mine,
Det gik i Prosa, sidste Juul,
Med Dig, min yngste Sangs Seline,
Paa Vers, i Riim, at lege Skjul.

Du siger mig i sidste søde
Billet, Du venlig skrev mig til,
„At Du forgjeves Dig maa nøde
Til vort i Riim begyndte Spil —

Digitized by Google

Og at det gaaer Dig med Portrættet,
Dig min Erindring efterlod,
For ei at blive reent udslettet,
Paa samme Viis og samme Fod,
Som med Dit Vers til Punkt og Prikke,
Ei blot aldeles ikke nemt,
Men selv endog aldeles ikke!"
Og, Line! det er meget slemt!
Vel veed jeg paa Papir at tale
Med Pennen fast, som med min Mund,
Og selv forstaaeligen at male
Til Huusbehov mit Hjertes Grund;
Men at beskrive dette Hjerte —
Hvor underlige Sting det fik,
Af Tvivl og Frygt og Sorg og Smerte —
Og Alt, hvad deri foregik,
Da jeg af sødt bemeldte Brevet
Begyndte Læsningen — og saae
Af Lines Haand deri mig skrevet:
„Det vil aldeles ikke gaae!"
Dig male, hvor jeg blev til Mode
Ved dette Syn — det kan jeg ei,
Jeg ulykſalige, som troede,
Det gik, som smuurt, paa samme Vei!
Dog jeg vil haabe, hvad jeg ønsker!
Jeg hører dog en Engels Røst;
Naar jeg paa hele Brevet pønsker,
Saa er der dog en lille Trøst:
Du overlader mig i Enden,
Hvad Gangen angaaer, som jeg vil,
(Der egentlig er et Slags Renden)
Skjøndt skjult, „at slutte mig dertil" —

Digitized by Google

Og, uden just mig at forjætte
Hvad jeg min Læbe spidser paa,
Tillader Du mig dog: at gjætte
Hvad muligviis jeg kunde naae!
Hvem veed om denne Stilletien,
Hvem veed om denne Standsen i
Din ydre Gang paa Ellestien
I vort Epistel-Skriveri
Betyder ikke meer i Grunden
End fuld og fri Correspondents?
Jeg selv paa nogen Tid i Munden
Er bleven noget mere lens.
Jeg føler, at jeg stammer næsten —
Jeg Dit Exempel følge vil:
Læs hvad jeg alt Dig skrev, og Resten,
Min søde Line! slut Dig til!

Digitized by Google

Mit Lunes gamle Gjæld.

Til Theater-Instructeur Schwartz.

(Da Konstnerinden Frue Schüz havde bedet mig skrive paa et Blad ved Siden af hendes i hans Stambog.)

Kjøbenhavn.

Hvis man i dem af mine Vers,
Som jeg har helliget i Skjerts
Til Sangens muntre Huldgudinde,
Har fundet noget af den Aand,
Som veed i alle Konstens Baand
Nye Vinger til sin Flugt at finde,
Det turde skyldes mindre mit,
End Andres overgivne Snille.
Mit Lune, som, da jeg var lille,
Var meget mere sort end hvidt,
Lod maaskee heller Taarer trille
Den Dag i Dag, om Hver tog sit. —
Hvis, trods en medfødt Appetit
Til ædel Graad, lidt efter lidt,
Mig lykkedes en ædel Latter —
Hvis Glædens Huldgudindes egen Datter
Er nu omstunder gjerne, hvor jeg er,
Og under mig en Plads sig selv saa nær —
Det turde skyldes hiin Tyrolerinde,*)
Hvis Ungdoms overgivne Tryllepiil
End sidder mig i Hjertet, og hvis Smiil
Udslettes aldrig af mit gamle Minde —

*) Forfatteren af Riimbrevene saae, paa een af sine første Reiser, den dengang attenaarige Konstnerinde i en yderst munter og naiv Tyrolerindes Rolle.

Digitized by Google

Det turde skyldes den Omstændighed især,
At i den Tid, da hjemme her,
Mens Evalds Enke, Melpomene,
Sad i sin dybe Sorg, forladt og ene,
Paa Bautastene
Saa langt fra Hoffets Borg, som fra min lille Braa,
Privatelendigheder, smaa og store,
(Trods Harpen med de gyldne Strænge paa,
Som i mit Hjertes Indre laae)
Mig bød en lille Hummer slaae
Med Pennefjæren saa, som saa,
Og tvang mig til i lette Riim at more
Saavel de Store, som de Smaa —
At, siger jeg, paa samme Tiden,
Da jeg endnu var meget ung og liden,
Jeg paa den yndede Thalias Tillie saae,
Med alle Smiil og milde Lader
Af Glædens egen hulde Fader,
Af Gratierne selv klædt paa,
Den unge danske Comus staae og gaae,
Som ham ei længer see vor Nutids Maskerader:
Livagtig i Bevægelse, Gestalt,
Gebærde, Gang og Blik og Mine,
Kort sagt, i Lystighedens Eet og Alt:
Den overgivne Søn af Erycine
Med Hud og Haar, fra Top til Fod
Som han i Paphos gik og stod.

Af dette Mønster, som min Muse søgte,
Hvergang den Nød- og Mode-tvungen spøgte,
Sig ønskende til Spøgens Perial
Et let og skjønt og ædelt Ideal,

Digitized by Google

Var Schwartz, som Figaro, jeg aldrig glemmer;
Og hvis paa dette Blad jeg slutter noget seent
Min Stemme til de mange Bifaldsstemmer,
Som denne Stambog har foreent —
Det kommer af, jeg gjerne tier
Med hvad jeg tænker, til engang
En Muses Vink mig huldt indvier
Til at udføre det i Sang.

Poesiens Öe.

Til Professor Wenster i Lund.

(Efter en fortryllende Phantasie paa Fortepiano.)

Kjøbenhavn.

Der er et Land, hvor Vid og Uskyld boer,
Hvor alle Dyder, alle Glæder trygge,
Beskyttede mod Avinds lumske Mord,
I Musernes og Gratiernes Chor
Til evig Sammenkomst Pauluner bygge
For deres Yndlinger i Syd og Nord —
Et Land, hvor Evighedens Stjerne tindrer,
Og ingen Tid og intet Rum erindrer
Om det Forgængelige paa vor Jord —
Det Land, vi saa veemodig længes efter,
Hvergang en grusom Skjebne skiller ad
Et enkelt eller dobbelt Kløverblad
Af elskende, harmonisk stemte Kræfter.

Digitized by Google

Det er en Øe, min Ven! som ligger i
Sydhavet af vor Aands uendelige,
Af Konsten blot beseilte, Jorderige:
Erindringens og Haabets Poesie.
Du trylled' i Din Affreds Phantasie
Mig og den Sanggudinde, mig indgiver
Hvad Dansk jeg værdigt Evigheden skriver,
Med Veemods hele Vellyst ind deri.
I dette Land, hvor Alt er Harmonie,
Hvor ingen Livets Storme meer fornæmmes,
Hvor Sorg er Sang, og Smerte Melodie,
Og Viisdom Lyst, og Fryd Philosophie —
I dette Land, hvor blot det Ædle gjemmes,
Og alt det usle Jordiske forglemmes,
Trods Tid og Rum, Du Gode! samles vi —
Lev vel, imidlertid, til Livet er forbi!

Digitized by Google

Alpe-Kjærmindet.

Til Etatsraad Quistgaard, hvis Bekjendtskab jeg gjorde i Schweiz, 1789.

Kjøbenhavn, 1813.

Der, hvor, imens af Fryd mit Hjerte bæved',
Fra Fjeld til Fjeld jeg undrende steg op;
Hvor Almagts Hænder greb min Aand og hæved'
Til Lysets Kilde den fra Støvets Top;
Der, hvor jeg fandt den Engel, som mig skjenkte
Hvad jeg i Drømmen til Seline sang;
Der, hvor jeg salig tilbad, elskte, tænkte,
Der saae jeg dig, min Quistgaard, første Gang!
Erindrer du, hvor gjennem Taarer smiilte
Den Himmels Fryd, som tryllede min Sjæl,
Da, neppe hilst, du atter fra mig iilte,
Med Modersprogets venlige Farvel?
En Yngling selv, i et mig fremmed Eden
Fandt jeg den Yngling, som gjenkaldte mig
I hvert et Træk mit Hjertes Hjem herneden,
Beskedne, stille, blide Danmark! dig.
Du var mig langt fra Barnets første Himmel,
Paa min fra dettes Blomster fjerne Vei,
I Alpe-Liliers og -Rosers Vrimmel,
En hjemlig Herthadals Forglemmigei.
Fem Lustrers Vaar og Sommer ere rundne —
Og Høsten rinder nu, vi sees igjen —
O! gid os Vint'ren finde, trods de svundne

Digitized by Google

Lyksalighedens Savn, som mørkner den,
Med lyse Blik, og varme Hjerter, bundne
Bestandig til den bedste blandt de fundne,
Her i vor fælleds Havn, som Ven og Ven!

Til Herr Grosserer Nathanson,

Kjøbenhavn, d. 4 Jan. 1814.

Min Fanny, hvis for fine Sands
Kun sjelden trylles her til Lands,
Fortryllet af den Nytaarsgave,
De hende nys har venlig sendt
Med en elskværdig Compliment.
Befaler mig i Hast at trave
Paa Riimbrevhoppen, uden Frak,
Og uden Hat, end sige mere,
For Dem en Blomsterkost af Tak
I bunden Stiil strax at levere —
Fra hende selv udtrykkelig —
Til Gjengjæld for de smaa, men nette
Bidrag til hendes Toilette,
Der ogsaa har fortryllet mig.
Jeg traver altsaa. Her jeg bringer
Paa nysbemeldte lette Vinger
Et Vers, som hedde skal, urost
For Gud, en lille Blomsterkost.
Gid den var smuk, som den er lille!
Gid den var halv saa nysselig
Som Naalepuden, jeg seer spille

Digitized by Google

Med Roserne, Cythereas Liig!
Gid den, for Børsten, kunde give
Tilbage Spor af Smagens Fiil
I reen og glat poleret Stiil!
Kort sagt: Gid jeg i Takkens Iil,
Min Ven! Dem havde kunnet skrive
Til Gjengjæld blot min Fannys Smiil!
For Saxen havde De tilbage
Da faaet sendt dens sande Mage:
Jeg mener: Amors egen Piil.

Digitized by Google

Sendebrev fra de tre Gratier.

Til Udgiveren af Bladet Søndagen.

Kjøbenhavn, 1814.

Du, som Apollo negtede maaskee
Paa Daniens Parnas det ærefulde Sæde,
Som, efter Wessels Død, vi undte dig med Glæde,
Og som endnu vi stedse ledigt see;
Du, som han afslog ganske vist den Ære,
Det Tvilling-Spiir, Skjaldungen Evald bar
(Hvis Norge Hakons Digter arvet har)
Endogsaa blot som Medregent at bære;
Du, for hvis Alvor, blandet med lidt Skjemt,
I Sang, man fordum af og til gad høre,
Vor fædrelandske Nutids Smag og Øre,
Til Runeqvæder vant, er reent forstemt;
Hvem derfor og, af os alene gjemt,
I det Valhalla — som dem lidt beruser,
(Imellem os!) — de norske danske Muser
For lang Tid siden alt har glemt;
Du, hvem dog ingen Haan og ingen giftig Pille,
Selv ingen Bagframyrden af dit Navn
(Endskjøndt vi leve selv i Kjøbenhavn)
Ved vor Beskyttelse kan stille;
Du, som saa ofte fik os til at lee,
Som tidt fik vore Taarer til at trille,
Hvis Sang enhver af os nu vorne tre
Alt nynnede, da hun var ganske lille —
Hvis Spøgelse, da sidst du gik igjen,
Der indjog en naturlig Skræk i Mange,
(Skjøndt vi for Spøgelser er' vel saa bange,

Digitized by Google

Som den og den)
Mens alle Dagens store Helte gyste,
Os tre smaa Piger dog aldeles ikke kyste,
Men ordentlig fik til at løbe hen
I Søndermarken, og den næste Have,
Hvor man lod Smagen fort tilforn begrave,
Som om vi selv en Smule gik igjen —
O du — hvad skal vi kalde dig? — vi ville
Saa gjerne, mellem store Navne, dit
I vores eget Sprog udmærke lidt,
Og uden dog at krænke Nogen sit —
O du — ja det gaaer an! — o du, vor Lille!
Modtag i dette Brev, vi Søstre har med Iil
Tilskrevet dig, ved Hjælp af tre smaabitte Fjædre,
Som i en Snup, fordi vi havde ingen bedre,
Vi trak i Flugten ud af Amors Piil —
Modtag i — Mønst'ret for din egen Stiil,
Den Hilsen, som vi alle vide,
Blandt alle Hilsener du bedst kan lide:
Vort Smiil!
Vi har til dig en lille Bøn. Paa Hjertet
Os ligger Noget meget svært,
Som har os længe destomere smertet,
Da Modersmaalet er os alle tre saa kjært,
Som i dets rene friske Kjærne værdt —
Ja, Baggesen! saa kjært som Haab og Minde,
Som Kjærlighed, af begge nært —
Som Taagens Flugt for Morgenvestenvinde,
Som friske Liliers og Violers Duft,
Som Duggens Taarer, der paa Rosenblade rinde,
Som Lærkens Dirren i den morgenrøde Luft —
Som Ynde, Vid og Dyd og Dannemarks Fyrstinde.

Digitized by Google

Vi har til dig en lille Bøn, som sagt,
(Er du den gamle, sikkert en Befaling)
Paa hvis Opfyldelse, der taaler ei Forhaling,
Os Søstre ligger megen Magt.
Altsaa i Sprogets elskte Navn til Sagen!
Det er i Aandsculturens Romarchie
Den Livprovinds, vor Dyrkning blomstrer i,
Der ikke kan bestaae ved blot Tiltakketagen.

Og vores Modgangsskaal i Dannemark er fuld —
Og, skjøndt vi have Klynken, Graad og Klagen,
Vi tidt har ønsket os dybt under sorten Muld.
Hver Nat, trods Ormens Væv og Lammets Uld,
Der bolstrer rundt de tæt omsvøbte Lagen,
Vi rystes af en næsten russisk Kuld,
Til hvilken knap Bellona selv fandt Magen —
Er Natten slem, er endnu værre Dagen!
O, den betager med Forfølgelser af Smagen,
Af Konsten og af Sproget — med en Plagen,
Hvortil man aldrig saae og aldrig hørte Magen,
Os Huldgudinder alt vort Huld —
Vi hverken kunne eller ville,
Trods den nu halv om halv forkyndte Fred,
Udholde det at blive her, du Lille,
Hvis den Forfølgelse skal vare længer ved.
Siig! vil du? kan du? tør du os berede
Et nok saa lille sikkert Tilflugtssted,
Hvis ei mod Nattens Kuld, saa dog mod Dagens Kjede?
Et Hul, en Krog, en Vraa, som Hytten ved et Led,
Kun reen og net og peen — og varm af Kjærlighed,
Hvori vi smaa, mod hvem de Alle er' saa butte,
Os kunde putte,

Digitized by Google

Hvori vi Søstre sammen kunde boe,
Saalænge Vint'ren varer, lidt i Ro —
Hvori vi Gratier, som ingen modens Muse
Vil længer huse,
(Maaskee ei heller kan) dog kunde faae lidt Ly,
Og trives halv om halv, som smaa Violer
I Solens første tarvelige Straaler,
Om ikke faae vort hele Huld paa ny? —
Du eier dog endnu vel inden Muren
Af skandinaviske Literaturen
(Det er at sige, denne Hovedstads)
Saa megen — bedre sagt: saa liden Plads,
Som der behøves til et Søndagsgilde
For de To, Tre, der gjerne til os kom,
Og til en lille Springenom,
Ifald vi os lidt lystig gjøre vilde? —
Vi mene nemlig saa: den gode Smag
Har vel Høihelligdage, Kroningsfeste,
Samt store Pølsegilder, trods den bedste,
Men ingen stadig ugehellig Dag —
Kort: ingen Søndag. Siden flere Døgne,
Som sees af Pilestrædets Almanak,
Der egentlig bestaaer af bare Snak
Om indenlands og udenlandske Løgne,
Om Salgues, om sig selv, og alt det søgne Pak,
Hvorfor vi sige mange Tak,
Er egentligen alle Dage søgne. —
Ulykken er: Penia kom herind:
Der blev om hende gjort saa megen Vind,
At han, der paa Parnassets lyse Tind
Knap skjelne kan en Pindar fra en Pind,
End sige neden om, i alskens mørke Foiten,

Digitized by Google

En Muse fra en Muus, en Qvinde fra en Qvind —
I Dagens Hurlumhei sig giftede med Tøiten.
Fra den Tid af hver Uge gik forbi
Foruden Sang og Klang og Offring til de Ni.
I en bestandig Hverdags-Industrie
Gik al Religion fra Musetemplet fløiten.
Og bort naturligviis gik ogsaa vi. —
Nu maa man lutter Gavn derinde virke,
Kulør de Lu, Kulør de Lax,
Hver Muse sidder uden mindste Fax,
Tilskjærende med hjemmegjorte Sax
Grovt hjemmegjort Kattun, paa Bænk af egne Birke —
Gjør Nogen mindste muntert Spring, saa — Paf!
„Skaf!“ raaber Rosifleng derinde, „skaf!“
Til hver en Cornifex og Tragolaf,*)
Til hver en Riimsmed, der kan blive Noget af,
Fordi han i en Ruf hans Mening traf,
Ved Helligdommens Laas, hvis lukte Dørre knirke,
Med Pædagogens rustne Søm at dirke,
Og ved at bruge dem, som Navler, i en Naf
Til Hesteskoe for Konstens Hippograf.**)
„Skaf flere Vers, som dem, min Bro'er, kun! skaf!
„Din Skaal! det er kun tyndt, men du har godt deraf!“
Saa syes og smedes der i Templet, Klif i Klaf,
Imens Dagløннerne til Finkelflasken lirke —
Paa Taget midlertid, for og lidt Nyt at virke,
Man spille seer en Telegraf
Som paa Korsøers alt længe søgne Kirke.

---

*) Komiske og tragiske Udyr.

**) Hippogryph fortjener den Pegasus, de ride paa, ikke at kaldes.

O Holberg! Evald! Wessel! I hvis Ruus
Var Saligheders Hop og Flugt til Himles Himle,
O! saae, paa Sokkens og Cothurnens Gruus,
I Herrens, i Apollos eget Huus,
Jert Øie denne lave Suus og Duus
Af alle søgne Dages Træskoevrimle!
I see den ei! — Men du har seet den, du!
Og seer den dagligen, den Dag i Dag, endnu:
O tag af Væggen ned, og stem din muntre Lire,
Og syng mod Dagens Roes en ugentlig Satire,
Saa længe til vor Fiende holder op,
Som Klokker og som Klemter og som Kimer,
Paa det omrodede Parnasses Top
At udbasune hver en Sjaur, som stimer,
Til Fods, til Hest, paa Træskoe og med Grimer,
Derop —
Og rose, rose, rose, rose, rose
Snart rundt omkring den hele Trop,
Snart neden om den hele Mose,
Hvert Skubkars Trillen, hvert et Springgaashop,
Hvert Løb i Rende, hver en Fod i Hose,
Sin egen skjeve Gang, og selv — dit Stop!

For første, som for sidste Gang
Vi tre, som ellers helst i Rosenlunden
Tilhviske Digteren, ved Amors Blunden,
Den hemmelige Bækkesang,
Har næsten glemt os selv i en lidt heftig Klang
Af Udraab, som os foer af Munden —
Men ak! vor Taalmod var paa Bunden,
Vor sidste stille Taare var nedrunden —
Vort qvalte Suk blev til et Skrig —

Digitized by Google

Vi lod os længe nok taalmodigen mishandle;
Men en Nedbryden, disse Dages liig,
Af Sproget, af vort sidste Himmerig,
Kan Gratier (mellem os og dig!)
Et Dieblik til Furier forvandle —
Og Intet lignes kan i Harme, som du veed,
Med Fromhed selv, naar først den bliver rigtig vred!

Men lad det sidste Gang, som og den første, blive,
Vi vore kjælne Fingre smaa
Tilblods paa Dagens Dre slaae,
Og reent itu paa Dagens Næse rive —
Dens Dine blive ei, kun vore Hænder blaae;
Til Døgnets trommespiilte Kjæver
Der hører berlichinske Næver
Med meer end Alunshandsker paa.
Vi ville, det er egentligen Sagen
(Vil du, som vi)
Hver Søndag i det mindste ganske frie
For alt det søgne Bryderi,
Fra nu til evig Tid aldeles glemme Dagen. —
Satiren i vor Søndags-Harmonie
Skal egentlig bestaae deri,
At, naar vi spille, dandse, synge, drikke
(Som, efter Messen du bør holde, skader ikke)
Det lade skal, som om vor Spil og Dands
Var hverken inden- eller udenlands —
Som om vor Sang og Drik i munter Suus,
Var hverken Øllets eller Vinens Ruus —
Som om vor Spil og Dands og Sang og Drik
Var ikke Gnomers, men Sylphiders Pikenik,
Hvortil selv Uskylds Engle kikke —

Digitized by Google

Som om nærværende var med sin Ætherkrands,
Og tusind Oines rene Himmelblikke,
Den lyse Nat i al sin Glands,
Og — som om Dagen var der ikke.

Mens altsaa Nordens mørke Melpomene,
Som Natten høi, som Kampens Norne vred,
Omtont af Lurer, stolt, med tunge Fjed,
Hver Offerfest i al sin Herlighed
Nedstiger paa den blodbestænkte Scene,
Som inden Kredsen af opdyngte Bautastene
Den store Blotmand hende krandset har
Med alle Fjær af Helas røde Haner,
Og alt det sorte Løv af Iduns Haves Graner,
Som er, som kommer, og som var —
Mens stundom end Minerva, som Athene,
Forsamler Nordens Muser af og til
I sit Museum under Asken Ygdrasil,
(Der ikke længer breder sine Grene
Ud over Skandinavien alene)
Men hvor der kun er sjelden Sang og Spil —
Mens alle Bragurs Børn deslige store Feste,
(For store næsten for os Smaa)
Ved Aarets tolv og fire Tider gjeste,
Med gyldne Harper, og med Kroner paa —
Mens rigtig nok og tidt af Muser een og anden
Forlader Dagens Flikkeri,
For ugentligen at besøge Manden,
Der maler Hovedstadens Skilderi —
Og ham, der i Dannora kjæk og fri
Ta'er værre fat, end paa Hollænderen tog Fanden,
Paa Skuepladsens nye Hollænderi —

Digitized by Google

Mens alle de, som sagt dog varme sig — og gyse
Paa Demanttillier under Tag af Guld
Af i det mindste meer end Kuld —
Vi tre, som Bragur just (især naar han er fuld)
Var, er, og bliver aldrig ganske huld,
Vi tre, som skjælve, naar vi bare hører nyse
Sexarmen, eller ham, der er saa stor,
Som tre Giganter, hvad han hedder, Thor —
Vi tre, hvem Freia selv, den skjønne Dyse
(Som hun i Offerlunden staaer)
Med hendes mindste Blik kan kyse —
Vi tre, dog Børn endnu, hvordan det gaaer
(Den ældste fyldte femten først i Aar)
Maae, Stakler, gaae omkring og fryse.

O laan os Huus, vi bede dig,
Hver Hviledag, hvorpaa bestandig iilte
Til Jorden ned lidt Himmerig,
Fra den Tid, selv derpaa Naturens Herre hviilte —
O laan os Gulv, o laan os Tag
Hver, alle Børn især, saa kjære Søndag-Aften,
Hvorpaa man gjerne glemmer i lidt Mag
Hver Ugens søgne Hverdagssag;
Hvorpaa man glemme kan i nogen Leeg
Hver Dydens Priis, som faldt — hver Lastens Cours, som steg —
Hvorpaa man glemme vil i ædel Spas
Alt sjaset Alvor og alvorligt Fjas —
Hvorpaa man glemme bør i Poesie
Det flaue Prosa-Liv, man lever i —
Hvorpaa, mens hist et Smiil og her et Kys
Hver Modgangs-Storm og Torden byder Tys!
Man drukner al sin Sorg i Druesaften,

Digitized by Google

Og er, som En, der aldrig havde havt 'en —
Og bliver, hopsasa! du gamle gode Ven,
(Hvad der er bedst) et lille Barn igjen!
Flet os, med Smule Konsten, dig blev givet,
Heroppe — langt fra Sumpen og fra Sivet —
Af Modersmaalets Eviggrønt
Et Søndagstempel ei, men blot en Søndagshytte,
Hvor der kun er lidt reent og peent og kjønt,
Og ei for megen Stads, der os kun lidt kan nytte!
Det norske Huus, du veed, er alt for mørkebruunt —
Og kan os spæde tre mod Kulden ei beskytte —
Indret det, om du kan, lidt hyggeligt og luunt,
Saa ville vi paa næste Søndag flytte.

End Eet: Vi komme, som vi staae og gaae,
Medbringende den Smule, vi har paa,
For Resten Intet. Da vi dog maa hvile
Hver Søndag=Nat, saa maae — (nu vil du smile!)
Saa maae vi bede dig, see til,
Os med en Seng — en Himmel, om du vil —
Og Omhæng, Teppe, Liin og Underdyne,
Lidt understrøet med Blomster — at forsyne —
(Kun ei med Vinterblomster, eller: Snee!)
Een Seng er meer end nok til alle tre;
Kun maa du see at skaffe til den ene
Tre kniplingbræmte, tynde, fine, rene,
Nye, lette, lunefulde Pudevor —
Det Øvrige skal vi nok sørge for.

Hist og her i Kjøbenhavn, den 5 Marts, den 27 October og den 28 December.

Aglaia. **Thalia.** **Euphrosyne.**

Til de tre Gratier.

Svar paa Sendebrevet.

Kjøbenhavn.

Udrust mig du, som jeg har end tilbage
(Trods alle Livets andre Glæders Savn)
I din af mig ukrænkte Moders Favn,
Erindring af min Barndoms første Dage!
Udrust mig med det lyse Skjold,
Som, engleholdt, Uskyldigheden dækker,
Naar de smaa Hænder den mod Himlen strækker,
Befalende sig Gud i Vold!
Udrust mig med det blide, rosenrøde,
Duftmilde, friske, linde, tornefrie,
Kun Barne-Paradiset egne, søde,
Forunderlige svundne Trylleri,
Hvorom kun de, som Uskyld krænkte, klage,
Det er for evig med de første Dage
Forbi!
Og du, som før min Tankes Flugt blev fri —
Før Hjertet vidste hvad det var at synde —
Sin første Bøn, sin første Poesie,
Sin første Kjærlighed min Andagt stammed' i,
Du Himmelske med Uskylds Melodie,
Omfavn mig, Modersmaal, i al din Ynde!
Gjenkling mig, som paa Skjødet du mig klang,
Hvor salig jeg omkap med Engle sang,
Alt nynnende, som henrykt i Guds Rige,
Hvad Hjertet følte, Phantasien saae,

Men hvad endnu jeg ikke kunde sige -
Og hvad endnu jeg ikke kan forstaae
Det Høie, Dybe, Himmelunderlige,
Som i din Kingos Jule-Psalme laae!
Omsuus mig med de nordlysslette Vinger,
Hvorpaa du lige høit og tonefuldt,
Men mere hjerteligt og mere huldt,
End dine Søstre, dig mod Himlen svinger!
O! fyld mig med din Aand, du danske! du!
Som var før Danmark var, som er, som bliver,
Naar Hjemmet taber nok en Stavn endnu,
Og Folket selv sit Navn, som Folk, opgiver;
Du, som da lever end, dets Aand, med hellig Klang
For andre Herthas Hytter, andre Throner,
I dine store Sønners Heltetoner,
Og i din Lilles kjælne Hyrdesang!
Tryl mig idag med al din Velklangs Sødme!
O lær mig, velberuset af den Kraft,
Du gjemmer i din Honnings milde Saft,
Liig Amor, naar i Uskylds første Rødme
Han dypper Spidsen af sin Piil,
Med Zittren, som i salig Fare —
Og dog med Elskovs egen Iil —
Ei reent uværdig at besvare
De danske Huldgudinders Smiil!
Men I — hvorefter alt min Stammen leder —
Men I, velsignte selv især,
Hvis Trillingguddom jeg tilbeder!
Omsvæver mig, fra hist og her,
I Tryllekredsen meer og mere nær!
Hvad er — hvad kan jeg — uden Eder?

Digitized by Google

Med ingen Fryd paa denne Jord,
(Især paa dens luslidte Side,
Og mindst her i vort kolde Nord,
Hvor Faa sig rigtig fryde gide)
Kan lignes den navnløse Lyst,
Den Salighed, hvormed jeg trykte
Til mine Læber, til mit Bryst,
Det Brev, som — aabnet, læst og kyst,
Saa zittrende, saa tidt, saa tyst —
Mig egentlig af Fryd forrykte,
Saa reent — at hvis jeg aldrig før
Var Digter, blev jeg det, I Hulde,
Af Glæde sviml, af Vellyst ør,
Af Saligheder fuld tilfulde,
Ved — glemt og lille, som jeg er —
At faae det hvide Baand af Jer —
Hvad siger jeg? — det blaae! det blaae! hver Strimmel
Af Eders Baand er danneblaa;
Thi danske Pigers Øine, Nordens Himmel,
Og Glemmigikkens Blomst er saa! —
Ja! hulde Gratier! seer mine Taarer trille!
Ja Digter føler jeg mig nu!
Seer mig min sidste Sorg med Eet at stille!
Seer mig med Himlen i min Sæbeboble spille!
Jeg er saa ganske, Søde! hvad I ville —
Jeg er et lille Barn endnu!
O! kalder mig bestandig Eders Lille!
Til denne Hæder stod just al min Hu.
Stor eller lille — den, Jer aldrig svigter,
Stor eller lille — hver en ædel Digter,
I huldt beskytte, sidder uden Gru
Paa Toppen af det Bjerg, hvor Helte svimle —

Digitized by Google

Og er, som født dertil, i Himles Himle
Med høie Guder Du og Du.

Ja! hulde, søde Smaa! jeg vil berede
Jer Uskylds Overgivenhed
Midt i den store Byes stedmoderlige Kjede,
Saa godt jeg kan, et lille Tilflugtssted!
Ja! jeg vil bygge Jer et Tempel ei, men krandse
Den Hytte, jeg Jer alt har bygt;
Og i den lille Sal derinde skal vi dandse,
Trods Vint'rens Snee derude, trygt —
Og, oplyst, i en Huulning dybt i Grunden
Skal Dannersprogets Støtte staae,
(Med friske Blomster hver en Helligdag omvunden)
Med Holbergs, Evalds, Wessels Navne paa —
Men foran Støtten skal, af tre Gestalter,
Som baaret, hver min Elskte liig,
Af sneehvidt Marmor hæve sig det Alter,
Hvortil I kaldte mig —
Hvorpaa med Myrrha-Drys jeg festligen vil nære
Den Ild, der, mildt oplysende vor Lyst,
Skal lue reen, Urania til Ære,
Som Flammen i mit Bryst! —
Og jeg vil stille mig for Alt'ret hen, og messe
For mine søde Smaa:
Hvordan Naturen er, naar den er i sit Esse —
Og hvordan Troen kan, trods Kirkens Presse,
Og Konsten, trods Naturen selv, bestaae —
Og stundom skal jeg, i en hellig Tale,
Naar vi har spøget længe nok og leet,
Som hurtig Bladet vendende Prophet,
Trods Udbys Vender-om, andægtig Eder male

Vort korte Livs evindelige Hale —
(Dog mindre sort, og mindre ud i Eet)
Hvorledes, for Exempel, Evigheden
Kan altid anbefales, ubeseet,
Dem, som i Tidens Kortenspil herneden
Blev Beet —
Da just, naar det er Vinter, det, som kommer
Og forestaaer,
Er, tidlig eller sildig, Vaar og Sommer,
I hvor det gaaer —
Og vise skal jeg paa den Livets Scene,
Herr Ingemann har malt saa guul,
At der er ei saa sort, som Mange mene —
At der er og lidt grønt — hvis og Athene
Derover skulde blive guul: —
Hvorlunde vi, med Wessel, vel maa sande,
(Der dog af Landet aldrig drog)
At der er brødne Kar i alle Lande,
(Som Bommerter i hver en Bóg,
Og sikkert ogsaa Fluer i hver Pande)
Men ikke — lige mange dog; —
At man kan Perler finde, naar man leder
Paa Bunden af hvert Hav; —
Og — at man altid ligger, som man reder,
Selv i sin Grav; —
At, har man altid just ei Julekage
Hver Søndag at tractere med,
Tvebakker og, til Thee, ret artig smage —
Og kort og godt — i al Eenfoldighed:
At selv det Maadelige kan behage,
Naar, vel at mærke! der er Maade med —
Særdeles vil jeg Eet og Andet sige,

Digitized by Google

Ved denne høitidsfulde Leilighed,
Om Veien, som man end kan gaae til Himmerige
Med nogenlunde Sikkerhed:
Hvordan, blandt Andet, og vi skulle dysse
Vor Kummer, til vi komme der —
Og elske, lege, skjemte, synge, kysse,
Saa længe vi er her!
Ja! jeg vil tage, naar I vinke, ned af Væggen
Den Luth, som taus saa længe hang,
Og under Favntag, Kys og Kjæledæggen
Hver Søndag-Aften synge Jer en Sang —
Og hvis med hulde Blik I til mig smile,
Lidt styrkende mit Mod,
Jeg sværger høit ved Amors gyldne Pile,
Skal Sangen blive god —
Hver Søsterlilie til dens Klang skal dandse
Sig varm og rosenrød —
Og ikke mig, men Støtten skal I krandse,
Hvergang min Sang er sød!
Thi hvad er jeg? — iblandt Anakreoner
Den mindste! — dog —
Fra mine kyste Læbers Bæven toner,
Som Vestvindsusen gjennem Skovens Kroner,
Henhvirvlet af sig selv, det danske Sprog!
Det synger — ikke jeg — som lader ene
Mig gjennemklinge heel
Af hvert et Englepust, som blev dets rene,
Halvaabne, runde Mund til Deel.
Som, for Exempel, her — i det jeg skriver
De danske Huldgudinder til —
Hvis Stilen Sang, og Brevet Vise bliver,
Det Modersmaalet er, som Værket driver —

Digitized by Google

Og Pennen dandser, som det vil.
Selv Intet, tør jeg derfor ogsaa vove,
Som Alt'rets Præst,
Min Hyttes himmelske Besøg at love
Den ønskte Fest.
Alt hvad jeg har af Herlighed i Livet,
I hulde Tre!
Blev mig i denne lille Hytte givet,
Som her I see —
Dens Indgang nemlig. **Kommer ind at stue:**
Hvor Alting staaer
Som blæst derinde! Seer dens rene Lue,
Hvis spidse Tunge høit mod Alt'rets Bue,
Som brændte selv deri mit Hjerte, slaaer!
Seer Sengen opredt! seer de fine Lagen!
O putter Jer deri,
Naar Natten kommer! glemmer, glemmer Dagen
Og Dagens Bryderi!
Betragter Teppet! føler paa de bløde,
De lunefulde Pudevor!
Men glemmer ei, livsalighulde, søde,
Ved dette Syn — med Eet saa rosenrøde —
Hvad I har lov't, at sørge for!

Digitized by Google

De Himmelskes Afskedsbrev.

Efter Opførelsen af »Uglspil« paa den kongelige danske Skueplads, den 5 Marts 1814.*)

Til vor Lille.

Du seer — maaskee før næste Sol er runden,
Alt visnet, som af Lynet rørt,
Den friske Krands, os Haabet havde bunden —
Du seer i Hytten her, hvor Morgenstunden
Dig tidt med Sundheds Smiil og Guld i Munden
Til vort forladte Leie havdeført,
Bag Støtten, som vort Suk nys havde rundt omvunden
Med blye Violer, ubønhørt,
Den neppe tændte Lampe slukt — forsvunden
Den høitidsfulde Glands i Vinter-Lunden —
Og Støtten selv beslørt:
De skjule sig dit Blik de rene Navne,
Du nylig stirred' paa,
Hvis Offerværdighed ei længer blot de smaa,
Men selv de store Templets Præster savne:
Du seer tilhyllet rings din Hyttes lille Chor,
Og Alteret bedækt med Flor —
Og — næste Søndag — ak! hvorhen du og vil stikke,
Løb du og selv fra Dør til Dør,
I Huse, hvor du fandt os før —
Os trende Søstre seer du ikke.

*) Morgenen efter denne vor danske theatralske Blufærdigheds sicilianske Vesper, fandt Søndagens endnu rødmende Opvarter, Støtten „med Holbergs, Evalds, Wessels Navne," fra øverst til nederst besløret; og paa det med et sort Flor bedækte Alter ovenstaaende Brev.

Thi flygtede vi ere, bange, skye,
Forfærdede, med Zittren uden Lige,
Med Rædsel, med en Skræk, vort Sprog kan ikke sige*) —
Og flygte maae vi, flygte, flygte, flye
Bestandig, Dag og Nat, og aldrig standse,
Hvor der var ellers Tilflugt, eller Ly
For os, og Altere for vore Krandse,
Og Ører for vort Spil, og Blik for vore Dandse,
Af Frygt for at fornærmes der paa ny.
Omsonst dit Suk, omsonst din ømme Klage,
Omsonst din kjælne Længsels Skrig,
Til Skuepladsen kalder os tilbage,
Hvor paa Paradeseng, for Pøblen at behage,
Vor nøgne Moder ligger Liig.
Vi flygte, skjøndt uvidende hvorhen?
Fra Byen bort — i Natten — vildt — i Blinde —
Tyndklædte, frysende, som ingensinde,
Med Hænder strakt mod Himmelen,
Med Haaret flagrende for barske Vinde,
Forfulgt af søgne Furier derinde,
I hvilke Gorgos Døttre gaae igjen —
Forfulgt af (o! hvordan benævne den?)
Fritimernes og deres Yngels Muse,
Forvandlet til en Fastelavns-Meduse,
Forfulgt endog — (kast bort din danske Pen!
Hold op det mindste Vink om os at give,
Hvor selv en Frænde vil os grumt aflive!)
Forfulgt af selv — vi kan dig ei beskrive
Vor Qval! — af selv en elsket Søsters Ven!!!

---

*) Det Tydske har: Entsetzen.

Digitized by Google

Vi flye; men hvor skal Gratierne hen,
Paa vakte Eumeniders Krigstheater,
Paa Tummelpladsen for mod Vold og Mord
Til blodig Hevn fremstyrtende Soldater,
Som nu er bleven selv i Nord
Den rings paa Land og Hav fredløse Jord?
Hvorhen, hvor Fiender skyde, stikke, hugge,
Slaae, rive, styrte, trampe ned
Hvad Venners Overgivenhed
End nogenlunde lod med Fred:
De sidste Blomster i vor Haves sidste Bed,
De sidste Spirer af Blufærdighed?
Hvorhen? hvorhen? hvorhen? — Til end et Sted,
Som her paa Jorden vor Treenighed,
Saa helligt og saa trygt, som selv i Himlen veed:
Til Dannerdronningen Marias Vugge —
Til Englesalighedens Thrones Fod —
Der skal vi Rosenleiet, Hun forlod,
Med vore Taarer smilende bedugge!
Der skal vi dandse rundt i Hendes første Fjed,
Der skal vi høre hver Naturens Stemme,
Som Hendes spæde Hjerte røres ved —
Der skal vi tryllet i Uskyldighed
Os føle Noer endnu, os føle hjemme,
Og hver en Braad, hvis Nag vi nu fornæmme,
Hver Torn — der er og Torn i Hendes Krone — glemme,
Tilbagedrømmende vor første Salighed.

Digitized by Google

Advarselen.

Til Jens Kragh Høst.

Kjøbenhavn, i 1814.

Hvad tænker Du, min ædle, brave Høst!
Forfulgt alt længe selv af lyse Hov'ders Skjebne,
Mens Du Dig burde taus mod egen Modgang væbne:
For mig endog at hæve kjæk Din Røst!
Vil Du da bringe dem, der noksom alt mistyde
Saavel Dit aandelige Værd,
Som al Din legemlige Færd,
Til ganske Staven over Dig at bryde?
Gaaer Du fra Viddet reent? hvor vil Du hen?
Med Din dog intet mindre just end tykke
Jens Kraghske Lykke
Tør Du Dig lade mærke med, som Ven,
Ei blot at kjende, men endog i Fare
Med Mund og Pen
At være selv istand til at forsvare
Jens Baggesen!
O hør mig! lyd mit Raad! Ifald Din Rest af Ære,
Din Rest af Gods, Din Rest af Liv,
Din Rest af mulig Tidsfordriv,
Du har en Smule kjær, lad dette Galskab være!
Tag, hvis det alt er sagt, Dit Ord igjen!
Anmeld, som Trykfeil, i Dannora
Hvad Du har yttret om min Pen —
Og gjør det snart! — thi den og den
Har hvisket mig i Øret (trods min Thora)
Der er Periculum in mora;
Da, hvor jeg mig nu vender hen

Digitized by Google

I Ny-Kritikens Morgenrøde,
Parnasset's Borgervagt marscherer mig imøde,
Til hvilken (siger man) der snart skal støde
Et dobbelt Vægter-Corps af Levende og Døde,
Der vist faaer Bugt med mig, om ei med den —
Da jeg i Roderiets nye Rige
Har mod mig alt det Borgerlige —
Ei blot for Foden Bækken; men
Lidt længer ude Strømmen og Passaten:
Borgmest'ren nemlig selv og Magistraten —
Og endelig tilsidst — om ikke hele Staten,
Dog i det mindste Statens Ven,
Om hvis til Sprøiten rede Pen
Alt Morgenstjernerne staae samtlig i Geledder!

Sadl altsaa hurtig om — dog nei!
Det veed jeg, brave Sandheds-Ridder,
Det kan Du ei —
Sadl af! og sæt Dig ned, hvor mangen Ven alt sidder,
Bag Gjerdet, skjult i denne Hurlumhei!
Lad mig — som dog ufrelselig — alene
Mod deres Morgenstjerner, Dynd og Stene!

At jeg min Undergang imøde seer,
Og leer,
Bør ikke friste Dig til lige rolig Svommen
I denne Tidens usle Flod mod Strømmen.
Hvad skader det, ifald en Digter skeer
Lidt Uret af og til i virkelige Livet?
Ham blev i Nydelser, som Ingen seer,
En rigelig Erstatning givet!
Hvad skader Almeenvellets Povl og Peer,

Digitized by Google

Om der er hist og her en Jens, som synger,
I Landet mindre eller meer?
Poeter har man dog i hele Klynger!
Desuden, var' de nok saa faa,
De store har nu engang, som de smaa,
Til alle Tider og til alle Steder,
Blandt andre glimrende Forrettigheder,
Den: at forgaae —*)
Og endelig: Decretum stat in curia:
„Volenti nulla fit injuria!" **)
Jeg klager ei, som Digter, hvis min Krands
Mig koster Liv og Gods og Ære,
Hvis i det mindste her til Lands,
Saa længe varer Døgnets Herebands,
Jeg maa deslige næsten reent undvære.
Hvi stod, som om Parnassets Bloksbjerglære
Kom ikke hende ved,
Min Muse stille paa sit gamle Sted?
Hvi vil hun ei sig ad, som Andre, bære?
Hvi gaaer hun ikke smukt i Troppens Fjed?
Hvi svinger hun sin Lilie, liig en Svøbe,
Mens hine med al Verdens Krandse løbe
Did, hvor der regner Kroner ned?
Hvi vil jomfruelig til Fods hun ene vandre,
Mens hele Verden sætter sig til Hest?
Hvi ta'er hun ei et Kosteskaft, som Andre,
Og rider med, som hun kan bedst?
Løn, som forskyldt, har jeg, som Digter;

*) — Sit jus, liceatque perire poetis!
Hor.

**) Ham skeer sin Ret, der villig forurettes.

Digitized by Google

Og aldrig falder det mig ind,
Alvorligen, ved mine fulde Sind,
At anke paa, mig Lykken svigter.
Jeg vidste meget godt, da jeg paa den Gallei
Ved Fødslen gik ombord, som salig Herr Cervantes
Og andre smukke Folk, at denne Vei
Til Lykken her paa Jorden var Peer Gantes.

Men Du, der ei, som jeg (skjøndt yndet af de Ni)
Ved Himmeltaflet alle Dage
Kan leve høit af Suppe-Phantasie
Med drømte Marveboller i,
Og indbildt Haresteg og digtet Mandelkage,
Beruust af den Parnassets Druesliim,
Hvoraf Du her en lille Drypp kan smage —
Paa Riim —
Du, der kun holder aandig Huus i Prose,
Og gav, som Dyrker af Minerva, Slip
Paa Spiisning i Apollohoffets Rose,
Du, synes mig, bør sikkre Dig mod Glip
Af al optænkelig Velsignelse herneden,
Ved klogelig at holde Dig
I denne Krig
Paa sjællandsk Grund, saa langt Du kan, fra mig —
Indtil min Død har sluttet Freden.

Digitized by Google

Særsynet.

Ode til Kammerherre Berndt Anker.

London, 1808.

Jeg saae — men end det for mit Øie lyner
Med blendende, med alt for himmelsk Glands —
Jeg saae det saligste blandt alle Digt'rens Syner:
Den Sangens Ven, jeg flettede min Krands.

Jeg stued' — neppe troede jeg mit Øie
Saa tidt bedraget af heroisk Svig —
Den sande store Sjæl, den ædle, skjønne, høie,
Den herlige, mit Hjerte drømte sig.

Og hvor? Blandt hine glimmerstrøete Grave,
Som Marats Yngel dyngede med Blod,
Hvor Kamuls Afkom ny har plantet Lasters Have,
Med Krigens Boa-upa trindt begroed —

Hvor Dverge throne paa Pygmæers Skuldre
Høit over Brimmelen af mindre Kryb —
Og Kroner mellem Kors og røde Huer smuldre
I lige Glemsels lige fule Dyb —

Hvor Borger-Friheds sidste Spire pluktes,
Halvvisnet, af en halv ægyptisk Gud;
Og hvor det sidste Glimt af Fredens Lampe sluktes
I Frækheds Storm og nedrig Feigheds Slud —

Digitized by Google

Der saae jeg ham! Og naar? Da, vant til Skuffen,
Mit Blik mistroede, hvad mit Hjerte fandt;
Og Hjertet selv, af Himlens Straale truffen,
Mit Hoved tvivlsomt spurgte: var det sandt?

Ei meer en Yngling, der i Boblens Skimmer
Fortryllet skuer alle Stjerners Dands;
Men prøvet moden Mand, der selv i Solens Glimmer
Opdager Pletter og formørket Glands.

Jeg saae ham! Med min Ungdoms Tryllerier
Var næsten glemt mit Hjertes Ideal,
Alt neppe kjendt igjen i digtede Copier —
Og nu — nu saae jeg dets Original.

O! tør jeg troe det, tør jeg troe mit Hjerte?
Skal Glæden end udvide dette Bryst?
O! tør jeg bygge paa min Glemsel af hver Smerte?
Tør jeg slaae Lid til disse Taarers Lyst?

Har jeg en Ven, en virksom Ven paa Jorden?
Som mig erstatter hvert et andet Savn?
Og kom den ædle, den mig frelsende fra Norden,
Med hele Sydens Varme til min Favn?

Fandt jeg i ham, hvad, trods en Trop Zoiler,
Og dækte Gruber med Fodangler i,
For Huller og for Steen Horazer og Virgiler
Udødeligheds Bane gjorde fri?

Digitized by Google

Forjog Dit Smiil, min ædle Bernhard Anker!
Det Gjenfærd, som mig ofte standse bød
Paa Banen, hvor jeg vinkt af hine vanker,
Skrækbilledet af Danmarks Evalds Død?

Efterskrift, 1814.

Nei! store Skygge! du forjog det ikke!
Dit Lynet svandt — da kom igjen dets Gru;
Ak! aldrig stod det fælt for mine Blikke,
Mens du hernede straalede, som nu.

Digitized by Google

Remmen af Huden.

Til Cancellieraad Lautrup.

Kjøbenhavn.

Du melder mig, angaaende de Klæder,
Jeg i de Værelser, hvor jeg i Vinter laae,
Lod i Forvaring, og, som saa,
Til Foraarsstads og Sommerhæder
Her, ved min Gjenkomst, gjorde Regning paa,
Men ikke mere fandt, trods hele Husets Leden —
Og altsaa troede stjaalne bort — skjøndt Smeden
Os gjorde klart, som to og tre gjør fem,
At Ingen havde kunnet tage dem,
Med mindre det var skeet med Fandens Konster,
Som, hvor det gjælder om at liste ud
Af uoplukket Gjemme mindste Klud,
Mit eget Skjønne finder lutter Dunster —
Du melder mig, at hiint Mirakel nu,
(Der alle Dine Folk har voldt saa megen Gru)
Som næsten alle nye Mirakler,
Naar de belyses af Koldsindighedens Fakler,
Har intet andet Underligt
End det, at have kunnet synes sligt —
I det Din Tjener, efter megen Føiten
Om Klæderne, der dog var engang fløiten,
Dem endelig har fundet i en Vraa,
Som mindst af alle Nogen tænkte paa:
Hos nemlig Skrædderen, der havde syet dem —
Og hvem jeg selv, engang jeg sad og syede paa
Den Munkekappe himmelblaa,
Hvori jeg vil til Efterverd'nen gaae,

Digitized by Google

Forsigtigviis tilbage havde flyet dem;
Men som (hvad hændes let, skjøndt det er slemt,
Naar Skræddéren for Evigheden
Sig gi'er i Kast med Broderen herneden)
Var neppe gjort — før det var glemt.
En Mand, som Dig, hvis Blod er altid roligt —
Hvis Sands er aldrig fjern, hvis Sindighed
Om hvad Du selv har gjort bestandig veed
Et Slags Besked,
Maa saadant forekomme fast utroligt.
Og dog, min Lautrup! Tak den Broderpart,
Du tidlig fik i mange sære Stykker
Af mine Lykker og Ulykker,
Du kjendet jo den Hoved-Art,
Der, skjøndt den Nøglerne forvarer
Til Alt, hvori sig Hoved aabenbarer,
Er selv i Hov'det ikke vel forvart!
Du har vist tidt, ved Agten paa min Gjemmen
Af denne Verdens Stads, bemærket Remmen —
Men da Du let, ihvor det gaaer,
I Fjerdeparten af et hundred Aar,
Hvori vort Bo var skilt, har kunnet glemm' 'en,
Vil her paa ny jeg kortelig
Lidt meer om samme Rem fortælle Dig.
Dengang vor Herre, nemlig, til det Gilde,
Han hele Verden gjøre vilde,
En Oxe slagtede, saa stor
Omtrent, som vores hele Jord,
Blev alle Stænder inviteerte
Til Taffelet om Livets Eeg,
Hvor de blev rigelig tracteerte
Med høistbemeldte Oxesteg —

Digitized by Google

Poeten kun, der ogsaa var indbuden,
Kom lidt for silde, da han ei,
Som Andre, gik den næste Vei
Til Bordet, hvor serveertes Studen;
Men løb, med sin Gudfrygtighed,
I al Naturen op og ned,
Betragtende dens Herlighed
Saavel for inden, som for uden —
Adspørgende, ved hvert et Led,
Ved hver en Bom, ved hvert et Bedested,
Guds Rige først og hans Retfærdighed,
Isteden for at slaae paa Snuden
Alt hvad der standsede hans Fjed —
Som ventelig de Andre gjorde
Der i det mindste, hvor de turde.
Han kom for silde, siger jeg,
Og mens de Andre rundt om Livets Eeg
Fortærte deres Oxesteg,
Den Stakkel maatte staae foruden,
Og fik til Nød en lille Rem af Huden
I denne Leeg.

At Chaos her med Oxen jeg betegner,
Jeg haaber, Dig vil ikke synes søgt:
Naar Alt, hvad fornemt er af Stof, Du medberegner,
I Lignelsen Du finde vil lidt Kløgt —
Endskjøndt maaskee Du heller vilde,
Jeg kaldte dette Gjestebud,
Da Lys og Orden sprang af Chaos ud!
Tilværelsens Skildpaddegilde —
Jeg ei tør sige Dig imod —
Den Lignelse mig selv og synes nok saa god;

Digitized by Google

Men, hvorom Alting er, Skjønaanden kom for silde
Til denne Fest for Kjød og Blod —
Man ikke mindste Bid ham lod,
Det være sig nu af Skildpadden eller Studen.

See, kjære Lautrup! det er Knuden!
Fra den Tid af er hver Poet
Udsat for i hvert Spil i Livet,
Naar Lykkens Gjestebud bli'er givet,
At blive, hvad man kalder Beet —
Og ikke nok med det alene,
Men ved enhver deslige Scene
(Som i hvad nylig mig er skeet)
At blive selv for alle Dyder,
Som Evangeliummet byder,
Og for sin Viisdom selv, beleet!
Vi Digt're har en lille Rem af Huden,
Mens Andre spise Steg af Studen.
Men Spørgsmaal, om i denne Byld
Vor Herre selv har ei lidt Skyld?
Og om han ikke burde vide,
Naar han gjør Skabningsgjestebud,
At Digt'ren til den stegte Stud
Kan aldrig komme ret i Tide?
I Faldet, som har fundet Sted
Med mine Klæ'er, som, trods min Skraalen,
Og al Din Venden op og ned
Paa Huus og Gaard, jeg selv har stjaalen —
(Et Under af Forsigtighed,
Som jeg endnu maa studse ved,
Og ei begribe kan, desværre)
Er Du, min gode Ven, vor Herre!

Digitized by Google

Du havde, som det sømmer sig
En sund Alvidenhed i Prose,
Da der kom Ugler i min Mose,
Strax burdet lade stævne mig,
Som Digter — og, for ei at lyve,
(Særdeles i et Tyveri,
Som der var et Mirakel i)
Som den sandsynligste blandt Tyve!
Fornæmmende mit Skraal og Skrig,
Da jeg var Klæderne foruden,
Du havde burdet sige Dig:
„Han selv har vist bestjaalet sig!
Den Stakkel kom for seent til Studen,
Og har den gamle Rem af Huden.“

Jeg haaber, Du herefter vil,
Naar stjæles hvad mig hører til,
Isteden for at lede længe
I Dine Værelser og Senge,
Mig selv i den bemeldte Rem,
Der buxebinder mine Fem,
Paa Øieblikket lade hænge.
Og troe mig! selv med Struben klemt
Af samme Remmen nok saa slemt,
Forlængt i Hals og lang om Næse —
Klyngt op af Dig i egen Port —
Mit sidste Suk Dig end skal hvæse
Den Lovsang, som Du her kan læse:
„Hvad Lautrup gjør, er rigtig gjort!“

Tag midlertid (næst Tørreveiret,
Som Phoebus, efter meget Jast,

Digitized by Google

Mig til Din Kones store Bast,
Og til Din Høhøst har bestkjæret)
Til Takke med min Afbigtsang,
Indtil jeg synder næste Gang.

Digitized by Google

Hesten Abildgraa,

eller

Loven er ærlig.

Til Grosserer Nathanson i Kjøbenhavn.

Kiel, 1814.

Min vakkre Nathanson, der (som jeg troer,
Paa Grund af allehaande Spor
I virkelige Livet, og i Gavnet,
Og ikke blot paa Grund af bare Navnet)
Med Ahner, som er' ikke fra i Fjor,
From som en Engel, klog som Satan,
Nedstammer sikkert fra den gamle Nathan,
Den Vise nemlig, Lessings Mand,
Og Mendelsohns, og min, og Hvers, der veed at hædre
Med Skjønsomhed og Smag og sund Forstand
Hvad der er stort og skjønt og ædelt i hvert Land —
Min lykkelige Ven, hvis Lod er endnu bedre,
(Om ellers ret jeg skjønne kan)
End hans, og hvissomhelst blandt Dine Fædre —
Rig, ikke blot i Værd, som Pøblen agter paa,
Men selv paa hvad den Vise skatter,
Og jeg, som Digter, maa forstaae,
Der havde selv engang en Datter,
En Viv, og een endnu — gjør tre:
Paa Pigebørn at sige — med en Moder,
Og, endelig, nu ogsaa med en Broder —
Der, Alt tilsammen, gjør, at man hos Dig kan see
Den hele hellige Familie
Fuldstændig, og saa skjøn, som Ingen end den malte!

Digitized by Google

Tilgiv mig, at jeg Svaret paa det Brev,
Du mig om Sønnens Fødsel skrev,
Forhalte.
Forhaling — ak! det er nu engang saa —
Forhaling hedder Hesten Abildgraa,
Jeg gjennem Livet rider paa:
Jeg sjelden gjør i Dag hvad gjøres kan i Morgen;
Og hvad i Morgen angaaer, synes mig
Den Tænkemaade priselig:
At Himlen overlade Sorgen.
Naar af Nødvendighed en Anden gjør en Dyd,
Jeg *min* gjør blot til Mulighed, til Længsel,
Til ivrig Stræben — høit til et Slags Trængsel —
Og selv min Nyden af den timelige Fryd
Er et *Futurum* uden *Præsens*,
Langt mindre Mundens, egentlig, end Næsens.
Jeg lugter nemlig hver en mulig Lykkesteg
I det Tilkommende, fast uden Mage,
Saa delicat, som Nogen den vil smage;
Men — hvem der aldrig smager den, er jeg.
Det gaaer saa vidt, min Nathanson! at Mange,
(Blandt dem jeg selv) der see, hvor lidt
Jeg hidtil var og er, endog i Sort paa Hvidt,
Begyndte halv om halv at blive bange,
Mit eget Jeg er endnu ikke *mit*;
Og at endog den Smule Appetit,
Jeg har til Dit og Dat, er tagen paa Credit —
Saa, hvis man ta'er det strengt, man virkeligen nødes,
Ved i min Existents at see sig om,
Til den besynderlige Dom:
Jens Baggesen endnu skal fødes.
Nu, Herre Gud! hvis Alle synes saa,

Digitized by Google

Jeg veed sit Værd det vel maa lade staae.
Man alt har dømt mit Ophold her i Landet,
Min Professur i Kiel, min danske Riimpostil,
Mit Skrift om Jøderne, med hvad der hører til,
Mit Samtlige paa Prent aldeles intet Andet
End blot et Spil.
Man klager uophørlig over,
At jeg, Gud veed hvad Alt, i denne Verden lover —
Og, sandelig! mig lidet undre vil,
Hvis En og Anden, der har aldrig lovet Noget,
Tilsidst aldeles rykker ud med Sproget:
„Han loved' os engang at være til."

Du, som i fjorten Dage nu har biet
Paa Svar med næste Post, og sikkert ikke faaer
Nærværende, før der er Noget i'et,
(En Anden biede hele fjorten Aar!)
Istemmer alt, maaskee, bemeldte Litaniet. —
Istemmer Du det ogsaa, saa god Nat!
Saa ta'er mit ældste Løfte selv sin Hat,
Og gaaer sin Vei — saa lover jeg herefter
Aldeles Intet under mine Kræfter,
End sige hvad dem overgaaer —
Saa gjør jeg, hvad jeg virkelig formaaer
I Digten, Tragten, Stræben til minÆre,
Hvad jeg har aldrig gjort, det sidste, hvor det gaaer —
Det sikkreste maaskee — kort sagt: jeg la'er det være;
Thi naar de andre Herrer rykke mig
Mit løfterige holdentomme Væsen
I Næsen,
Saa leer jeg, som Matrosen loe,
Hvis Humpen om, da ham var tabt i Slaget

Digitized by Google

Et Been, af Kammeraten blev beklaget,
Der havde mistet begge to.
Men naar Du, Ridder Rap, for hvem hver Morgen
Er et umiddelbart i Dag —
Der aldrig kjendte mindste Borgen —
Der nyder Alt; kun ikke mindste Mag —
Der aldrig Himlen overlader Sorgen
For hvad der er Din egen Sag;
Naar Du, der tidt Dig selv i Farten iler
Forbi paa Virksomhedens Vei —
Og, hvis i Søvne virkelig Du hviler,
Dog i det mindste døser ei —
Naar Du, der holder hvad Du aldrig lover,
Det være lidt, det være stort,
(At sige, naar det Dig en Smule hover)
Forbi, før det er sagt, det alt er gjort —
Naar — Punktligheden selv til Punkt og Prikke —
Du skulde finde Tid og Sted
At lægge Mærke lidt til min Upunktlighed,
Saa er jeg om en Hals; saa veed jeg ikke
Hvordan jeg Boldten skal tilbage stikke;
Thi naar det gjælder, i det Promte mig at stikke,
Du fyldest Ære har at tale med.

Mit Haab om Din Tilgivelse sig grunder
Imidlertid netop derpaa.
Min Digter-Ladhed er Dig neppe noget Under,
Du Dagens egen Gud lidt doven finde maa;
Og synes Dig, ifald Du gi'er Dig Stunder
At føre mig til Bogs med Haar og Hud,
At jeg ei blot har faaet, hvorpaa der subscriberes,
Men selv den hele Fond, hvormed der skal præsteres,

Digitized by Google

Forud —
Mit Navn, min Pen, min Aand, mit Alt — Du tænker
Formodentlig som saa: „Vor Herre skjenker
„Vel fleer end ham det lidt, de har!
„Den Digter, (Kieler, eller Sjællandsfa'r)
„Som løfter første Steen imod ham, er en Nar.
„Gjældbunden ligger nu den hele Jord i Lænker,
„Og hvis den endnu ruller lidt,
„Hvis den til Iis ei ganske sammenfryses,
„Hvis den af Solen end til Nød oplyses,
„Da er det sikkert paa Credit!
„Os Solen selv i Aar har truet med Fallit;
„Naturen alt seer ud, som om den var forslidt.
„I Prosalivet, som i Poesien,
„Det efterhaanden kommen er saa vidt
„Af Mangel paa Finantsoeconomien
„I Reentumuligheden af Profit,
„At nu, Aar attenhundrede og fjorten,
„Den hele-Verden gaaer i bare Skjorten
„Med overmaade lidt af Buxer paa,
„Der er endda kun saa som saa!
„Ifald vor Herre Sit af samme vilde tage,
„Der blev saa godt som Intet meer tilbage!
„Betragter man nøiagtig, med lidt Flid,
„I Krøniken om Verdens Liv og Levnet
„Hvad Menneskenes Børn i al den lange Tid
„Har digtet, tragtet, stræbt og evnet:
„Hvad — Lidet eller Stort, Fiint eller Grovt —
„(Gad jeg vel spørge Læsere, som klage,
„Dem Baggesens Forjættelser bedrage)
„Har i al Verden holdt hvad det har lovt? —
„For ikke længer om Exempler her at lede,

Digitized by Google

„Jeg blot vil nævne ham, vi samtligen tilbede,
„Den upaatvivlelige Jordens Gud,
„Der lader til at gaae sit Skud!
„Hans Gjæld (trods alle Napoleoparder,
„Napoleoner og Napoguineer
„Beløber sig til nogle Milliarder;
„Og, hvad han lovte, lover han ei meer.
„Hvis med det grønne Træ deslige skeer:
„Hvis han, som Byer, Lande, hele Riger,
„Med Alt, hvad er deri, tog til sig i en Ruf,
„Tilsidst har maattet tage, som man siger,
„Sin sidste polske Pels paa Puf —
„Hvad kan man vente nuomstunder,
„Af Smaafolk, og af Digterfolk især,
„Som man vil neppe finde noget Under,
„Ifald jeg ligner dem i min Parabel her
„Ved tørre Træer?
„Den Ting os i det mindste burde hove,
„At Baggesen dog bliver ved, at love!
„Han har dog en Maneer at love paa,
„Som (da man intet Andet hidtil saae)
„Dog — underholdende hos Flere
„Bestandig Appetit til mere —
„Maa ikke være ganske at forsmaae;
„Jeg i det mindste tænker saa."

Tak, bedste Nathanson, for denne Tænken!
Hvis jeg ei regnede paa den,
Du saae mig neppe meer igjen;
Thi jeg kan taale godt mit Firmas Æres Krænken
Af Firmaløses Avindsfot;
Men blev jeg og af Dig en blot Anmelder

Digitized by Google

Af hvad der i min Verdenshandel gjælder:
En Rødviinsfabrikør — en Lotto-Patriot —
En Handelsspeculant paa Moden troet,
Af Dig, der med det ene Øie
Seer Verden, som den er, og med det andet meer
End mangen lærd Pedant i Andres Bøger seer —
Blev jeg lidt bange for mit Firma selv med Føie —
Tog Skiltet ind, og lukkede min Bod,
Trods al min Løfterigdoms Overflod.

Dog jeg ta'er neppe feil, naar jeg formoder,
At Du den Bod, hvori jeg stykker ud
Den Masse, som jeg fik paa Puf af Gud,
Aldeles skjelner fra de simple Høkerboder,
Hvori man sælger attisk Salt af Tang,
Nye gamle Kirkeklokker uden Klang,
Smaa kolossalske Romerske Ruiner,
Og hjemmegjorte Mallaga-Rosiner —
Og at, ifald Du seer mig af og til
Den prompte Holden falde lidt besværlig,
Du dog bestandig finde vil
Min ikke reent gemene Loven ærlig.
I dette Haab jeg sender, hvad jeg har
Dog endeligen faaet færdigt,
Ideen nogenlunde værdigt:
Riim-Løftet nemlig om et Svar,
Hvori, hvis Liv og Helsen bli'er mig sparet,
Det Brev, som meldte mig Din største Lyst:
Den førstefødte Søn ved Din Madonnas Bryst,
Engang skal vorde virkelig besvaret.
Hils midlertid de hulde To,
Hvis Gruppe (Konsten ellers ufortalet)

Digitized by Google

Naturen vel saa tryllende har malet,
Som Rafael, og som Antonio
Allegri da Correggio —
For hvem jeg knæle seer i Tanker allerede
De hellige Tre-Konger, og tilbede —
Mens det mig ærgrer, jeg er ei tilstede,
Og at jeg ei derved en Rolle spille kan —
Om ei, som Darbes just og Eichel og Dekbanco,
Saa dog (da denne Plads er, troer jeg, end in blanco)
Som Morian.

Digitized by Google

Min Gjenganger-Spøg.

eller

den søde Kniv.

Til Etatsraad Stoud i Kjøbenhavn.

Kiel.

Der er, min Stoud, en Ven i Kjøbenhavn,
Med hvem jeg blev bekjendt, til mit og Landets Gavn,
Paa Reisen, som blev, troer jeg, gjort og prentet,
Imellem Juul og Fastelavn,
Sidstleden, Aaret før Bombardementet —*)
En Ven, der sladdre kan for Ti — og lyve
For Tyve —
Saa godt, som Nogen i min Fødestavn:
Han boer paa Slottet, midt i Christjanshavn,
Ved Østerport, paa Nørrevold, i Gaden,
Der gjennemkrydser hele Staden,
Og Fimbulklaffer er hans Navn.

Det er en snurrig Fyr, den samme:
Han veed, hvad der er aldrig hændt,
Og har, blandt andre, det Talent,
Som Sire havde, Barselkonens Amme:
At kunne gjøre, naar ham Tiden falder lang,
Sig flere Røster paa eengang.
Og lade, skjøndt alene, somme Gange,
Som om han ordentlig var mange.

---

*) Med denne saakaldte Reise mener Riimbrevskriveren den berygtede Gjenganger, som blev skreven og trykt 1806, og opbragte alle Parnassets Høkere, Bryggere og Brændevinsmænd imod ham.

Digitized by Google

Den samme gode Ven var allerede vred
(Lod i det mindste, som han var 'et,
Hvorved jeg virkelig blev selv lidt narret)
Dengang jeg gik igjen, med lette Fjed
Paa Kirkegaarden, hvor ved høilys Dag
Vor gode Smag
Af et Par Døgnemænd blev sænket ned,
Og fik, „i Mangel af anstændig Følges Havelse,
En meget fattig christelig Begravelse,“
Som den imidlertid var vel fornøiet med.

Vred var han dengang alt, og sagde meget slemt
Om mig og om mit Gjenfærd og om Resten,
Som jeg af Frygt for Gud og Kjærlighed til Næsten
For længe siden alt har glemt.
Af Arrighed, som sagt, han dengang næsten
Sprak,
Fordi jeg gav ham Leilighed til Snak,
Hvorfor han burde have sagt mig Tak;
Da han nødvendigen maa reent krepere,
Naar han kan ikke sliddersladdre mere.
Nu er han, siger man, som Recensent
Og Rygteridder, mere conseqvent:
Nu gøer han høit, fordi jeg tier stille,
Snydvred, fordi jeg ingen Pille
Har givet ham i den langsommelige Tid,
Jeg ligger i min Grav, med min Pernille,
Saa tavs, som en forstenet Fisk, med Flid.
Nu vil han mig for Alvor drille —
Nu vil han ride mig til Vands,
Fordi jeg ingen Kleppert mere rider —

Digitized by Google

Nu vil han bide mig, saasnart han seer sin Kands,
Fordi jeg Ingen længer bider.

Jeg (skjøndt jeg vel til Tid og Sted
Tillod mig lidt satyrisk Munterhed,
For ei de smaa Guds Gaver reent at spilde,
Jeg havde nu engang i min Uskyldighed)
I Grunden ingensinde bed —
Jeg kan det ei, hvis og jeg vilde.
Naar Baggehunden i mig bliver vred,
Den gamser rigtig nok (der klæder den ei ilde)
Men Gamset bliver, som De veed,
Et Kys, formedelst den Omstændighed,
Hvorom jeg i en anden Kiliade*)
Paa et Par Sider eller Blade,
Hvis jeg ei husker feil, har givet alt Besked.
Jeg overalt i Grunden ei kan hade —
Naar jeg undtager det Uelskeliges Elv:
Stolt Dumhed, Fanden og mit blotte Selv;
Men dette Trillingvæld er, som vi alle vide,
Et Kløverblad, der ikke la'er sig bide,
Som Græs paa Bredden af en Dam,
Just af det første bedste Lam;
Det nytter lidt, derpaa med Gummerne at slide.
Med bare Mund kan ingen christen Sjæl
Slaae Dumhed, Fanden og sig selv ihjel —
Til at faae Bugt med dem behøves der, desværre!
En Samson, stærk, som selv vor Herre,
Med en satyrisk Æselkjæft i Haand
Af Størrelse, som Jorden — fuld af Bædske,

*) See Rimbrevet til Professor Olufsen, S. 1.

Digitized by Google

For efter Kampen Heltens Tørst at lædske,
Saa styrkende, som Livets Aand —
Man kommer ikke langt med simple Vittigheder,
Som mine, mod det Ondes Magt;
Jeg bider derfor aldrig, ingen Steder,
Hvor vred jeg ogsaa bli'er, som sagt.

Men, naar man mig for grovt vil bide,
Det kan jeg heller ikke lide:
Slaaer mig en Æselkjæft, en Tunge eller Pen,
Jeg slaaer — og var det blot for Løiers Skyld — igjen;
Deels og, for Styrken at forsøge noget
Af søde bløde danske Sproget
I dette vanskelige Fag,
Hvori de Gamle fandt et synderligt Behag;
Deels og, for lidt at øve mig i Stilen,
Som fordrer alle Gratiernes Smilen
I lunefuld satyrisk Skjemt,
Der, siden Holberg Isen brød 'en,
Frøs ind igjen, blev kold, som Døden,
Og endelig aldeles glemt;
Men i Særdeleshed, for at faae Smagen stemt
En Smule mod den alt for grove
Vestpreussiske Litteratur=Moral,
Der længe var lidt fuld og lidt fatal;
Men, efter Schlegelernes Perial,
Blev bindegal —
Brød alle Velanstændighedens Love —
Og, Tak den genialske Fløsefie,
Naturpoesie,
Samt andet Pussenmakkeri,
Blev paa Catheder, i Alkove,

Digitized by Google

Paa hvert Studerekammer, selv til Hove,
Et Udtryks-Sansculotterie —
Hvis Tøilesløshed hver èn Dreng med lidt Genie,
Der gjerne vil sig til en Laurbærkrone sove,
Som simpel Kakkelovnsstudent,
Paa Prent,
Ret godt kan hove —
Fordi den gjør hans stærke Phantasie
Aldeles fri
For Smagens og Fornuftens Slaveri;
Og sparer ham pedantisk Bryderi
Med Læsning af de Gamle, med Metriken,
Med Modersprogets Dyrkning, med Kritiken,
Og selv med al Ortographie.

For denne Mode, som den tamme Sti
Hos os her hjemme gjerne gad indføre,
Og af hvis vilde tydske Svineri
Mig mangt et Grynt paa Dansk kom alt for Øre —
For denne, siger jeg, og sammes nye Fabrik
Af yderlig gemene Penneposer,
(Bestemte til en Polemik,
Ved hvilken vilde blues selv Matroser,
Med bare Klak og lutter Klik
Paa Fiskerkjællingers og Gadedrenges Skik)
At gjøre dog lidt Afbræk, ved at vise:
Hvordan
Bag Selskabsviften Musen smaalee kan,
Foruden overlydt at fnise —
Hvordan,
Naar endelig skal skjertses, stikles, skoses,
(Da her i Verden dog vel ei gaaer an,

Digitized by Google

At der kan altid elskes, smigres, roses)
Man skjertse, stikle, stose kan,
Foruden først til meer, end Hikke,
Sig fuld at drikke
I den bekjendte gamle Mjød,
Der i det store Kar — jeg siger ikke
Hvorledes — af Gud Odins Fylde flød;
Foruden just med spiste Smørrebrød
Af franske Borgere, som alle Trumfer stikke,
Det smukke Kjøn saa skamløst at beklikke,
At selv Grecourt derved blev rød;
Foruden Tjørn i hver en Krands at flette,
Historien har sat paa en lidt hedensk Hætte;
Og hver en Hædersmand, der, førend vi blev fød,
Alt Agtelse blandt vore Fædre nød,
I Gravens, eller Alderdommens Skjød,
De hvide Been og Lokker at beplette —
Og ved at vise, endelig, hvordan,
I Ordenes og Aandens Rige,
Man kan
Selv i de morderligste Pennekrige
Lidt Sukker i sit Salt og Peber — og derved
I Stridens allerstørste Heftighed
Et Slags Betingelse til Fred —
Indsnige.

Jeg altsaa gjorde mig en lille Plan, som saa,
Til et Slags Forsvarskrig i muntre Viser
Og Epigrammer, bitte smaa,
Hvis Peber dog var strøet lidt Sukker paa —
Besluttende med Fiinhed blot at slaae
De grove Bagfraklikkeres Sottiser.

Digitized by Google

Jeg sagde til mig selv: hvis ikke lykkes dig
At lære dem, at skjøtte sig,
Du dog skal lære dem, at føre bedre Krig —
Hvorved Culturen i det Hele vinder,
Og du dig Ven og Fiende ganske vist
Tilsidst
Forbinder.

I Følge denne Plan jeg hvisked' Musen min,
Saasnart jeg saae den hele Hær i Marken
Imøde komme mig med Spanken og med Sparken:
Tag vel i Agt
Din hvide Dragt
Af Musselin!
Og sæt dig ned paa disse Roser
Bag Tjørnegjerdet, som adskiller Engen din
Fra hiin Meduses Tørvemoser!
Jo meer den teer sig grov, jo mere viis dig fiin!
Lad Smile, Pile, Rosentorne tørne
Mod Kuglehagl af dens Infanterie,
Og Bomber af dens Dynds Artillerie!
Fremstiller den i Marken vilde Bjørne,
Send mod hver store Bams en lille Bi!
Gaaer man dig endeligen ind paa Livet,
For paa dig Kjælne reent at gjøre Kaal
Med Grovhed uden Maade, uden Maal,
Snoe dig, som Slangen, bøi dig myg, som Sivet,
Glat, som en Aal!
Hver Tip, hver Trevl, hver Takke, dig blev givet,
Da vorde pludselig, af ædel Harme stivet,
Til Staal!
Bliv spæret, spydig, spids — og i din fine Skjose

Digitized by Google

Bliv af en rød benaalet Rose
En tornet Aloë — bliv lutter Knappenaal!
At man af Studsen ved Metamorphosen,
Hvis og den haarde Hud hvert Stik
Kun føler som et lille Prik,
Maa tumle baglænds ned igjen i Mosen!

Den Maade blev jeg tro, min Ven!
Den hele Tid, hvori jeg gik igjen;
Og brød mig lidet om den tydske Mode,
Paa kryds og tværs kun at slaae ned for Fode.
Foruden mindste Konst og Skik,
Med hvad man først i Haanden fik.
Jeg troer bestandig, hvad jeg dengang troede,
Min Mode burde være hver Mands Mode,
Og at der selv i Polemik
Maa spores nogen Æsthetik.
Mig synes, at det meget Grove,
Der bryder sig om ingen andre Love,
Blot ogsaa, for at have rigtig Klem,
I bunden Stiil dog burde føres frem —
At slige Penslør, naar de ret skal snerte,
Bør skildre reen æsthetisk Kjærlighed
I nette Træk af et æsthetisk Hjerte,
Om ikke just paa et æsthetiskt Sted —
Jeg troede, naar man vilde slaae paa Øre
Den mindste Digter selv, at man lidt Euphonie.
Hvis ikke just en udført Melodie,
Naar Smækket kom, i Smækket burde høre;
Og at et simpelt: „Gid du faae en Skam!“
Var intet ægte bittert Epigram —
Saameget meer, da selv sig modende Matroser

Digitized by Google

Dem ei tillade den gemene Kaas
I Prosa ligefrem, naar de med Munden slaaes,
Men i det mindste pynte deres Skoser
Med Riim, som „Fastelavn“ og „Hallingsaas.“
Jeg troede, naar især det kom til Skjalde-Kampe,
Det være sig med Klinger, eller Tampe,
Der burde spores dog et Slags Musik,
I alle Puf og Stød og Stik,
Af den Natur, ihvor det gik,
At, hvis man en Tryk-Sexten fik
Saa djærv, at man derved naturlig maatte dumpe
Paa sin udødelige Digter-Rumpe,
Man dog, trods Faldets virkelige Gru —
Fortryllet af det Træffende, det Fyndige,
Det Rette, Rette, Lette, næsten Yndige —
Gad dumpe nok engang endnu.
Saaledes gjordes Skjønheds Love gjældende
Hos Bønder selv i Slagsmaal mellem Fjeldene:
Hiin Valris, for Exempel, der i Kiv
Alt havde skilt ved Lemmer eller Liv,
For bare Moerskabs Skyld og intet Andet,
To-tredde Parten af hans Vennekreds i Landet,
Blev, da han selv engang til Tidsfordriv
Faldt for en Vennehaand, begrædt af alle Helte,
Der havde havt det Held med ham at spænde Bælte —
Hvorfor? — Fordi han suur og stum og stiv
Og strunk og stolt og studlig Kammeraterne,
Han skar til Skamme, gik paa Liv? —
Nei! — men fordi, blandt samtlige Krabaterne
Paa Halling, Ingen „skar saa sød en Kniv!“
Netop den uforlignelige Lethed,
Hvormed han Kniven svang, og listed' ind og ud

Digitized by Google

I sin Modstanders Skind og Hud —
Den Præcision, den Elegance, den Rethed,
Hvormed hvert Snit foer ud og ind,
Liig fine Træk af Sommeraftenvind,
I Contrapartens Hud og Skind —
Den Rigtighed i Blik, den Sikkerhed i Rammen —
Den Takt, den Gratie, den Rundhed i
Hvert Skaar — og den fuldendte Harmonie
Af Skjæring i dem allesammen —
Hvorved naturligviis blev til et Maleri,
Værdt at betragtes og beundres, Skrammen —
Det Alt — som lignes kan ved gode Vers
I lunefuld polemisk Skjerts —
Var Aarsag, at man sørgede saa saare
Ved denne morderlige Flængers Baare,
Som om man under Svøben af hans Kniv
I Sognet havde ført et Honningliv.
Ved blot at tænke paa den Saliges saa søde
Manerer, fløb i Taarer hen Enhver,
Der havde seet dem kun — og Een især,
De havde kildret ofte halv til døde,
Var (siger man) ved det begrædte Liig
I Sørgeskaren reent utrøstelig.
Saaledes burde hver en Stand paa Jorden
For Alvor og for Spøg hinanden slaae;
Thi Krig er engang i Naturens Orden,
Og Fred kan Ingen være sikker paa.
Særdeles burde, synes mig, Poeten,
Hvis skjønne Fag er Objectiviteten,
Slaae med et Slags Maneer. I hvert et Slag
Paa Maven, Brystet, eller paa Planeten
Af det han kalder Subjectiviteten,

Digitized by Google

Der burde være Ziirlighed og Smag —
Om ei med Hensyn paa Humaniteten,
Saa dog med Hensyn paa hans eget Fag.
Saaledes slaaes Einherier i Valhalla —
Saaledes Kampens Engle selv om Allah —
Saaledes ogsaa min Gjenganger slog,
Da den i Kamp mod Konstuvenner drog —
Saaledes slaaer jeg end til Sproges Ære
Med god Samvittighed, naar det skal være —
Saaledes — ak! men det er Verdens Nød —
Saaledes slaaer man kun, naar man er død —
Død for de mange Forhold her paa Jorden,
De mangehaande, mangeslags,
De ordensfestlige, de dagligdags,
Ei Dannebroges blot, men hvert et andet Flags,
Der nødiggjøre den gemene Morden,
Af Mangel paa behørig Tid
Til paa sin Myrden at anvende mindste Flid,
Naar man maa følge Dagens Orden.
Saaledes slaaer man kun, naar man er kold og stiv,
Død for Nutidens egentlige Liv,
Død for Materien, for Stoffet,
Død for Parterret, død for Hoffet,
Død for hver Herlighed, der gjør lidt tyk og but,
Og hvad man kalder fornem mut —
Død, borte, glemt — i Graven vel forvaret —
I Skærsild udbrændt reent til Aand —
Og fri for alle Kjødets Baand,
Som Gjenfærd af sig selv, forklaret —
Tilintetgjort,
Som Perlefarven paa en gammel Port,
Som Vintersneen i en Sommer-Rende,

Digitized by Google

Som Rhodos Sol-Colos, der siger ikke stort,
Nu den er falden overende —
Kort sagt: som jeg, halvtredsindstyve Miil
Fra hver en Plet, hvor jeg var meget lille,
Fra danske Pigers Blik og danske Koners Smiil,
Her i det Dronninghof-forladte stille,
Svindsyge, melancholske Kiel.
Hvad Under, jeg tilsidst i Tone, Sprog og Stiil,
Selv naar jeg spænder Bælte mod en Bengel,
Aldeles bliver liig en himmelsk Engel,
Og min Satires Kniv sød som en Elskovspiil?
At jeg er ikke grov i Sang, i Skrift og Tale,
Dermed jeg ikke kan, og vil ei heller prale;
Thi, hvis jeg gjorde det, med haanligt Smiil
Imod mig Fimbulklaffer turde knubbe:
„Det er jo ingen Konst, du Halvveis-Gubbe,
„Dig var jo Livet selv en Fiil!"

Konst, eller ei, min Stound, jeg vil tilbagevende
Med søde Kniven, som jeg svang
Mod Fimbulklaffer sidste Gang;
De feige Bagfraklik faaer ellers aldrig Ende.
Desuden mig et Brev er kommet her tilhænde,
Der melder mig: hvorlunde selv den Skjald,
Der steg engang saa skjønt, gaaer ned af Bakke,
Fordi med Alt fra ham man ta'er tiltakke —
Og at vort Pindus bli'er tilsidst en Aſe-Stald,
Hvis ingen Muse meer med Aserne tør snakke:
Hvorlunde man gaaer om med et Triumvirat,
Der, siden mit Par Ord om Joderne,
Paa Forslag af en burelos Krabat,
Skal ordentlig permanentere Moderne —

Digitized by Google

Hvorlunde, hvis jeg ikke svarer snart
Paa Faderens Forsøg i Prose,
Selv Sønnen tænke vil, at det er med mig klart,
Og Manden i Parnassets Mose
Med grønne Hose
Forsikkre (for sin Broderpart)
At det er Alt tilsammen grumme rart —
Hvorlunde man har aldrigen seet Mage
Til Stilen i de sidste Dage:
Hvorlunde, da hvert Glimt af kritisk Lys forsvandt,
Ei blot i Støvets Land, men selv i Aanders Rige
Det Ædle maa for det Gemene vige —
Hvad jeg, desværre! selv derhjemme fandt
Kun alt for sandt —
Og endelig: hvorlunde reent vil synke
Parnasset i et Svælg af Dagligdagseri,
Naar denne Sommer er forbi,
Hvis ingen Curtius sig over det vil ynke,
Sig styrtende med Skjold og Spyd deri.

Digitized by Google

Horn-Concerten,
eller
Skjertsildseventyret.

Til General-Krigscommissair Astrup.

I Anledning af Benefice-Forestillingen paa Theatret, den 10 December 1814.

Tak, kjære Ven! for al den Tummel,
Min Aand og Sands i Aftes nød
I Horn-Concerten, til hvis Rummel
Du Plads mig i Din Loge bød!
Jeg paa vor Skueplads til Himmel
Og Helved alt var længe vant;
Men Mage til saa tydsk en Svimmel
Min jydske Sjæl der aldrig fandt.
Dit Indbud havde mig kun lovet
En Prøve paa den store Dag,
Da Hver, som sover og har sovet,
Skal vækkes af Basuners Brag;
Men Gildet selv, jeg ikke dølger,
En Forsmag ogsaa skjenkte mig
Paa Alt, hvad foregaaer og følger:
Paa Graven og paa Himmerig.
Naar jeg betænker Engle-Reden,
Hvori jeg stod og sad og laae,
Samt Rædselen og Herligheden,
Jeg ikke hørte blot, men saae,
Den Aften skjenkte mig herneden
Hvad Folk gemeenlig først kan faae,
Naar de tilgavns er vandret heden,

Digitized by Google

Naar Verdens-Uhret gaaer i Staae,
Og Tiden ikke meer kan gaae —
Kort: Døden, Dommen, Evigheden.
Tillad mig, pærefuld endnu
Af disse Ting (som de, der vidste
Dem førend jeg, har kaldt de sidste)
Paa Riim at komme dem ihu!
Da mig i Aftes kom for Øre,
Strax efter jeg var sovet hen,
Du gad derom min Mening høre,
Hvis jeg engang stod op igjen,
Jeg Dig med Ærlighed vil sige
(Men heller Ingen uden Dig)
Om denne Tummel uden Lige
Hvordan den virkede paa mig.

Basun-Concerten i det Hele,
Med alle dens Trompeterstød,
Afdelinger og Underdele,
Som den i Musefængslet lød,
Der, velbeseet fra alle Sider,
Især i vore sidste Tider,
Vel lignes kan ved Gravens Skjød —
Deels for de brune Fjælle-Bure,
Med Støv og Sod og Muld bestrøed' —
Deels for de slumle døve Mure,
Hvis Vægge lidt man burde skure
Med Asken af den gamle Nød,
Hvorpaa de nye Taarer flød —
Deels for den Rolle, Hel nu spiller
Paa Knokler mellem sammes Piller —
Deels for den Varme stundom der,

Digitized by Google

Som og et Tegn paa Graven er —
(Thi, som en Ven af Huset melder,
Er lummert i Mo'er Helas Kjelder)
Deels for det meget Spøgeri,
Som ellers gaaer i Svang deri —
Concerten, siger jeg, den hule,
Hvis Brag og Brusen gjennembrød
Den tause Nat i denne Kule,
Mig forekom en hørlig Død,
I hvilken Søvnens Broder snorked'
Saa høit omtrent, som han det aarked',
Mens Søvnen selv sin Næse snød.

Begyndelsen i denne Slummer
Mig syntes sammes bedste Nummer*)
Næst Midtens skjønne Melodie,
Der klang mig, som en Drøm deri,**)
Skjøndt legemlig jeg stod, i Aanden
Jeg laae ret mageligt og blødt,
Og sov og drømte selv, med Haanden
Bag Øret, længe ganske sødt.
Jeg drømte, Nektar blev mig buden
I Himlen af en ureen Aand,
Men tilrakt af en deilig Haand,
Saa blød og fiin og skær i Huden,
Som den, hvormed Alcides-Bruden
Sin Brudgom løste Dødens Baand.
Men denne jydske Drøm fik Ende —
(Jeg kalder her det Søde jydsk,

*) Herr Gersons Ouverture.

**) Depuis Harmonie-Concert.

Digitized by Google

For efter Riim ei gal at rende,
Hvortil min Muse er for tydsk.)*)
Jeg i min Grav mig maatte vende,
Og stod, som paa den anden Ende,
Da man begyndte paa sin Tydsk,
Som af en sexten, sytten Stjerte
Trompetende med Fynd at snerte
Min ØretrommeS fine Skind,
Og gjøre næsten meer end Vind.
Jeg negter ei, jeg blev lidt bange
For denne Blæst — det blev vist Mange —
Sær da jeg saae, hvad alt tilforn
Mig havde tidt forskrækt darausſen
In Schwarzenburg und Sachsenhausen:
Smaadrengen med sit Underhorn —
Gud frie os, tænkte jeg, nu tude
Niflungerne! nu er det ude!
Jeg vaagner vist med Sjæl og Krop
I de Fordømtes Bolig op!
Som af sig selv ved denne Blæsen
Min Haand fra Øret foer mod Næsen —
For Himlen, den var spidset paa,
Jeg hede Helved for mig saae
Med Alt, hvad En deri kan ramme;
Men da jeg saae mig om, paa Tæer,
Og fandt mig Synder ganske nær
De Søde, som kom med mig der,
Saa tænkte jeg: det er det samme —
Og nynned': „under deres Skjold,
Befalende mig Gud i Vold,

*) Sær da Rimene paa ydſk ere masculine.

Digitized by Google

Lad hvo, der vil, min Sjæl annamme!
Lad gaae til Helved! I en slig
Omgivelse maaskee det mig
Endogsaa ganske godt vil hue,
Om det og bliver nok saa hedt,
Jeg sikkert ei vil føle det
I Heden af min egen Lue.«
Thi, kjære Ven! min Kjærlighed
I Logen mellem de Velsignte,
Der alle meer og mindre lignte
Din egen Kone, som Du veed,
Hvad angaaer egentlige Heden
Saavel foroven, som forneden,
Gik allerede fast til Sved.
En Digter, af Naturen heed,
Paa hvem først hele Hjertet brænder,
Naar engang alt saa vidt det kom
Med Branden, lidt sig bryder om,
Hvis der gaaer Ild i Verdens Ender.

Det blev med alt det ei saa slemt,
Som Puslingen dernede trued' —
Og Skrækken snart blev ganske glemt,
Da man de Horn, hvorfor jeg grued',
Fik ordentlig en Smule stemt;
Thi lille Drengen reent lod være
(Som var særdeles rigtig gjort)
Indlæggende sig nokſom Ære
Med dette store Horn at bære,
Der var saa tungt, som det var stort —
Og hver Hornist saa konstig blæste,
At alle sexten Horn perfect

Digitized by Google

Tilsammen gjorde den Effect,
Som om et enkelt Posthorn hvæste —
Hvorfor hvert Øre, som ei sprak,
Dem siger sexten Tusind Tak.
Thi, skjøndt man elsker at bedøves,
Som det er engang Mode nu,
Naar Øretrommen gaaer itu,
Naar Hørelsen os reent berøves,
Kan jo Musik paa den Maneer
Stokdøve Folk ei døve meer.
Hiin Niaars-Valdhornist for Resten
Mig synes at bevise lidt,
At man nu driver Konsten næsten
For tidlig her, om ei for vidt —
Sandt nok, hvad gode Tud skal blive
Maa tidlig tudes — og for Stød
Tilgavns med visse Horn at give,
Maa man med samme være fød —
Men Tud er Eet, et Andet Tuden —
Til Blæsen er fornøden Vind,
For meer end blot at stramme Huden
Paa en uskyldig Barnekind.
Jeg troer, vi Nordiske begynde
Med Konstflidsdyrkningen, som saa,
Lidt mod Naturen selv at synde,
Naar Drenge knap med Buxer paa,
Før deres Horn de ret kan bære,
Fast Alt, hvad dertil hører, lære;
Jeg tvivler om, vor By vil faae
Ret Peder-Oxe-lige Tyre
Af alt for spæde friske Fyre,
Der stange, førend de kan staae —

Digitized by Google

Jeg troer, det er et farligt Varsel
For vore Konster store, smaa,
Naar spæde Muser gjøre Barsel,
Før de har rigtig lært at gaae.

Isteden altsaa for at vækkes
Ved Bristen af en Tordensky,
End sige dombasun-forskrækkes,
Man sødelig sov ind paa ny.
Jeg ikke veed hvad Andre drømte,
Mens varte denne Pusten i
De sexten Horn, og Konsten tømte
Sig ud i snorkende Copie;
Men mig kom for, som om catholisk
Foyeren luttredes i Skjerts,
Og, som om Hornene symbolisk
Sprang ud deraf paa langs og tværs —
Det gik saa vidt, at jeg i Aanden
Rundt om mig, hvor jeg saae tilforn
Kun Haar paa Hov'der, efterhaanden
Saae Intet uden lutter Horn —
Og strunk i Spidsen Ildens Konning
Som Sextenender maiet ud
Med Skjertsens evig unge Dronning
Ved Siden, pyntet som en Brud.
Jeg følede mig selv paa Panden
I denne Skjertsildsherlighed;
Men uden Pral at sige Sanden,
Sprang Intet af den uden Sved.
Dog glædte jeg mig, trods den Bedste,
Ved den almindelige Bram —
Man ei misunde maa sin Næste,

Digitized by Google

Fordi man ei kan stange ham —
Desuden trøsted' mig den Tanke,
Ved denne Lux af Horn at see:
Hvem veed hvad der for dig kan vanke,
Naar du staaer op igjen maaskee?
Hvem veed, om Lykken ei sig vender
For dig, naar endt er Gravens Slum?
Maaskee du bli'er en Sextenender
Trods Nogen — i Elysium?
Saa blev jeg rolig ved at drømme,
Til Hornelegen var forbi —
Og uden selv at mig berømme,
Foruden mindste Jalousie.
Men pludselig, som Solen falder
Engang fra Himlen, sort som Kul,
Faldt ned med gyseligt Rabalder
En Nodestol bag Scenens Hul —
Den styrted' ned paa døde Brimlen,
Der vaktes nu fra Pol til Pol
Med Skræk og Angst, som om i Himlen
Var bleven væltet Naadens Stol.
Gud veed hvor mangt et Horn blev rammet
Og knuust i dette bratte Qvag,
(Der uanmeldt i Hornprogrammet
Kom bag paa Folk, som Dommedag)
Jeg, i min Grav, hvori paa begge,
Med Dydens lange Buxer paa,
Jeg inden Logens Kistevægge,
Som sagt, langt mere stod end laae,
Var tumlet om, hvis ei ved Skraldet
Lyksaligviis en Dames Arm
Mig havde støttet midt i Faldet,

Digitized by Google

Paa Næsen mod en Andens Barm.
Mig syntes derfor, mens de Bengle
Dernede jordskjald Liig paa Liig,
Som om jeg hævedes af Engle
Ved Stødet op til Himmerig —
Vel vendte samtlige mig Bagen,
(Hvis Damers man tør kalde saa)
Men, Kjære! hvad gjør det til Sagen,
Naar der er Englevinger paa?
Naar trinde Skuldre, hvide, bløde,
Trods Kniplinger om Halsens Snee,
Den Skjønhed blotter, som de Søde
Gemeenlig selv kan ikke see?
Skjøndt Ingen af dem til mig flotted',
Skjøndt de kun lidt om dem mig brød,
Jeg veed nok selv, hvor jeg mig gotted'
I alle Huldgudinders Skjød —
Jeg veed nok selv hvad Fryd mig skabte
Hvert Puf i denne Himmelfart,
Og at jeg intet Rygstød tabte —
Gid det kun havde længer vart!
Det var saa himmelsk, sandt at sige,
At jeg har næsten ganske glemt
Det hele tydske Himmerige,
Som fulgte det — og det er slemt;
Thi man er kjed nu af det Tydske —
Du selv, min Ven! som bød til Gjest
Paa denne Hornvidunderfest,
Begynder maaskee selv at tydske? —
Det være, som det vil, min Sang
Om Døden, Dommen, Evigheden,
I Skjerts og Ild og Horn herneden,

Digitized by Google

Er bleven næsten evig lang —
Hvad om jeg selv holdt op at tude?
Velan! jeg siger Snip Snap Snude:
Mit Skjertsildseventyr er ude
Paa Jydsk og Tydsk for denne Gang.

Digitized by Google

Ode til Kæmmereer v. Harbou.

(Med en tilbagesendt Snuustobaksdaase.)

Tak, ædle Mand! som selv til Hove,
Hvor Faa kun holde, Mange love,
Meer holdt, end lovet mig! — Dog tys!
Giv ingen af de Smaa deroppe
Paa Høflighedsparnassets Toppe
Om Parenthesen mindste Nys —

Den blive mellem os! mens Takken,
Jeg her Dig synger for Tobakken,
Du gav mig med Din Daase der,
Du frit blandt dem og mange flere
Privat kan lade circulere,
Nu jeg har publiceert den her!

Af ægte patriotisk Glæde
Jeg næsten færdig er at græde,
Mens Pennen gaaer af Fryd i Staae —
Jeg drømmer kun om Held for Landet,
Og glemmer næsten alt det Andet —
Jeg strax skal sige Dig, hvi saa:

De Danskes Handlinger af Malling
Har, fra jeg var en lille Gnalling,
Fortryllet og forundret mig
Som i vor Tid fast uden Lige —
Nu veed jeg ei hvad jeg skal sige,
Ved Tanken blot paa den af Dig.

Digitized by Google

Den Handling: mig i Næsens Baande,
Da jeg var uden Liv og Aande
  Der, hvor jeg gad havt idel Aand,
Med al Din Forraad at forstrække,
Ved hele Daasen mig at række,
  Endog i Løn, med egen Haand —

Om den — blandt dem, som nu er Mode,
Bør til de store, eller gode,
  Henføres, eller begge to?
Den Ting moralsk at undersøge,
(Da man med saadant ei bør spøge)
  Jeg la'er til bedre Tid beroe —

Men stor — men god — men begge, Kjære!
Hver afgjort dydig Daad i Ære,
  Mig kan sig ingen ædel Hu
Meer stor og god i Gjerning vise —
Den gi'er mig Aand, der gi'er mig Prise —
  Og, ædle Mand! det gjorde Du!

Derfor skal ogsaa til Dig drage
Med Daasen, atter fyldt, tilbage
  Min Taks bevingede Merkur,
Og smukt sin runde Hat Dig svinge,
Ved Hilsenen fra mig at bringe,
  Med al en Hoflakeys Cultur.

Han var saa god — for Dig at sige
Min Tak — fra sit Olymp at stige
  Til mit *Brolæggerstræde ned;

Digitized by Google

„Thi," lød hans Ord, „med hvad der sendes
„Til det Palais — til Hans og Hendes —
„Bør følge lidt Veltalenhed!"

Han selv dicterer, hvad jeg skriver —
Og Du formoder let, hans Iver,
For som et Bud at tjene mig,
(Da Guder ellers afsky Pressen)
Meer gjældte Prindsen og Prindsessen,
Min gode Ven! end mig og Dig.

Tak altsaa, Tak, fordi mit Øie
Deroppe saae det Ædle, Høie,
Det Skjønne, Store, taagefrit.
Der fuldt sig ei det aabenbarer
Med alle Solens Straaler, klarer
En Priis imellem det ei lidt —

Tak, for at der jeg uden Brille
Fra Maanen Solen kunde skille:
Fra Psyche selv Amalia,
Fra Billedet Originalen —
Og fra hver anden Glands i Salen
Den, som direct kom himmelfra —

Tak, for at Nektaren mig smagte,
Som om mig Hebe selv den bragte —
For selv Ambrosien hav Tak!
Thi hvad er Viin, hvor skjøn den straaler,
Og Ananas i gyldne Skaaler
For den, der savner sin Tobak?

Digitized by Google

Tak, for at der, hvor intet Lune
Og blot et Dieblik gad blune,
Mit ikke ganske faldt i Slum!
Tak, for at der, hvor jeg gad være
Petrark, om muligt, og Voltaire,
Jeg ei var døv og stum og dum!

Tak — uden meer bevinget Snakken —
Tak, bedste Harbou! for Tobakken!
For tusind Støvgran, tusind Tak!
Tak for hvert Stænk af Aand, som gjorde
Mig mindre kjedsom over Borde!
Tak, nok engang, for Din Tobak!

En Lovsang jeg derfor dig loved' —
Gid, som Tobakken selv mig hoved',
Den ogsaa kunde hove Dig!
Den er kun ligefrem den danske —
Din var ei heller af den spanske
Til Lykke just — det trøster mig.

Er denne Lovsang just ei Mage
Til dem paa større Høitidsdage,
Til disse Thor- og Tordenskrald,
Som uden stort sig at genere,
Hvor Kjæmper selv sig moderere,
La'er stundom gaae den store Skjald —

Er den og ei som den, vi hørte,
Da Lykken os tilbageførte
Hiin stive. „stærke Kraftens Gnist,"

Digitized by Google

Der „svingende sin Farvebue,"
Blev dobbelt stor, i Regn, at skue,
Der sammenføiedes „med List" —

Er den og ei, som Ærte-Visen,
Som nylig ærtes i Avisen,
Kort: er den ikke „stærk og fri" —
Har den ei „baade Sværd og Hammer,"
Som Thor i Konstens nye Rustkammer —
Er der lidt Mening dog deri.

Er' alle Toner i min Ode
Just hverken store eller gode,
Er Sangen selv dog ei forslidt —
O! maatte den en Liighed have
Med den af Dig mig rakte Gave,
Ved med hver Priis at pirre lidt!

Digitized by Google

Ode til Etatsraad v. Holten i Odense.

I Anledning af hans Ode til Kammerherre v. Harbou.

Hvad begge Overne forstode
Ved store Handlinger og gode,
Derfor har Danmark Sort paa Hvidt:
Og, hvis man kan paa Grundtvig lide,
Faaer menig Mand det snart at vide,
Tak Snorros Kul og Saxos Kridt.

Mig forbeholdtes det, min Næste
Blandt største Handlinger og bedste
At skildre Perlens sande Træk,
Og, Holten! Tak Din Odes Ode,
Hvad hine fem umuligt troede,
At gjøre klart med Pen og Blæk.

Den bedste Handling, for det første,
For mig, som saadan, og den største,
(Thi mig er Godt alene stort)
Er den, der fremmed Priis forfægter,
Og egen Afkomst til den negter,
Naar den har selv det Bedste gjort.

Den største Handling, for det andet,
I Verden, ei blot her i Landet,
Er den, som Heltens overgaaer:
Den, hvortil Klygt og Mod og Styrke,
Og al den Fromhed, Engle dyrke,
Med alle Dyder ei forslaaer.

Digitized by Google

En saadan Handling her i Støvet
Har Du, min ædle Holten! øvet
I Oden over Oden min;
Og gives der en Priis herneden,
Der overlever Evigheden,
Som Du mig skjenker, er det Din!

Beviset ligger hver for Næsen,
Han være nok saa logisk kræsen,
Der læser Din pindarske Sang,
Hvori — det kalder Du en Tomme! —
Høit over Fredriksbergske Bomme
Din Pegasus fra Jorden sprang.

Høit over ham, der øverst sidder
„Paa Bjergets Tind, som slagen Ridder,"
Og tømmer Hestekildens*) Elv,
Du svang Dig; og den Himmelhøie,
Du straale saae med skuffet Øie,
Var ene Skyggen af Dig selv.

Hiin Majestæt, endskjøndt den stikker
Kronions, naar den naadig nikker,
Dog kommer imod Din tilkort;
Thi, medens den for Tabet gyser
Af mindste Priis, Din Almagt nyser
Beskeden stolt den største bort!

Naturligviis jeg her kun taler
Om Digterhandlings Idealer;
Alt Størst er her paa Jorden Digt;

*) Hippokrene.

Digitized by Google

Og, naar man leder om det Bedste,
Saalidt hos sig, som hos sin Næste,
Prosaisk talt, man finder sligt.

Men i det store Digterrige,
Hvor Alt er himmelsk, uden Lige
Det allersjeldneste, jeg veed,
Naar afgjort man Genie besidder,
Og engang slagen er til Ridder,
Er uden tvivl — Beskedenhed.

Hos mig, der ikke har den Ære,
Som Digter mindste Krands at bære,
Til Dækken af de hvide Haar,
Er denne Dyd saa Fod i Hose,
At den er ikke værd at rose,
Hvis selv til Ydmyghed den gaaer.

Men, ædle Holten! hos en Sanger,
Der sadler den bevingte Ganger
Saa net, saa let, saa ret, som Du,
Der, som Etatsraad, om ei Ridder,
Endog paa vingeløse sidder,
Er denne Dyd selv meer endnu.

Dig altsaa kan jeg ene gjeste
Med Hilsenen af Største, Bedste;
Fra Dig mig kom for Sagen Syn —
Jeg tænkte rigtig nok alt længe,
Naar Musen slog paa slige Strænge,
Det Største, Bedste var i Fyen.

Digitized by Google

Sophienholms Erindring.

Til Musen.

Paa Frue Conferentsraadinde Bruns Fødselsdag.

Kiøbenhavn, d. 3 Juni 1815.

Du, som fangen, under Tag,
Inden Kongestadens Mure,
Fra min Ankomst til i Dag
Hjertesyg og hovedsvag
Taus har maattet kukkelure,
Mig og dig til lidt Behag —
Iil paa Sangens Høitidsdag,
Paa den skjønne Fest i Vaaren,
Da fra Pindus hid blev baaren
I Chariters Favnetag
Dannemusernes Veninde,
Nordens bedste Sangerinde!
Flyv, med Gryets første Blink,
Paa den Huldes Søstervink
Udløst af dit skumle Fængsel,
Did, hvor lys og mild og varm
Tilflugt mod min Skjebnes Harm
Venter dig med aaben Arm —
Did, hvor alt din første Længsel
Flygtede fra Byens Larm,
Modens Baand og Livets Trængsel
Til Naturens stille Barm —
Hvor dens rene Blikke tændte
Skjønheds Lys i din Fornuft —

Digitized by Google

Hvor i hvert et Vift, som sendte
Dig imøde Vaarens Duft,
Eventryllet du gjenkjendte
Himmelhjemmets rene Luft —
Hvor du natlig glemte Sorgen,
Dysset i en salig Slum,
Og opvaagnet fandt hver Morgen
Atter dit Elysium —
Hvor en søsterlig Veninde,
Trykt til min Sophies Bryst,
Ofte saae din Taare rinde
Af en alt for himmelsk Lyst —
Hvor de høie Skovens Kroner
Tidt i hellig Tempelklang
Gjenlød af din Schulzes Toner
Og din Frederikkes Sang —
Hvor den glade Moders Øre,
Blikfortryl't af Lottes Syn,
Engles Sang alt kunde høre
Lyttende til Idas Nyn —
Hvor de tvende Søster-Engle,
Dalens modne Roser nu,
Blomstrede paa spæde Stængle
Knop og Knop kun Børn endnu —
Hvor med dem, og ak! med hende,
Som til deres Hjem hos Gud
Maatte først tilbagevende,
Du gik tidt i Skoven ud —
Hvor i Maanskin-Nætter ene
Med Teutonas Liv-Camene
Tidt du vandred' Haand i Haand,
Og i Uskylds Hippokrene

Digitized by Google

Sødt berusede din Aand —
Vid paa lette gyldne Vinge
Flyv, min Muse! flyv med Iil,
Liig din Elskovs første Piil,
Dagens Dronning taus at bringe
(Mens Lykønsknings-Klokker ringe)
Meer, end Ord, som høit sig svinge,
Meer, end Lyd, som lifligt klinge,
Blot — en Taare og et Smiil!

Digitized by Google

Paradiisfuglen.

Til Frøken Adelaide Brun.

Kjøbenhavn.

Du med Edens rene Melodier
I det lille, kjælne, spæde Bryst;
Du, hvis Flugt og Svæven, naar du tier,
Tryller Øiet med en Himmels Lyst!

Skjønne hovedlyse, hjertevarme,
Vingefavre Fugl fra Paradiis!
Siig, hvordan forvildeð' du dig Arme
Ned til Støvets Ørk og Livets Iis?

Hvordan kunde du det Ly forlade,
Hvor i Ætherdufte du dig svang
Mellem Lysets Rosenlundes Blade,
Mens omkring dig Søsterengle sang?

Hvor din Uskylds søde Drømme spilleð'
Med sig selv i Salighedens Favn,
Og hvor ingen Veemods Taare trilleð'
Paa din Kind ved Idealets Savn?

Greb en Hvirvel dig paa hine Toppe,
Hvor du først slog dine Vinger ud?
Ak! saa stormer det og selv deroppe
Mellem Straaler nærmere ved Gud?

Digitized by Google

Sommerfugle flagre, glimre, brænde,
For i Venskabs Leeg at fange dig —
Venner de? — som ganske dig miskjende,
Ved at troe din Flagren deres liig!

Mandfolk er det! — Flygtning fra dit Eden,
Vogt dig vel, de Falskes Hegn at troe!
Kun i Elskovs Helligdom herneden
Kan du flagre frit og rolig boe!

Hvor det lyse Hoveds Idealer
Og det varme Hjertes favne sig
I et Trylleri, som toner, maler,
Og hensvæver, din Erindrings liig —

Kun i denne Lund, hvor Skjønhed bygger,
Hvælvet om af Evighedens Eeg,
Kan i Liliedust og Rosenskygger
Du gjentage her din fordums Leeg.

Spørger du, hvor den paa Jorden findes?
Fløi saa gjerne did fra Sværmen her —?
Over Skyer høit dens Tempel tindes;
Og den er, du Engel! hvor jeg er.

„Hvem er jeg da vel?" — Os begge fatter
Sværmen ei, din Uskyld flagrer i;
O! men elsk mig trygt, du Himlens Datter!
Jeg er din Veninde — Poesie.

Digitized by Google

Anakreon til Psycharion.

Til Samme.

De Toner i din Sang og Spil,
Du hented' himmelfra,
Som i sit Tempel lytted' til
Selv Roms Cicilia —
Det Edens Spirers Trylleri,
Du røbed' alt, som Roer,
Og dets nu modne Harmonie,
Hvorpaa du selv ei troer —

Hvad hvert et Blomst og Smigerblad,
Som strøes i dit Fjed,
Dig daglig lærer udenad,
Og som du dog ei veed —
Den Hellas Konst, som hæved' sig
Til Idealers Rang,
Og som er dansk Natur hos dig —
Fortier Harpens Klang.

Det Liv, dit hele Væsen fik
I Mine, Vært og Gang —
Den Aand, som lyser i dit Blik —
Fortier og min Sang.
Hvis let og frit i Konstens Baand
Og den bevæger sig,
Hvis den har mindste Liv og Aand,
Saa har den det af dig.

Digitized by Google

Hvis, bølget om af Melodie,
Svøbt i en Tankes Liin,
En Guddom bader sig deri,
Saa er det ene din —
Ei, Psyche! hvad min indre Sands
Fortryller, dig saa nær,
Men blot dit Legems ydre Glands
Afskygger jeg dig her.

„Som Hebes, blød og hvid og trind
Og kjælen er din Arm —
Og Rosen falmer ved din Kind,
Og Liljen ved din Barm —
Den Perle, du beundred' nys,
Imod din Hals er graa —
Dit Smiil er Morgenrødens Kys —
Dit Øie Himlens Blaa."

Saa sang jeg, og du raabte: „Tys!
Hvor tør du smigre saa?"
Og negted' mig det søde Kys,
Jeg havde ventet paa —
Med halvfortørnte Blikke ned
Du paa din Sanger saae —
Og trued' selv, hvis jeg blev ved,
Mig paa min Mund at slaae.

Men, Psyche! men, bliv ikke vred,
Jeg synger det endnu —
Jeg bliver uophørlig ved,
Saa længe du er du!
Det nytter ikke, mig at slaae —

Digitized by Google

Hvis du vil aldrig smigres saa,
Du ikke blot paa Munden maa
Din Maler, som din Sanger slaae,
Men alt for skjønne Psyche! du
Maa slaae dit Speil itu!

Immanuel til Ida.

Til Samme.

Slaae det itu, Naturens hulde Datter!
Slaae mit, slaae hvert et andet Speil itu,
Med den Uskyldigheden egne Latter,
Der vilde dræbe dette Blads Forfatter,
Hvis Smiger havde været her hans Hu!

Et Speil for alle Livets Yndigheder,
Meer eller mindre klart, er Digt'rens Bryst;
Viid, naar det samler, hvad Naturen spreder,
Det elsker Skabningen, men det tilbeder
Kun Skaberen i dets Beundrings Lyst.

Dog, naar deri sig maler uden Lige
Den Gjenstand, Mandens Hjerte meest har kjær,
Den Elskeligste i Guds hele Rige:
En aanderig, uskyldig, yndig Pige —
Det kommer let Afguderi for nær!

Digitized by Google

Tilgiv den gamle Sanger, hvis hans Hjerte,
Paa hvilket Livets Hammer tidt faldt tungt,
I Hvirvlen, dine Toners Flugt det lærte,
Og Flammen, som dit Smiil uskyldig nærte,
Af Glæde over dig blev alt for ungt!

De Blomster visne snart, hans Sang dig strøede,
Din ydre Glands vil visne selv engang;
Men Psyche! selv bag Livets Aftenrøde
Vil skinne, lue, flamme, blusse, gløde
Det Indre, dig fortaug hans Harpes Klang.

Naturens yndte Datter! i det Mindre,
Bliv Idealet tro, du valgte dig!
Lad alle Konstens Stjerner om dig tindre!
Men helligst, helligt blive dig det Indre,
Som ene gjør din Glands uvisnelig!

Digitized by Google

Til Frue Professorinde Rahbek, født Heger.

(I Anledning af en mig fra hendes Haand for Øie kommen Afskrift af mit tydske Afskedsdigt til Grevinde Adelaide Bombelles, født Brun.)

Kjøbenhavn, 1816.

Seer mit Hjerte jeg i dette Speil?
Smile mine Tanker mig imøde?
Opstod, himmelluttret, uden Feil,
Deres Aabenbaring fra de Døde?
Bragte fra Teutona Hjemmets Aand
Hid tilbage til mit Danmarks Have
Mine Runer, i en Engels Haand
Skriftforvandlede til Tryllestave?

Drømmer jeg? er end ei visnet reent
Krandsen, mine danske Sangveninder
Huldt mig bandt af smilende Kjærminder?
Blomstrer her den tidlige mig seent?
Har, trods Storm og tordenlumre Dage,
Dybt i Skjaldens Floras Efteraar,
Friske Blade den endnu tilbage,
Sødt erindrende den svundne Vaar?

Er mig Nordens Himmel meer ei vred?
Hader Asers Æt mig længer ikke?
Smiler Freya selv i disse Blikke
Fra sin lyse Stol mig atter ned? –
Tør jeg troe mit Øie, troe mit Hjerte,
Stirrende paa disse Staves Lyst?
Deler end min Vellyst og min Smerte
Nogen Hjemmets Asynines Bryst?

Digitized by Google

Hulde Vink af Nordens Yndes Aand!
Glimt af fordums fædrelandske Smile!
Herthalundens Amors kydske Pile —
Træk af Charis Margaritas Haand!
Skrift, hvori sig Dannisheden maler,
Som den svæver for en Engels Sands,
Med Kjærminde-Runers Idealer!
Du har laant min Veemod huld din Glands!

Haanden, for hvis kjælne Krystens Favn
Rosenknoppe selv er' ei for ømme —
Som jeg tidt i Venskabs bittre Savn
Elskovssyg har kyst i søde Drømme —
Den har værdiget et Blomstersuk,
Som i den forladte Sangers Smerte
Rosenblodigt udsprang af hans Hjerte,
Meer end blot et fingerflygtigt Pluk!

Den har nektarbægerrundet sig
For det Spæde moderømt at vugge,
Let berørende dets mindste Fnugge,
Morgenrødens Rosenfingre liig!
Den har foldet ud hvert Blad, med Dvælen,
I dens Lilieviftens Zephyrluft,
Og for Øiet selv udpyntet kjælen
Rosendukken i sin Barneduft!

O! nu først min Sang mig synes færdig,
Yndemoden, elskelig og skjøn,
Som jeg ønskte den saa dybt i Løn
Engles Engel, Sangens Ida, værdig!

Digitized by Google

Du, som aldrig glemt jeg eengang saae!
Du, hvis Rose dufter i mit Hjerte,
Lindrende de gamle Toners Smerte,
Du har lagt den sidste Haand derpaa!

Den døende Harpeklang.*)

Til Adelaide, Grevinde af Bombelles, født Brun.

(Ved hendes Afreise, den 6 Mai 1816.)

Om en Yngling i en Dal herneden
Svæved', som om Uskylds Par i Eden,
Huldt en Tryllefugl i Blomsterham;
Sang ham, midt i Floras stumme Vrimmel,
Ned til Jorden født den hele Himmel;
Var saa munter, vever, from og tam.

O! hvor elskte han dens underfulde
Dybe, rene, milde, søde, hulde
Hjertetoners inderlige Klang!
Ak! men neppe var hans Vaar udrunden,
Før den Himmelske ham var forsvunden,
Og ei mere lød den elskte Sang.

Med sin lille Hyrdestav i Haanden
Vandrede han ud saa mod i Aanden,
Søgende sin Sangfugl overalt;

---

*) Efter det lille tydske Afskedsdigt, som en dansk Muse beærede med egenhændig Afskrift; see det foregaaende Riimbrev.

Digitized by Google

Men, forgjeves! ingen Stemme svarer!
Ingensteds sig for ham aabenbarer
Meer den blikfortryllende Gestalt.

Vee mig! vee mig! raaber han forvildet,
I en Labyrinth af Torne hildet
Midt i Ørkens uveisomme Krat —
Ak! omsonst, af Eden ude, leder
Efter Paradisets Herligheder
Uskyld, af sin Engel selv forladt!

Ingen Bæk i Sandets Tørke rinder,
Taaren standser selv paa mine Kinder,
Neppe føler jeg mit Aandedrag;
Rundt omkring mig Ørken sig fordunkler;
Ingen Stjerne meer paa Himlen funkler,
Og mit Hjerte slaaer sit sidste Slag!

Segnet hen, opgav sin Aand den Gode —
Ida! — som den Segnende tilmode,
Da sit sidste Suk han drog i Sang,
Segner her, i din forladte Have,
Mellem sin Begeistrings sjunkne Grave,
Harpen, som af dig omsvævet klang.

Du, som der, hvor Uskylds Chor sig svinger,
Høiere, paa dine Toners Vinger,
Over Pindus og Olympens Sal,
End hver anden Tryllerest af Eden,
Der bevinger Harperne herneden,
Hævede mig Sangens Ideal —

Digitized by Google

Du, min Sjæls Tilbagegiverinde
Her i Støvet af hvert Himlens Minde
Fra den Tid, jeg var et Barn endnu —
Fra den Tid, da paa sin Uskylds Stængel
Blomsten, der nu visner, var en Engel,
Elsket, from og elskelig, som du —

Du, som ubevidst, i stille Lunde,
Medens mine tause Taarer runde
Hyldende Naturen i din Konst,
Lønnede det yndekjælne Hjerte
For enhver opoffret Elskovs Smerte
Med en Huldgudindes sidste Gunst —

Du, som, uden selv mig nær at drømme,
Lod mig Livets Vellyst-Bæger tømme,
Naar jeg henrykt aandede den Luft,
Morgenrøden i dit Smiil forgyldte,
Og som dine Læbers Ryn mig fyldte
Med Cytheres Kysses Nektarduft —

Du, som himmelsk foresang min Stemme,
Hvad mit Dan engang vil meer ei glemme,
Charis-Tonen i min Harpes Klang —
Datter af min Ungdoms Erycine,
Digt'rens yngste, sødeste Seline!
Du forlod mig — og nu døer min Sang.

Dog i Døden selv, du Elskelige,
Skal dens Veemod Ida-salig stige,
Som dens Glæde paa din Fødselsdag!

Digitized by Google

Hør det, Kjærlighedens lyse Stjerne!
Og I Nattergaler i det Fjerne,
Slaaer igjen mit Hjertes sidste Slag!

Tryl den Hulde hist, Teutonas Eden!
Med et Venskabs Paradiis herneden,
Som den danske Haves, hun fløi fra!
Spirer, Himmel-Blomstre, hvor hun træder!
Signer hende, Jordens bedste Glæder!
Favner hende, medens Hertha græder,
Hymen, Amor og Cecilia!

Digitized by Google

Til Rosen imellem dens Sødskende,

som Ida's Moder sendte mig Morgenen, den 22 Aug. 1816.

Held den Sanger, i hvis Hjerte
Sluktes ei den Uskylds Kerte,
Der paa Livets første Sti
Viste ham i barnlig Haaben,
Kjærlighedens Himmel aaben,
Og den sande Gud deri!

Medens denne Kerte lyser,
Selv i Ald'rens Vinter fryser
Hjertets Gihon aldrig til;
Med de søde Barnets Minder
Evig nyt han der gjenfinder
Paradisets Englespil.

Held mig, trods hver Dolk, som saarer,
Der endnu kan fælde Taarer,
Gjennembort af Elskovs Piil,
Kjælne Rose, ved at skue
Liighed i din milde Lue
Med mit Edens Engels Smiil!

Mellem dine Søstre søde
Dufter du saa huldt imøde,
Fuldeligen aabnet nys,
Zittrenet paa mine Læber,
Som til din Berøring stræber
I tilbageholdte Kys!

Digitized by Google

Og dog svinder disse hulde
Hjerteblades himmelfulde
Morgenrøde snarlig hen;
Og den Vellyst, den udstrømmer,
Hvis jeg ei dens Bæger tømmer,
Kommer aldrig meer igjen!

Evens Datter, ja! trods Sorgen
For dit Rosenliv, i Morgen
Er du alt, som aldrig fød;
O! hvorfor da tør jeg ikke
Nærme mig med meer end Blikke,
Blomsten, alt en Anden brød?

Ida's Billed, nei din Engel
Paa sin Uskylds Himmelstængel
Lispler i min Zittren: Nei!
Visne maa, hvad her jeg skuer;
Men, hvad i mit Hjerte luer
Evigt, visner evig ei!

Digitized by Google

Til Svoger Pan.

(Som Overbringer af den i Hast heftede Bog.)

Min store Skovtrold! du, der veed,
Som Echo's Mage, lidt Besked
Om hvad smaa Trolde just ei vide:
Hvordan min Muse kommer ned
Gemeenligen til rette Tide,
Tak ſkee den Smule Hovedbrud
I Vers ni Maaneder forud
Saavel paa min som hendes Side!
Tag denne lille Glut af Bog,
Som nu just er til Lyset kommen,
I Hast til Ordrup med i Lommen,
Og undskyld, at den stakkels Pog
Saa godt som nogen bliver ſkikket
Til Fødselsfesten der, hvorpaa
Han alt i Moders Liv, som saa,
Var overordentlig forpikket.
Hans Moder, Musen, har mig sagt,
At han med Amors Vold og Magt
(Endskjøndt der var endnu tilbage
For Svangerſkabet fire Dage)
Til Verden vilde, Knald og Fald,
Den Dag, hvorpaa blev født vor Schall.

„Selvsamme Dag" (var Drengens Ord)
„Hvorpaa den letteste blandt Muser,
„Som Øie, Sind og Sands beruser,
„Sprang ned fra Pindus paa vor Jord,

Digitized by Google

„Jeg have vil, Mama! den Ære,
„(Hvis og for tidlig) født at være.“
Som sagt, saa gjort! I Morges, Kjære!
Hvor meget Musen peb og sang,
Blev Thiele-Pressen ham for trang,
Og (som Avisen dig kan lære)
Han pludselig til Verden sprang.
Men ikke nok med det engang!
Knap var han der med Øien, Ører,
Med Næse, Mund og Top og Tip,
Og alt det Øvrige, der hører
Til en fuldstændig Sperevip —
Flux, som om Purken havde Vinger,
Med Eet han fri for alle Baand,
Før ret jeg fik ham i min Haand,
Sig ordentligen fra mig svinger!
Hvorhen min Dreng? hvad vil du da?
„Til gamle Svoger Pan, Papa!“ —
Men Dreng! du er jo ingen Pige!
Hvad vil du ham? hvad skal det sige?
„Jeg i hans Lomme hoppe vil;
„Jeg veed nok, hvem han kjører til!“ —
Dreng! er du gal da med din Hoppen?
Du har jo ingen Ting paa Kroppen!
Nyfødt, uppyntet, end ei døbt,
Og knap i Hast en Smule svøbt;
Bliv i din Bugge paa din Pude,
Til du kan blive smukt klædt paa;
Betænk, at der er Stads derude! —
„Papa! jeg kan — jeg vil — jeg maa;
„Lad du mig kun med Svoger gaae!
„Man venter intet stivt Besøgen,

Digitized by Google

„Hvor man ham venter, troe du mig!
„Hvis Festen og er stadselig,
„Der bliver sikkert dog lidt Spøgen.
„Du har desuden selv mig sagt,
„(Ifald man og paa mig gi'er Agt)
„At Venus selv er uden Pragt,
„Og Amor ganske splitternøgen."

Digitized by Google

Til Broder Dannemand, hvem han ellers er, i London.*)

Kjøbenhavn, 1816.

Min kjære Landsmand! (Virkelig —
Jeg agter og jeg elsker Dig —
Skjøndt jeg ei elsker Et og Andet
Hos mine Landsmænd her i Landet,
Med hvem desuden jeg har Krig —
Forstaae mig vel — ei borgerlig,
Men, tvertimod, i Aandens Rige,
Der, som Du veed, kun lidt vil sige
Nu, Coursen har forværret sig —
Desværre! Konsten nuomstunder
Tilsidst dog lider meest derunder,
At Alt, hvad der er ikke Konst,
Gaaer op i Taage, Røg og Dunst;
Thi, naar med Mynt det reent er ude,
Naar Guld er blevet reent Papir,
God Nat al Livets ægte Ziir!
For Klude faaer man saa kun Klude.
For Lapper, selv i Poesie,
Man faaer kun lutter Lapperi:
Men — det er Aarsag og til Krigen,
Jeg har med X — og Ø — og Æ —
Og alt det aandelige Fæ —
Der endes vil med Coursens Stigen.
Gud frie hver ædel Aand for Fred,
Saa længe Faldet varer ved!)

*) Aabent Brev med en Ven, der bad mig om en Anbefalingsskrivelse til een af mine Bekjendte i Engelland.

Digitized by Google

O Du — (tilgiv mig meer end Snesen
Af Vers i første Parenthesen —
Hvis ei, begynd forfra igjen,
Og overspring vor Cours og den!)
O Du — som nu mig foresvæver
Paa Hjemstavnslængslens fjerne Top,
Og smilende mig nærmte hæver
Med rakte Hænder til Dig op!
Du Ædle, som jeg fast tilbeder,
Som man kun Himmelske det bør,
Og, som jeg ingen Anden tør,
(Med mindre det var een af Eder,
I Hulde, der i Syd og Nord
Til Himmel gjøre mig vor Jord)
Du, om hvis Mage Skjalden leder,
Hvis Brevet ikke finder Dig,
Forgjeves vel evindelig —
Du, sjeldneste blandt Sjeldenheder,
Hvis Perle reent fortryller mig,
Fordi, saa langt fra vore Grændser,
Og dog endnu bestandig Dansk,
I Dig det hele Dan jeg ændser.

Sæt og, Du noget engelsk var,
Den lille Feil jeg selv jo har —
Den havde selv de gamle Fædre —
Hvis Du er dansk, som Svend og Knud,
Der og til Engelland drog ud,
Saa er Din Danskhed desto bedre!
Det Baand, der binder os især,
Vort Modersmaal dog altid er;
Det kan Du, hvor Du er, ei glemme:

Digitized by Google

Det ytter sig med sund Forstand
Endnu paa Themsens fjerne Strand
I mangen kjæk og mandig Stemme —
Det tæmmede selv Hingst og Horst,
Og toner end i Windsors Forst —
Kort sagt: det glemmes kun her hjemme.

Hvad altsaa, kjære danske Ven!
I Landet, hvor vor Knud var Herre,
Og hvor hans Søn, jeg selv, desværre,
Trods Navnet,*) ei kan komme hen,
Jeg portofrit Dig vilde bringe
Ved Hjælp af den merkurske Vinge
Paa Brevets Overbringers Hæl,
Er egentlig min hele Sjæl.
Den føler Trang, sig at udgyde
For Fyenbo, Sjællandsfa'er og Jyde;
Og da den ingen finder her
(Paa Digt'rens hele Verden nær)**)
Saa dansk, som jeg endnu det er,
Den vil sig over Havet svinge
Ved Hjælp af den ovenmeldte Vinge.

En Leilighed, saa skjøn som den,
Var aldrig før, min gode Ven!
Thi den Merkur, der bringer Brevet,
Jeg kjærligen Dig her har skrevet,
Er, om ei just mig selv, saa dog

*) Knud Sjællandsfa'er.
**) Med hele Verden, notabene,
Poeter i Særdeleshed
Tre fire gode Venner mene.

Digitized by Google

Langt meer fra mig, end kunde være
(Hver anden Ven og Bog i Ære)
Den bedste Ven og længste Bog.
Hvad Sjælen angaaer, smigrer sig
Min egen, at den min er liig.
Og naar Du Kroppen ret betragter
Fra Taa til Top, og for og agter,
Saa staaer der for Dig i Din Sal,
Ei stakkels Knud med alt det Skjeve,
Han har i Næse, Mund og Kjæve,
Men stakkels Knud, som Ideal —
Ei, som han blev ved Koppers Ranen
Af den oprindelige Skik,
Hans femaars Digteransigt fik —
Ei, som han blev ved slemme Vanen
Til Slentren og til Snuustobak,
Til gammel Hat og luslidt Frak —
Men, som han sikkert var i Planen,
Og, som han i det mindste troer,
Han bleven var, hvis her paa Jorden
Ham samme Fa'er og samme Mo'er,
Som ham, Du seer, beskjært var vorden.
Merkuren altsaa, som Du seer,
Er baade mig, og meget meer.
Tal med ham, og Du snart vil finde,
Han ude har, hvad jeg har inde;
Men vil Du noget hjertelig
Engang med ham indlade dig,
Saa vil Du ikke blot opdage
Mit Hoveds og mit Hjertes Mage,
Men noget Ædelt, om Du vil,
Som der er neppe Mage til.

Digitized by Google

Hvad nu paa Hjertet ligger mig,
Ved ham, min Ven! at sige Dig —
Hvorom min Tankes Vinge svæver —
Hvori jeg henrykt aander, lever —
Er den antibarbarske Krig,
I hvilken hist John Bull sig øver,
Som en honet fornuftig Tyr,
(Der ikke stanger tamme Dyr)
Mod Røverkystens vilde Løver —
Den ligner i det Store min
Imod Parnassets vilde Sviin
Saa meget, at jeg tidt forlegen
Ei veed, om det er ei min egen?
Hist er det vel en Røverkule,
Hvor Kroppe plages uden Skjel,
Og her en lille Ludlamshule,
Hvor ikkun Aander slaaes ihjel —
Vel raabe Zahras Orks Chamiter
Paa Islams mægtige Prophet,
Og her vor fælleds Adamiter
Paa Ludlams prægtige Poet —
Vel løbe Fødder hisset Fare
Ved Bastonnadens Tyranni,
Mens her man Hov'der kun maa vare,
Som der er sjelden Noget i —
Vel ligger hiin fordømte Rede,
Saa brandguul, sortebruun og styg,
I Middagssolens stærke Hede
Hist oppe høit paa Klodens Ryg,
Mens Røverborgen her i Norden,
Mod hvilken jeg har rustet mig,
En Smule neden under Jorden

Digitized by Google

Har efterhaanden sænket sig —
Vel er dens sjunkne Udenværke
Kliint op i Hast af lutter Dynd,
Og hvis man sagde, de var stærke
Fra Konstens Side, var det Synd —
Vel er dens Middelhav en Rende,
Dens Stræde blot en lille Bæk,
Der neppe naaer sin egen Ende,
Før Vinden den har tørret væk —
God Nat saa Møllebatteriet,
Endskjøndt det ei gaaer let i Brand,
Da der er intet Andet i'et
End Grums, saa godt, som bare Vand;
Men med det Alt er begge Kuler,
Den ene hist, den anden her,
Som pestilentialske Huler,
Eens slemme fast at komme nær.
Vel modbombarder hiin, desværre,
Saasnart paa den et Anfald skeer;
Men, hvis og Bomber her er' færre,
Bam-Bim-Bom-Barder er desfleer —
Man holder ud mod alskens Pile,
Mod Ilds og Lufts og Jords og Havs;
Men det er ei saa let at smile
Til Skud paa Skud af bare Snavs —
Hist kan en Kugle Deyen ramme,
Der sikkert ikke skjuler sig;
Og, ligger han der paa det samme,
John Bull sig sparer mangt et Liig —
Men Deyen her ta'er vel sig vare,
Ham Fanden ikke træffe kan;
Thi, hvor der er den mindste Fare

Digitized by Google

For Pen og Blæk, er ikke han.
Jeg tør desuden ikke glemme,
Ved Sammenligning af mit Tog
Mod Barbareskerne herhjemme
Med det, hvorpaa John Bull uddrog:
At, hvis jeg og er Striden voxen
Mod Underlivets vilde Dyr,
Jeg dog kun er en Flue moxen
I Ligning med en engelsk Tyr.
Og sæt, man ogsaa vilde mene,
Jeg kunde maale mig med den,
Saa staaer jeg der dog muttersene
Foruden mindste Vaabenven —
Mens to og tred've Havets Løver
Lord Exmouth troligen staae bi,
Jeg ene Mand at fægte prøver
Imod et heelt Menagerie.
Ja! havde jeg og paa min Side
Blot Stadens to og tred've Mænd —
Men ak! jeg Stakkel ei kan lide
Paa mindste Magistratens Svend.

Naar derfor Alt jeg overveier
I begge sammenlignte Tog,
Bli'er glimrende Lord Exmouths Seier,
Saa bliver sikkert min det og —
Kun med den lille Forskjel, Kjære!
Han sikkert Bytte gjør ved sin,
Og jeg faaer Intet uden Ære,
Naar jeg er død engang, for min.

Men hvad er da min Hensigt? spørger
Du, hvor Du er, formodentlig —

Digitized by Google

Hvor man for det Solide sørger,
Ei blot i Fred, men og i Krig —
Hvor, naar der Noget var at vinde,
Man bombarderte Stub paa Stub
Ei blot Algier, som dennesinde;
Men sikkert rusted' Flaader ud
Ei blot mod plyndrende Rivaler
Og Menneskhedens Skumpelskud,
Men selv mod sovende Neutraler,
I Fæstninger foruden Krud,
I Hytter og i Hospitaler —
Ja selv mod Engles Idealer,
Og, Gud forlade mig, mod Gud! —
Min Hensigt? Netop den selvsamme,
Hvormed I der i London bramme,
Den ædle nemlig: at udfrie
De mange fangne christne Slaver,
Som Deyen aandelig begraver
I et barbarisk Slaveri.
Her troer man, at jeg Anker letter,
Til Bombarderinger parat,
At trykke Fanden og hans Fætter,
Som hver almindelig Pirat:
For ene Havet at beherske,
Parnassets nemlig her, det ferske —
Man paastaaer, under fremmed Navn,
At mindre den John Bull jeg følger,
Der pløier Middelhavets Bølger,
End den, der hærged' Kjøbenhavn —
Og var det Sandhed paa det samme,
Saa burde Bullen mig annamme!
Men jeg kan trodse saadan Snak,

Digitized by Google

Tak skee det Sprog, de mod mig føre;
Selv Døve kunne klarlig høre,
Jeg kun gaaer løs paa lutter Pak.
En Ære, som gaaer over Lykken,
Med Dydens Tugten jeg attraaer,
Og overlader ham i Trykken
*Det Held, som over Æren gaaer.

Det er omtrent hvad jeg gad sige
Til een og anden Londonsk Ven,
Der mindste Nys om mine Krige,
Har faaet af en anden Pen,
Især til ham, der alt har skrevet
Min engelske Biographie,
Før han er underrettet blevet
Om Landet, som jeg lever i.*)
Ifald Du seer ham, læs ham dette,
Saa haaber jeg den gode Mand
Af eet og andet Træk vil gjette
Sin tydske Digters Fødeland.
Nu, færre Stjerner i det tindre,
(Jeg mener dem i Poesie)
Nu, det er blevet meget mindre,
Tak skee dets fordums Colonie —
Nu, det er voldsomt plyndret vorden,
Trods al dets fredelige Taal —
Nu, det har udtømt her paa Jorden
Uskyldighedens bittre Skaal —

*) I en i London udkommen, for Resten interessant Samling: Flowers of Literature betitlet, findes et Stykke, kaldet: Life of the german Poet Baggesen.

Digitized by Google

Nu, det kan, hvad det har, behøve,
Som patriotisk Himmerig —
Nu lader jeg mig ei det røve,
Selv, om det og fornegter mig.

Digitized by Google

Riim-Trøstebrev.

Til Conferentsraad Blicherolsen,

i Anledning af vor fælleds poetiske Skjebne.

Kjøbenhavn, 1816.

Du, hvem jeg, skjøndt jeg ei den Ære har
At have legemlig den samme Moder,
For Gud og hele Verden aabenbar
I Skrivelse paa Riim tør kalde Broder!
Du, hvem jeg, trods din overlegne Rang,
Tør dutte, som min Ligemand, og uden
At frygte min Pudseerlighed forbuden,
Endog en Smule skjemte med i Sang!
Du, som med Ironiers Ironier
Har reist mig en udmærket Æresteen
I Dine lunelette Poesier
Paa Side hundred og halvfems og een —
Du, som desuden, troer jeg, før og siden
Har mig til bedste havt paa svigtisk Viis,
Hvad heller med, hvad heller uden Viden,
I Din mit Digternavn tildeelte Priis —
Du, hvis Satires Skjemt, trods alle Snerte
(Der, hvor jeg meest er killen, træffe mig)
Jeg ei tilgiver blot af ganske Hjerte,
Men her saa godt, jeg kan, gjengjælder Dig:

Du klager, trods det Væld af gode Gaver,
Der længe strømte til Dig ovenfra —
Trods alle Dine babylonske Haver
Høit over mines Flora danica —

Digitized by Google

Midt i det mageløse Luxustempel,
Som Din Erindring fører op deri,
Hvergang Din egen Skygge, for Exempel,
I Drømme gaaer Dig stadselig forbi:
Hvergang Du seer Dit Forfærd, snart i Vesten,
Og snart i Østen, i sin fordums Pragt,
Fortrolig med en Washingtons, og næsten
Med Bonapartes Herlighed, som sagt —
Du klager midt i denne svundne Hæder,
Der sikkert dog endnu fortryller Dig:
At Skjebnen ei til samme Tid tilsteder
Dig een, der var en Yndlingsdigters liig —
Vil sige: mere klar for Øieblikket —
Meer blendende hvert Glas i Kjøbenhavn —
Meer litterarisk nyskjøn — mere stikket
Til Ærens Pidskenop paa Fastelavn —
Meer udbasunnt af vor Parnastrompeter —
Meer sjauerproklameert paa Hallingsaas —
Meer A'et liig i Høpfners Abeceter —
Og hver en Verdens Undergang, der spaaes —
Kort sagt: lidt meer indlysende for Mængden;
Ei blot for store Folk, men og for smaa,
(Der hylde rigtig nok kun det i Længden,
Som kan i Blinde ta'es og føles paa)
Hvor meget vil Du da? Vil Du alene,
Kron't af hvert Eeg- og Palm-Løv, der er til,
Den Første glimre paa hver mulig Scene,
Saavel i vaagne som i drømte Spil?
Vil Du Din egen Digtning overflyve,
Som ingentid er før paa Jorden seet —
Som, mellem os, tildeels, for ei at lyve,
Er meer end nokksom i Din Prosa skeet?

Digitized by Google

Du klager bittert, at Du kan ei mere
Syv Blicherolsner os i een levere,
Ved Alt, hvad Du har nynnet før med fransk
Og tydsk og engelsk og hesperisk Tunge,
Det døve Fædreland at foresjunge
Paa simpelt ærligt sjællandsk Bonde-Dansk.
Du klager i en Stiil, der næsten græder,
At Du, der syvfold flere Byer og Stæder
Har seet, end Manden, som Homer besang,
Ei gjøre kan den Odyssee, Du gyder
I tvende Dages Læsning for os Jyder,
Syv Gange saa behagelig og lang —
Fordi ved Ilds og Vands og anden Vaade
Til Grunde gik, hvad Een Dags Læsning spaaede:
Den største Forraad nemligen af Sang,
Der nogensinde henlagt blev in Mente,
Bestandig voxende med Renters Rente,
Nu svunden ind til neppe det engang.
„Hvor mange Hymner, Elegier, Oder,
Undfangne, som sig hør og bør med Lyst,
Af Musen, Du har noget meer end kyst,
Gik fløiten blot ved Savn af Jordemoder!"
Udbryder Du. Jeg tilstaaer, sligt et Savn
Er et Mirakel her i Kjøbenhavn,
Hvor der er, troer jeg, færre Urteboder
End Fødselsstiftelser — skjøndt det er sandt,
Man sjelden seer en Trykkerinde-Bodike,
Fra den Tid døde salig Madam Godike —
(Et Savn, som nu mig først i Tanke randt!)
Man maa behjælpe sig med Jordefædre,
Hvorom vel mangen Muse, mindre fiin
Og bly og sippernipsk, end min og Din,

Desværre — maaskee siger: destobedre!
Men Moden bør dog og betænkes lidt!
Mon Din, min Bro'er, i denne Punkt herneden
Dog ikke drevet har Uskyldigheden
Og Englebarsel-Bluselen for vidt?
Jeg priser meget, at en Mø af Muse,
Der i det Jomfrufald, her tales om,
(Som hænde kan og bør den bedste) kom,
Til hver Haandterings-Hjælper ei vil buse;
End sige, naar det gjælder, tye til En,
Der accoucherer baade Stok og Steen,
Og hjælper, saa at sige, til at føde
Hvad der begraves skulde strax: det Døde;
Jeg priser meget Moden i Korsøer,
Hvor Spørgsmaal aldrig var om Accoucheur,
(Thi, naar de hulde Koner eller Møer
Kom der en Smule ned paa Barselranden,
Den ene søsterligen hjalp den anden)
Men Kongestaden, hvor vi her nu boe,
Og hiint Korsøer er, for det første, to;
Og Attenhundrede og sexten, Kjære!
Kan, for det andet, neppe nogensteds
Sig saa jomfrueligen ad dog bære,
Som Syttenhundrede og fem og treds —*)
Desuden gjælder eet for Pierider,
Der første, anden, tredde, fjerde Gang,
Endnu kun Børn, maae komme ned med Sang,
Og Muser, der erindre knap de Tider,
Hvori de kunde tælle per Dusin

*) Jeg er vel født 1764; men min Erfaring i Verden strækker sig ikke længer end til Aaret derefter.

Digitized by Google

De smaa, hvis og de store Barselsenge —
(Som mellem os Tilfældet er med min,
Der Tal paa sine reent har glemt alt længe)
Selv Ingemanns ta'er i Betænkning ei,
Skjøndt nok saa knibsk som nogen ugift Frue,
Med min dansanasvangre Maanedsdue,
Saasnart det kniber, at gaae samme Vei —
Til Boas *) nemlig, hvor hun nys med Tvillinger
Kom ned (og hvor hun, som jeg hører, alt
I Smug skal ligge der igjen med Trillinger.
Hvis man kan ellers troe, hvad bli'er fortalt)
Summa Summarum: Din jo selv omsider
Har gjængse Moden fulgt i vore Tider!

Men, lad nu være saa, til Verden kom
Kun Snesedelen af de vakkre Spæde,
Hvis concipeerte Hob, Du taler om,
Din Muse vilde have født med Glæde;
Hvad skader det? Ulykken er ei stor!
Hvor gjerne bytted' jeg med Dig, min Bro'er!
O! gik det an, og vilde sligt tilstede
De Kirkebøger, det optegnes i,
Hvor gjerne overkod jeg Dig den Rede,
Jeg fik og faaer paa Halsen med de Ni!
Troer Du da virkelig en Herfoms Himmel
At see krepere for sig Dag fra Dag
En Evigheden tiltænkt Børnevrimmel,
Hvis Liv beroer paa Tidens bedre Smag —
Paa, hvad dog sikkert Ingen mere venter,
Der kjender det moderne Moerskabsfag,

*) Boas Brünnich trykte Dansana.

Digitized by Google

Og veed hvor Smagens David Øllet henter?
Ifald for Alvor Du misunder mig
Det børnefulde Digter-Himmerig,
Jeg, hvis jeg kunde, gjerne Dig gad skjenke,
Saa veed jeg ikke, trods den Digterbarm,
Du skildrer mig saa kjælen og saa varm,
Hvad om Dit Faderhjerte jeg skal tænke.

Men, siger Du: „Jeg her i Jordebleer
Hver anden Morgen skuer eet af mine!“ —
Tungt nok! Dog hvad er det mod dem, jeg seer!
Du kan dog i det mindste tælle Dine! —
Forleden Dag, imens jeg laae og sov,
Man nogle Hundred — allesammen næsten —
Som om de vare revne bort af Pesten,
Jeg gider ikke sige hvor, begrov.
Du trøster mig med Sprog af Pauli Breve:
„At Alt, hvad Aand var i, staaer op igjen;“
Men, naar jeg seer, hvad der bli'er ved at leve —
Saa tvivler jeg derpaa, min gode Ven!
Hvad før var Sandhed, kunde nuomstunder
(Forlad mig Ordets Djærvhed!) være Løgn.
Jo meer jeg paa Udødelighed grunder
I dette sidste dødelige Døgn,
Jo meer mig synes Slottene, sig bygger
En ægte Digter, lutter falske Skygger;
Thi Sproget, som han boer og bygger i,
Kan saa forvehlenschlägres af de andre,
At det og selv tilsidst maa heden vandre —
Og saa god Nat hver evig Poesie!
Er det dog kommet alt saa vidt her hjemme,
Hvis man skal troe den meest humane Stemme,

Digitized by Google

At de, der dombasune, kappes om
I deres lethedrukne Digterdom:
Hvem af os to de fuldeligst skal glemme?
Hver paa sin Viis vi nemlig, kan jeg troe,
Du, mere Sjællandsfa'er, jeg mere Jyde,
Prosaisk og poetisk ad dem loe;
Og derfor smukt i een og samme Gryde
Med megen Ret de putte begge to —
Hvis Du mig agter, maa Dig saadant fryde.
At mig, der længe, glemt, alene laae —
Mig, der kun en Justitsraad blev herneden —
Naturligviis det smigrer, at forgaae
I Selskab med en Mand, saa høit paa Straa
Som Du — der Conferentsraad blev forleden —
Behøver jeg vel ei at sværge paa.
Men fordrer Du alligevel dog Eden,
Saa hør den her! Jeg sværger: ved den Aand,
Der løste sig af alle Tidens Baand:
Saa lidt jeg gjør af Rangens høie Naader,
Og alle Verdens tituleerte Raader,
Gad jeg dog heller i vort Titleri
Som Conferentsraad ved Din Side skimre,
End, som en Nutids-Yndlingsdigter glimre
Med Peer og Povl i hines Maskepi.

Til Antigone Juliane Marie Jessen.

Veninde! skjøndt fra han var liden,
Til han blev Jngen, neppe nogen Bleg
Jens Baggesen i Bleghed veg,
Og heller ikke (troer jeg) før og siden —
Bleg ikke blot, som Wessel, fød,
Men bleg som En, der alt er et Par Gange død,
Og med Couleur saa svagt begavet
Som Rogen, der er lige tidt begravet —
Jfald De kunde her mig see,
Nu jeg faaer Øie paa de Complimenter
Fra Dem til mig, man i Danfana prenter
Med Brevet, min Uskyldighed
J Trykkeriet sendte ned —
Hvis Deres Blik igjennem Muren
Nu saae mig her ved Correcturen,
Saa blussende, saa panderød,
Som Drengen Amor nylig fød
Blandt Roser paa sin Moders Skjød,
J hver en Purpurkind en Gløde,
De vilde raabe — maaskee skrige —
Som hver en overrasket Pige:
Den Mand er Pokker ikke død!
Og Excellentsen Warnstedt, eller
En anden Musers Hofpatron,
Der ta'er Notits af min Person,
Bist vilde sige: Fanden heller!
Thi til den Rødmen her med Eet,

Digitized by Google

Fra Næsetippen ned til Hælen,
Ei blot af Kroppen, men af Sjælen,
Har intet Hofblik Mage seet!
Dens Topmaal af det Blodigrøde
Gaaer, føler jeg, saa blodig vidt,
At der kun feiler meget lidt,
Man, uden Sind og Sands at støde,
Vel kunde kalde det: at bløde.

Prindsesse! (Datter af Oedip,
For smukt at følge Kongedøttres Skikke,
De kan og bør paa denne Titel ikke
Gi'e Slip)
Har De betænkt, hvor grusomt her de spilled'
Med En, der aldrig Dem i Verden drilled'?
Jeg Upoet Apollos Søn?
Saa kaldet af en Konges ægte Datter,
Ei blot i Eenrum og i Løn,
Men offentlig før Alles Latter?
Jeg, som den hele Penneverden veed,
Kun rime kan til Nød — ved Leilighed —
Jeg, som har aldrig, selv i Urteboder,
(End mindre paa vor Scene) slaaet ihjel
Den mindste Gangerpilt, den mindste Træl,
End sige: Konge, Fader eller Moder —
Jeg, hvem hver Muse negtede hver Bøn
Selv om de mindste Lunets ægte Smuler,
Der under Borde faldt i Ludlamshuler —
Jeg pindisk Prinds? Ja saa? Nu staaer jeg der en skjøn!
Og — jeg har selv besørget Brevet
Til Tryk, i hvilket det staaer skrevet —
Og — ingen Redning i min Nød!

Digitized by Google

Dansana kommer dog for silde —
Hvis jeg det og omgjøre vilde,
Bogtrykkeren det nu forbød. —
O! gid jeg var krepeert i Fjor af Kulde!
O! gid jeg laae med hiint *berømte Kirsbærtræ
Dybt i min Grav i Voldens Læ
Bestemt aldeles under Mulde,
Og saa tilgavns fuldkommen død
Som En, der var det alt, før han blev fød!
Krepere maa jeg dog omsider —
Omsonst jeg som en Orm mig vrider —
Det Æresstød jeg overlever ei
Paa min beskedne Heldevei —
Men — hvilken Død er tragisk ussel,
(Næst den af Sang) som den af Blusel?

Hvis altsaa for den spilte Streg
De venter Tak, De maa Dem vende
Til mine Fiender! Hver min Fiende
Vil takke Dem; men ikke jeg.
Dem har De skjenket, hvad de ledte
Forgjeves om til deres Krig,
Hvorfor omsonst de hidtil svedte:
Lidt Aarsag at misunde mig.

Dog, Gudskeelov! i denne Tanke,
Veninde! spirer mig en Trost,
Der, skal jeg troe Fornuftens Røst,
Kan blive mig en Rednings-Planke,
Den nemlig: at, ved selv at lade
Virakken, som jeg seer med Skræk,
Udblæse fra mit eget Stade,

Digitized by Google

Jeg blæser al Betydning væk.
Ved ret at overveie Brevet,
Det er en spydig Parodie:
Det meget Smigrende deri,
Nu, det ved mig er prentet blevet,
Saa velmeent og maaskee det var,
Mig gjør i Grunden reent til Nar,
Thi, som jeg selv nu føler Sagen:
Den Roes, hvorefter jeg var snagen,
(Imellem os) i Poesie,
Nu, jeg den selv har lagt for Dagen,
Er Intet uden Ironie,
Kun Bitterhed er nu dens Sødme;
Mens corrigerer den min Pen,
Tilintetgjør jeg selv jo den —
Jeg frit kan holde op at rødme,
Og blive bleg, som før, igjen.

Det vil jeg og, og rolig svare
Paa Brevets hulde Vittighed,
Som om det smigrende Tarare
For Resten kom mig aldrig ved.

Hvorledes — læst nu, eller ikke —
Det kunde falde blot mig ind,
Et Brev fra Dem paa Post at stikke
Med mine hen i Veir og Vind,
Som om jeg troede min Dankane
Var en Stafet til Pythonbane,
Maa jeg forklare Dem, som Tolk
Engang for mig hos visse Folk.

Digitized by Google

Jeg først henvendte mig til Manden,
Der vel ei gaaer til Phoebus Bud,
Men fast, som Potten og som Panden,
Hos ham gaaer daglig ind og ud,
Jeg mener Weyse — der kan stikke,
Jeg veed ei hvad, især i Spil,
Hans Majestæt, naar han kun vil —
„Men," svarte han, „jeg gider ikke."
Fra ham jeg løb til Heiberg hen —
Der, om jeg ellers rigtig skjønner,
Imellem hans næstældste Sønner
Er danske Kjæledæggen — men
Han svarte: „Hvad De selv kan bringe,
Dertil behøves ei min Vinge!
Forsikkringen, om og ei sand,"
Dog klædte godt den unge Mand.
Strax efter kom den yngste, Thiele —
Som om han kom deroppe fra —
„Bring," sagde jeg, „men De maa ile,
Smukt dette Brev til Herr Papa!"
„Hvorledes?" smiilte han, „alene
Jeg hidtil aldrig gik derop!"
Han drak for dybt af Hippokrene,
Til Voven af et Modens Hop. —
Som jeg nu stod der lidt forlegen
Med Leiligheden i en Hast,
At mig tilsidst faldt ind min egen,
Kan Ingen lægge mig til Last.
Vel kjender jeg endnu en anden,
Men den er Dem og mig for dyr;
Curreren, en forvoven Fyr,
Er, indtil Luxus, fra Forstanden.

Digitized by Google

Jeg altsaa lagde slet og ret
Det sendte Brev i *min* Paket.

Hvis nu den halve Pakke gaaer til Grunde,
Hvis Phoebus, (faaer han den omsider og)
Den slænger hen i næste Himmelkrog,
Jeg tro har gjort dog hvad jeg kunde.
Men — neppe slænger han den ganske bort;
Jeg øverst lagde Brevet med Adressen —
Hans Blik vil skjelne Træk af Juliane Jessen;
Thi naar kom vel hans skarpe Blik tilkort?
For Deres Skyld maaskee han og vil læse,
Veninde! mangt et lille Digt af mig,
Hvoraf han ellers i sit Himmerig
Deroppe sikkert vilde gjøre Næse.
Thi sæt, jeg virkelig og var hans Søn —
(Han har saa mange Slegfredunger, eller
Hvad Franskeu artig kalder *Natureller,**)
Med næstendeels det hele smukke Kjøn,
At jeg, foruden alt for megen Ære,
Vel deriblandt i Smug kan ogsaa være)
Sæt, han og havde gjort lidt Cour til *min* Mama,
Mod sine Sønner (notabene,
Naar de for høit det mærke la'e)
Han er en meget streng Papa —
Man veed, hvor den, han havde med **Klymene,**
Kom allerede slemt derfra. **)

---

*) „*Enfans naturels.*" — Apollo var, som man veed, ugift.

**) *Phaëtons* hele Ulykke reiste sig egentlig af hans Forfængelighed, ikke at lade sig nøie med at *være* Solens Søn, men og at ville *ansees derfor* af hele Verden.

Digitized by Google

For nu at sige Dem min heel beskedne Mening
Om Gaaden i vor tegnte Pantheon,
Og deres Løsnings artige Forening
Af mig (sa'e Hunden) og Bellerophon —
Da synes mig oprigtig paa min Ære,
Hvis det er ikke det, saa burde det det være;
Det Smigrende for mig tilsidesat,
Hver anden Løsning, troer jeg, blev lidt plat.
Dog gad jeg vidst, hvem Brod'ren er, De mener,
Som jeg skal have slaaet ihjel,
Poetisk talt, med eller uden Skjel —
Jeg — som man rigtignok poetisk stener;
Men som dog selv har aldrig dræbt ensin
Endog den allerringeste Cousin,
End sige nærmere poetisk Slægtning,
I hvadsomhelst parnassisk Fægtning?
Vel slog ei sjelden, for den gode Sag,
Min Pen imellem ganske vakkre Slag;
Men hvis og Fienderne imellem saaes at bløde,
Jeg veed dog ganske vist, at ingen døde;
Det lader tvertimod, man sige, hvad man vil,
At jeg lidt mere Liv i disse Stillesiddere
Fik bragt hver Gang, jeg lidt slog til —
Slog mine Brødre jeg i dette Spil,
Saa slog jeg dem formodentlig til Riddere;
Thi hvad af Brødre jeg paa vort Parnas har kjendt,
Fik jo, min Tro, paa mig, og jeg paa dem ei endt;
See Broder Rahbek, Pram og Plum og Mynter
Og Oehlenschläger selv, den yngste, som
I dette Broderskab, med mig, poetisk kom,
Mon hver af dem, naar ret man seer sig om,
Ei lever vel saa høit og vel saa bom.

Digitized by Google

Som jeg, paa deres respective Pynter
Af det Parnas, hvorfra dybt under dem
Hver Skolepog mig raaber nu: Gaae hjem!
Nei, Frøken Jessen! naar De kommer frem
Med slig en blodig Krands, trods alle Krusemynter
Deri til mig, saa siger jeg med ham,
Der i Comedien og fik et Ram:
„Min Frøken Søster er utrolig fuld af Fynter!“

For Resten takker jeg for hver en Piil,
Der læger Hjertet, mens den Barmen saarer,
For hvert et nok saa skjelmsk ironisk Smiil,
Og for den meest ironiske blandt Taarer,
Den nemlig over Tabet af et Skjold,
Der blot var noget værdt i Hedenold.
Men hvad min hele Sjæl i Correcturen rører,
Hvorfor jeg takker Dem alvorlig blød,
Hvorved en Taare ned paa Kinden selv mig flød,
Er *Bønnen — De til Dagens Gud fremfører,
Jeg være nu hans Stedbarn, eller Søn,
Jeg maa bag hvilket Skjold, man vil, og stikke,
Bellerophon i Gaaden, eller ikke —
Den er saa rørende poetisk skjøn,
At fra den Dag i Dag jeg den vil lære
Lidt meer end udenad, og den skal være
Herefter i mit Kammer og i Løn
Min Morgen- og min Aftenbøn —
Gud give, med et naadigt Øre
Han selv deroppe vilde den bønhøre!

Digitized by Google

Til Frue Leonore Heckscher, født Michaelson.

(Efter Tilsendelsen af en Blomsterflor for et Vers paa fire Linier.)

Kjøbenhavn, 1816.

For et lille Digt, saa stort
Knap som Enden af min Finger,
Som den lille Purk har gjort,
Deres eget Smiil gav Vinger —
Han, der nemlig i mit Bryst
Har, naar Veiret er lidt stille,
Intet andet at bestille,
Og, der tidt gjør ganske tyst
Vers imellem, vel saa lange
Som min Arm tre, fire Gange,
Ene for sin egen Lyst —
For et saadant Intet, ak!
Der fortjente neppe Tak,
Sender de mig, søde Frue!
Hid en Skok af Floras Smaa,
Hver, som hende selv at skue,
Hver med Amors Piil og Bue,
Hver med Cypris Bælte paa?

Hvilken yndig Vellugthimmel!
Hvilken Blomsterbørnevrimmel?
Røde! gule! hvide! blaae!
For hans Fiirblads lille Larve
Deres store Haves Flor!

Digitized by Google

For hver Linie selv en Farve!
Og en Klynge for hvert Ord!
For hvert Bogstav fra den Bængel,
Der dog aldrig, som jeg troer,
Bliver, hvis han og blie'r stor,
Ret til Noget paa vor Jord,
Dufter paa sin skjønne Stængel
Med en yndig Blomster-Engel —
O! jeg er ei meer i Nord!

Digitized by Google

Til Frue Majorinde v. Lützau.

(Paa Korsøers Fæstning.)

„Der var en Tid, da jeg var meget lille!"
Det hørte jeg af Engle mangen Gang;
Men mere sødt nu mine Taarer trille,
Nu, Frederikkes Moder selv det sang.

Jeg nu har glemt min Mismod, Grublen, Harme,
Saa reent, som Penge, Græsk og Galathe,
Fra den Tid, i sin skjønne Moders Arme
Jeg Uskylds Engles Engel fik at see.

For tredde Gang var jeg igjen dernede,
Hvor jeg at elske lærte første Gang,
Og evig elskende til Gud at bede,
Som gav mig Liv og Kjærlighed og Sang.

Der saae jeg atter Jorden meget mindre,
Og endnu meer, end meget mindre slem;
Thi hun, med hvem jeg nu saae Prikker tindre,
Gav og mig Vinger til at fange dem.

Nu saae jeg Maanen der ved hendes Side,
Og var i Himlen selv paa Den der;
For første Gang jeg rigtig fik at vide,
Hvoraf, hvor stor, hvor rund, hvor skjøn den er.

Digitized by Google

Nu saae jeg skjønnere Guds Sol at dale
Lidt efter lidt i Havets gyldne Skjød;
Thi glad og henrykt saae jeg nu den male
Uskyldighedens Rose mere rød.

Jeg tænkte paa den naadige Gud Fader,
Som skabte mig og Rosen og dens Sol;
Og gladere end jeg blandt Myriader
Var Ingen paa vor Jord fra Pol til Pol.

Med barnlig Andagt bad min kyste Læbe
Den Bøn, som hendes Smile lærte mig:
O gode Gud! lad denne Engel stræbe,
Sig selv til evig Tid at blive liig.

Jeg bad for hendes Fader, hendes Moder,
For hendes Søster, glemmende min By,
Mig selv og Alt, da Englens lille Broder
Mig Himlen aabned' end engang paa ny.

De kom igjen de glade Barndoms Dage,
Min Rolighed, min Fryd, kom sødt igjen;
Jeg Kjærlighedens Perle har tilbage —
Gud lad mig aldrig, aldrig tabe den!

Som Barn opkravlende paa Himlens Stige
Jeg Himlen aaben saae, hvor jeg saae hen;
Men den er midt i Himmeriges Rige,
Der blev, som jeg, et lille Barn igjen.

Digitized by Google

Nu er jeg der, og har hvad jeg begjerte —
Nu trodser salig jeg hver Skjebnes Piil;
Thi aldrig slukkes ud i dette Hjerte
Den yndigste blandt Nordens Døttres Smiil.

O gode Gud, du skuer Alt, du kjender
Min Sjæl og alle mine Tanker med —
Jeg synder nu ei meer; min første brænder
Nu luttret i min sidste Kjærlighed —

Modtag i Favn af Livets sande Goder,
Hvis Vært er dette fulde Hjertes Bøn,
Min Uskylds Sang, du Engles Engels Moder!
Og und mig huld Uskyldighedens Løn!

Den største, som mig evig vil forynge
Den gamle Harpes elskovsfulde Spil,
Er: naar du sødt med Smiil min Sang vil synge,
Og sødt med Smiil din Datter lytte til.

Digitized by Google

Til Frederikke v. Lützau.

(Med en lille Parasol.)

Korsøer.

I Fødelandets frygteligste Tørke,
Imens Velsignelsernes Konge selv
Udtørrer Livets Væld i Dal og Elv,
Og truer at forvandle dem til Ørke —

Livsaligste blandt Paradisets Smaa,
Hvis kjælne Vært vor Nutids Aande truer
Med farligere Blus end Solens Luer, —
Du, som min Hyldest alt i Drømme saae!

Du Eden-Rosentræets bedste Knop!
Tillad, at jeg, som kun for Himlen brænder,
Der med dit Hjerte snart vil lukkes op,
En Skjerm imod min Faders Blik dig sender.

Han smilte til min Kjækhed selv i Løn,
Og sagde, da han saae mig fra dig ile,
For dig at hente Værn imod hans Pile,
Halv rødmende: „Jeg kjender dig min Søn!

„Du vilde sikkert,“ blev han venlig ved,
„For denne Daphnes spæde Huld at slaane,
„Hvis du var Sol, forvandle dig til Maane;“
Og blikte signende paa Skjermen ned.

Digitized by Google

Med mine Taarer har jeg vædet den,
At den dig, Engel, dobbelt ømt maa kjøle —
O! qvæget født, gid hvert et Suk du føle,
Den til dit Paradiis nu bringer hen!

See ei paa Stæng'len, ei paa Silkestrimlen!
Dens ydre Glands er ei min Engels liig;
Men ak! min hele Sjæl er spændt i Himlen,
Dens lyse Blaa skal hvælve over dig.

Og hvergang ved din elskte Faders Side,
Og hvergang ved din skjønne Moders Arm,
Du gaaer mod Solen, der fra hvert sit Lide,
Fordi den seer dig, straaler dobbelt varm —

Hvergang din lille Himmel, du da hæver
Imod den store, baaren i din Haand,
(Skjøndt ei det mindste Løv sig rører) bæver —
Da smiil og tænk: „Det er min Sangers Aand!“

Digitized by Google

Til en ukjendt Dannemø.

(Efter en huld Tilskrift.)

Kiøbenhavn, 1818.

Saae jeg dig paa Jorden nogensinde,
Balders skjulte himmelske Veninde?

Kan din her paa Baalet lagte Ven,
Naar hans knuste Barms forklarte Hjerte,
Længseludbrændt i sin Flammes Smerte,
Luttret møder dit i Himmelen —
Kan han, paa de Træk, hans Die skued',
Mens herneden dette Hjerte lued' —
Kan paa dem — paa Freyas Brysingmen —
Paa det Fredens Bud, som du ham bringer,
Og det fromme Blik, hvis Smiil bevinger
Sjælen, som sig dig imøde svinger,
Han gjenkjende salig, som en Gud,
Sin paa Jorden aldrig seete Brud?

Svar mig, Hulde, blot med tause Blikke!
Svar med Hjertets blotte Toner mig,
Dig bestandig selv i Ynde liig,
Som mit Indre seer og hører dig:
Svar mig evig — eller svar mig ikke!

Digitized by Google

Til Augusta Frydendal.

Kjøbenhavn.

Du, hvis Moders Himmelharpetoner,
Mens den unge Digters Taare flød,
Bar hans Aand til Thronen over Throner
I hans Andagts Sang om Christi Død —
Du, hvis Eden-Uskylds Englestemme
Nys fra Støvet hæved' den igjen,
Og i Klang, som Hjertet ei kan glemme,
Bar den atter op til Himmelen!

Hulde Mø, som Tidens Rosers Skaber,
I en Duft af Evighedens Vaar,
Gav den indre, som sig aldrig taber,
Til den ydre Skjønhed, som forgaaer —
Du, hvis Ild og Aand og Ynde, Himlen
I dens Æther-Morgenrøde liig,
Skjaldens Blik igjennem Taage-Brimlen
Over Jorden aabenbarte sig!

Du, som, medens hvert et andet Øie
Trylledes af dine Fingers Glands,
Hævede hans Stirren mod det Høie
Med den Flugt, som undgik deres Sands!
Du, hvis dybe Suk i Tidens Latter,
Englehjertets Hoben skjulte Skat,
End eet Hjerte fyldt af Veemod skatter
Her i Aandens slukte Stjerners Nat!

Digitized by Google

Mens omkring dig Brimlens Fakler lued',
Har du følt, hvor dette Hjerte slog?
Har du seet, hvor dette Blik dig flued',
Mens forbi dig Nattesværmen drog?
Har du hørt, af vilde Phantasier
Ombasunet paa din Jomfrugang,
Hvor i andagtstille Melodier
Skjult, som din, en Aand din Ynde sang?

Har du følt det, o! lad aldrig glide
Foden, Skjalden bar hans Himmels Lyst!
Lad usynlig vandre ved din Side
Hvad der vaager for dig i hans Bryst!
Har du seet det — o! da flye hver Snare
Paa din muntre Flugt i Livets Vaar,
Og dands, her alt krandset, uden Fare
Til det Alter, hist beredt dig staaer!

Har du hørt det — o! saa lad ham drikke
Paa sin Digtervandrings sidste Gang
Himmelbæg'ret ud i dine Blikke,
Og Cherubers Nektar i din Sang!
Og — naar saa han hviler — lad en Taare,
Perlefyldt af Veemods Salighed,
Rinde, min Augusta! paa hans Baare
Fra dit Öies Uskyldshimmel ned!

Digitized by Google

Til Generallieutenant Ernst Frederik v. Walterstorff,

'Kongelig dansk Gesandt i Paris.

Kjøbenhavn, d. 11 Aug. 1818.

Imens paa Mogens Gioes og salig Dreyers Viis,
Til Kongehusets Tarv og Fædrelandets Ære,
(Naturlig og til Deres egen Priis)
De lader al den Aand og al den Jis,
Vi her i Livets Nydelser undvære,
Recommandere Danmark i Paris —
Imens De der, paa Gratiernes Scene,
(Hvor Kronen kun er tryg i Deres Skjød)
Nu Vogt er borte, Guillaumo er død,
Og Deres Søn saa godt som nylig fød,
Som udlært Amor, Alt bestyrer ene —
Jeg vilde synde mod den hele Stat,
Sær mod det Kjøn, jeg aarle selv og silde
Tilbeder efter Evne, hvis jeg vilde
Dem en parisisk Tid paa sjællandsk spilde
Her, i et Brev med lang og kjedsom Prat,
Min Walterstorff!
Som saa begyndte just
Horaz sit sene Brev til Roms August —
Der netop blev det længste mellem alle.
Jeg lover vel, som han, at skaane Dem
For kjedsom Snak om mig og om mit Hjem;
Men holder jeg det ogsaa? — Tralleralle!
Jeg frygter tvertimod nu, jeg (der længe tvang
Beskeden Hjertets Lyst) har først begyndt engang
Min Muses Flugtbesøg til Walterstorff at vende,
Den korte Compliment faaer aldrig Ende.

Digitized by Google

Som Kongelig Repræsentant
Imidlertid Dem ikke let kan møde
Hvad ved et sligt Besøg mig hænder selv iblandt:
At kjedes nemlig reent til Døde.
Vel veed jeg, at De, ædel og galant,
Vil Musen sikkert Døren Selv oplukke,
Og venlig bede hende sidde ned,
Hvor nylig sad en vittig Ynkighed —
Ja maaskee smile, naar den lille Dukke
Gi'er Jomfruhjertet Luft i et Par Sukke,
Med mangt et venligt Klap paa Kind og Arm;
Men — naar for høit Dem stiger hendes Barm —
Naar Complimenten bliver alt for varm —
Kan De staae majestætisk op, og bukke;
Thi, naar De vil, trods alt mit Skriveri,
Er Audientsen jo forbi.

Jeg skriver altsaa væk, som om, isteden
For et Erindringsbrev til en Mæcen,
(Maaskee jeg har i Dem endnu en saadan en)
Jeg skrev et Mindebrev til Evigheden —
Der har til Høren paa min Smule Vid
Naturligviis lidt mere Tid.

Men hvad gad den og De vel gjerne vide,
Naar jeg betænker mig tilsidst,
Om mig, og hvad jeg selv ei ret kan lide?
Det gad jeg overmaade gjerne vidst!
Hvis før jeg havde kunnet løst den Knude,
For længe siden, skjøndt De mig ei skrev,
De havde havt, min Walterstorff! derude
Mit tredde hidtil ubesvarte Brev.

Digitized by Google

Hvad enten nemlig maaskee min er Skylden,
Der ikke veed at skatte det tilgavns,
Der nu staaer øverst i vort Nyt paa Hylden,
Hvad heller Vesterbroes og Kjøbenhavns,
Vist er det, at jeg mig lyksalig priser
Midt i min Nutid og mit Hjem,
Hvergang jeg titter i vor Hovedstads Aviser,
At jeg ei er den Mand, der skriver dem —
Jeg ta'er mig selv i Agt for, dem at læse,
Saa lidt som vore Digt'res Kragemaal,
Da jeg har meer end nok i vore hæse
Strandkjællingers Brolæggerstræde-Skraal.
Og sæt, der hændtes endnu Eet og Andet,
Som en Ambassadeur jeg gad fortalt,
Saa veed det vidst, før jeg og hele Landet,
En Post forud Ambassadeuren alt.

Saaledes vil jeg sværge paa, De vide
Der i vor Verdens Hovedstad ret godt
Klapjagten rundt om Søndermarkens Slot —
Vor Rigsbanktegning — Enken A—s Qvide —
Og W—s og B—s Bankerot,
(Paa hvilken sidste man dog ei kan lide,
Da kun hans Søn har levet her lidt flot —
Og ved et dygtigt Giftermaal i Tide
Med Øl og Brændeviin gjort Alting godt.)

Saaledes vil jeg døe paa, man har stukket
Dem Falsens Reise til Paris herfra,
Skjøndt intet Ord jeg Dem derom har mukket,
Og rigtig nok ei heller kunde da —
Saaledes veed De sikkert med den næste,

Digitized by Google

Hvis ei med denne Post, ved Hjælp af denne Pen,
Det søde Nyt (for mig, imellem os, det bedste)
At Jomfru Frydendal kan gaae igjen.
Kun Eet maaskee end ei Dem meldt er blevet,
Det kunde jeg maaskee berette Dem:
At af en *Reiser anden Deel er skrevet
Og trykket af „en Reise til sit Hjem“ —

Nyheder altsaa fra vor Hovedby
At sende Dem er ikke blot unødigt;
Men da kun mig, ei Dem, de ere nye,
Kjedsommeligt og dumt og overflødigt.
At jeg har vundet min Proces tilsidst,
Kan Dem interessant umuligt være,
Da Kaadheden mod mig De ei har vidst,
Og ei bør vide den — til Landets Ære.
At jeg paa Dansk la'er Intet trykke meer,
Men at man desto mere mig la'er trykke,
Det er saa gammelt alt, at Povl og Peer
Har glemt det, og jeg selv med, til min Lykke.
Jeg lever overalt i Glemsels Skjød,
Og der er for en Danneven af Ære,
Der veed, hvor ringe var, den alt han nød,
Og den, hvorom sig videre han brød,
Naar han er ingen Nar, ret godt at være.
Jeg finder mig igjen i Vandet lidt,
Nu ingen Marsviin om min Harpe svømme,
Og drømmer først for Alvor Glædens Drømme
Fra den Tid, jeg blev Lykkens Eremit.
Kun Duften blæser mig for stærk i Næsen
Af den mig fjerne Brimmels rørte Dynd;
Thi selv min tredde Sands er alt for kræsen

Digitized by Google

For det nu modens Kjøbenhavnske Væsen —
Eet Træk deraf jeg kun vil male med lidt Fynd;
Det hele Jux at skildre Dem, var Synd.

Fra den Tid af, fra Fred'riksberg, med Brag
Brandpile, Kugler og deslige Flyvebreve,
(Saavel af Oehlenschläger, som Congreve)
Nedbombardeerte Byen og vor Smag —
Min Walterstorff! ja! skulde De det troe,
I dette Fred'riksberg, vor Konges Bo,
I denne Søndermark, vor Dronnings Skygge,
Hvor Edens Nattergale sang saa trygge,
Hvor lutter Uskyldsengle burde bygge —
I denne Have, Paradiis saa liig,
Hvor før den hele Verden fromt spadseerte,
Den samme Verden — nemlig den forkeerte —
Nu hænger eller skyder sig!

Det, synes mig, er Kronen paa vor Jammer;
Og, var og jeg i Troen ei saa svag
Som Bispen selv i sit Studerekammer,
Jeg holdt det for et Tegn paa Dommedag,
Hvortil i visse Maader høit vi trænge —
Men — det vil udentvivl med den beroe
Endnu et Par Aars Tid — vi kunne altsaa længe
Formodentlig os uden Fare hænge —
Jeg haaber anden Tro er Overtro.
Vor gode Konge, der, mens Alting bliver værre,
Bestandig er og bliver god,
Gjør som Vor Herre,
Der (da han Alting spildt paa vor Oplysning seer)
Med al sin Almagt dog gjør ei Mirakler meer.

Digitized by Google

Gud være lovet! at jeg dem behøver ikke,
For mig at holde til min Gud,
Adlyde troligen hans Bud,
Og til mit Brød i Vand min Konges Skaal at drikke.
Omsonst jeg altsaa i og om mig titter,
Jeg finder Intet, Lykkelige kjært,
End sige, Glæden selv at sende, værdt. —
Den ene sidste lille Skat, jeg hitter,
Er noget vist, som jeg alt længe veed,
De eier Selv i Overflødighed —
Isald jeg Stakkel det Dem vilde sende,
Jeg stikked' Solen Ild og Skoven Brænde.

Her hvor det nemlig er saa reent forbi
Med Musers, Gratiers og Amors Rige,
At et Par Brødre — Jøder vil man sige —
Paa Østergades Mode-Himmelstige
Alene handle med Galanteri —
Og, hvis og stundom een af Byens Jyder
Af ulyksalig Kjærlighed sig skyder,
Da er det midt i Heden af vor Kuld —
Af Kjærlighed kun til det pure Guld —
Her, hvor man vel gaaer ogsaa fra Forstanden
Af Elskov ligefrem som andensteds,
Men, naar man seer sig til, er Hjernebranden
Kun Lyst til Grønt i en Skildpaddekreds —
Her, hvor med ingen Jomfru meer, end sige
Hvad vore Fædres Fædre kaldte Mø,
Og i min Opvært selv jeg kaldte Pige,
Sig Musen boltre tør i Uskylds Hø,
Hvor hun, som modne Frøkner maa behandle
De mindste Glutter, hun vil lege med,

Digitized by Google

Og til et hedensk Fastelavn forvandle
Da jeg var Lilles Jule-Salighed —
Her, hvor en Glut, hvis Ynde selv jeg lider,
Min næsten alleryngste Rosenbrud,
Omkaps med Generalhusarer rider,
Og svæver i det mindste Duften ud —
Her, hvor ei blot i komiske Alkover,
Men selv endog i mangt et tragisk Telt,
Paa Scenen een og anden Dydens Helt
Hartad sin Iphigenie besover,
Mens Alle skrige Bravo til hvert Saar,
Som en pedantisk Rødme fik, og faaer —
Her, hvor man Gratien saa lidet agter
(Den nemlig, som vi hylde begge to)
At man som hendes Helligdom betragter
En Madam Z—s forslidte grønne Sko —
Her, hvor man Amors Brud saa haanlig ændser,
At Madam L— hende spille kan,
Og Amors Rolle selv saa over alle Grændser
Beleer, at man den gi'er til hendes Mand —
Her, hvor en Gaas, der aldrig, ufortalet,
Optræde turde paa et høvlet Bræt,
Uddeler Rollerne til Personalet,
Og selv til Directionen, hedder det —
Her, kort, hvor Sandsen er saa ganske borte
For Alt, hvad tryller kun den fine Sands,
At Livet selv, og Tiden sig at korte,
Er bleven Eet i Glædens sidste Dands —
Jeg bli'er dog ved endnu, trods al den Kulde,
Trods al den Tørke, som omgiver mig,
Midt i min Høst at sværme for de Hulde,
Min Barndoms Vaar som Engle drømte sig;

Digitized by Google

Og Harpens Klang, skjøndt Veemod har forstemt'en,
Til Guders Priis ved et olympisk Bal,
Lovsynger end en lille Glut paa femten,
Som alle sine Manners Ideal.
Thi — skjøndt jeg nu, jeg Verden har omvandret
Tildeels med Vellyst, og tildeels med Gru,
Er overhovedet endeel forandret,
I Grunden er jeg den, jeg var, endnu;
Og skjøndt jeg overhov'det har paa Bagen
To Snese Aar meer end min yngste Søn,
Jeg bryder mig kun lidt om Hovedsagen,
Da jeg i Grunden dog er hjertegrøn.

Men det, hvorom jeg selv mig intet bryder,
Det bryder mangen Dame desto meer,
Der ei saa meget paa den Stræng, der lyder,
Som paa Pedalen under Harpen seer —
Og lyder denne Stræng nu ei om hende,
Men om en yngre, hende nok saa liig,
Hvis overhov'det da ei snart faaer Ende
Dens Klang i Grunden, saa Gud naade mig!
Spørg Falsen ad, der tidt har seet med Smerte
Mig overhov'det af ham selv beleet.
Fordi jeg har i Grunden end et Hjerte,
Hvis sidste Blad han, flygtig, ei har seet —
Et Hjerte, der endnu bestandig gløder
For hver Seline, der kom drømt igjen,
For hver Veninde, der mig venlig møder,
Og, iblandt andet, og for ham som Ven!

Af disse Vink fra Digt'rens Himmerige,
Nu jeg har væltet af min Glædes Læs,

Digitized by Google

De seer omtrent, hvad om sig selv kan sige
Den gamle Svane mellem unge Gjæs.
Eet Galskab maa jeg dog endnu tilføie,
Et senere, som Falsen selv ei veed,
Og som jeg haaber begge vil fornøie,
Nu begge see med mindre sjællandsk Øie,
Mit yngste Posthumum i Kjærlighed.

Jeg var, for tredde Gang, paa nogle Dage
Reist til Bæltslottet ned, mit gamle Hjem,
Da Kongen kom med Dronningen tilbage,
For der paa Broen at modtage dem.
Bestraalet der af Fred'rik og hans Mage,
Fortryllt af lille Vilhelmines Smiil,
Foer atter i den Barm, der vilde vie
Sin danske Harpe Hel — og evig tie —
Den hellige Begeistrings Flammepiil.
Men — ingen Gjenstand var der, værdig Pilen;
Thi Hoffet reiste, da vi havde spiist —
Og at jeg ei forlod mig paa dets Smilen,
Fordi de Tre mig smiilte, det var vist.
Jeg ledte om en Engel rundt dernede,
I hvert et Skuur og rundt i hver en Bod,
Og fandt den — (Gud! og hvilken!!!) — i den Rede,
Hvor nu et Krudttaarn, før min Vugge stod.
Min hele Himmel den alene fatter,
Der i en Stemning, just som min, har seet,
Og med mit Øie, Commandantens Datter —
Men det er sikkert hidtil aldrig skeet.
Hun kyste mig med Livets fulde Varme,
Som Mø, den Nanna nu, der første Gang
Som Barn, i hendes skjønne Moders Arme,

Digitized by Google

Indsmiilte mig min første Balder-Sang.
Alt dengang fandt jeg, Intet var i Norden
Den spæde Rosenknop i Ynde liig —
Og, o! hvad var al Skjønhed nu paa Jorden,
Da, halvudspringende, hun kyste mig!
Jeg blev igjen, hvad alt jeg var i Eden —
Hvad alt jeg kjælen var i Moders Skjød —
Hvortil jeg ene duer lidt herneden —
Og hvad jeg bliver efter selv min Død!
Satirens Dur gik over (som i Brevet
Jeg strevet har) til Kjærligheds B-mol,
Og Følgende blev til min Engel skrevet:
„Med en parisisk lille Parasol.“*)

Paa denne Sang der fulgte siden flere —
Og, trods min gode Vens Qu'en dira-t-on!
Min Herster Amor lod sig ei genere,
Men overgav sin Digter tout de bon
Til den fortryllende Schimære —
Et Tros blev mig Dannemarks Abdera
Og jeg af Demokrit Anakreon.

Men — „elsker jeg da nu paa ny?“ De spørger,
Og „hvis jeg elsker, elskes jeg igjen,
Hvorfor dog frem for Alt en Elsker sørger,
Der har Skjelsaar og Alder?“ Ja! min Ven!
Jeg elskes nu saa meget jeg behøver
(Thi jeg behøver overmaade lidt)
Eet Kys, foruden dem, jeg blot i Tanker røver,
Staaer — hvis jeg kommer ogsaa nok saa tidt —

---

*) See Digtet paa Side 206.

Digitized by Google

Hvergang jeg kommer — mig at tage frit;
Og det er nok; thi skjenkte man mig flere,
Var jeg i Live sikkert ikke mere!
En Prosaist — der aldrig trylles ret —
Faaer aldrig nok, bli'er aldrig mæt,
End sige, træt;
Men en Poet, som jeg, kan overmaade let,
Naar Gratier ham ei hans Vellyst moderere —
Naar han faaer hele Summen paa eet Bræt,
Af alt for megen Salighed — krepere.
Jeg nøies, salig alt, med den, jeg har —
Et Kys, som sagt, og venligt Smiil tillige,
Fra Tid til anden i mit Himmerige,
Hvergang en lille Sang jeg digtet har
Til Danmarks Yndigste, den hulde Pige;
Hvis jeg forlangte meer, var jeg en Nar.

De spørger, „hvem hun er?“ — thi (sandt at sige)
Naar De formoder, at et Barn, trods Alt
Hvad jeg om Engle nylig har fortalt,
Knap gjør det, har De Ret! hun er lidt halt
Paa venstre Fod — men det er svundet alt —
For Resten er hun meer end i Gestalt,
I Ynde, Vid og hvad man ei kan sige
Med Pensel eller Pen, aldeles uden Lige.
Maaskee hun har i Himlen, her og der
En Søsterengel, ganske hendes Mage,
Der ligner hende op ad Dage,
Men det er ei i Himlen, hvor jeg er;
Thi der forstaaer hun, sig saa smukt at snoe og vende,
At man seer Ingen uden hende.

Digitized by Google

Det bliver mellem Dem og Falsen — som De vel
Har bedt Dem hjælpe med at læse lange Brevet,
(Jeg egentlig dog Dem har kun til Moro skrevet)
For ei at læse Dem alene reent ihjel!
Jeg i det mindste har, mens jeg lod Pennen løbe,
Gjort Regning paa, han kjærligen tog fat
Med friske Kræfter, hvor De selv blev mat.
Men, hvor det gaaer, lad Ingen af dem røbe
Min sidste Surren under Amors Svøbe
Paa Riim-Epistlens gamle Kongevei —
De maa nu have læst den, eller ei!
Jeg vilde nødig, at den Spot mig skulde møde,
Man fik et Nys derom i Deres Paradiis,
Det Gratierne hellige Paris,
At jeg, som der i Livets Morgenbløde
Har offret Sangen Amors Priis —
Og i den vaade Tid, lyksaligviis,
Trods Skjebnens Regn og Slud blev ved at gløde
Ved hvert en enkelt Straales Himmel-Møde,
At jeg, der (som De veed) selv i min Aftenrøde,
Har der saa godt som elsket mig tildøde —
Paa min uskyldige forunderlige Viis
Gaaer nu igjen — i Kjøbenhavn — paa Iis.

Trods al den Gjengang her, og skjøndt saa fage
Jeg trylles her igjen i Ungdoms Dage,
Giv mig, min Walterstorff! et Nik,
Som det, jeg engang af Dem fik —
Og med min trefold længselfulde Mage
Gaaer jeg til Dem, Paris og Marly fro tilbage.
Og nu — spring over Brevets Salt og Sand —
Spring over Spøg og Skjemt paa Gravens Rand —

Digitized by Google

Spring over Elven, som man let ei tømmer —
Og læs kun Enden, som af Hjertet strømmer:
Mens, elsket af hver Lilievand,
Mens, æret af hver Rang og Stand,
Mens, savnet af mit Fædreland,
Den hele Verden Dem berømmer,
Modtag det Hjertes Hyldest, ædle Mand!
Som Intet uden Stort og Ædelt elske kan,
Og Intet uden Idealer drømmer!

Digitized by Google

Afskedsbrev.

Til Herr Kammerherre v. Kaas, Hofmarskalk hos H. K. H. Prinds Christian Frederik.

Amalienborg i Paris,
Tirsdag Aften, d. 14 Decbr. 1821.

Du gaaer herfra, min elskelige Kaas!
Og lukker, nær vor oldenborgske Throne,
I den forbanskte Rue castiglione,
Den sidste Livets Dør for mig i Laas;
Bagdøren nemlig til mit Hippokrene,
Som Du mig hidtil aabnede alene,
Hvergang, med Kaffekanden i Din Haand,
Din Morgenhilsen vækkede min Aand —
Hvergang Du tændte Lys mig i mit Mørke,
Og skjenkte mig af egen Flaske Vand
(At sige, blot i legemlig Forstand)
Imod min Tørsts besynderlige Tørke.

Du gaaer herfra — og nu det er forbi,
Foruden Frokost, med mit Digteri,
Trods al den anden overvættes Næring,
Jeg her — der nylig i Sanct Pelags Skjød,
Som stakkels Fange, sad paa Vand og Brød —
Faaer af mit Dans Apollo til Foræring —
Fra Dobbelt Viin og Meer end Risengrød
Til Steg af Harer, Selv Hans Høihed skjød —
Trods al den nye Begeistring, mig lod finde
Min Ungdoms Ideals foryngte Minde,
Ved Synet her af den Amalia,
Hvis Smiil i Glands, som Guders Syn kun taaler,

Digitized by Google

Med hellig Ynde himmelsk overstraaler
Hvert fordums Blik af min Urania!

Trods det Olymp — for Digt'ren uden Mage,
Hvori Din Bortgang lader mig tilbage,
Jeg frygter meget, nu Du reiser bort,
Min sjeldne Digter-Evne til at nyde
Hvad Muser her og Gratier mig byde,
Trods al sin Styrke, komme vil tilkort —
Og at med Dig — indtil sit sidste Minde,
Indtil sin nye Opblomstrings sidste Stud —
Min nys opstandne Digteraand vil svinde
Og hver dens spæde Straale slukkes ud.

Thi, hulde Digtervækker uden Lige!
For — selv paa høieste Parnassets Top,
I Paradiis, ja selv i Himmerige
(Hvis man beholder ogsaa der en Krop)
At holde min Opstandelse vedlige,
Er høist nødvendig, hvergang jeg staaer op,
Lidt Kaffee — var det ogsaa blot een Kop.
Men — at paa Taget af Olymp heroppe,
Høit over alle Kaffehuses Toppe —
Hvortil den varm, som jeg den ønsker mig,
Fra neden aldrigen kan hæve sig,
Jeg den hver Morgen, sukkret, kunde have
Med Fløde, der blev aldrig suur —
Det, ædle Marskalk! mit Olymps Merkur!
Var ene Din guddommelige Gave!
Udrunden med Din Bortgang er dens Elv,
Og Morgenstyrkningen af Skjaldens Kræfter —
Jeg gyser, hvordan det vil gaae herefter,
Gud naade mig, skal jeg den lave selv!

Digitized by Google

Imidlertid, hvordan det gaaer, i Nøden,
Med Kaffeen, med Sukkeret og Fløden,
Modtag, min Kaas! i anden Gjengjælds Sted
Min Tak paa Vers for alt det Vennehulde,
Hvori Dit Hjerte viste mig tilfulde
Sin ualmindelige Venlighed.
O! gid til Løn Din Reise hjem tilbage —
Hvorpaa Du, mig og Andre til Fortræd,
Desværre! tager Hoffets Psyche med —
Dig smage maa, som mig den vilde smage,
Hvis, mens den varer, jeg var i Dit Sted!
Gid Du maa føle, med en Digters Glæde,
Det Held: i fjorten Dage — fleer maaskee —
At sidde, hos den yngste blandt de Tre,
Tæt sluttet, Arm ved Arm, paa samme Sæde!
O! næsten alt for salige Merkur,
Med Psyche-Vilhelmine i eet Buur
Indsluttet! ..... Ved den blotte halve Tanke
Begynder alt mit Hjerte heelt at banke .....
Farvel! Farvel! — Jeg kan ei skrive meer —
Jeg nu kun ene tænke kan paa Hende,
Som, ak! jeg maaskee aldrig mere seer — — —
I Morgen vil mit Afskedsbrev jeg ende!

Morgenen derpaa, d. 15 Decbr.

O! hvor en Digter kan bedrage sig!
Naar blindt han troer en Skjebne paa Gebærden,
Og hen i Veiret priser lykkelig
En Hofmarskalk i Poesiens Verden!

Hvad har dernede jeg med Studsen seet
I Gaarden, hvor til Himmelfart holdt færdig

Digitized by Google

Den Vogn, jeg troede, natlig ubeseet,
Cytheres egen paphiske Karreet,
Og Amors phaëtonske Kjøren værdig!
O! aldrig blev en Spaadom mere Veet!
(Thi hele Natten drømte jeg mig Sædet,
Hvortil jeg mig i Tanker havde glædet)
O! aldrig blev saa flau en Fryds-Prophet,
Som jeg ved Himmelvognen at bekige,
Hvori jeg saae — lysvaagen nu med Eet —
Dig med Din Altonaske Psyche stige,
Du Altonas Merkur! — O! „al to nah"
Løb mig naturligviis lidt om i Hov'det,
(Som Hamborgs Jalousie engang forstod'et)
Saalænge jeg Dit Sæde saae langt fra —
„Der," tænkte jeg (som inden fire Vægge
Bestandig tænker, uden Overlæg,
En drømmende Poet) „der vil de sidde begge
„Som Hviden og som Blommen i et Æg —
„Den Kaas er dog en Lykkens Kjæledægge!"
Men — da jeg, Himmelvognen ganske nær,
Ved Hjælp af Jalousiens Fakkelflamme,
Og ikke meer i Drømme hen i Veir,
Betragted' ret Indretningen i samme,
Fandt jeg i Midten en chinesisk Væg,
Optaarnet, næsten uden Maal og Ende,
Til Vognens Himmel op imellem Dig og Hende,
Liig Skillebjerget, ovenfor Unspunn,
Imellem Grindelvald og Lauterbrunn!
En Vold, liig den, istand Giganter bragde,
Da de paa Pelioner Osser lagde,
Mig syntes den; og den (hvis end den flod)
Imellem Persien og Tartariet,

Digitized by Google

Og den, som værner Chinas Mod,
Og den (som Slien hjemme har forsliet)
Imellem Rom og Thyra Dannebod —
Let overstigelige, let bortskudte,
Og, i det mindste, let igjennembrudte
Naal-heftede Gardiner derimod.
Saa tyk og tæt en Muur af halve Tylte
Cartons, Vadsække, Poser, Pakker, Bylte
(Hvoraf jeg nævner dog det Halve kun)
Saaes aldrig før imellem Han og Hun!
Og nu Dit Sæde (det misundelige!)
Jeg kunde fælde Taarer, arme Kaas!
(Min Muse græder alt, den stakkels Pige!)
Det forekom os begge, sandt at sige,
Meer lignende en snever Huusmandsbaas,
End et Hofmands Lukaf i Amors Rige!

Mig synes end, jeg seer derind Dig stige,
Veemodig trykkende min Haand,
Og pludselig — som om af Livets Baand
Du rev Dig løs, opgivende Din Aand —
At gribe, reent fortvivlet i Din Knibe,
Til Din, før ind Du steg, alt ladte — Pibe.
Der sad Du, stiv og maalløs i Din Krog;
Og mens mit Afskedsøie paa Dig glo'de,
Blev mig, saa godt, som døende, tilmode;
Mig forekom det, som om alt Du drog.
Jeg vendte mig til Vognens anden Side,
For ikke meer at see paa slig en Qvide.

Da Hun nu og steg ind i næste Skuur,
Paa høire Side af den taarnte Muur,

Digitized by Google

Da Hendes Øines Lys i Taarer slukkes,
(Thi hvilken Engel sank ei Himmel-fra,
Som Afsked tog med Dig, Amalia,
Fløi den og til sin Længsels Altona?)
Da begge Vognens Fængselsdøre lukkes —
Mig syntes over Eders Reise-Buur
At høre mumle lydt Gudinden Ate
(Der sikkert selv Indretningen har gjort)
Indskriften over Dantes skumle Port:
„Lasciate ogni spiranza, voi che intrate.“

Den Væg, saa guul og grøn og sort og graa,
Jeg ogsaa nu fra Hendes Side saae,
Hvor den, at skue, var end mere gruelig,
Saa uigjennemtrængelig, som mulig —
Min Kaas! nei! jeg Dig det beskriver ei;
Den Væg mig bragte næsten fra Forstanden
Paa Dine Vegne. Hvilken Hurlumhei
Af Pallisader! hvilken streng Forskandsning,
Der overstiger selv en Vaubans Grandskning!
„Gud frie mig,“ raabte jeg, „for slig Galey!
„Mig knuste denne Væg, før Reisen endtes, Panden;
„Med denne stødte jeg forgjeves den imod,
„Da den alene jeg jo kunde røre,
„Og hverken Armen, eller selv en Fod.
„O! Qvalers Qval, selv trods det bedste Føre,
„Indsluttet med sin Elskov og sit Mod,
„I slig en Salighebs-Karreet at kjøre!“

Saa grumt adskilled' selv ei Kirkens Kniv
En Axel Thordsen fra hans Valborgs Side,
Som her adskilles Dit og Hendes Liv.

Digitized by Google

Et Par Minutter varte kun hans Qvide;
Det Æble, Ven! i hvilket Du maa bide,
Er surere; den Skjebne, Du maa lide,
Er, uden Sammenligning, mere stiv!
Liinklædet havde de, trods Bispe-Skrammen,
Dog kunnet, Dagen efter, let syet sammen;
Og, mens Skilsmissen varte, kunde de
(Jeg ønsker sjelden meer!) hinanden see!
Det er dog, hvor det gaaer, især om Dagen,
For himmelsk Elskov altid Hovedsagen —
Den Kniv, hvis Snit forvoldte deres Vee,
Afskilte vel dens Røg, men ikke Flammen.
Her skilles Flammen — ei blot Røgen!*) Nei!
Saa ganske skiller Oceanet ei
Den nye og gamle Verden fra hinanden,
Som fra Mandinden her adskilles Manden!
Fra Øst til Vest er mulig dog en Vei,
Om ogsaa vaad og gangbar blot i Skibe;
Men her, min ulyksalige Merkur,
Tak den uigjennemtrængelige Muur,
Du sidder fast, klemt ind i evig Knibe!

Og jeg, som Dig misundte! elskte Ven!
Mig drømmende Din Himmel uden Lige,
Saa nær en ung og skjøn, uskyldig Pige!
Jeg saae den — og jeg drømmer om igjen.
Jeg forestiller mig i fjorten Dage
Din Martyrqval aldeles uden Mage;

---

*) Jeg mener nemlig Røgen af Piben. At den ikke kan trænge igjennem Væggen, er ret godt; men det er og det eneste Taalelige i den Helvedes-Indretning.

Digitized by Google

Jeg troer, at, vilde jeg udmale den,
Flød Blod i Blækket af min bange Pen.
O Tantalus! → Hvad Tantalus? hans Pine
Nær Ferskener, han ikke kunde naae,
Var Smørrebrød mod Din, nær Vilhelmine,
I en behjulet Himmelseng, som saa!
Han var i Helvede — Tantalisk Smerte
Mig vilde være der udholdelig;
Thi hvem har Mod paa Noget der? hvad Hjerte
Er der vel stemt til Dit og Dat? begjerte
Vel Dit og Dat med mindste Lyst? og nærte
Sit Ønske, hvor hver Attraa ligger Liig?
Hvor Phantasien overalt forskrækkes,
Hvor Alt af evig Røg og Damp bedækkes,
Og Appetiten dog tilsidst maa svækkes,
Var den og nok saa stærk? — Jeg trøsted' mig
Tilsidst maaskee der, hvor den Gamle skjælved',
Min Flamme slukkes der formodentlig,
(Jeg mener Elskovs Appetit) i Helved';
Men — være Tantalus i Himmerig!!!
Mit Hjerte brister fast ved blotte Tanken —
O! følte Du dets medynksfulde Banken!
Jeg er et Menneske — mig rører Alt,
Hvad menneskeligt staaer, og stod — og faldt —
Især naar med saa frygteligt Rabalder
Et Babelstaarn, min Drøm sig bygte, falder.

Jeg tænker mig, med al min Sympathie,
Den Himmelknibe, som Du sidder i
Saa nær den hulde Psyche, Du ledsager,
Og, ak! hvis Reisekappes mindste Flig
Blot med et Albustød at nærme sig,

Digitized by Google

Du Ærmet af Din Frak omsonst umager!
Af Hende hører Du ei mindste Muk!
Omsonst vil være hvert Dit dybe Suk!
Forgjeves vil Du Hende kjælent lispe,
Tvært gjennem alt det tætte Skramleri,
Hvad gjennem Muren døg med Sprækker i
Den gamle Pyramus fik sagt til Thisbe:
„O! mi! dolci idol mio! eccomi!“
Hun hører ei — hvor bønlig og Du tigger;
Thi mellem Hendes Hjertes Asia
Og, elskte Ven! Dit Brysts America
Meer, end et kysterigt Europa, ligger!
Hvor ulykfalig — var jeg i Dit Sted —
Jeg vilde føle mig! Hvor utaalmodig
Jeg vilde støde Mund og Næse blodig
Paa Skillemuren, for at rive ned
Den øvre Bastion, om ikke mere;
Og ventelig, da Alt er surret fast
Med Strikker af tre Gange tvundet Bast,
Som Samson, i det Heles Fald krepere!
Jeg troer, at hvergang Veien blev saa blød,
At man kom til, igjennem den at ælte,
Jeg knap mig barte for, trods Liv og Død,
At ønske, hele Vognen maatte vælte,
At fige til min Side — hvis derved,
Blev jeg og knuust, kun Væggen knustes med!

Men elskelige Kaas! (jeg tænker mig sub Rosa,
Hvad jeg, som Digter, ikke tænkte paa,
Og ei engang kan drømme mig, som saa)
Et eget Fald — et muligt Fald i Prosa:
Hvis med en upoetisk, sund Forstand,

Digitized by Google

Hvis med en ægte philosophisk Kulde
Du finder Dig i hvad ei ændres kan,
Og ryger — i Skilsmisse fra den Hulde —
Din Pibe, som en rolig Ægtemand,
Som om imellem Dig og Hende Flammen
Var allerede salig frossen sammen
I Vint'ren af en hellig Ægtestand —
Hvis Du, hvergang Du føler Rummet stivt,
Dig selv fornæmmer alt saa godt, som givt —
Og altsaa Du formaaer, hvad her mig Stakkel
I stoisk Viisdom synes et Mirakkel:
At sove paa Din Reise, af og til,
Og ellers more Dig med hvad Du vil,
(Med, for Exempel, Blomsterne paa Ruden
Og Kys i Kys paa Hjørne-Silkepuden)
Hvis Du alt Andet være kan foruden —
(At Hun, den Himmelske, har nok i sig,
Kan ikke nær saa meget undre mig) —
Hvis Du, kort sagt, paa Reisen, kold udholder
Hvad min, maaskee for hede Sympathie,
Og sikkert alt for varme Phantasie
For Dig heropp'i mit Olymp-Logie,
Saa megen Angst og Ynk og Kummer volder —
For een Ting er og bli'er jeg bange dog,
I To guddommelige begge!
Hvis og jeg nu la'er Bægge være Bægge:
At, nemlig, længe klemt i hver sin Krog,
Man begge to, ved Sammenreisens Ende
Som Psyche og Merkur ei meer vil kjende!
Vel bliver Hun Gudinde, Du en Gud,
(Thi disse Grundtræk, som I fik deroppe,
Vil, skjøndt I har forladt Olympens Toppe,

Digitized by Google

Selv i Schafsthal*) ei kunne slettes ud)
Men, hvad jeg frygter, er, at her i Live
Nu begge Gudestøtter ville blive
Formedelst denne lange, kolde stive,
Foreente Trodsen af Naturens Bud,
I evig Taushed, Arm og Been i Klemme —
Og at I begge, vaersomt pakked' ud
Af Skramleriet, jeg kan aldrig glemme,
Vil see, for Menneskenes Børn derhjemme,
Som Isis Hun, Du, som Osiris, ud,
Især hvis (hvad i Enden af December
Let hænde kan) jer Ankomst finder Sted
I Frostveir, denne Frygt mig Intet dæmper —
Forfrosne, begge to maaskee, hvem veed?
Hun skær, Du skjør! — O! var Forsigtighed
Med en Udpakning nødig, alle Lemper
Det ere vist ved denne Leilighed!
Jeg gyser ved at tænke paa, hvor farlig
Omfavnelsen (maaskee med Heftighed)
Vil være, hvis den ei er yderst vaerlig!
O! hvis af Kuld de pakkeklemte Led,
De fast krystalliseerte Lemmer, skingre!
Jeg ønskte Thorvaldsens og Kochs de sikkre Fingre,
Og mine, overværende derved!!!

Farvel, min Ven! — og Du, min Sangs Veninde!
Giv Enden paa det Alt, hvad her min Pen
Igaar har drømt, idag drømt om igjen
Om Vognen og Fortryllelsen derinde,
Maa blive, som mit Hjerte ønsker den!

---

*) En slab Poststation i Lyneborgerheden.

Gid I maae begge to gjenfinde Himmelen
Paa Jorden, hvor I ogsaa komme hen,
Om ei saa skjøn, som den, I her forlode,
(Thi det umuligt er paa denne Klode
Hver andensteds, end i Paris, i Aar)
Saa dog saa skjøn, som i den næste Vaar,
Den, under Christians og Amalias Savn,
I Begges og i vores Fødestavn,
I vor Augustas Borg og Fred'riks Kjøbenhavn,
Kan findes! Lever evig vel, I Gode!
Og gid jeg selv engang, opvaagnet af min Frygt
For Psyche og Merkur, som Isis og Osiris —
(Det var jo kun en Bro — en prismafarvet Iris
I mine Taarer let af Haabets Solskin bygt)
Min Kaas og Frøken Walterstorff maae finde
Mig huldt erindrende med venligt Minde!

Digitized by Google

Til Hans Kongelige Høihed
Prinds Christian Frederik af Danmark.

Paris, paa Nytaarsdag 1822.

Prinds, som de trende Livets Huldgudinder,
Velsignende, har alt i Vuggen kyst,
Hvem Dyd og Konst og Vidskab Krandse binder
Af Thules og Hesperiens Kjærminder —
Hvis Dannished, indtagende hvert Bryst,
Er Danmarks Stolthed og Europas Lyst!
Modtag iblandt de duftende Demanter,
Som paa Din fyrstelige Vei
Udlandets Hyldest strøer fra alle Kanter,
Et lille, hjemligt, ydmygt Glemmigei!
Og, mens Du tolker Dannefolkets Hæder,
Og gjør dets Navns Erindring elskelig,
Lad i den glimrende blandt Jordens Stæder
Dets Tak min danske Læbe tolke Dig!

Du vil imellem Sydens Melodier,
Lykønskningsdagen vækker i hver Vraa,
Og alle Vestens, Østens Harmonier,
Det hjertelige Nord-Nyn ei forsmaae.
Den Fyrste, der endog i Hjemmets Enge,
Hvor fremmed Lyd det stræber at fortrænge,
Tro, kom ihu sit elskte Modersmaal,
Har ikke tabt i Sydens Blomsterfenge
Sit danske Malm og ikke Nordens Staal.
Du veed, at Velklang andetsteds har hjemme,
End blot i Hvirvler af et Fuglebryst,

Digitized by Google

End sige Triller af Castratens Stemme;
Du og i Mimers Væld har hørt dets Røst!
Er og kun svagt det Ryn, mit Bryst Dig bringer
Her, hvor Zephirers og Favoners Spil
Med Æolsharpetoner Dig omringer,
Jeg veed, Dit Hjerte lytte vil dertil,
Fordi det bringes Dig paa Nordens Vinger.

Hil Dig paa Vendingsaarets første Dag!
Det Vendingsaars, som trefold Storm bebuder
Hvert Fredens Folk og alle Jordens Guder,
Da Banner snart mod Banner, Flag mod Flag,
Paa ny, bestemmende, til Seclets Ende,
Om ikke for Aarhundreder, vil vende
Den gamle Menneskhedens store Sag.

Hil Dig, o Prinds! at rustet ud med Evner,
Naturen faa blandt Styrerne kun gav,
Hvis Navne Krøniken ærbødig nævner,
Du lærte kjende det oprørte Hav,
Hvorpaa det blev Din Lod, engang at føre
Det Skib, som under Knud og Valdemar
Engang det største blandt Europas var —
Og at, mens mange Styrmænd Intet høre,
Til Stormens Forbud Du har laant Dit Øre!
Hil Dig, at, tidlig vant til Bølgeslag
I Folk-Orcaner, og til Fald af Fjelde,
Hvor, Polen nær, fornæmmes Heklas Vælde,
Du og har hørt Vesuvs og Ætnas Brag,
Og veed om det oprørte Havs Uhyrer
Meer, end i Havnen mangen anden Styrer —
Fra Nord til Syd bestandig selv ombord,

Digitized by Google

Du kjender Strømmens Magt fra Syd til Nord,
Og veed, at Aareslag omsonst bekjæmper
Hvad ingen jordisk Modstand ganske dæmper.

Ei blot af Sandheds gamle Fibelbræt
Og vor Oplysningsbrammens nye Bøger
Du kjender Fyrstepligt og Folkeret
Og Kjærnen af hvad Menneskheden søger —
Den finder Ingen i sit Cabinet,
Hvori kun Fortidsaandens Gjenfærd spøger —
Dig svarte Trondhjem og Paris og Rom
Og meer end een Forsamlings Folkestemme —
Dig lod Europa levende fornæmme
Hvad Nutidsaandens Uro spørger om;
Og rolig samler Du i hjemligt Hjerte
Den Kundskab, som Du udenlands begjerte.

Prinds! vær velsignet, at Din hele Færd,
I hver dens Yttring venlig og retfærdig,
Saa god, som viis, saa elskelig, som værdig,
Forkynder Sydens Studsen Nordens Værd —
At i Paris, som Tidens Muser prise,
Den store Sammelplads for Jordens Vise,
Du, hvor Du sees og høres, viser Dig
En Anacharsis i Athenen liig,
Og, krandst med Roser alt, som aldrig falme,
I Haanden, som for end ufødte Slægt
Engang skal bære Scept'rets tunge Vægt,
I Kloges Samfund bærer Viisdoms Palme!

Dit Liv beskytte Himlens Varetægt!
Det Folk, hvis fordums frygtelige Fædre

Digitized by Google

Oldtidens Sagn endnu som Guder hædre,
Som Fjerde Christian, Juul og Tordenskjold
Paa Hav bød trodse hver en fiendtlig Vold —
Det Folk, hvis Hæders Glands i hver en Old
En Hær udødelige Navne nævner:
Hvis Roes til Lysets Flugt en Rømer bandt —
Hvis Priis i Daabens Verden Müller vandt —
Hvis Navn en Vahl i Floras Teppe tvandt —
Hvis Minde Tycho skrev med Himlens Stjerner —
Hvis Følelser for Alt'ret Kingo sang —
Hvis Veemods Lyst i Ewalds Harpe klang —
Hvis Lune Holbergs Vittighed udtalte —
Hvis Tænkning Rothe bandt en hædret Krands —
Hvis Dannished i Konst og skjønne Sands,
Som Abildgaard og Stub og Carstens malte,
Endnu hver Thorwaldsens nyfødte Gud
I Steen for Evigheden taler ud —
Hvis Ideal med alle Livets Ynder,
Med meer end Amathusias Magie,
Med meer end med Chariters Trylleri,
Gudinden ved Din Side huldt forkynder —
Det Folk, som føler veemodsfuldt sit Savn
Bag Elben i den elskte Fødestavn,
Som, hyldende, Dit sjeldne Værd paaskjønner,
Og nævner, stolt og fro, sin Konges Ven
Den Første blandt dets palmekronte Sønner,
Det kalder i mit Hjertes Nyn igjen
Dig, elskte Prinds! og Din tilbedte Mage
Paa denne første mellem Aarets Dage.

Ja, Nordens Christian! det er ei min Sang,
Hvortil Du venlig laaner nu Dit Øre —

Digitized by Google

Det er Velsignelsen fra Dannevang,
Den gamle Skjald til Harpens brudte Klang
I dette Ryn Dig vover at fremføre.

For spædt, for nyt endnu, for pludseligt
Er Livet, Du gjengav den længe Døde,
Til i et Dans Apollo værdigt Digt
Din Opgang i sin Straaleglands at møde,
Min svage Stemme kun velsigner Dig;
Dens Lovsang tolker mat det elskte Rige;
Men lad Dit Hjerte mine Taarer sige:
At den er dansk og sand og elskelig!

Digitized by Google

Til Hans Kongelige Høihed

Prinds Christian Frederik.

Bern, d. 15 Octbr. 1823.

Flyv, du første, svage Glimt —
Ak! endnu kun alt for svage,
Neppe selv mig klare Skimt
Af lidt Aand endnu tilbage —
Du mit Hjertes første Brev,
Som det nys i Morgenrøden,
Der mig, midt i Skibbruds-Nøden,
End engang tilstraalte: „Lev!"
Afsted givende til Døden,
Efter eet Aars Stormnat skrev!

Glem den lange Nat — dens Smerte —
Glem det hele Marter-Aar!
Glem hvert Slag, som traf mit Hjerte!
Glem Fortvivlelsen, jeg nærte,
Efter Tabet her i Livet
Af hver Evne, mig blev givet,
Af hver Fryd, jeg kjende lærte,
Af hver Trøst, min Sjæl begjerte,
Fra i Fjor indtil i Gaar!
Flyv, du første, kjælne, spæde
Haabets Spire fra din Rod,
Med din første Drøm om Glæde
Hen til din Beskytters Fod!
Flyv — med eengang fattet Mod —

Digitized by Google

Uden mindste frygtsom Tanke
Paa hvad underveis kan vanke —
Iil og tænk kun, hvad dig drev!
Flyv, som aldrig fløi et Brev,
Efter længe fængslet Dvælen,
Livet selv, med Død i Hælen,
Til den Elskte selv ei skrev!
Flyv, som, naar hvert Lys er slukket,
Der paa Jorden vildeb' den,
Sjælen, efter sidste Sukket,
Flyver op til Himmelen!
Flyv, du Fangens Overbringer,
Der sig løs af Fængslet rev,
Flyv paa Rimets lette Vinger,
Med en Zephyrs lette Svæv,
Der sig over Bækken svinger
Til den blomsterklædte Bred!
Flyv med Lærkens Hurtighed,
Naar den, fuld af Kjærlighed,
Fnug og Straae til Sengested
For sin kjælne Mage bringer!
Flyv med utaalmodig Iil,
Snar, som Amors egen Piil,
Over alle Folke-Reder,
Over hver en Kro og Stavn,
Hvor gemene Posten beder
Mellem her og Kjøbenhavn!
Seer du, du dig ei kan maale
Med en Morgenrødens Straale,
Sving dig hurtig op paa den!
Skynd dig, kort, som Tanken hen
Til den Kongelige Ven,

Digitized by Google

Hvis en Frelsers lige Møde,
Sidst paa Veien til de Døde,
Bød mig vende om igjen;
Og — uglemmelige Minde! —
Trods hvert smertende Forliis,
End paa Jorden lod mig finde
Glædens helligste Huldinde,
Med dens hele Paradiis,
I det ellers mangesinde
Høist vanhellige Paris —
Til den Fyrste, som har vundet
I een sammenslynget Krands
Hver en enkelt, jeg har bundet,
Hvor jeg Stort og Godt har fundet
Indenrigs og udenlands —
Til den Prinds, som ingen ligner,
Ingen Prinds og ligne kan,
Der ei prøvet er, som han,
Som mit Fædreland velsigner:
Frederik og Christian —
Og, som vil engang erindre
Folket, i dets Kongesal,
Hvor dets Fædres Minder tindre,
Begge Navnes Ideal —
Som mig lærte klart erkjende,
Hvad jeg kun med Hjertet saae,
I en halv Oplysnings Blende,
Og med Frihedshatten paa:
Menneskhedens Blomsterkrone,
Selskabs-Havens største Ziir,
Ene mulig paa en Throne,
Ene mulig med et Spiir —

Digitized by Google

Hen til denne Nordens Ære,
Hen til denne Danmarks Lyst,
(Selv, jeg troer, hver Uven kjære,
Slaaer et Hjerte i hans Bryst!) —
Flyv da du — hvis lille Broder
Underveis, jeg veed ei hvor,
Gik til Grunde med sin Moder,
Thoras Muse selv, i Fjor,
Dengang sendt, for at frembære
Fyrsters Mønster „Tak for Lære,
„Tak for frelset Liv og Ære,
Meldende Prinds Christian:
„At skjøndt mellem Iis og Stene
„Visned' alle disse Grene,
„Den dog aldrig visne kan,
„Som han tryllende berørte —
(O! den lever eviggrøn!)
„Da han i dens Fald bønhørte
„Thora-Granens sidste Bøn“ —
Mod min Prosas stive Skjebne
Vil jeg ikke meer mig væbne;
Flyv da du, hvis Bud jeg troer
Mere trygt, end hiint i Fjor!

Men, før dine Reise-Vinger
Du begynder at udslaae,
Før du fra min Pult dig svinger,
Tag lidt andre Klæder paa!
Din Bro'erlille, som du husker,
Var særdeles net og peen;
Vær du heller ingen Slusker!
Pynt dig lidt! men vær ei seen:

Digitized by Google

„Fader!“ raaber du, „du skynder
„Paa mig med saa mange Bud,
„At mit korte Glimt begynder
„Midlertid at slukkes ud!
„Troe mig, det er bedst, jeg render
„Som jeg er, paa mine Been,
„Før en ny Besvimen ender
„Levetraaden paa min Teen!
„Hvortil Pynt, naar Hjertet brænder?
„Jeg har vasket mine Hænder —
„Og — min indre Dragt er reen.
„O! Hans Høihed du jo kjender!
„Mon Han vel sit Øie vender
„Bort med Haan fra mindste Steen,
„Som man skyndig Ham tilsender,
„Fordi stakkels saadan En
„Ikke just er filet, glattet,
„Eller pyntelig indfattet,
„Som en kostbar Ædelsteen?“ —
Ingen Farer! ingen Furer!
Klæd dig om fra Top til Taa! —
Tag mig dine Søndagsbuxer,
Haabets grønne Buxer paa!
Fiinheds Silkestrømper — skynd dig! —
Livlig Letheds Dandseskoe!
(Du maa være dog lidt yndig,
Og ei ene fri og fro —)
Ydmygheds de hvide Handsker!
Kjærligheds den gule Vest!
Og — men bie end lidt! — jeg grandsker
Paa, hvad Kiol' sig skikker bedst?
Hellighedens — har du ikke —

Digitized by Google

Vittighedens — er forslidt —
Barnets kan sig her ei stikke,
(Deri gaaer du alt for tidt) —
Munterhedens? ak! der ere
Vel for mange Huller paa? —
Dog — lad Huller Huller være —
Tiden iler — tag den paa!
Haaret er dig lidt fortottet —
„Det er Moden!“ — Saa? — Velan!
Seer du og ei ud, som Slottet,
Kan du dog til Nød gaae an!
Hatten paa med Ønske-Vinger!
Fix og færdig nu, afsted!
Vær mit Hjertes Overbringer!
Der, min Søn, tag Pakken med!

End et Ord før du forsvinder!
Naar du kommer did, saa siig:
At, mens her en Krands jeg binder
Af de sidste Livs-Kjærminder
I det Alpe-Himmerig,
Hvor min Sundhed ligger Liig,
Midt i Lindringen, jeg finder,
Mig en blodig Taare rinder,
Fordi, trods hver Veiens Hinder,
Jeg ei selv kan følge dig!

Digitized by Google

Til Cabinets-Secretair Adler i Kjøbenhavn.

Bern, 1 Decbr. 1823.

At Baggesen endnu, min Adler! lever
Fra hver sit Livs tilvante Næring fjern,
Og, trods sin Pandes Knusen,*) Juras Bærn
Og Hjertets Tyngde, let og vever
Stik gjennem Bisen end mod Norden svæver,
Beviser mig, hans Sjæl maa være Jern,
Hvis og hans Krop er Trøske.
Skjøndt mig dækker
Omsonst det skjøre Liv tredobbelt Uld;
Skjøndt Intet meer mig Frysende forskrækker
End blotte Tanker paa formeret Kuld;
Da den, jeg føler, alt mig Modet knækker;
Nordpolen Oldingen dog stedse trækker,
Til Favnen, der engang var Drengen huld.

Ja, hulde Broder, Adler! mig blev givet
(Det føler dybt jeg i mit gamle Bryst)
En evig underfuld magnetisk Lyst,
Der overlever Lysten selv til Livet,
Og volder, at naar knuust, selv Hjertet meer ei slaaer,
Dets inderlige Kraft dog aldrig reent forgaaer.
Den Lyst er den: imellem Sydens Grave,
(Hvor med hver anden Lyst, det er for mig forbi)
Til Frederiks danske Slot, til Christians danske
Have,

*) Ved Styrtningen paa Steentrappen i Luxemborger-Haven, to Maaneder efter min yngste Sons Død.

Digitized by Google

Og samtlige Kjærminderne deri. —
Saa stærk er disses hulde Trylleri:
At, efter nys at have funden
Min længe tabte Samling — og, med den,
Den Sundhed ikke just (der synes reent forsvunden)
Dog Syn og Haand og — Brugen af min Pen,
Istedenfor de Venner og Veninder,
Der i Paris mig overvældte med
Beviser, hvortil faa man Mage finder,
Paa Venskab og paa venlig Kjærlighed,
At svare paa de ufortrødne Breve,
De mig, der aldrig svarede, tilskreve,
Jeg (skjøndt jeg dem og stedse skrive vil)
Dog, Brev i Brev, kun skriver Hjemmet til.
Dig! — (træk ei alt for haanligen paa Næsen
Ad dette lidt vel broderlige Du!
Jeg i Fortrolighed var fordum selv lidt kræsen,
Og er det, trods min Simpelhed, endnu;
Men, i et rimet Brev en Ven at demme,
Som Aand og Hjerte dutter, synes mig,
Saa lidt i dansk Natur at have hjemme,
Som i konstløse Vers at rime sig —)
Dig, kjære Adler! (efter Ham, hvis Naade
Mig, næst min Skabers, er mig dyrebar,
Og Hende — som jeg giver Dig at raade —
Hvem jeg, dog kun i Drømme, strevet har)
Blandt alle dem, jeg elsker, først jeg sender,
Mit knapbegyndte Livs endnu kun svage Skimt
Af Flammer, der i Hjertets Indre brænder,
Og af det Lys, som Dennes stegne Glimt
I mit formørkte Hoved atter tænder.
Tilgiv dets Flagren mellem Poesie

Digitized by Google

Og Prosa — da jeg om igjen maa lære,
Fra først af alt mit glemte Skriveri —
At Riim bestandig blande sig deri,
Er næsten uvilkaarligt, paa min Ære.

Vær hilset inderlig, min Ven!
Med min Taknemmeligheds hele Fylde,
Ei blot for hvad Du mig har skjenket; men,
Fordi Du giver Dem, vi begge hylde,
Nu jeg, og med mig selv, min Pen,
Saa godt som tabt, i dødlig Dvale blunde,
Med tifold Liv og Ynde, Vid og Lune,
Foryngt, den gamle Baggesen igjen!
Tak, fordi jeg, i mine tabte Dage,
Med Hensyn paa mit Hjem, kan tænke mig
Med hele min Hengivenhed i Dig,
For Christian og Amalia tilbage!
Tak, Adler! for at Du er den, Du er,
Og hvad jeg ønsker begge fjern, opfylder,
Betalende for mig, hvad jeg Dem skylder,
Med dobbelt Evne til at more hver!

For Ham og Hende, som Du daglig skuer,
(Misundeligste mellem alle dem,
Jeg misundt har i mit misundte Hjem)
Fornemmelig den Hjertets Flamme luer,
Som ingen Storm i Livet slukker ud. —
O! hvad mig piinligst brød i Hov'dets Brud,
Var, at for Dem, hvis Yndest meest jeg skyldte,
Med al den Kjærlighed, mit Hjerte fyldte,
Jeg reent var tabt. Da skjenkede mig Gud
En Drøm, midt i mit Vanvid, der mig lindred',

Digitized by Google

I det sig levende min Sjæl erindred',
Min sidste Affkedsbøn til Dig, min Ven:
O! vær vort Fyrstepar i dobbelt kjære
Opmuntringer paa Himmelveien, hen
De gaae til evig Priis og Danmarks Ære,
Hvad — ung, med Dine Evner, Begge nær,
Som nordisk Henriquatre-Secretair,
I Sullysk Stræben — jeg Dem vilde være!
Jeg takker Dig, min Adler! hjertelig,
Fordi — (mig siger det endnu mit Hjerte,
Hvad alt Dit Væsen i Paris mig lærte)
Du, viis og god og munter, elskelig,
Bestandig denne Bøn opfylder mig!
Hvis og Du mig har glemt, Gud veed, jeg det tilgiver,
Som jeg det fuldt tilgiver alle dem,
Jeg elskende mig mindes i mit Hjem;
Min Skjebnes Skyld det er, hvis man mig utro bliver,
Ei mine Venners. Ingen af dem veed
Hvad jeg til Undskyld for min Taushedsd Brøde,
I al den Tid, jeg Intet meldte, leed,
Og hvor aldeles, i det sidste Aar jeg døde,
Værd Deres venlige Medlidenhed.
Nu, pludselig en Haabets Morgenrøde
Bestraaler her mit Memnons Bryst paa ny,
Nu synger Danmark atter jeg imøde,
Det første Livets friske glade Gry. —
Ja! fald hvert Digter-Korthuus, jeg mig bygte!
Hver Sæbeboble, jeg har blæst, forgaae!
Med mine sidste Sange døe mit Rygte!
Lad være pustet ud, med Halskovs Lygte,
Den aandelige Praas, man engang lyse saae
Ved Kaasen mellem Hvilehøi og Spraa!

Digitized by Google

Eet Vers dog, jeg har digtet, skal bestaae!
Det nemlig: „Ingensteds er Roserne saa røde,
„Og ingensteds er Tornene saa smaa,
„Og ingensteds er Dunene saa bløde,
„Som de, vor Barndoms Uskyld hviilte paa!“
Tidt følte jeg det her og allevegne,
Hvor Skjaldens Hjerte kom sit Hjem ihu,
Fjern fra Kong Frederiks og Prinds Christians Hegne;
Men aldrig, elskte Adler! dybt som nu —
Nu Livets første Morgenstraale bryder
Mig atter frem bag Dødens Tordensky,
Og i det næsten brustne Hjerte gyder
Med klar Erindrings Fremtids Haab paa ny —
Nu, da jeg atter løst af Vanvids Lænker,
Kan ordne mine Følelser i Sprog,
Og klart mig selv fortolke hvad jeg tænker,
Hvergang jeg blader i min egen Bog —
Nu, jeg kan læse hvad mig Andre skriver,
Og skrive selv, hvad Andre læse kan,
(Hvad dog maaskee endnu et Spørgsmaal bliver,
Om det saa vist i dette Brev gik an?) —
Nu, da jeg samle kan hvad Blikket sanker,
Men hidtil strøet og blendt i Lyn paa Lyn,
Til Andres Aander fattelige Tanker,
Til Andres Øine skuelige Syn —
Nu, da lidt efter lidt den Taage svinder,
Som dækkede mig længe Tid og Rum —
Nu, hvor jeg var og hvor jeg er, jeg minder
Mig klart paa ny, som vaagnet af en Slum —
Nu, jeg mig levende paa meer besinder,
End paa min Skjebnes sidste Tordenskrald,
Og andre Træk i min Erindring finder,

Digitized by Google

End Sygdom, Tab og Styrten Fald paa Fald —
Nu, jeg kan skue skjelnende tilbage,
Fra Nuets lyse Top med klaret Blik,
Paa Veien, jeg i mine sidste Dage
Fra Grav til Grav i Mulm og Blinde gik —
Nu seer, i from Erindren, barnlig Haaben,
Min Sjæl med inderlig veemodig Lyst,
Bestandig Fædrelandets Himmel aaben,
Og Frederik Christians Billed i mit Bryst.
Jeg seer det drømmende, jeg seer det vaagen,
Omtindret af en dansk Kjærminde-Krands,
Rundt om mig seirende forjage Taagen,
Med Nordens friske Dagbruds milde Glands,
Bag dette seer jeg Vennernes, som leve,
Hvis Troskab gjemmes evig i min Tro,
Og omkring Hendes, ak! Veninderncs, som svæve
For Nannas Skjald her, og i Lysets Bo —
Og, hvor jeg staaer og gaaer, det Billed smiler
For min af Glemselsdybet stegne Aand,
Der, fri, paa ny mod Hjemmets Himmel iler,
Afkastende hvert fremmedt jordisk Baand.
Og, o! hvad hindrer, Tanken meer ei bundet,
Min Aand, at svæve nu sin Vugge nær?
Hvad hindrer Hjertet, der har Vinger fundet,
At være der, hvor Du, min Adler! er?
Lad Hammen ogsaa blive her tilbage,
Den Ham, som Aar og Sygdom har fortært,
Som tidlig luslidt blev i jordisk Plage,
Den gamle Ham er nu dog Intet værdt.
Jeg er hos Eder Selv. Det Nyn, den Tone,
Den Livets evig unge Poesie,
Det Spil af Graad med Glædens Latter i

Digitized by Google

Man yndede i Rue Castiglione,
Med al dets Snurrighed, er nu paa Sorgenfri —
Der svæver det usynligen i Luften
Om Dem, for hvilke det er til endnu,
Med Hjertets evige Violers Duften —
Men, o! min Adler! svar mig Du:
Erindrer man end der, hvor nu den Unge pranger,
Med huld Medlidenhed den gamle Sanger?

Efterskrift.

Endnu en Forespørgsel: er det Brev,
Jeg nyligen (min første Skrift-Forsøgen
I Aar) med Vedlæg, til Hans Høihed skrev,
Hvori jeg tvang min Veemod selv til Spøgen,
For ei at kjede Ham med Klagesang,
Og gaaet mine fordums Breves Gang?
Hvad? eller er det kommet Ham tilhænde,
Og har, i dette Fald, med naadigt Smiil
Han læst det? Har Han huld forladt dets Stiil,
Der, som jeg frygter, lidt for stærkt har røbet,
Hvad med mit sidste Skibbrud gik i Løbet?
Har han erholdt de Breve, som min Søn
Ham tilskrev paa sin Faders Bøn,
Og Kassen med Insecter, Coopmanns lovede
At sende med Skibsleilighed (hvori
Jeg havde Dag og Nat, med halvknuust Hoved,
Selv pakket Samlingen, som, i sin Agonie,
Min *Paul mig bad Prinds Christian at skikke?)
Vel glemt en Tid lang; men dog ikke:
Da, Døden nær, jeg laae med freidigt Mod,
Fordi mit Danmarks Skytsaand for mig stod,

Digitized by Google

Prinds Christians Haandtryk og Prinds Christians Blikke.

Hils alle Venner og Veninder,
Som end med huld Deeltagelse mig minder,
Ja! hils endog ret venlig alle dem,
Der end paa Baggesen dem blot befinder,
Men hils for Alle Perlen i mit Hjem,
Ei blot i Danmark, men i Norden —
Ei blot i Norden, men paa hele Jorden —
Ei blot paa Jorden, men engang i Himmelen,
Saavidt, hvad her har straalet, pryder den!

Digitized by Google

Anmærkninger

til sjette Bind.

---

1. **Skjemtsomme Riimbreve og poetiske Epistler. Anden Samling. 1812—1823.** S. 1. Flere af disse Digte ere optagne efter den i 1814 udgivne Samling af „Poetiske Epistler“, andre findes i den ældre Udgave af de danske Værker iblandt Samlingerne af „Lyriske Digte“, og nogle, navnligen de sidste, skyldes en velvillig Meddelelse efter Digterens Død. Vel kunne flere af disse Riimbreve henregnes til „Lyriske Digte“, og dette var ogsaa Tilfældet tidligere; men da Forfatteren selv har optaget nogle af disse Digte iblandt sine „poetiske Epistler,“ navnligen: Paradiisfuglen, S. 159, Anakreon til Psycharion, S. 161 og Imanuel til Ida, S. 163, ligesom de i forrige Bind, Bemærkning 14 og 18 anførte, saa har Udgiveren ikke alene ogsaa gjort dette, men tillige optaget iblandt Epistlerne de øvrige lyriske Digte, der ere af aldeles lignende Natur og tildeels staae med de anførte i nøieste Forbindelse, som f. Ex. Til Frue Rahbek, S. 165, Den døende Harpeklang, S. 167 og Rosen imellem dens Sødskende, S. 171.

Derimod har Udgiveren ikke optaget i denne Samling de Riimbreve, der ere udelukkende eller hovedsageligen af **polemisk** Indhold, som: „Lunets Poetik“, „Parnasdommen“ og „Alenekampen“, forbeholdende disse en Plads i de efterfølgende Samlinger af satiriske og polemiske Digte.

2. **Den danske Naso i det tydske Tomi**, S. 1, samt de S. 84, 94, 101, 104, 125, 138, 176, 186 og 193 optagne Riimbreve ere vel alle, mere eller mindre, af satirisk og polemisk Indhold, men i samme træder Gjenstanden for Digterens satiriske Lune og polemiske Udfald mere i Baggrunden for Afspeilingen af Digterens øieblikkelige Sindsstemning, fremkaldt ved hans

Digitized by Google

subjective Opfattelse og Anskuelse af det litteraire og borgerlige Liv. Og netop derved at de i dette og i det foregaaende Bind meddeelte Riimbreve og poetiske Epistler, fra 1784 indtil 1823. fremstille Digteren i hans afvexlende snart muntre, snart alvorlige Stemninger og vel stundom Forstemninger, danne de i deres Forbindelse et Slags versificeret Selvskildring af Digterens indre Liv og hans Muses Indgivelser, der vilde være ufuldstændig, hvis Indtrykket af hans Samtids litteraire Productioner og de polemiske Yttringer, som nogle af disse fremkaldte, ganske savnedes.

3. Elleskovs Mysterier, S. 23. Endskjøndt dette Riimbrev er noget yngre end de syv paafølgende Digte, er det dog, som en Indledning, meddeelt foran disse, der, som Digteren selv yttrer, ere fulde af overgiven Ungdomsskjerts, og afgive et nyt Beviis paa den nøie Forbindelse, der stedse fandt Sted imellem Digterens Liv og hans Muses Stemning. Udgiveren havde personligen Leilighed til i Selskab med sin Fader at finde det Naturlige i denne muntre Stemning under et Ophold paa det høist confortable Antvorskov Slot, hvis aandrige, gjestfrie og dengang meget bemidlede Besidder, med en udmærket smuk, ung Kone og en yderst elskværdig Datter af første Ægteskab, forsatte den i Kjøbenhavn og Kiel af mangeslags Sorger nedbøiede Digter pludseligen ind i et ham aabent Paradiis.

4. Den forgjeves Anraabelse, S. 34 og den mistænkelige Tandpine, S. 36 vare ikke optagne i de danske Værkers ældre Udgave; men Udg. finder for Tiden ingen tilstrækkelig Grund til at udelukke disse tvende nøie med hinanden forbundne Digte, der høre til den under Navn af Elleskovs Mysterier betegnede Cyclus, og det saa meget mindre, som flere Stropher, og navnligen den Hylding, Digteren bringer sit Modersmaal, S. 38, formeentligen høre til hans meest poetiske.

5. Mit Lunes gamle Gjæld, S. 77. Den i dette Riimbrev omtalte „Frue Schüz“ er den berømte Konstnerinde Henriette Hendel, til hvis forskjellige mimisk-plastiske Attituder Digteren har skrevet betegnende Epigrammer, (See J. B.s poetische Werke in deutscher Sprache. Vierter Band. S. 242—246).

Digitized by Google

6. De Himmelskes Afskedsbrev. Efter Opførelsen af »Uglspil«, S. 101. Lystspillet: Uglspil eller Fastelavns Mandag, i 5 Acter, er kun bleven opført to Gange og første Gang Fastelavns Mandag i 1814. Ikke blot Digteren, som streng Kritiker, men ogsaa Publicum fandt, at dette Stykke ikke egnede sig til Opførelse paa den kongelige danske Skueplads, medens det maatte smerte Digteren dobbelt, at dets Forfatter var hans personlige Ven og en varm Yndar af hans Muse.

7. Ode til Kammereer v. Harbou, S. 148.

*Brolæggerstræde (Nr. 83) Digterens Bopæl til den Tid.

8. Paradiisfuglen, S. 159. Dette Digt er oprindeligen digtet af Forfatteren paa Tydsk, i Aaret 1809, og findes iblandt hans »poetische Werke in deutscher Sprache, 5ter Theil« under Overskrift: »An Eine der Seltensten.«

9. Til Frue Professorinde Rahbek, S. 165. Til end yderligere Forklaring af den Glæde, Digteren følte ved at see sit Digt afskrevet af Rahbeks elskelige »Charis Margarita«, tjener den Oplysning for dem, der ikke allerede vide dette, at Frue Rahbeks Haandskrift var udmærket ziirlig og smuk.

10. Den døende Harpeklang, S. 167. Den tydske Original findes i J. B.s »poetische Werke in deutscher Sprache. Fünfter Theil.« Det danske Digt afviger imidlertid saa betydelig fra det tydske, at det ingenlunde kan betragtes som en Oversættelse.

11. Til Broder Dannemand, S. 176 Strophen:

*Det Held, som overÆren gaaer,

har Hentydning til en lignende Strophe i Oehlenschlägers Sang ved Fugleskydningen d. 8de August 1816, over hvilken Sang en udførlig Commentar meddeles senere.

11. Til Antigone Juliane Marie Jessen, S. 193. I Anledning af Digterindens poetiske Epistel »Til Phoebus«, som B. havde ladet indrykke i det af ham redigerede litteraire Maa-

Digitized by Google

nedskrift Dankana, og i hvilken Epistel Digterinden sammenligner Baggesen i hans Kamp mod „den vilde Smags Napoleon“ med „en igjenfødt Bellerophon.“

* berømte Kirsebærtræ, S. 195, hentyder til den i den foregaaende Anmærkning omtalte Sang.

* „Bønnen“, S. 200. Digterinden anraaber i sin Epistel Phoebus om:

„O, naar i Kampens Harm han bringes til at gløde,
„Lad med sit Guldskjold ham hvert fiendtligt Hug afbøde!
„Hans Piil du dyppe selv i Solens Ild,
„At den velsignende, som Du, saa varm og mild
„Maa glide lægende i Barmen, han maa saare!
„Han sende den med Kraft, og dugge den med Taare!
„Da skal han for Dit Dan gjenvinde Sprog og Aand,
„Som løses op i Dunst, naar løses alle Baand!“

13. Til Frederikke v. Lützau, S. 206. — See den historiske Meddelelse, dette Digt betræffende, i Riimbrevet til Gen. v. Walterstorff, S. 219 og 220.

14. Til Generallieutenant v. Walterstorff, S. 211. Dette Riimbrev er skrevet samtidigen som Digteren begyndte at skrive sine „Breve til A. Oehlenschläger“ i Anledning af dennes: „En Reise fortalt i Breve til mit Hjem“, hvorpaa Meddelelsen S. 214 hentyder.

* Reiser, S. 214. C. Fr. Reiser, bekjendt af sin „alleromstændeligste Historiske-Beskrivelse“ af Kjøbenhavns Ildebrand.

15. Afskedsbrev. Til Kammerherre v. Kaas, S. 244. Efter ni Aars Ophold i Fædrelandet ankom B. i Slutningen af Aaret 1820 til Paris, hvor han i Løbet af to Aar oplevede nogle af sit Livs største Gjenvordigheder og største Nydelser. Til de første hørte, at hans fra Hjemmet til Søes afsendte Effecter gik deels ganske tabt ved et Skibbrud, deels bleve havarerede, at hans elskede Ven og Velynder, General v Waltersdorff, dansk Minister i Paris, var død kort forinden hans Ankomst, hvilket tildeels bevirkede, at han, formedelst den forsømte Betaling af en

Digitized by Google

Gjældsfordring, holdtes 30 Dage i Gjældsfængselet Sanct Pelagi, indtil hans Kones Opoffren af den sidste Deel af hendes Fædrenearv løste ham ud af samme. Kort derefter kastedes han paa Sygeleiet i Paris, medens hans Kone og yngste Søn beboede et Landsted i Marly. Men til Digterens store Held kom paa samme Tid Danmarks nuværende Konge, med høie Gemalinde, til Paris, og ved disses velgjørende Deeltagelse og fyrstelige Mildhed bleve ham nogle af hans Livs største Nydelser til Deel. Den syge, danske Digter optoges og pleiedes i Hs. Kongelige Høiheds egen Bolig i rue castiglione, som Digteren omdøbte til „Amalienborg i Paris“, og hvor han vel ikkun langsomt gjenvandt nogenlunde sin Helbred, men snart gjenvandt sit gode Lune, der udtaler sig i det foranførte Riimbrev, navnligen ved at see v. Kaas afreise i en Deligences Coupé, adskilt fra den med ham reisende unge, aandrige Dame inde i Vognen.

16. Til Hs. Kongl. Høihed Prinds Christian Frederik af Danmark, S. 236. Dette Digt, hvori Forf. S. 239, har bundet flere af det danske Folks udødelige Navne i en Hæderskrands, som han har knyttet til sin „Velsignelse fra Dannevang“ for Danmarks elskeligste Fyrste, paa Nytaarsmorgen 1822, altsaa atten Aar forinden denne kom til at bære „Scept'rets tunge Vægt“ (S. 238), kan maaskee med mere Ret kaldes en Lovsang end et Riimbrev, og burde for saa vidt have været anviist en anden Plads end den det tildeelte. Imidlertid har det i chronologisk og biographisk Henseende vistnok her den rette.

17. Til Samme, S. 241. Efter at B. i Juni 1822 var ved Døden bleven berøvet sin Fanny og i November samme Aar sin yngste Søn, Paul, bragte hans ældste Søn, Carl, ham i en halv bevidstløs Tilstand til Bern, hvorfra det foranførte Riimbrev virkeligen var det første danske Digt, som han „efter eet Aars Stormnat skrev.“

18. Til Cabinets-Secretair Adler, Bern, i December 1823, S. 247. Dette er Digterens sidste Riimbrev og større danske Digt i Modersmaalet, sendt med Venskabs og Taknemmelighedens varmeste Følelser til Hjemmet; thi

Digitized by Google

„Nordpolen Oldingen dog stedse trækker
„Til Favnen, der engang var Drengen huld,“.

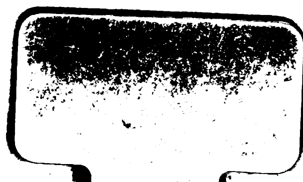
* Paul, S. 253. Endskjøndt denne Digterens yngste Søn døde i en Alder af ikkun omtrent 18 Aar, havde han dog allerede ved sin tidligen erhvervede Kundskab i Entomologien og sin store Færdighed som Tegner udmærket sig som Entomolog, og hans smukke Samling af Insecter er funden værdig en Plads i Hans Majestæts particulaire zoologiske Cabinet.

☞ Alle Noterne under Texten ere af dennes Forfatter.

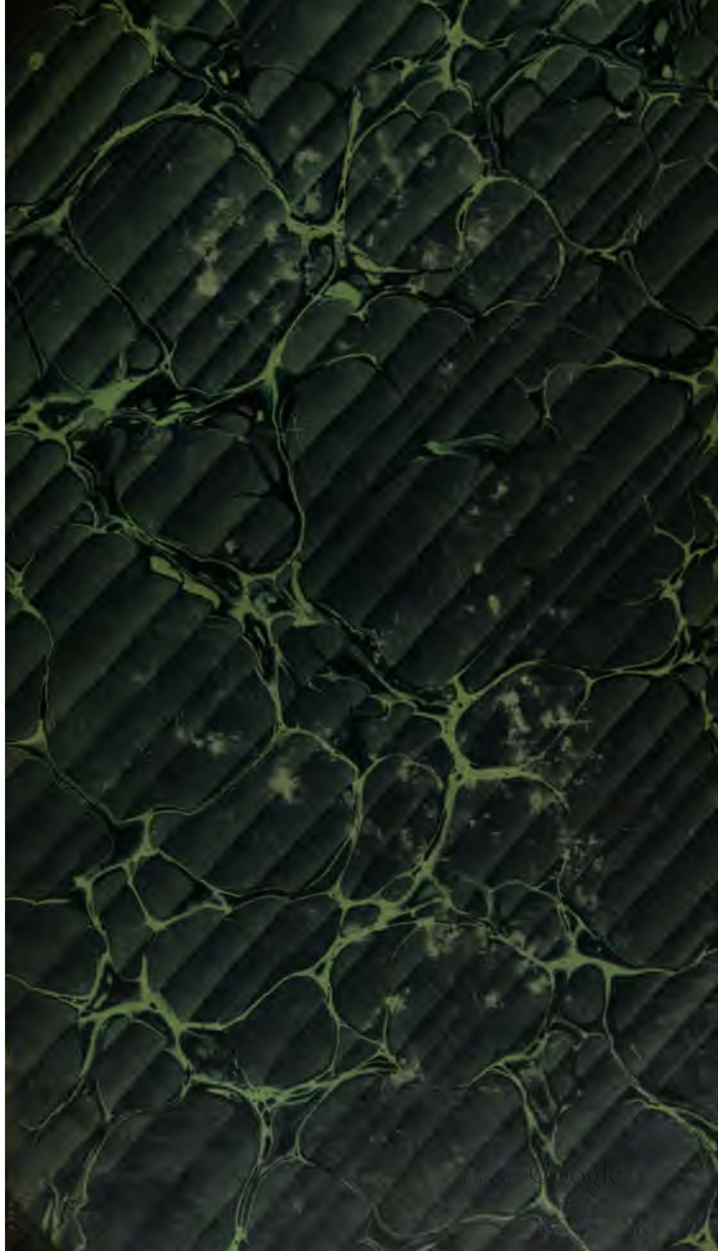
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google